

**THE BOOK WAS
DRENCHED**

MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES

No. CXXXIII

200535

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಂ

||

3 V

VYAVAHARAGANITAM

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200535

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. K 511

Accession No. K5483

Author M33V
సురియన్ బి.ఎ.ఎ

Title ప్రవచన గణాంక 1955

This book should be returned on or before the date last marked below.

MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF
THE GOVERNMENT OF MADRAS.

General Editor

T. CHANDRASEKHARAN, M.A., L.T.,

Curator, Government Oriental Manuscripts Library,
Madras.

No. CXXXIII

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತ

VYAVAHARAGANITA

Critically edited with Introduction

BY

M. MARIAPPA BHAT, M.A., L.T.,
(*Head of the Kannada Department, University of Madras.*)

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

1955

[Price Rs. 3—8—0

PRINTED AT
THE SREEVATHSA PRESS
ROYAPETTAH, MADRAS.

INTRODUCTION

The Government of Madras took up for consideration the question of publication of the various manuscripts in different languages on subjects like Philosophy, Medicine, Science, etc., early in May 1948. Important Manuscript Libraries in the Madras Presidency were requested to send a list of unpublished manuscripts with them for favour of being considered by the Government for publication. The Honorary Secretary of the Tanjore Maharaja Serfoji's Sarasvathi Mahal Library, Tanjore, alone complied with this request. This list as well as a similar list of unpublished manuscripts in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, were carefully examined and a tentative selection of manuscripts suitable for publication was made. The Government in their Memorandum No. 34913/48-10, Education, dated 4-4-1949, constituted an Expert Committee with the Curator of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, as the Secretary, for the final selection of manuscripts suitable for printing and for estimating the cost of publication.

The following are the members of the Committee :—

1. Sri T. M. Narayanaswami Pillai, M.A., B.L.
2. „ R. P. Sethu Pillai, B.A., B.L.
3. „ C. M. Ramachandra Chettiar, B.A., B.L.
4. „ R. Krishnamoorthy, (Kalki).
5. Dr. N. Venkataramanayya, M.A., Ph. D.
6. Sri M. Ramanuja Rao Naidu, M.A.
7. „ V. Prabhakara Sastri
8. „ N. Venkata Rao, M.A.
9. „ H. Sesha Ayyangar.
10. „ Masti Venkatesa Ayyangar.
11. „ M. Mariappa Bhat, M.A., L.T.
12. Dr. C. Achyuta Menon, B.A., Ph. D.
13. „ C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil.
14. „ A. Sankaran M.A., Ph. D., L.T.
15. Sri Polakam Rama Sastri.
16. „ S. K. Ramanatha Sastri.

17. Dr. M. Abdul Haq, M.A., D. Phil., (Oxon.)
18. Afzul-ul Ulama Hakim Khader Ahamed.
19. Sri P. D. Joshi.
20. „ S. Gopalan, B.A., B.L.
21. „ T. Chandrasekharan, M.A., L.T.

With the exception of Sri Masti Venkatesa Ayyangar, and Dr. C. Kunhan Raja, the above members continued to be members of the Expert Committee for 1950-51 also to which the following gentlemen were added in Govt. Memo. 7297-E/50-3, Edn., D/—19—'50 and Govt. Memo. No. 15875-E/50-4, Edn. D/—7—9—'50.

1. Dr. A. Chidambaranatha Chettiar, M.A., Ph. D.
2. Sri S. Govindarajulu, B.A., B.L., LL.B., Bar-at-law.
3. Capt. G. Srinivasamoorthy, B.A., B.L., M.B., & C.M.
4. Dr. Muhammad Hussian Nainar, M.A., Ph. D.
5. Sri T. V. Subba Rao, B.A., B.L.
6. Principal, College of Indian Medicine, Madras.

The members of the Committee formed into Sub-Committees for the various languages, Sanskrit, Tamil, Telugu, Kannada, Malayalam, Mahrathi and Islamic Languages. They met during the month of May, 1949, at Madras and at Tanjore to examine the manuscripts and make a selection. The recommendations of the Committee were accepted by the Government and they decided to call these publication as the “MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES,” and appointed the Curator, Government Oriental Manuscripts Library, Madras, as the General Editor of the publications under this series.

The following manuscripts were taken up for publication during 1949-50.

“ A ” FROM THE GOVERNMENT ORIENTAL
MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

TAMIL

1. Kappal Sattiram
2. Anubhava Vaidiya Murai
3. Attanakolahalam
4. Upadesa Kandam
5. Colan Purva Pattayam
6. Sivajnana Dipam

TELUGU

1. Ausadha Yogamulu
2. Vaidya Nighantuvu
3. Dhanurvidya Vilasamu
4. Yoga Darsana Visayamu
5. Khadga Laksana Siromani

SANSKRIT

1. Visanarayaniyam—(Tantrasarasangraha)
2. Bhargava Nadika
3. Hariharacaturangam
4. Brahmasutravrtti—Mitaksara
5. Nyayasiddhanata Tattvamrtam

MALAYALAM

1. Garbha Cikitsa
- 2 (a) Vastulaksanam
(b) Silpavisayam
3. Mahasaram
4. Kanakkusaram
5. Kriyakramam
6. Kanakkusaram—(Balaprabodham)

KANNADA

1. Lokopakaram
2. Rattamatam

3. Asvasastram
4. Vividha Vaidya Visayagalu
5. Sangitaratnakara
6. Supasastra

ISLAMIC LANGUAGES

1. Jamil-Al-Ashya
2. Tibb-E-Faridi
3. Tahqiq-Al-Buhran
4. Safinat-Al-Najat

“ B ” FROM THE TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S
SARASVATHY MAHAL LIBRARY, TANJORE

TAMIL

1. Sarabendra Vaiddya Murai (Diabetes)
2. Do. (Eyes)
3. Do. (Anaemia)
4. Do. (Svasakasam)
5. Agastiyar 2000
6. Konkanarsarakku Vaippu
7. Tiruccirrambalakkovaiyar with Padavurai
8. Talasamudram
9. Bharatanatyam
10. (a) Pandikeli Vilasa Natakam
(b) Pururava Cakravarti Natakam
(c) Madana Sundara Vilasa Natakam
11. Percy Macqueen's Collection of Folklore in the
Madras University Library
12. Ramaiyan Ammanai

TELUGU

1. Kamandakanitisaramu
2. Taladasapranapradipika

3. Raghunatha Nayakabhyudayamu
4. Rajagopala Vilasamu
5. Ramayanamu by Katta Varadaraju

MAHRATHI

1. Natyasastra Sangraha
2. (a) Book of Knowledge
(b) Folk Songs
(c) Dora Darun Veni Paddhati
(d) Asvasa Catula Dumani
3. (a) Pratapasimhendra Vijaya Prabandha
(b) Sarabhendra Tirthavali
(c) Lavani
4. Devendra Kuravanji
5. Bhakta Vilasa
6. Sloka Baddha Ramayana

SANSKRIT

1. Asvasastra with Tricolour illustrations
2. Rajamrganka
3. Anandakandam
4. Ayurvedamahodadhi
5. Gita Govinda Abhinaya
6. (a) Colacampu
(b) Sahendra Vilasa
7. Dharmakutam—Sundra Kanda
8. Jatakasara
9. Visnutattvanirnaya Vyakhya
10. Sangita Darpana
11. Bijapallava

During 1950, only the Sub-committees for TAMIL, TELUGU and KANNADA met in the month of July 1950 at Madras.

The following books were taken up for publication in the various languages during 1950-51.

TAMIL

1. Datcanayanar-Vaiddiya-Attavanai
2. Vaiddiyak Kalanciyam
3. Anubhava Vaiddiya Murai Vol. 3

TELUGU

1. Saivacarasangrahamu
2. Anubhava Veidyamu
3. Abhinayadarpanamu

SANSKRIT

1. Arogyacintamani
2. Tattvasara with Ratnasarini
3. Sutrathamrta Lahari
4. (a) Ratnadipika
(b) Ratnasastra

MALAYALAM

1. Asvacikitsa
2. Phalasarasamuccaya

KANNADA

1. Vaidya Sara Sangraha, Vol. I

During 1951-52, only the Sub-committees for TAMIL, TELUGU and MALAYALAM met in the month of April 1951.

The following books were taken up for publication in the various languages :—

TAMIL

1. Saptarisinadi Vol. I, Mesa Lagna
2. Karnatakarajakka Savistara Caritram
3. Bharata Siddhantam
4. Pillaippinivakatam Vol. I
5. Anubhava Vaiddiyam Vol. 4
6. Mattuvakatam

TELUGU

1. Brahmavidya Sudharnavamu
2. Ragatalacintamani
3. Vaidyacintamani
4. Kumararamuni Katha
5. Katamaraju Katha

SANSKRIT

1. Devakeralam—Candrakala Nadi
2. Patanjala Yogasutra Bhasya Vivarana by Sri Sankaracarya

MALAYALAM

1. Kilivandusamvadam
2. Advaita Vedantam
3. Barhaspatyasutra with Malayalam commentary
4. Karanapaddhati

KANNADA

1. Sadgururahasyam

ARABIC

1. Shawakil-Ul-Hur

In Government Memorandum No. 18947-E/52-2, Edn., dated 7-8-1952, a few changes were made in the personnel of the Expert Committee :

The names of the following members were deleted :-

1. Sri V. Prabahakara Sastri
2. Professor M. Hiriyanna
3. „ C. Achyuta Menon
4. „ M. Abdul Haq

The following gentlemen were included as members of the Expert Committee :—

1. Sri M. Somasekhara Sarma
2. Dr. V. Raghavan, M.A., Ph. D.
3. „ R. Nagaraja Sarma, M.A., Ph. D.
4. „ S. Krishnan Nayar, M.A., Ph. D.
5. Professor S. A. Bukhari, M.A.

The Sub-Committees for all the languages met during September 1952 for selecting manuscripts for publication.

The following manuscripts were taken up for publication during 1952-53 :—

TAMIL

1. Saptarisinadi Valume II—VRSABHA LAGNA
2. Temple Inscriptions of South India, Vol. I

TELUGU

1. Sariramu

KANNADA

1. Bijjalaraya Carite
2. Vaidyasara Sangraha, Volume II

MALAYALAM

1. Vidyamadhaviyam
2. Sarvasadharana Cikitsa.
3. Visacikitsa and Visappattusaram

SANSKRIT

1. Nyayaratnam with the commentary Dyutimalika
2. Cikitsatilakam
3. Nrttaratnavali

The Government in their G.O.Ms. No. 1820 Education dated 4—8—1952 sanctioned a grant of rupees 9,000 to the Dr. V. Swaminatha Iyer's Library, Adyar, towards the publication of the following Tamil Manuscripts as part of the "Madras Government Oriental Series."

1. Tiruvacaka Vyakhyanam.
2. Mahabharata Cudamani

The following books were taken up for publication during 1953-54 .—

TAMIL

1. Saptarisinadi Volume III (MITHUNA LAGNA).
2. Temple Inscriptions of South India Volume II

TELUGU

1. Bharathasarasangraha

KANNADA

1. Manmathavijaya

MALAYALAM

1. Jnanapiyusam

SANSKRIT

1. Daivajñabharana

PERSIAN

1. Baharisthan Sukhan

Out of the seven books taken up for publication, five books excepting one in Telugu and one in Persian were printed during the year.

The following books were taken up for publication during 1954-55 :—

TAMIL

1. Pillaippinivakatam (on Infantile disease), Vol. II.
2. Saptarisinadi, Vol. IV, Kataka Lagna
3. Perur Kovai
4. Siddhantavilakkam
5. Samudrikalaksanam
6. Anandaranga Kovai

KANNADA

1. Abhidhanaratnamala
2. Vyavaharaganita

MALAYALAM

1. Vetalapancavimsati
2. Yudhisthiravijayam

SANSKRIT

1. Abhoga
2. Aumapatam
3. Mahabhaskariyam

PERSIAN

1. Nuskha-e-Shajahani

On account of the separation of the Andhra State, the printing of the Telugu manuscripts could be undertaken only in consultation with that State. Since the concurrence of that State has not been received so far, no work in Telugu was taken up for publication although three works, namely, Bobbili-Yuddhakatha, Haider Caritramu and Aryabhtiya Siddhanta Vyakhya were selected for publication during 1954-55.

It is hoped that the publication of most of the important manuscripts will be completed within the next few years.

Some of the manuscripts taken up for publication are represented by single copies in the Library and consequently the mistakes that are found in them could not be corrected by comparing them with other copies. The editors have, however, tried their best to suggest correct readings. The wrong readings are given in round brackets and correct readings have been suggested in square brackets. When different readings are found, they have been given in the footnotes except in the case of a few books in which the correct readings have been given in the footnote or incorporated in the text itself.

The Government of Madras have to be thanked for financing the entire scheme of publication although there is a drive for economy in all the departments. My thanks are due to the members of the Expert Committee who spared no pains in selecting the manuscripts for publication. I have also to thank the various editors, who are experts in their own field, for readily consenting to edit the manuscripts and see them through the press. The various Presses that have co-operated in printing the manuscripts in the best manner possible also deserve my thanks for the patience exhibited by them in carrying out the corrections made in the proofs.

This edition is based on three palm-leaf manuscripts, D. No. 1419, 1422 and 1478 and one paper manuscript D. No. 1435 preserved in this library. The palm-leaf manuscript bearing D. No. 1419 is $17\frac{3}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches in size and the other two palm-leaf manuscripts D. No. 1422 and 1478 are $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches in size.

This work deals with arithmetic (Practical and Commercial) under the title "Vyavaharaganita." This is written in Kanda and Vrtta metres. The author is Rajaditya who lived in 12th century A. D.

Govt. Oriental Manuscripts Library, }
Madras.

T. CHANDRASEKHARAN,
General Editor,
Madras Govt. Oriental Series.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಮುನ್ನುಡಿ	1 — 8
2. Introduction	9 — 12
3. ಪೀಠಿಕಾ ಪ್ರಕರಣಂ	1 — 8
4. ಪರಿಭಾಷಾ ಪ್ರಕರಣಂ	9 — 14
5. ತ್ರೈರಾಶಿಕ ಪ್ರಕರಣಂ	15 — 32
6. ಪಂಚರಾಶಿ, ಬಿತ್ತರಾಶಿ, ಮಿಶ್ರರಾಶಿ ಇತ್ಯಾದಿ	33 — 68
7. ಪಂಚಸಪ್ತ ನವರಾಶಿ	69 — 99
8. ಅನುಬಂಧ ೧	1 — 48
9. ಅನುಬಂಧ ೨	49 — 51

ಮುನ್ನುಡಿ

ರಾಜಾದಿತ್ಯನು ಜೈನಕವಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಣಿತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಈತನೇ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿನವನೆನ್ನಬಹುದು. ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತ, ಕ್ಷೇತ್ರಗಣಿತ, ವ್ಯವಹಾರರತ್ನ, ಲೀಲಾವತಿ, ಜೈನಗಣಿತ ಸೂತ್ರಟೀಕೋದಾಹರಣ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಗಣಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಈ ಕವಿ ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿಚರಿತಕಾರರು ಹೇಳಿರುವರು. ಆದರೆ ಯಾವೊಂದು ಗ್ರಂಥವೂ ಸ್ವಾಲಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಸಮಗ್ರವಾಗಿಯೂ ದೊರಕದಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ.

ಈತನಿಗೆ ರಾಜ, ರಾಜನರ್ಮ, ಭಾಸ್ಕರ, ಬಾಚಯ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಗಣಿತವಿಳಾಸ ಓಜಿವೆಡಂಗ, ಪದ್ಯವಿದ್ಯಾಧರ, ಉತ್ತಮಭಸ್ಯಭೂಷಣ, ಜಿನವದಕಮಲಮಧುಕರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದುಗಳೂ ಇದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈತನು ಗಣಿತಜ್ಞ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಕವಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಂತೆ ಈತನ ಪದ್ಯ ರಚನಾಸೌಂದರ್ಯವು ಸಾರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದ ಪೀಠಿಕಾ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಪೂವಿನಬಾಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅದರೊಳಗಿನ ಪದ್ಯ,

ವನತತಿಯಿಂ ನದೀನದಕುಭೃತ್ಕುಲದಿಂ ಧನಧಾನ್ಯವರ್ಗದಿಂ |
ಜನವದರಾಜಿಯಿಂ ಬೆಳೆವ ಕೆಯ್ವೊಲದಿಂದೆಸೆವುರ್ಗಳಿಂ ಜಗ ||
ಜ್ಞನನುತ ಜೈನಧರ್ಮದ ನೆಗಟ್ಟೆಯೊಳೆಂಬಿನ ಕೂಂಡಿಮಂಡಲ |
ಕೃನುನಮರತ್ನ ಮಂಡನಮೆನಿಪ್ಪುದು ಪೂವಿನಬಾಗೆ ಸಂತತಂ ||

ಈ ಪೂವಿನಬಾಗೆ ಕೂಂಡಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದಂಥ ರತ್ನಭೂಷಣದಂತಿರುವುದಂತೆ. ಹೂವಿನಬಾಗೆ ಎಂಬುದು ಉತ್ತರಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲೊಬ್ಬಳೆ. ಹೂವಿನಹಡಗಲಿ, ಬಾಗೆವಾಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಿದೆ ಈ ಊರ ಹೆಸರು.

ತನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕವಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಜನನಾಥಂ ನೇಮಿನಾಥಂ ನಿಜಗುರು ಶುಭಚಂದ್ರೋತ್ತಮಂ ತಂದೆ ಸರ್ವಾ |
ವನಿಸಂಸ್ತುತ್ಯಾಪ್ತದಂ ತ್ರೀವತಿ ಜನನಿ ವಸಂತಾಪ್ತಿ ತನ್ನಗ್ರಜಂ ಶಾಂ ||
ತನುಮಂತಾಯೋಗನುಂ ಬಾಹುಲಿ ಭರತರಾತ್ಮರೈರರ್ ತಾಪನಲ್ ಭಾ |
ಪ್ತೆನೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನೇಂ ಧನ್ಯನೂ ವಿರದಯರಂ ಸದ್ಗುಣಾಂಭೋಧಿಚಂದ್ರಂ ||
ಅನುರೂಪಂ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಂ ಪರಪಿತಚರಿತಂ ಸುಸ್ಥಿರಂ ಭೋಗಿ ಗಂಭೀ |
ರನುದಾರಂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರಂ ಸೇವಗನಪಿಲವಿದ್ಯಾವಿದಂ ಭವ್ಯಸೇವ್ಯಂ ||
ಜನತಾಸಂಸ್ತುತ್ಯನರ್ವಿರಪ್ಪರನಿಕರಸಭಾಯೋಗ್ಯನಂದಾಗಮಂ ಮೇ |
ದಿನಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಂ ಬಣ್ಣಪ್ರದಜುಮೊಲವಿಂ ಸಂತತೋತ್ಸಾಹದಿಂದಂ ||

ಈತನ ಗುರು ಶುಭಚಂದ್ರ, ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ತ್ರೀವತಿ. ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ವಸಂತಿ. ಅಣ್ಣನ ಹೆಸರು ಶಾಂತ. ಆತ್ಮರೈರರ (ಪ್ರೀತಕರ), ಹೆಸರು ಬಾಹುಬಲಿಭರತರು. ನಂದ ರನೂ ಸತ್ಯವಂತನೂ, ವರೋಪಕಾರಿಯೂ ಅಪಿಲವಿದ್ಯಾವಿದನೂ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜರ ಸಭೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನು. ಇದರಿಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯನು ರಾಜಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸಿದವನು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಈತನ ಕಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರಿಗೂ ಡಾ|| ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದವಿವಾದಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುನೃಪಾಲನ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷ್ಣುನೃಪಾಲನು 1111-1141 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಳಿದ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರ. ಜಿ. 117ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶುಭಚಂದ್ರ ಗುರುವು 1123ರಲ್ಲಿ ಗತಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಈತನೇ ರಾಜಾದಿತ್ಯನ ಗುರುವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದೂ ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಯು ಸುಮಾರು 1120ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಡಾ|| ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಯ್ಸಳರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜರಿಗಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ಶುಭಚಂದ್ರನೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜೈನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಿತೆಂದೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕವಿಯ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಭರತಬಾಹುಬಲಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಾಕರಸ ದಂಡನಾಯಕನ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ಶಾಸನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಮುರಿಯಾನೆ ದಂಡನಾಯಕನ ಪುತ್ರರಾದ ಈ ಬಾಹುಬಲಿಭರತರು ಎರಡನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಂಡನಾಯಕರಾಗಿಯೂ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಮಾಣಿಕ್ಯಭಂಡಾರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶಕವರ್ಷ 1105ರಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. 1183) ತಮ್ಮ ರಾಜನಾದ ಎರಡನೆಯ ಬಲ್ಲಾಳನ ಜನ್ಮದಿನ ಅವನಿಗೆ ಸೇಸೆಯನ್ನು ತೆತ್ತು ಸಿಂಧಗರೆ ಮೊದಲಾದ ಊರುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಪಡೆದರು. ಹೊಯ್ಸಳರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅನೇಕ ರಾಜರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎರಡನೆಯ ಬಲ್ಲಾಳನನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿಯೇ ಕವಿಯು ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನೆಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜಾದಿತ್ಯನು ಸ್ತುತಿಸಿದ ತನ್ನ ಜೈನಗುರು ಶುಭಚಂದ್ರನೂ ಆಗ ಇದ್ದನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳುಂಟು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪದ್ಯವಿದೆ.

ಮುದದಿಂ ಸೇವುಣರೆತ್ತಿ ಮಾಮಲೆಯೆ ವೊಮ್ಮಿ...ಟ್ಟಲಾ |

ನದಿಯೊಳ್ ಬಿಲ್ಲುದು ವಂಚಭಾಗೆ ಹಯಮುಂ ಭಾಗಂ....ಪಟ್ಟವಾ ||

ದುದು ಪಡ್ವಾಗ ಸಮರ್ಚಿಸುಗಿದುದು ಚಾತುರ್ಭಾಗೆ ಲಾಯಕ್ಕೆ ಮಿ |

ಕ್ಕುದು ವಾಜಿಸಹಿತಂ.....ಕೆಟ್ಟೋಡಿದಂ ಭಿಲ್ಲಮಂ ||

ಇಂಥವು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಸೇವುಣರ ಸರಾಜಯ ಸೊರಟೊರಿನಲ್ಲಿ ಸೇವುಣರಾಜನಾದ ಭಿಲ್ಲಮನಿಗೆ ಕ್ರಿ. ಶ. 1191ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು. ಈ ಮಹಾಘಟನೆಯನ್ನೊಳಕೊಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಣಿತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ರಾಜಾದಿತ್ಯನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿ. ಶ. ಸು 1190ರ ಸಮಯ ಇದ್ದನೆಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ.

ತದನಂತರ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೂ (ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು) ರಾಜಾದಿತ್ಯನ ಈ ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು (1190) ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ವಿಚಾರ

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತ ಎಂಬೀ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಹಸ್ತ ಲಿಖಿತ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. [D. 1435, ಕಾಗದ ಪ್ರತಿ D. 1422 ಓಲೆ ಪ್ರತಿ D. 1419 ಓಲೆ ಮತ್ತು D. 1478 ಓಲೆ ಪ್ರತಿ] ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರತಿಯೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಮಾಡುವವರ ಅಕ್ಷರಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳವುಂಟು. ಅನೇಕಕಡೆ ಭಂದೋಭಂಗವೂ ಉಂಟು. ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ನುಸುಳಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೂ ವಿಷಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದಿಂದ ಕೆಲವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 12ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಣಿತ ಕಲಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಒಂದು ಪ್ರತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವುಂಟು: “ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ವರುಷಂಗಳು ೧೫೨೨ನೆಯ ಶಾರ್ವರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೧೫ರಲ್ಲೂ ಗುಳೂರಿಗೆ ಪಡುವಲಾಗಿದ್ದ ಅರೆವೂರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯಿದ್ದ ಬೆಳಗೆರೆ....ದ ಕೃಷ್ಣರಾಯಪುರವೆಂಬ ಸರ್ವಮಾನ್ಯದ ಆಗ್ರಹಾರದ ಯಜಮಾನ ತಿರುಮಲ ಭಟ್ಟನ ಮಗ ವಾಸುದೇವಯ್ಯನು ತನ್ನ ಸ್ವಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡ ಗಣಿತ. ಶುಭಮಸ್ತು” ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಯ (D. 1445ರ) ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ, “ಶ್ರೀಮನ್ಮಲಯೂರ ಆದಿನಾಥಾಯ ನಮಃ-ಶ್ರೀ ಕನಕಗಿರಿ ವಿಜಯನಾಥಾಯನಮಃ ಬೆಟ್ಟದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪದ್ಮಾಪತ್ಯೈ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಿನಿ ಉದ್ಯೋಗಪುರ ವಚ್ಚಾರಿಣ್ಯೈನಮಃ, ಮಲೆಯೂರ ಆದವಯ್ಯನ ಮಗ ವಿಜಯಪ್ಪಯ್ಯನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಶ. ೧೬೧೬ ಭಾವಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಬಹುಳ ೧೧ ಬುಧವಾರ ಬರೆದ ಗಣಿತ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ...” ಈ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಮತ್ತು ೨೬೦ ಪರ್ವಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನವೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆಯುವಾಗ, ಅಂದು ಬರಿಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ ಉಪಯುಕ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಜನರು ಮಾರುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆಯುವಾಗ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಬರುವುದು. ರಾಜಾದಿತ್ಯ ಜೈನನಾಗಿದ್ದರೂ, ಆತನ ಗಣಿತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಜೈನರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಇತರರೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳ ಲಿಪಿಗಾರರ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದ ಈ ಗಣಿತಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ವ್ಯವಹಾರಾನುಭವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂತ್ರೋದಾಹರಣೆಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಇತರ ಗಣಿತದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಕೆಲಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಡುನಡುವೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಅನುಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವುಂಟು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ತಿದ್ದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೂ ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ವ್ಯವಹಾರ ಗಣಿತದ ಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು

ಬರುವ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥದೊಳಗಣ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊರತೆ ಏನೆಂದರೆ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿವಿಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಪೀಠಿಕಾಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಭಾಷಾಸೂತ್ರಗಳೂ ಕೋಷ್ಟಕವೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಪರಿಭಾಷಾ ಪ್ರಕರಣವೊಂದು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಸ್ಥಾನಸಂಜ್ಞೆ, ಗುಣಕಾರ, ಭಾಗಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮುಂದೆ 74 ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರೈರಾಶಿಕ ಪ್ರಕರಣ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತೆ ವಂಚರಾಶಿ ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣ ಬರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೭ ಸೂತ್ರಗಳುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನ ತ್ರೈರಾಶಿ (Inverse rule of three) ಮಿಶ್ರ ತ್ರೈರಾಶಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪಂಚ ಸಮಾನರಾಶಿಗಳು (Compound proportions) ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೧ ಸೂತ್ರಗಳುಂಟು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ತ್ರೈರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ವಂಚರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುವು. ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನಾಗುವುದೆಂತಲೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ವಿಸರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಅನುಬಂಧವಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಮಗ್ರತೆ, ಸ್ವಾಲ್ಪಿತ್ಯ ದೋಷಗಳು ತುಂಬಿವೆ. ಎರಡನೆಯ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಹೆಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದ ಕಾಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಪೀಠಿಕಾ ಪ್ರಕರಣದೊಳಗಣ ಕೆಲವು ವಾರಾಂತರಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದೆ-ಮುಂದೆ ಗ್ರಂಥ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಮದತ್ವದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಭಾಷಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏಕದಿಂದ ಮಹಾವಿಮಿತದವರೆಗೆ 40 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತದನಂತರ ಒಂದರಿಂದ ಒಂಬತ್ತರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ನೊನ್ನೆ ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂಕೇತ ಶಬ್ದಗಳ ವಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ಗಣಿತ ಜೀವಾಧಾರವಾಗಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಕ್ರಿಯೆಗಳು (Fundamental operations) ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡುವುದು, ಕಳೆಯುವುದು, ಗುಣಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾಗಿಸುವುದು-ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಯಾಯ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೆ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ವರ್ಗಮೂಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು (ಪುಟ 14) ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ನುಸುಳಿ ಕೊಂಡುದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವರ್ಗಮೂಲ ತೆಗೆಯುವ ಕ್ರಮ ನಾವಿಂದು ವರ್ಗಮೂಲ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಂಥದ್ದೇ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ-ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎರಡೆರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ("ಓಜಾರೇಖೆ")ನಿಂದಲೆಯೇ ವರ್ಗಮೂಲಗೊಂಬುದು, ಆ ವರ್ಗಮೂಲ ಗೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಎರಡರಿಂದ ಗುಣಿಸೋದು, ಮುಂದಣ ಬಿಂದುಶ್ಚದ್ಯಂ ಮಾಡಿ ಯುಗ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭಾಗಂಗೊಂಬುದು. ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ಬಂದ ಲಬ್ಧವನ್ನು ಅರ್ಧಿಸಲು ವರ್ಗಮೂಲ ಫಲ ಮಕ್ಕುಂ" ಇತ್ಯಾದಿ ಅದನ್ನೇ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರೈರಾಶಿ, ಪಂಚರಾಶಿ, ಸಪ್ತರಾಶಿ, ನವರಾಶಿ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಅನುಪಾತಗಳಿಗೆ (Ratio, proportion, Compound proportion) ಬೆಸ್ತರಾಶಿಗೆ (Inverse proportion), ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೆ (Proportinate Division) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಲಾಭನಷ್ಟ, ಬಡ್ಡಿ, ವೇಗ, ದೂರ, ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೂಡಿಸುವುದು, ಕಳೆಯುವುದು, ಗುಣಿಸುವುದು, ಭಾಗಿಸುವುದು - ಎಂಬೀ ಸುಲಭ ಸರಳ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿದೆ, ಶ್ರೇಣಿ (Arithmetic Progression) ಸೂತ್ರಜ್ಞಾನ-ಸ್ಥಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ (ಪು 91).

ಕರನೊಬ್ಬಂಟುಮನೆಯ್ಗೆ ಕಾಸದಿವಸಕ್ಕೊಂದೊಂದು ಗದ್ಯಾಣಮಂ |
 ಸ್ತರಮಾವೆಂ ನಿನಗೆಂದದ್ದು ದಿವಸಕ್ಕೊಂದಾನೆಯಂ ಮಾಟಲಾ ||
 ಕರಿಯಾರೋಹಕನಿವ್ವತಯ್ದು ದವಸಂ ಕುಯ್ದೊಲ್ಲೆನೆಂದಾಗೆ |
 ಬ್ಬರ ಸಂವಾದದ ಲೆಕ್ಕಮಂ ತಿಳಿಸಿದಂ ನಿವ್ಯಾಜದಿಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ||

ವಿಸರಣೆ—ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ 108 ಅನೇಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕರಿಯಾರೋಹಕನನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಗದ್ಯಾಣ ಕೂಲಿಯ ದರದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಅತ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದಾನೆಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ 25 ದಿವಸಗಳ ಕೆಲಸವಾಗುವಾಗ ಕರಿಯಾರೋಹಕನು ಇನ್ನು ತಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೊಲ್ಲೆನೆಂದು ಬಿಟ್ಟನು. ಹಾಗಾದರೆ ಆ 25 ದಿವಸಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ಶ್ರೀಮಂತ ಆ ಮಾಡತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು—ಎಲ್ಲ 25 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹುತ 108 ಅನಗಳ ಕಾಸನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ 108, ಮಾರನೆಯ ದಿನ 107 106, 105.... . ಹೀಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. 25ನೆಯ ದಿನ ಈತ ಕಾದದ್ದು 84 ಮಾತ್ರ.

ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ದಂತಿಯೊಳೊಂದನೊಂದಿನ ದಿನಂಗಳನೊತ್ತುವುದಾದಿನಂಗಳಂ
 ಸಂತತ ವರ್ಗಿಸುತ್ತೆ ದಿವಸಂಗಳನೊಂದಿಸು ಅರ್ಥಿಸುತ್ತಮಂ |
 ತಂತದ ನೋದಿಸಲ್ಕುಲಾದ ಶೇಷಮುಮಂ ಗುಣಿಸಂತೆ ಕೂಲಿಯಂ
 ದಂತಿಯೊಳೆಂಬಿಸಿಂ ತೆಗೆಯೆ ಭಾಸ್ಕರನೋಜೆಯೆ ಬರ್ಕುಮಾಪಳಂ

ಸೂತ್ರವಿಸರಣೆ, ಕರಿ 108ಕ್ಕೆ 1ನ್ನು ಕೂಡಲು 109. ಈ 109ನ್ನು ಕಡೆಯ ದಿನ 25 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು 2725. [ಇಲ್ಲಿ 108, 107 .. ಇತ್ಯಾದಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ 109×25 ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ $1+2+3+4+5+\dots+24+25$ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು 2725ರಿಂದ ಕಳೆಯಬೇಕು.] ಅದಕ್ಕೆ 25ನ್ನು ವರ್ಗಗೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ 25ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, 650 ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಲು 325, ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನ 2725ರಿಂದ ಕಳೆಯಲು, 2400 ಬರುವುದು. ಅಂದರೆ 108 ಅನೇ

ಗಳನ್ನು 1 ದಿನ ಕಾಯುವುದು, 107ನ್ನು 1 ದಿನ ಕಾಯುವುದು, 106ನ್ನು 1 ದಿನ... ಇತ್ಯಾದಿಗೆ 2400 ಅನೆಗಳನ್ನು 1 ದಿನ ಕಾಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮ, ಇನ್ನು ಮುಂದಿನದು ಸುಲಭ ತ್ರೈರಾಶಿಕ. 108 ಅನೆಗಳಿಗೆ (1 ದಿನ) ಕಾದರೆ ಕೂಲಿ ಗ 1

2400 " ૪ ?
 ૭ $\frac{2400}{108} = \frac{200}{9} = ૪.22$ ૨૧.....

ವಿ. ಸೂ: ಇಲ್ಲಿ $1+2+3+\dots+25$ ನ್ನು ಕೂಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸೂತ್ರ ಬಹಳ ಪ್ರೌಢವಾದುದು. $\frac{25^2+25}{2}$ ಇದು ಇಂದು ಬೀಜಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ n ವರೆಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವ $s = \frac{n(n+1)}{2} = \frac{n^2+n}{2}$ ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ವೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವಲ್ಲ.

ಮನೋಹರವಾದ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪು 90ರಲ್ಲಿ “ಕ್ಷಿತಿ ಸತಿ ನಿಷ್ಠು ಬೀಡಿನೊಳಗೊರ್ವ ವಣಿಕ್ಕನತನಾದಿನಂ ಪ್ರತಿ 16 ಹೊನ್ನನ್ನು ಪಡೆದು, ಹತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 60 ಹೊನ್ನನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ ಹೊನ್ನನ್ನುಳಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕೆಂಬ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ.

દિન ૧ | દિન ૧૦
 ૫૫ | ૫૫

ಇಲ್ಲಿ ಆಯದ ದಿನ 1ನ್ನು ಬೇಯ 60ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು 60, ಬೇಯದ ದಿನ 10ನ್ನು ಆಯ ದಿನ 16ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು $10 \times 16 = 160$ ಈ 160ರೊಳಗೆ 100 ಕಳೆಯಲು, 60, ಇದ ಬೇರಿಸಿ, ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬೇಯದ 10ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು, 1000000, ಇದನ್ನು 100ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ದಿನ. ಲಬ್ಧ ವರುಷ ೨೭, ತಿಂಗಳು ೯, ದಿನ ೧೦.

ಸಮಯ ದೂರ (Time & Distance) ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಗತಿವೇಗಗಳನ್ನೂ, ಹೊರಡುವ ಸಮಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಇಬ್ಬರ ಸಂಯೋಗ ಕಾಲದೂರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪು. 96-97ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ವ್ಯಾಪಾರ ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ, ನಷ್ಟ, ಮೊದಲು ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಪು. 94ರಲ್ಲಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿನ ಭಾರದ ಲೆಕ್ಕಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರಾರಿ ತೆಗೆಯುವುದೂ ಬಂದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತವಾದ ಸೂತ್ರವುಂಟು.

ನುಡಿದಿದ್ ಭೈತ್ರಸಂಖ್ಯೆಯು |

ಗಡಣೆಯೊಳೊಂದೊಂದ ಕೂಡಿ ತದ್ವಿಗುಣಂಗೆ ||

ಯೊಡನೊಂದಂ ಕಳೆಯಲು |

ಕಡೆವರ ವಿಕ್ರಮದಿನಕ್ಕುಮದು ಸಮಭಾರಂ ||

ಹಡಗುಗಳು 5 ಇದ್ದರೆ, ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಪ್ರಮಾಣ ಮೇಲಿನ ಸೂತ್ರ ಪ್ರಕಾರ $5+1=6$,
 $6 \times 2 - 1 = 11$, $11 \times 2 - 1 = 21$,

$21 \times 2 - 1 = 41$, $41 \times 2 - 1 = 81$: ಈ ಐದು ರಾಶಿಯನ್ನೂ ಕೂಡಲು 160.
 ಇದನ್ನು 5ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು 32 ಸಮಭಾರ.

ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ (ಪು. 54):

ಇಲ್ಲಿ $12\frac{1}{2}$ ಬಣ್ಣದ 8 ಗದ್ಯಾಣವನ್ನು $7\frac{1}{2}$ ಬಣ್ಣದ 12 ಗದ್ಯಾಣಗಳೊಡನೆ ಕರಗಿಸಿ
 ಸೇರಿಸಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೊಸ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣವೆಷ್ಟು ?

ಬಣ್ಣಗಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕದಿಂದ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು
 ಕೂಡುವುದು.

$$\begin{array}{l} 12\frac{1}{2} \text{ ಯ ಹಾಗೆ } 50: \text{ ಗುಣಿಸು } 8; 400 \\ 7\frac{1}{2} \text{ ,, } 30; \text{ ಗುಣಿಸು } 12, 360 \end{array} \} 760$$

ಈ 760ಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ತೂಕದಿಂದ (20) ಭಾಗಿಸುವುದು. 38 (ಹಾಗೆ) ಹಾಗಾದರೆ ಮಿಶ್ರಣದ
 ಬಣ್ಣ $9\frac{1}{2}$,

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮನೋಹರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾಣ
 ಬಹುದು.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಅಂದಿನ ಕರ್ಣಾಕದಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳ ಚಿತ್ರ ಸುಂದರ
 ವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಜವಳಿ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನ, ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಹೊನ್ನು, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾನ್ವ
 ಇತ್ಯಾದಿಲೋಹಗಳು, ಗೋಧಿ, ನೆಲ್ಲ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಜೋಳ, ಎಳ್ಳು, ಕಬ್ಬು, ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ,
 ಎಣ್ಣೆ, ಎಲೆ, ಅಡಕೆ-ಇವುಗಳ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮಾರಾಟಗಳ ವಿವರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಹಜ
 ವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಅಂದಿನ ತೂಕ ಅಳತೆಗಳ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿ
 ಸಿದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಂದಿನ ವೇಟೆ ಧಾರಣೆ ಹೇಗಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದೂ ತಿಳಿದುಬರುವುದು
 ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಂದು ದವಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ
 ದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಪು 25ರಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರ 47ರಲ್ಲಿ: 6 ಖಂಡುಗ ಕಡಲೆಗೆ 7 ಖಂಡುಗ ತೊಗರಿ
 ಅಂದು "ನಡೆನ ಅರ್ಘ" ವಂತೆ. 60 ಖಂಡುಗ ಭತ್ತವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿದರೆ 35 ಖಂಡುಗ ಚಿಲ್ಲರೆ
 ಕೊಳಗ ಅಕ್ಕಿ ಬರುವುದಂತೆ. 60 ಖಂಡುಗ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ 14 ಖಂಡುಗ $1\frac{1}{2}$ ಕೊಳಗ ಎಣ್ಣೆ ಲಭಿಸು
 ವುದಂತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮೋಸವೂ ಇತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಕಮ್ಮಿಯ
 ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂನೂರಿ
 ನಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದಾದ ಅಳತೆ
 ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳಿದರೆ ಎಷ್ಟಾಗುವುದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಉಂಟು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

1	ಖಂಡುಗ	=	4	ಪಂಚಕ
1	ಪಂಚಕ	=	5	ಕೊಳಗ
1	ಕೊಳಗ	=	4	ಬಳ್ಳ
1	ಬಳ್ಳ	=	4	ಮಾನ
1	ಮಾನ	=	4	ಸೊಲ್ಲಿಗೆ
1	ಸೊಲ್ಲಿಗೆ	=	4	ಗಿದ್ದಗೆ
1	ಭಾರ	=	20	ತೊಲ
1	ತೊಲೆ	=	5	ಬೀಸಗೆ
1	ಬೀಸಗೆ	=	20	ಪಲ
1	ಪಲ	=	4	ಕರ್ಷ
1	ಕರ್ಷ	=	4	ಸುನರ್ಣ
1	ಯೋಜನ	=	4000	ಕ್ರೋಶ
1	ಕ್ರೋಶ	=	2000	ದಂಡ
1	ದಂಡ	=	4	ಮೊಳ
1	ಮೊಳ	=	2	ಗೇಣು
1	ಗೇಣು	=	12	ಬೆರಳು
4	ಕಾಣಿ	=	1	ವೀಸ
5	ವೀಸ	=	1	ಹಾಗ
4	ಹಾಗ	=	1	ಹಣ
10	ಹಣ	=	1	ಗದ್ಯಾಣ

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪದ ವ್ರಯೋಗಗಳು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮೊದಲು (Principal), ಕೊಟ್ಟಣ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪಣೆಯಿತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿಧದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಆ ಕುರಿತು ವ್ರಾಚ್ಯಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರದ ಕ್ಯಾರೇಟರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂ. ಎ. ಎಲ್. ಬಿ. ಅವರಿಗೂ ಇದರ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಂಡಿತ ಎಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೂ ಇದನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಮದ್ರಾಸು.

25--7--55

ಇತಿ,

ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್ಟ,

ಸಂಪಾದಕ.

INTRODUCTION

The history of Kannada literature dates back to the 5th century A. D., the auspicious century which produced the Halmidi Sasana. Before that date, undoubtedly, Kannada poets did flourish, but precious little is known about that dark period. Literature and history are silent over the dim beginnings. However, it is held on all quarters that next to Tamil Kannada is the oldest of the cultivated languages of South India.

Kannada literature is vast and varied. Besides innumerable poetical and prose works of great literary value, there are to be found a host of scientific treatises on subjects so diverse as Mathematics, Medicine, Veterinary Science, Astronomy, Cookery, Omens, Palmistry, Music, General Knowledge and the like.

Kirtivarma, a Chalukya prince (1100 A. D.) was the pioneer in scientific literature in Kannada and his work "Govaidya," holds an honoured place in the early development of veterinary science.

Chavundaraya's (1150 A. D.) "Lokopakara,"* a mine of information on almost all useful topics under the sun, is practically a miniature encyclopaedia. Jagaddala Somanath's "Kalyana Karaka" (1175) and Mangaraja's Khagendra Manidarpana (1360) are considered to be great works on medicine. Under astronomy, Jataka Tilaka by Sridharacharya is a great work. In mathematics too, we have several interesting and useful works by eminent scholars like Rajaditya and Thimmarasa.

Almost all the scientific works are in the form of verse, thereby testifying to a rare combination of poetic genius and scientific knowledge.

The persent work Vyavahara Ganita as the very title suggests, is mainly commercial arithmetic of olden times having the following sections:

1. Technical terms.
2. Proportion - both direct and inverse.
3. Proportionate Division.
4. Mixture.
5. Interest.
6. Profit and Loss.
7. Discount.
8. Miscellaneous.

The mode of procedure: In almost every topic the principle is first stated and this is followed by a good number of problems bearing on that principle. All these are set in Kanda metre. Every problem is followed by a brief analysis with the answer which is always termed "labdha." If one has not been able to follow this brief analysis, a fairly clear explanation under the title "tika" is appended. But the terminology employed in several of these operations being archaic for the modern student, it requires some effort to grasp the subject dealt herein. Terms such as Haga, Kagini, Pana, Pon under coins, Sollige, Mana, balla, Kolaga, Khanduga under measures,

*This work has been recently edited by Pandit Sri H. Sesha Ayyangar and published under the auspices of the Government Oriental MSS. Library, Madras.

Suvarna, Karsha, Panam, Bisige, Tole, Bhara under weights are not in vogue today. In many problems, due to the imperfect knowledge of the subject on the part of the scribe, mistakes have crept in and consequently they are unintelligible.

Just to have an idea of the weights and measures employed in the Karnataka of the 12th century, the following tables (detailed in the Text) are given below :-

MEASURES

1	Khanduga	is equal to	20	Kolagas
1	Kolaga	"	4	Ballas
1	Balla	"	4	Manas
1	Mana	"	4	Solliges
1	Sollige	"	4	Giddiges

WEIGHTS

1	Bhara	is equal to	20	Tolas
1	Tola	"	5	Bisiges
1	Bisige	"	20	Palams
1	Palam	"	4	Karshas
1	Karsha	"	4	Suvarnas

LENGTH OR DISTANCE

1	Yojana	is equal to	4000	Krosas
1	Krosa	"	2000	Dandas
1	Danda	"	4	Molas
1	Mola	"	2	Gens (Spans)
1	Gen	"	12	fingers (inches)

COINS AND FRACTIONS

1	Pon	is equal to	10	Pana
1	Pana	"	4	Haga
1	Haga	"	5	Visa
1	Visa	"	4	Kagim

TIME

1	Varsha (year)	is equal to	12	tingal
1	Tingal	"	30	dina
1	Dina	"	8	Jamas
1	Jama	"	7½	Galiges

For land measurements, terms such as, Pada, Kambha, Mattar have been employed.

Let us give our attention to two problems, by way of specimens. One is on Time and Work and the other is on Mixtures.

Problem: An employer engages 400 men to do a piece of work and agrees to pay them 9 gadyanas a day. If after the first day one worker goes on dropping out each day, tell quickly, how much the workmen have to be paid at the end of a month :-

Analysis: 400 men - 1 day - 9 gadyanas : One man leaves each day. For 30 days, the total wages will be 260 gadyanas 2 panas.

Explanation : Add 1 to 400, i. e. 401. Multiply 401 by (the number of days) 30, i. e. 12030. Then square 30, i. e. 900. Add 30 to this last; i. e. 930. Halve this; i. e. 465. Subtract this 465 from the previous 12030, you get 11565. Then multiply 11565 by 9, you get 104085. Divide this by 400; you arrive at the required answer, which is 260 gadyanas and odd.

In the working adopted here, we are unconsciously passing through an ingenious method involving the formula for the summation of natural numbers. The effective number of workmen is to be calculated

1st day	400	men worked	2nd day	399	men worked
3rd day	398	„	and so on	
29th day	372	„	30th day	371	men worked

So, what is wanted is the sum of a series of thirty terms, running 400, 399, 398, 372, 371. The author begins by asking us to take 401, 401, 401... 401 and 401, thirty times (i. e., 401×30 i. e. 12030). But he knows that in so doing we have taken 1, 2, 3, 29, 30 men too many, and they ought to be subtracted from 12030. How do we get at the sum of 1, 2, 3, 29, 30? The author asks us to square 30, add 30 to the product and divide the sum by 2. Expressed symbolically it comes to $(n^2 + n) - 2$ which is nothing but our familiar formula for the sum of the first n natural numbers. This comes to 465. So, the effective work is that of (12030—465) i. e. 11565 men for 1 day.

The rest is easy proportion :

If 400 men for one day receive 9 gadyanas ?

What do 11565 men for 1 day receive in gadyanas ?

Let us now pass on to the second illustration.

Problem: 8 gadyanas of $12\frac{1}{2}$ fineness are mixed together with 12 gadyanas of $7\frac{1}{2}$ fineness. What is the fineness of the resulting mixture ?

Analysis: Convert $12\frac{1}{2}$ fineness into *hugas* (quarters)=50. Multiply it by its weight 8 gadyanas. The result is 400 units. Convert $7\frac{1}{2}$ into *hugas*=30. Multiply it by its weight, 12 gadyanas. The result is 360 units.

Total units $400 + 360 = 760$

Total weight $12 + 8 = 20$ gadyanas.

Fineness in quarters $760 - 20 = 38$; i. e., $38 - 4$, i. e., $9\frac{1}{2}$.

This is just the way in which such problems are taught in a modern class room, except the *haga* step, i. e. the conversion of the fineness into quarters. Perhaps this method of rounding off was adopted so as to avoid strain on the young fellows for whom the problem was propounded.

The pupils' interest in the things around them was so keen that they took pains even to count the number of seeds in various fruits and inductively arrive at formulæ for stating the number of seeds inside them. Scientific curiosity could not have been keener.

Rule to find the number of seeds in a certain fruit: Multiply the number of bold stripes in the fruit by 88, you get the number of seeds.

In a fruit having 9 stripes the number of seeds is 88×9 , i. e., 792.

The work abounds in hundreds of problems, almost all taken from life. It enables us, incidentally, to have a peep into the socio-economic conditions obtaining in the Karnataka of the 12th century. Business flourished; ships carried cargo such as paddy, areca and cocoanut; big works were executed; coins were very much in circulation. Society was prosperous,—and, we hope, happy too.

ABOUT THE AUTHOR

Rajaditya has given some details about himself in the Introductory Chapter. He is the first to write in Kannada on Mathematics and it is said that he wrote the following other works: Vyavaharaganita, Vyavaharatna, Lilavathi, Chitra Hasuge, Jaina Ganita Sutra Tikodaharana, etc. It is very unfortunate that none of these has so far been traced in a complete and correct form. Due to several hands handling this very useful subject and their making use of different works of Rajaditya as occasions arose, they have got mixed up in the main work Vyavaharaganita.

Rajaditya was a Jain. He was so pre-eminent in his field of work that the titles of *Ganita Vilasa*, *Ojevedanga*, *Padyavidyadhara* were conferred on him. He was a native of Puvina Bage (a place in North Karnataka) whose exact identity is not known now. He was a great scholar-poet in some royal court. From internal evidences (specially reference to Vishnuvardhana 1190, the Hoysala King) it has been established beyond any doubt that the date of composition of Vyavahara Ganita should be some time round about 1190.

The present work is based on three manuscripts D. No. 1419, 1422, 1478 and 1435 deposited in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras. Special mention must be made of the encouragement given by the Government of Madras who sanctioned the publication of this useful Mathematical Work of the 12th century. Now it is my duty to thank Sri T. Chandrarekharan, M. A. L. T., the Curator of the Library for having given his hearty co-operation in the execution of this work and the Sri Vatsa Press for their neat printing and get-up.

Madras,

28th July, 1955.

M. Mariappa Bhat,

EDITOR.

|| ಶ್ರೀರಸ್ತು ||

ಅಪಂಚಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಂ-ರಾಜಾದಿತ್ಯವಿರಚಿತಂ ||

ಕಂ|| ಶ್ರೀಮದವಿಚಲಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀ |
ಪ್ರೇಮಂ ಶ್ರೈಲೋಕ್ಯಧಾಸುನಾಸತಶಕ್ಯ ||
ಸ್ತೋಮಂ ಸ್ವಾಧೀನಸುಖಂ |
ನೇಮಿಜನಂ ಮಾಲತ್ಯ ನಮಗೆ ಬೋಧೋದಯಮಂ || ೧ ||
ಶ್ರೀಮನ್ನಮ್ರಸುರೇಂದ್ರ ಶಿ |
ಖಾಮಣಿ ಸುಖನಿಲಯನಮಲಕೇವಲ ಬೋಧಂ ||
ಸಾಮಜರಿಪುಷೀಶಂ ಶ್ರೀ |
ನೇಮಿಜನಂ ನಮಗೆ ಮಾಲತ್ಯ ಮತಿವಿಕಸನಮಂ || ೨ ||
ಶ್ರೀಜಯಜಿತಾಂಗಜಂ ಸುರ |
ರಾಜಸಮಾಜಪ್ರಪೂಜ್ಯನಧಿಗತಬೋಧಂ ||
ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣು ನೇಮಿಜನಪತಿ |
ರಾಜಾದಿತ್ಯಂಗೆ ಮಾಲತ್ಯ ಸುಖಸಂಪದಮಂ || ೩ ||
ಕಮಲಾನಂದಕರಂ ನಿಜ |
ಕಮನೀಯಾಸನಪಯೋಜಕರನೆಂದೊಲವಿಂ ||
ಕಮಲಸ್ಥಿ ರಾಜವರ್ಮನ |
ವಿಮಲಮುಖಾಂಭೋಜದಲ್ಲಿ ಸಲೆ ನೆಲಸಿರ್ಪಳ್ || ೪ ||

ಚಂ|| ವನತತಿಯಿಂ ನದೀನದಕುಭೃತ್ಕುಲದಿಂ ಧನಧಾನ್ಯವರ್ಗದಿಂ |
ಜನಪದರಾಜಿಯಿಂ ಬೆಳೆವ ಕೆಯ್ಯೊಲದಿಂದೆಸೆವೂರ್ಗಲಿಂ ಜಗ |
ಜ್ಞಾನನುತಜ್ಞನಧರ್ಮದ ನೆಗಲತ್ತಿಯೊಳಿಂಬಿನ ಕೂಂಡಿಮಂಡಲ |
ಕೃನುಪಮರತ್ನ ಮಂಡನಮೆನಿವುದು ಪೂವಿನಬಾಗಿ ಸಂತತಂ || ೫ ||

ಉ|| ಆನೆಡೆಯೊಳ್ ಮನಂಬಯಸಿ ಪಾಂಥಜನಂ ನಿಲಲಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗ |
ಬ್ಜಾವಳಿಯಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸುಸಾರಭದಿಂದೆಸೆದಿರ್ಪ ಪುಷ್ಪವಾ ||
ಟಾವಳಿಯಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ನವಭ್ರಮರಾವಳಿ ಹಂಸಭೃಂಗಕೇ |
ರಾವಳಿಯಿಂದಮೊಪ್ಪುವುದು ಬಾಗೆಯದೊಂದುಮಹೀಪ್ರದೇಶದೊಳ್ || ೬ ||

ಮ|| ಪೊಸಪೊಂಗೇದಗೆ ಜಾಜಿ ಪಾದರಿ ಲಸಕ್ಷೇವಂತಿ ನೀಲಾಬ್ಜಮು |
 ದ್ವಸರೋಜಂ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸಂಪಗೆ ನವೋದ್ಯನ್ಮಲ್ಲಿಕಾರದಿಪ್ರಸೂ ||
 ನಸಮೂಹಂ ತನಿಗಂಪನೆನ್ನೆಸೆಗೆ ನಿಚ್ಚಂ ಬೀಜಲನ್ವರ್ಥಮಾ |
 ಗೆಸೆಗುಂ ಪೂವಿನಬಾಗೆಯೆಂಬ ಪೆಸರಂದಿಂಬಾಗಿ ಚೆಲ್ವಾಗಿರಲ್ ||೭||

ಕಂ|| ವಿನುತರ್ ನೀತಿವಿದರ್ ಕರ |
 ಮನುನಯದಿಂ ದಾನಧರ್ಮವಿವಿಧಾಕಾರರ್ ||
 ಧನಕನಕ ಸಮೃದ್ಧರ್ ಪೂ |
 ವಿನಬಾಗೆಯ ವಿಪ್ರವೈಶ್ಯಕೂದ್ರಾದಿ ಜನಂ || ೮ ||

ಜಾಗದ ಚಲದ ನೆಗಟ್ಟಿಯ |
 ಭೋಗದ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಜೈನತನದ ಮಹತ್ವ-||
 ಕ್ಯಾಗರಮೆನೆ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯಂ |
 ಬಾಗಿ ನಿಜಾನ್ವಯದ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆನಿಕ್ಕುಂ || ೯ ||

ಮ ಸ್ತ|| ಜಿನನಾಥಂ ನೇಮಿನಾಥಂ ನಿಜಗುರು ಶುಭಚಂದ್ರೋತ್ತಮಂ ತಂದೆ ಸರ್ವಾ |
 ವನಿಸಂಸ್ತುತ್ಯಾಸ್ತದಂ ಶ್ರೀಪತಿ ಜನನಿ ವಸಂತಾಖ್ಯೆ ತನ್ನಗ್ರಜಂ ಶಾಂ |
 ತನುಮಂತಾಯೋಗಮಂ ಬಾಹುಬಲಿ ಭರತರಾತ್ರೀಯರುಂ ತಾಮೆನಲ್ ಛಾ ||
 ಪೈನೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನೇಂ ಧನ್ಯನೊ ವಿಶದಯಶಂ ಸದ್ಗುಣಾಂಭೋಧಿಚಂದ್ರಂ || ೧೦ ||

ಅನುರೂಪಂ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಂ ಪರಹಿತಚರಿತಂ ಸುಸ್ಥಿರಂ ಭೋಗಿ ಗಂಭೀ |
 ರನುದಾರಂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರಂ ಸೊಬಗನಖಿಲವಿದ್ಯಾವಿದಂ ಭವ್ಯಸೇವ್ಯಂ ||
 ಜನತಾಸಂಸ್ತುತ್ಯನುರ್ವೀಶ್ವರನಿಕರಸಭಾಯೋಗ್ಯನೆಂದಾಗಳುಂ ಮೇ |
 ದಿನಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಂ ಬಣ್ಣ ಪುದಱುದೊಲವಿಂ ಸಂತತೋತ್ಸಾಹದಿಂದಂ || ೧೧ ||

ಕಂ|| ಎನಿಸಿದ ಗುಣಿ ರಾಜಾದಿ |
 ತ್ಯನ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ ಗಣಿತತತ್ತ್ವಜ್ಞತೆಯಿಂ ||
 ಜನತೋಪಕಾರದೊಳ್ ಮೆಣ್ಣಿ |
 ವನೆನಲ್ ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಮೆನೆ ಮೆಚ್ಚಿದರಾರ್ || ೧೨ ||

ಧಾರುಣಿಯೊಳ್ ಸಕಲಬುಧಾ |
 ಧಾರಮೆನಲ್ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಗಿಯುಂ ವ್ಯವಹಾರಾ ||
 ಧಾರಮೆನಲ್ ಸಾರಮೆನಲ್ |
 ಶ್ರೀರಾಜಾದಿತ್ಯನಲ್ಪಿಯಿಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ || ೧೩ ||

ಕಂ || ಪಿರಿದಂ ಪೇಟ್ಟೋಡೆ ಸಾಲದೆ |
 ಪುರಾತನರ ಗಣಿತವೊಂದೆ ಪಲಕಾಲಂ ಬೆ ||
 ಚ್ಚರಮೋದಿ ಕಿಱಿದಪ್ಪಂ ವ್ಯವ |
 ಹರಿಸಲ್ ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಮಂ ಎರಚಿಸಿದಂ || ೧೪ ||

ಕಾಗಿಣೆ ವೀಸಂಗಳನನು |
 ರಾಗದೆ ಭಾಗಿಪ ಫಲಂ ಬರಲ್ ಗುಣಕಾರೋ ||
 ದ್ಯೋಗದೊಳೆ ತಕ್ಕುಮೆನೆ ಮತಿ |
 ಸಾಗರಮಾರಳವೊ ರಾಜನಮೋತ್ತಮನಾ || ೧೫ ||

ಲೆಕ್ಕದ ಕವಿತೆಯ ಬಲ್ಮೆಜ |
 ಗಕ್ಕಸೆದಿರೆ ಸಕಲಗಣಿತಮಾಗ್ರಂಥದೊಳಂ ||
 ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವರಲಯ್ದು ದಿ |
 ನಕ್ಕಂ ನೆಱೆ ಪೇಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೧೬ ||

ಉದಧಿಪರೀತಾವನಿ ಕೋ |
 ಎದರೆಲ್ಲಂ ಪೊಗಟೆ ಸುಕವಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ |
 ಮೃದುಪದ ಎಲಾಸಮೆಸೆಯ |
 ಲ್ಕಿದು ಜನಪದಕಮಲಮಧುಕರಂ ಎರಚಿಸಿದಂ || ೧೭ ||

ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಮಹೀಜಂ
 ವಿಶ್ವತಭೂಭುವನಕೀರ್ತಿ ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟಜನ್ಮೆ |
 ಕಾಶ್ರಯನಮಳ ಚರಿತ್ರಂ |
 ಮಿಶ್ರವ್ಯವಹಾರ ಗಣಿತಮಂ ಎರಚಿಸಿದಂ || ೧೮ ||

ಕಾಗಿಣೆಗಳಂ ಹಾಗಂ ಮಾಟ್ಟುದರ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಕಂ|| ಒದವಿದ ಕಾಗಿಣೆಗಳೊಳಂ |
 ತದನೆ ದಶಸ್ಥಾನಮಿರಿಸಿ ಪೆಣಗಣವಂ ಬಾ ||
 ಣದಿನಿಱಾಯೆ ಪಾಗಮಗಲಿ |
 ದುರ್ದಾ ಕಾಗಿಣೆ ಕಾಗಿಣೆಯೆಂದನಲ್ಲಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೧೯ ||

ವೀಸಂಗಳಂ ಹಾಗವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಕಂ|| ವೀಸದ ರಾಸಿಯೊಳಂತ್ಯದ |
 ರಾಸಿಯನಗಲಿಟ್ಟನುನಯದಿಂ ಗುಣಿಯಿಸಲಾ ||
 ವೀಸದ ರಾಸಿಯ ಹಾಗದ |
 ರಾಸಿಗಳಂ ಕಂಡನಲ್ಲಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೨೦ ||

ವೀಸಂಗಳಂ ಪಣಂ ಮಾಲ್ಪುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಕಂ|| ಪದೆದಿದ್ ವೀಸದಂಕದೊ |
 ಳೊದನೆ ದಶಸ್ಥಾನದಂಕಮಂ ಬೇಟಾಟ್ಟಾ ||
 ನಿಧನನ ಶರಹರಿಪಣ ಕುಂ |
 ದದೆ ನಿಡುವೆ ವೀಸನೆಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೨೧ ||

ಪಾಗಂಗಳಂ ಪಣಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಕಂ|| ಪಾಗದ ರಾಶಿಯೊಳಂತಮ |
 ನಾಗಳೆ ಬೇಟಾಟ್ಟು ಬಾಣಹತಿಗೆಯ್ದರ್ಥಂ ||
 ಭಾಗಿಸೆ ಪಣವೀ ತೆಲದಿಂ |
 ಪಾಗಂಗಳ್ ಪಣಮುಮಲ್ತೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೨೨ ||

ಪರಿಭಾಷಾಸೂತ್ರಂ:—

ಮ ಸ|| ಪಣವೇ ಪೊಂಭತ್ತು ಪತ್ತೆಂಟುವರೆ ಎನಿಸ ನಾನಾವಿಧಂ ಪೊಂಗಳಾಗಲ್ |
 ಗಣಿತಕ್ಕೆಲ್ಲಂದದಿಂದಂ ವ್ಯವಹರಪೊಡವಂಗಳ್ಕುಮಂತಾಗೆ ಪತ್ತುಂ ||
 ಪಣದಿಂ ಪೊನ್ನ ಕ್ಯುವಿಾಗಳ್ ವ್ಯವಹರಣದೊಳೆ ಗ್ರಂಥದೊಳ್ ತಾನಿನೆಂದುಂ |
 ಗಣಿತಜ್ಞರ್ ಮೆಚ್ಚಲುಂ ಭಾವಿಸಲುಮುಱಾಯಲುಂ ಪೇಲ್ದನೀ ರಾಜವರ್ಮಂ || ೨೩ ||

ಕಂ|| ಅಂತುಂ ಕಾಣೆಯು ನಾಲ್ಕಿರ |
 ಲಂತದುವೇ ವೀಸಮೈದು ವೀಸಂ ಹಾಗಂ ||
 ಪಣಮಾ ಹಾಗಂ ನಾಲ್ಕುಂ |
 ಪಣ ಪತ್ತಾಗಿರೆ ಸಮನಿಸಿರ್ಕು ಗದ್ಯಾಣಂ || ೨೪ ||

ನಾಲ್ಕುಂ ಸುನರ್ಣ ಕರ್ಷಂ |
 ನಾಲ್ಕುಂ ಕರ್ಷಂ ಪಲಮಾ ದಶದ್ವಯಪಲದಿಂ ||
 ನಿಲ್ಕುಂ ಬೀಸಿಗೆ ಬೀಸಿಗೆ |
 ಪಂಚಕದೊಳ್ ತೊಲೆಯಿಪ್ಪತ್ತು ತೊಲೆಗಳಕ್ಕುಂಭಾರಂ || ೨೫ ||

ಗತಿಗಿದ್ದನೊಂದು ಸೊಲ್ಲಗೆ |
 ಗತಿಸೊಲ್ಲಗೆಯದುನೆ ಮಾನಮಾ ಗತಿಬಳ್ಳಂ ||
 ಗತಿಬಳ್ಳಂ ಕೊಳಗಂ ವಿಂ |
 ಶತಿಕೊಳಗಂ ಖಂಡುಗಂಗಳಳತೆಯೊಳ್ಲಂ || ೨೬ ||

ವರುಷ ಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಂ—

ಕಂ|| ಅಋನತ್ತುಗಳಿಗೆಗಳ್ ತಾಂ |
 ನೆಱಿಡೊಡಹೋರಾತ್ರೆಯಾ ದಿನಂಗಳ್ ಮೂವ ||
 ತ್ತಱಿಱೊಂಡು ಮಾಸ ಮಾಸಂ |
 ನೆಱಿ ಪನ್ನಿರಡಾದೊಡಂತದಕ್ಕುಂ ವರುಷಂ || ೨೭ ||

ಯೋಜನಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಂ:—

ಬೆರಳೇರಾಱಿನೆ ಗೇಣುಂ |
 ಎರಡಾಗಲ್ ಮೊಲನೆ ಹಸ್ತನಾಲ್ಕಿನೆ ದಂಡಂ ||
 ತೆರಡುಸಹಸ್ರಂ ಕ್ರೋಢಂ |
 ರರಧಿಕ್ರೋಢಂಗಳೊಂದು ಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ || ೨೮ ||

ಏನ್ನೊಂದು ಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ:-

ಕಾಗಿಣಿ ನಾಲ್ಕುವು ವೀಸಮು |
 ಮಾಗಿರಲವನಿತ್ತರಿದೆ ವಾಗಮೆನಿಕ್ಕುಂ ||
 ಕಾಗಿಣಿಯಷ್ಟದಶದೆ ವಣ |
 ಕಾಗಿಣಿಗಾ ಪುಷ್ಪರತದಿ ಹೊನ್ನೆನಿತಕ್ಕುಂ || ೨೯ ||

ವೀಸಮದೈದೆನೆ ಹಾಗಂ |
 ವೀಸಮದಿಷ್ಟತ್ತಱಂದೆ ವಣಮೆನಿಸಿಕ್ಕುಂ ||
 ವೀಸಮದಿನ್ನೂಱಾಗಲ್ |
 ಲೇಸೆನಿಸುವ ಪೊನ್ನೆನಿಕ್ಕು ರಾಜನ ಮತದಿಂ || ೩೦ ||

ವಾಗಂ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಪಣಂ |
 ಪಾಗಂ ನಾಲ್ಕತ್ತಱೊಳೆ ಪೊನ್ನೆನಿಸಿಕ್ಕುಂ ||
 ರಾಗದೊಳೆ ತಿಳಿವುದಬಿಳಕ |
 ಳಾಗಮವಿದನಪ್ಪ ರಾಜವಮ್ಪೊತ್ತಮನಿಂ || ೩೧ ||

ನಾಲ್ಕುಂ ಸೊಲ್ಲಗೆ ಮಾನಂ |
 ಸೊಲ್ಲಗೆವದಿನಾಱಂದೆ ಬಳ್ಳಮೆನಿಕ್ಕುಂ ||
 ಸೊಲ್ಲಗೆ ಗತಿರುತು ಕೊಳಗಂ ||
 ಸೊಲ್ಲಗೆ ನಭಗಜಯುಗೇಂದು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ || ೩೨ ||

ಕಂ| ಕರಿರೇಣುನೊಂದುರೇಣುಂ |
 ಕರಿರೇಣುನುದೊಂದುರೋಮ ರೋಮಂ ಕರಿಯಾ ||
 ದೊರೆಕೊಳೆ ಸಾಸಂ ಸಾಸಂ |
 ಕರಿಯಾಗಲ್ಪೊಂದು ಜವೆ ಕರಿಯಿಂದೋಜನಮಕ್ಕು (?) || ೩೩ ||

ಒದವಿದಕಾಗಿಣೆ ನಾಲ್ಕುಟೊ |
 ಳದು ವೀಸಂ ಐದುವೀಸಮಂತದು ಪಾಗಂ ||
 ತದು ನಾಲ್ಕುಂಪಾಗ ಪಣಂ |
 ವಿದಿತಪಣಂ ಪತ್ತುನಿಲ್ಕೆ ಪೊನ್ನು ಮದಕ್ಕುಂ || ೩೪ ||

ಜವೆಯಿಂದೊಂದಂಗುಲಮುಂ |
 ರವಿಯಂಗುಲದಿಂದೆ ಗೇಣುಂ ಗೇಣುಂ ನಾಲ್ಕುಂ ||
 ಭುವನದೊಳೆ ಹಸ್ತಮಕ್ಕುಂ |
 ಸವನಯದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹಸ್ತಮಕ್ಕುಂ ದಂಡಂ || ೩೫ ||

ಎರಡುಂ ದಂಡಸಹಸ್ರಂ |
 ನಿರುತಂ ತಾನೊಂದು ತ್ರಾಸ ತ್ರಾಸಂ ನಾಲ್ಕುಂ ||
 ಗಿರಿಯೋಜನಂಗಳಕ್ಕುಂ |
 ಧರೆ ಬಣ್ಣೆನೆ ಪೇಟೆನಲ್ಕೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೩೬ ||

ಜಾವಕ್ಕೆ ಗಳಿಗೆ ಎಂಟುಂ |
 ಜಾವನುದೆಂಟಾದೊಡೊಂದು ದೆವಸಮದಕ್ಕುಂ ||
 ದೆವಸಂ ಮೂವತ್ತೊದವಿರ |
 ಲವು ಮಾಸಂ ಪನ್ನೆರಡರಿಂದೆ ವರುಷಮದಕ್ಕುಂ || ೩೭ ||

ಉತ್ತಂಚೆ—

ಅಜುವತ್ತು ನಾಲ್ಕುನರ್ಧಿಸೆ |
 ಯದನರ್ಧಿಸೆ ಉತ್ತಮಾದಿಪಾದಮದಾಗಲ್ ||
 ನೆಹಿ ಕಂಭಮೊಂದದಕ್ಕುಂ |
 ನವಶತದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ || ೩೮ ||

ತೈರಾಶಿಕನೊಡ್ಡಿದುನ ಸೂತ್ರಂ:—

ಮ|| ಮೊದಲೊಳ್ ತೋಜುವ ರಾಶಿಗಂ ಕಡೆಯೊಳರ್ಪಾರಾಶಿಗಂ ನಾನುಮೊಂ |
 ದೆ ದಲಕ್ಕುಂ ವೃತ್ತಿರಿತ್ತರಾಶಿ ನಡುವಿರ್ಕುಂ ನಿಶ್ಚಿತಾನಿಶ್ಚಿತಂ (ಶ್ವಯಂ) ||
 ಮೊದಲೊಳ್ ಮಿಕ್ಕಿಸೆನಂತೆ ಮತ್ತನಹೊಳಂ ತೈರಾಶಿಕಕ್ಕೊಡ್ಡಿತ |
 ಪುದೆನಲ್ ತಪ್ಪದೊಂದು ತಾಮಱಿಗೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಿಷ್ಟೋತ್ತಿಯಂ || ೩೯ ||

ತ್ರೈರಾಶಿಕದ ಪಂಚಪ್ರಕಾರವನುಪದರ್ಶಕ ಸೂತ್ರಂ

ಮ || ಪಡೆಮಾತೇಂ ಪಡೆದೊಡ್ಡ ನಿಟ್ಟು ಕಡೆ ಲೆಕ್ಕಂಗೂಡಿ ಮತ್ತಂತೆರ |
 ಲ್ಲುಡೆಯೊಳ್ ತೋಟುವರಾಶಿಗಳ್ಗೆ ಸಮಗಾಮಂಮಾಡೆ ಸೂತ್ರೇಷ್ಟದಿಂ ||
 ಬಿಡದೊತ್ತೆತ್ತುಗೆ ಮಧ್ಯನಾಮದ ಫಲಂ ತಾನಿಂತುಂಟೆಂದೀ ಕ್ರಮಂ |
 ಬಿಡದಯ್ದುಂತೆಪ್ಪಿನಿಂತುಂಟೆಂದಜಿಗೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಿಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಿಂ || ೪೦ ||

ತ್ರೈರಾಶಿಕದ ಗಣಿತಮುಪದರ್ಶಕ ಸೂತ್ರಂ—

ಮ || ಎರಡುಂಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ನಿಂತೆಸೆದು ತೋರ್ವಾರಾಶಿಯಿಂಮುಂ ಪರ||
 ಸ್ವರಮೊತ್ತಂತದನೆತ್ತು ಪಿಂತೆಸೆದು ತೋರ್ವಾರಾಶಿಯಿಂದಂ ಧನೋ |
 ತ್ಯ (ರ) ಮಕ್ಕುಂ ವ್ಯವಹಾರಸೂತ್ರಮಿದು ದೀಪ್ತಿ ಸ್ಥಾನಮೆಲ್ಲಾ ಫಲೋ |
 ತ್ಯರನುಂ (1) ಪುಟ್ಟಿಸಲೆಂದು ತಾನುಜಿಗೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಿಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಿಂ || ೪೧ ||

ಇದು ಶುಭ ಚಂದ್ರದೇವ ಯೋಗೀಂದ್ರ ಪಾದಾರವಿಂದ ಮಧುಕರಾಯನಾಣ
 ಮಾನಸಾನಂದಿತ ಸಕಲಗಣಿತತತ್ತ್ವವಿಲಾಸ ವಿನೇಯಜನ
 ವಿನುತ ಶ್ರೀರಾಜಾದಿತ್ಯ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ
 ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದೊಳ್
 ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣಂ
 || ಸಮಾಪ್ತಂ ||

ಪುಟ್ಟಿಪುದೆಂದು ಪೇಟ್ಟಿನಿದುಮಂ ರಾಜರ್ಕನಿರ್ವಾಜಾದಿಂ ||

ಗಣಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಸೂತ್ರೋದಾಹರಣಂ

ಪ ರಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರ ಕ ರಣಂ

ಸ್ಥಾನಸಂಜ್ಞೆಯನಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ:—

ವಿಕತು ವೃಷಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ದಶಸಂಖ್ಯಕಂ
ತೃತೀಯಂಶತಮಿತ್ಯಾಹುಃ ಚತುರ್ಥಂ ತು ಸಹಸ್ರಕಂ
ಪಂಚಮಂ ದಶಸಾಹಸ್ರಂ ಷಷ್ಠಮಂ ಲಕ್ಷಮೇವ ಚ.
ಸಪ್ತಮಂ ದಶಲಕ್ಷಂ ತು ಅಷ್ಟಮಂ ಕೋಟಿರುಚ್ಯತೆ.
ನವಮಂ ದಶಕೋಟಿಂ ದಶಮಂ ಶತಕೋಟಿಕಂ.
ಅರ್ಬುದಂ ರುದ್ರಸಂಯುಕ್ತಂ ನೃರ್ಬುದಂ ದ್ವಾದಶಂ ಭವೇತ್
ಖರ್ವಂ ತ್ರಯೋದಶಸ್ಥಾನಂ ಮಹಾಖರ್ವಂ ಚತುರ್ದಶಂ
ಪದ್ಮಂ ಪಂಚದಶಶೈವ ಮಹಾಪದ್ಮಂ ತು ಷೋಡಶಂ.
ಕ್ಷೋಣಿ ಸಪ್ತದಶಶೈವ ಮಹಾಕ್ಷೋಣಿ ದಶಾಷ್ಟಕಂ.
ಶಂಖಂ ನವದಶಸ್ಥಾನಂ ಮಹಾಕ್ಷಿತಿ ತು ವಿಂಶಕಂ.
ಸ್ಥಿತಿರೇಕವಿಂಶಸ್ಥಾನಂ ಮಹಾಕ್ಷಿತ್ಯಾ ದ್ವಿವಿಂಶಕಂ.
ತ್ರಿವಿಂಶಕಮಥ ಕ್ಷೋಭಂ ಮಹಾಕ್ಷೋಭಂ ಚತುರ್ನಯಂ ?
ಪಂಚವಿಂಶ ನದೀ ಜೈವ ಷಡ್ವಿಂಶತಿ ಮಹಾನದೀ
ಸಪ್ತವಿಂಶ ನಗಚ್ಛೈವ ಅಷ್ಟವಿಂಶ ಮಹಾನಗಃ.
ನವವಿಂಶ ರಥಚ್ಛೈವ ತ್ರಿಂಶಸ್ಥಾನಂ ಮಹಾರಥಃ
ಏಕತ್ರಿಂಶತ್ ಹರಿಶ್ಚೈವ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಸ್ತು ಮಹಾಹರಿಃ
ತ್ರಯಸ್ತಿಂಶತ್ ಫಣಿಶ್ಚೈವ ಚತುಸ್ತಿಂಶತ್ ಮಹಾಫಣಿಃ
ಪಂಚತ್ರಿಂಶತ್ ಕೃತಶ್ಚೈವ ಷಡುತ್ರಿಂಶತ್ ಮಹಾಕೃತಃ
ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶತ್ ನಾಗರಂ ಚ ಅಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್ತು ಸಾಗರಂಮಹಾ
ನವತ್ರಿಂಶತ್ ಪರಿಮಿತಂ ಚತ್ವಾರಿಂಶ ಮಹಾಪರಿಮಿತಂ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಸಂಜ್ಞೆಯನಟವುದು,

ಉಗ್ರ ಡಣಿ-ನಕ್ಕುಂ, ದಾಹಂ, ಶತಂ, ಸಾವಿರ, ದಾಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ, ದಾಲಕ್ಷ, ಕೋಟಿ, ದಾಕೋಟಿ, ಶತಕೋಟಿ, ಅರ್ಬುಧ, ನೈರ್ಬುಧ, ಖರ್ಬ, ಮಹಾಖರ್ಬ, ಪದ್ಮ, ಮಹಾಪದ್ಮ, ಕ್ಷೋಣಿ, ಮಹಾಕ್ಷೋಣಿ, ಶಂಖ, ಮಹಾಶಂಖ, ಕ್ವಿತಿ, ಮಹಾಕ್ವಿತಿ, ಕ್ಷೋಭ, ಮಹಾಕ್ಷೋಭ, ನದಿ, ಮಹಾನದಿ, ನಗ, ಮಹಾನಗ, ರಥ, ಮಹಾರಥ, ಹರಿ, ಮಹಾಹರಿ, ಫಣಿ, ಮಹಾಫಣಿ, ಕ್ರತು, ಮಹಾಕ್ರತು, ಸಾಗರ, ಮಹಾಸಾಗರ, ಪರಿಮಿತ, ಮಹಾಪರಿಮಿತ.

ಈ ೪೦ ಸ್ಥಾನದ ಉಗ್ರದೇವಿ

ಶ್ಲೋ|| ಇತಿ ಸಂಜ್ಞಾ ಸಮಾಪೇನ ಭಾಷಿತಾ ಮುನಿಪುಂಗವೈಃ |

ವಿಸ್ತರೇಣಾಗಮಾದ್ವೈದ್ಯಂ ಚಾನ್ಯತ್ತು ವಿಧಿತಃ ಪರಂ ||

ಕಂ|| ಶಶಿಯಿಂದು (ಹಿಮಗುಹಿಮಕರ)

ಶಶಾಂಕ ಸೋಮಂ ಸುಧಾಂಶು ರಜನಿಕರಂ ಭೂ |

ವಸುಧಾತಳಮಾ ಸಿತಕರ

ರಸೆ ಧರೆ ಇಳಿ ರೂಪವೈಕಮೊಂದಿ ನಾಮಂ

|| ೧ ||

ಯಮನಯನ ಕರ್ಣ ಕರ ಪದ

ಯಮುಳಂಫಿ ದ್ವಿಯಪ್ತಿ ಪಕ್ಷ ನೇತ್ರಂ ಸೂತ್ರಂ |

ಕ್ರಮ ಚರಣಂ ಪದ ಯುಗಳಂ

ಸಮ ಉಭಯಂ ಬಾಹುಕಿವಿಗಳೆರಡು ನಾಮಂ

|| ೨ ||

ಹರನಯನ ವಕ್ಷಿ ಪುರ ಶಿಖಿ

ವರರತ್ನಂ ಮೂರ್ತಿ ಲೋಕವಿಮಲತ್ರಿತಯಂ. |

ಪರಮ ಗುಣ ತ್ರಯಮನಲಂ

ಸುರನದಿ ಮಾರ್ಗತ್ರಯವದು ಮೂಟು ನಾಮಂ

|| ೩ ||

ಗತಿವೇದಾಂಬುಧಿ ವಿಷನಿಧಿ

ಅತಿಶಯಚೌ ಚತು ಸಮುದ್ರ ಸಾಮ್ಯ ಕಷಾಯಂ |

ಚತುರಾಶ್ರಮ ವರ್ಣಂಗಳ್

ಸತತಂ ಜಳರಾಶಿ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ನಾಮಂ

|| ೪ ||

ಪುರಹರವಕ್ತ್ರಂ ಪಂಚಂ

ಪರಮವ್ರತಭೂತಮಿಂದ್ರಿಯಂ ಇಷು ಪತ್ರಂ |

ಶರ ಬಾಣ ವಿಷಯ ಪಾಂಡನ

ಪುರವೈರಿಮುಖಂಗಳೈದಿ ನಾಮಂ

|| ೫ ||

ಖರ ರಸ ರಿತು ಕರ್ಮಾಂಗಂ

ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಾದ್ರ ಲೇಶ್ಯ ಜೀವಂ ದ್ರವ್ಯಂ |

ಉರುವಾರ್ ರೋಹಕ ಪವನಂ ?

ದರುಶನ ಪಟ್ಟಿತ್ಯಯಂಗಳಾಟು ನಾಮಂ

|| ೬ ||

ಗಿರಿ ಮುನಿ ಮುಷಿಪಂಚಾಂಗಂ

ತುರಗ ಹಯಂ ಧಾತು ಸಪ್ತಭೂಮಿಯನಿಳೆಯಂ |

ಖರಕಿರಣ ಸಭೆಯಭಯಂಗಳ್ ?

ಸ್ವರ ಸಾಗರ ವರ್ವತಾದ್ರಿಯೇಟು ನಾಮಂ

|| ೭ ||

ದುರಿತಾಷ್ಟಕ ಕರ್ಮಂ ವಸು

ಕರಿ ದಿಜ್ಞಾಂಗಂ ಮದವದನುಷ್ಪಪ್ಪಂದಂ |

ಹರನತನು ಸಿದ್ಧಿ ವಾರಣ

ಮಾರಯೆಯೆಂಟೆಕ್ಕೆ ನಾಮಮಿದು ಸಿದ್ಧಾಂತಂ

|| ೮ ||

ವಸುಧಾಭಾವಂ ಕೇಶವ

ದಿಶವಂಕಂ ಭಾವರಂಧ್ರನಂದ ಪದಾರ್ಥಂ |

ರಸ ನಾಟ್ಯಾಂಗಂ ಗ್ರಹಣಂ

ಪೊಸತುಂ ನಿಧಿ ರತ್ನ ನವಮು ವೊಂಭತ್ತೆನಿಕುಂ

|| ೯ ||

ಕಂ|| ಗಗನಂ ಶೂನ್ಯಾಂಬರ ಖಂ
 ಮಿಗೆಯಾಕಾಶಂ ವಿಯತ್ತಳಂ ವೈಷಮಾಂಬರ |
 ಮಿಗೆ ಘನನಾಗ್ಗಂ ನಭಮುಂ
 ಸೋಗಯಿಪ ಬಿಂದುವಿನ ನಾಮ ನಾಸ್ತಿ ಸಮೇತಂ || ೧೦||
 ವರ್ತಿಸು ವರ್ಗಿಸು ಈಡಿಲು,
 ಯೊತ್ತರದಿಂ ಸೆಳದುಸೆಂದು ವೋಜೆಯ ಗುಣಿಸೈ |
 ಮತ್ತಂ ಕಾದಿಸು ಪೂಜಿಸು
 ಉತ್ತಮದಿಂ ಪೇಟೆ ಮೊದಲ ಗುಣಕಾರಂಗಳ್ || ೧೧ ||

ಏಗ, ಏಕ, ಹಿಮಗು, ಹಿಮಕರ, ಶಶಿ, ಶಶಿಧರ, ಚಂದ್ರ, ಹಿಮಾಂಶು, ಏಕ ರೂಪ, ಧರೆ, ಶಶಲಾಂಭನ, ಇಂದು, ಹರಿಣಧರ, ಪ್ರಳಯಾಂತ ಕಳಾಧರ ಲಿಂಗ, ಧಾತ್ರಿ, ರಾಜ್ಯ, ಶಶಾಂಕ, ಸೋಮ, ರಜನಿಕರ, ಸಿತಕರ, ಇಂತಿನಿತುಂ ೧ ಕೈ ಹೆಸರು.

ಬೆ, ಬೆನ್ನಿ, ಯಮ, ನಯನ, ಅಪ್ಪಿ, ದ್ವಂದ್ವ, ದ್ವ, ದ್ವಿ, ದ್ವಯ, ನೇತ್ರ, ಯುಗ, ಯುಗಳ ದೃಷ್ಟಿ, ಉಭಯ, ಬಾಹು, ಪಾದ, ಪಕ್ಷ, ಚಪ್ಪ, ಕರ, ದೃಗು, ಯಮಳ, ಲೋಚನ, ದಂಪತಿ, ಇಂತಿನಿತುಂ ೨ ಕೈ ಹೆಸರು.

ತ್ರೈ, ತ್ರಯ, ಅಗ್ನಿ, ತ್ರಿಕ, ಗುಣ, ಅನಲ, ಹುತಾಶನ, ರತ್ನ, ಶಿಖಿ, ಹುತಭುಕ್, ನಾಯುಸಖ, ಪಾವಕ, ಹರನೇತ್ರ, ಹಚ್ಚಗೆ? ಲೋಕ, ವಟ್ಟ, ದಹನ, ಶಿಖಿ, ತ್ರಿ (ತಯ) ಮೂರ್ತಿ, ಶಂಕರನೇತ್ರ, ತ್ರಿ, ಪುರ . . . ಇಂತಿನಿತುಂ ೩ ಕೈ ಹೆಸರು.

ಜಾ, ಚತು, ಜಲನಿಧಿ, ವಿಷನಿಧಿ, ಜಾತಿ, ಗತಿ, ಪಯೋಧಿ, ಅಂಬುಧಿ, ಸಾಗರ, ಜಳಸಂಬಂಧು ? ಶರಧಿ, ವೇದ, ವರ್ಣ, ವಾರಾತಿ, ಮದಾಚಾರಿ? ಅಂಭೋನಿಚಯ, ಜಳಧಿ, ಸಮುದ್ರ, ಕಷಾಯ ಇಂತಿನಿತುಂ ೪ ಕೈ ಹೆಸರು.

ಪಂಚವ್ರತ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಶರ, ವಿಷಯ, ಸ್ಮರಬಾಣ, ಇಷು, ಬಾಣ, ಪಾಂಡನ, ಕಟುರಾ ಯುಧ, ? ಕುಸುಮಾಯುಧ, ಭೂತ, ಪನ್ನಗ, ಹರವಕ್ತ್ರ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಶುಕ್ಲ—ಇಂತಿನಿತುಂ ೫ ಕೈ ಹೆಸರು.

ದಾ, ಖರ, ದ್ರವ್ಯ, ಋತು, ಲೇಶ್ಯ, ಶುಡುಚ್ಚ, ? ಜೀವತಾ, ! ಯಾಬಿ, ? ರುತು, ದಯ ತತ್ವನ, ದತ ಖಗ, ಷಡು, ರಸ, ಷಣ್ಮುಖ, ದರ್ಶನ, ಷಡುವರ್ಗ, ಅಲು, ಹಣಹಕ ಗ, ವದನ, ? ಇಂತಿನಿತುಂ ೬ ಕೈ ಹೆಸರು.

ಸಪ್ತ, ಭಯ, ಅದ್ರಿ, ಗಿರಿ, ಮುನಿ, ಪಾತಾಳ, ಶಂಖ, ಸಾಗರ, ಮಹೀಧ, ಭೂಮಿಾಧ, ವೆ ಋಷಿ, ಶೃಂಗಿ, ಸ್ವರ, ಶೈಲ, ಅಚಲ, ನಗ, ಸಿತಾಂಶು? ಹಯ, ದ್ವೀಪ, ಅಶ್ವ ಇಂತಿನಿತುಂ ೭ ಕೈ ಹೆಸರು.

ಅಷ್ಟ, ಏಸು, ದಂತಿ, ದುರಿತ, ಕರ್ಮ, ದಿನೆ, ದಿಕ್ಕು, ಕಾಷ್ಠಾ, ಸಿತೆ? ಇಭ, ಕರಿ, ಗಜ,

ದಿಗ್ಗಜ, ಮದಹಸ್ತಿ, ಮಾತಂಗ, ವಾರಣಾನ್ವಯ, ಪುಷ್ಕರ, ದಂತಿ, ವಾರಣ, ದಿಜ್ಜುಖ,? ದಿಗ್ಗಂತಿ ಇಂತಿನಿತುಂ ಲ ಕೈ ವೆಸರು.

ನನ, ಪದಾರ್ಥ, ರಂಧ್ರ, ನಂದ, ಲಬ್ಧ, ನಿಧಿ, ನವನಿಧಿ, ಚಾವಕ, ಕಾಶವ? ಅಂಕ, ನಳ, ಕೇತು, ಬುಧ, ಬಂಧ, ಗ್ರಹ, ಗ್ರಹಣ, ರಸ, ನಾಟ್ಯಂಗ, ಇಂತಿನಿತುಂ ಲ ಕೈ ವೆಸರು.

ದಿವಿ, ಕೈಕ,? ಶೂನ್ಯ, ಅಗ್ರ, ಅಂಬರ, ಗಗನ, ಮೇಘಮಾರ್ಗ ಆಕಾಶ, ಜಲಧರಮಾರ್ಗ ಬಂಧಯೋಗ, ವಿಯತ್, ಅಯನ, ಪಥ, ಅಭ್ರ, ಖಂ, ಸ್ವತ್ತಂ, ಆಗಸ, ಜಲಧರಪಥ, ವೃದ್ಧಿತೆ, ಇಂತಿನಿತುಂ ಸೊನ್ನೆ (ಂ)ಗೆ ಹೆಸರು.

ತೀವಿಸ್ತೆಯ್, ಪೆರ್ಚೆಸು, ನೂಂಕು, ಅರಂಕು, ಕುಂಕು, ಕುಸಿ, ಇಱು, ಅಣೆ, ಬಡಿ, ಮೋದು, ಒತ್ತು, ಹತು, ಪತಿಸು, ಗುಣಿಸು ತೂಹದಿಂದಾಂಟಿಸು, ತಾಂಟಿಸು, ವರ್ಗಿಸು ಬಳಯಿಸು, ಅಘ್ನಂ, ಚಿತ್ತಂ ಘ್ನಯಾಬ? ಬೆಳಸೆಂದು ಇಂತಿನಿತುಂ ಗುಣಿಸೋದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು.

ಕಂ|| ಪೊಡೆ ಪೊಡವಿಸು ನಿಮ್ಮತ್ತಂ

ಬಿಡೆ ನೂಂಕೊತ್ತು ನೆರೆ ಮೋದು ಬಳಯಿಸು ಏಕೆಂ ||

ದೊಡರಿವ ವಾಕ್ಯಂಗಳ್ ತಾಂ

ಪೊಡವಿಯ ನರಗಲ್ಲ ಗುಣಿಯಿಸೆಂಬುದು ನಿರತಂ || ೧೧ ||

ಒತ್ತಿರಿ ನಾಂಟಿಸಷ್ಟು? ಬಳ

ಸೊತ್ತು ಹತಂ ತೀವಿ ನೂಂಕು ಕೂಂಕು ದಾಂಟಿರು ||

ಮತ್ತಾದರದಿಪೊಯಿ ಗುಣಿಸು

ಪೆರ್ಚೆಸೆನಲಿವು ಗುಣಕಾರ ಭಾಷೆಗಳ್ ಪೇಲ್ ಗಣಕಾ || ೧೨ ||

ಯುತಂ, ಯುಕ್ತಂ, ಮಿಶ್ರಂ, ಸಮ್ಮಿಶ್ರಂ, ಸಂಯೋಗಂ, ದತ್ತಾಶಿಕ್ಷಂ ಅನುಬಂಧಂ, ಯೋಗಂ, ಬೆರಸು, ಮದಿಸು ಸಹಿತಂ, ಕೂಡು, ಬತಂ ಇಂತಿನಿತುಂ ಕೂಡೂದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು.

ರಜತಂ, ರಜಿತಂ, ಉವಿತಂ, ತೃಜಂ, ನುನ್ನಂ, ವಿವರಣಂ, ವಿಶೋಧ್ಯಂ, ಶೋಧ್ಯಂ, ತೃಜಿಸು, ಕಳೆ ಇಂತಿನಿತುಂ ಕಳೆವುದಕ್ಕೆ ವೆಸರು.

ದಳಿತ, ಅರ್ಧಿತ . . . (ಖಂ) ಡಿತ. ಇಂತಿನಿತುಂ ಅರ್ಧಿಸೋದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು.

ವರ್ಗಮೆಂದುಂ ಕೃತಿಯೆಂದುಂ ವರ್ಗಂಗೊಂಬುದಕ್ಕೇ ಹೆಸರು.

ಆರ್ಯಾ || ವಿದ್ಯಾಭಾಗರಾಸಿಃ ಕವಾಟಸಂಧಿಕ್ರಮೇಣ ಸಂಗುಣಯೇತ್ |

ರಾಸ್ಯರ್ಥಖಂಡಸ್ತತ್ತ್ವದನುಲೋಮ ವಿಲೋಮಮಾರ್ಗಾಭ್ಯಾಂ || ೧ ||

ಟೀ|| ವಿದ್ಯಾ-ನಿರಿಸುವುದು. ಭಾಗರಾಸಿಂ.ಗುಣಮಾನಂ, ಗುಣಕಾರಮೆಂಬಿರಡು ರಾಸಿಗಳ,

ಕವಾಟ ಸಂಧಿಕ್ರಮೇಣ-ಅನುಕ್ರಮದಿಂಚೆನುಚಿಸುವ ಪ್ರಕಾರದಿಂ, ಸಂಗುಣಯೇತ್-ಒಳತಾಗಿ ಗುಣಿಸೋದು, ರಾಶ್ಯರ್ಥಖಂಡಂ-ರಾಸಿಖಂಡಮೆಂಬುದು ರಾಸಿಯಂ ಖಂಡಿಸಿ ಅರ್ಥಮಂ. . . ದ್ವಿ ಗುಣಿಸಿ ಗುಣಿಸೋದು. ಅರ್ಥ ಖಂಡಾ, ಅರ್ಥಖಂಡವೆಂಬುದುಂ ಅರ್ಥಮಂ ಖಂಡಿಸಿ ರಾಸಿಯಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ಗುಣಿಸೋದು. ಸ್ತತ್ರೈ-ಸ್ತತ್ರಮೆಂಬುದು ಗುಣಿಯಸಲಿದ್ ಲೆಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ರಾಸಿಯನೂ ಒಂದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದನಿಟ್ಟು ಗುಣಗಳ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಅನುಲೋಮ-ಅನುಲೋಮವೆಂಬುದು ರಾಸಿಯಮೊದಲಿಂದಂ ತುದಿವರಂ ಗುಣಿಸೋದು, ವಿಲೋಮ-ವಿಲೋಮವೆಂಬುದು ರಾಸಿಯತುದಿಯಿಂದಂ ಮೊದಲುನರಂ ಗುಣಿಸೋದು. ಮಾರ್ಗಭ್ಯಾಂ-ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಂಚ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ಗುಣಿಸುವುದು.

ಇತಿ ಪರಿಕರ್ಮವಿಧೌ-ಪ್ರಥಮ ಗುಣಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಂಜ್ಞೆ, ಲೆಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ, ಗುಣಕಾರ ಪರಿಭಾಷೆ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶ್ರೀಪಂಚಗುರುಭಿಷ್ಯೋನಮಃ

ಭಾಗಂ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೆಸರು-ತವಿಸು, ಭಾಗಿಸು, ಉಗಿ, ಎತ್ತು, ಕೊಡು, ಕೊಳು, ಹೃತಂ ಹೃತ್ವಾಂಶ, ತಮೊದನ್ನಂ? ವಿದಿನ್ನಂ, ಪಠು, ಒಸಲು, ಭಾಗಂಗೊಳು, ಸೆಳೆ, ಉಚ್ಚೆಂ ದುಂ, ಇಂತಿನಿತುಂ ಭಾಗಂಗೊಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೆಸರು.

ಸತ್ತುತಗೆಯಂ, ಸಂಹ್ರತಂ, ತವೆ, ಭಕ್ತಿ ಭಿನ್ನ, ಚಿನ್ನದಿತಂ, ದಾಪ್ತ ಭಾಷೆಗಳ್.

ಭಾಗಿಸೂದೆಂದಜು ನೀನವಂ ಬುಧಾ?

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗಹಾರ ಪರಿಕರ್ಮಣಿಕರಣಸೂತ್ರಂ ಯಥಾ;—

ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಭಾಜ್ಯಮಾನಂ ತಸ್ಯಾಧಸ್ಥೇನ ಭಾಗಹಾರೇಣ |

ಪ್ರವರ್ತತೇ ನ ಹಿ ಭಾಗಂ ಹಿತ್ವಾ ಫಲಂ ಪ್ರಮಾದರೇತ್ ?

|| ೨ ||

ಟೀ||ವಿನ್ಯಸ್ಯ-ನಿರಿಸುವುದು, ಭಾಜ್ಯಮಾನಂ-ಭಾಗಂಗೊಂಬರಾಸಿಯಂ, ತಸ್ಯ ಅಧಃ-ಆ ಲೆಕ್ಕದ ಕೆಳಗಂ-ಹಾರಮನಿಟ್ಟು ಭಾಗಹಾರೇಣ, ಸದೃಶಮಾನವಾಗಿಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕವನು, ಪ್ರವರ್ತತೇ ನಹಿ ಭಾಗಂ-ಒಂಭತಾದಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಯಂತರ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ಹಿಡಿ ಭಾಗಿಸುವುದು. ಹಿತ್ವಾ-ಭಾಗ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಭಾಗಕ್ಕಿಲ್ಲ ಭಾಗಂ ನಾಸ್ತಿಯೆಂದು ಸೊನ್ನೆಯಂ ಬರೆವುದು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾರಮಂ ಉಚ್ಛಾದ್ಯಂತಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕವುಳ್ಳನ್ನೊರ ಭಾಗಂಗೊಂಬುದು. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಬಂದಪಳ ಮಕ್ಕಾರಂ, ಪ್ರಮಾತಯತ್ ? ಭಾಗಹಾರಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟುದು. ಉದಾಹರಣೆ.

ತೃತೀಯಂ ವರ್ಗ ಪರಿಕರ್ಮಣಿ ಕರಣಸೂತ್ರಂ—ಯಥಾ

ವರ್ಗಮವಸಾನರಾಶೇ ಕೃತ್ಯಾಂತ್ಯಕೃತಿಂ ಅನ್ಯಪದಶೇಷೈಃ |

ದ್ವಿಗುಣಮಂತ್ಯದ್ವಿವಂ ಗುಣಂ ತಸ್ಮಾದುತ್ತಾದ್ಯ ಪದೈಃ ಶೇಷಮಾತ್ಯ ಯೇವಂ ಕರಣೀಯಂ ವಿಧೀಯಂ ವರ್ಗೇ

|| ೩ ||

ವರ್ಗಮವಸಾನರಾಶೇಃ ಕೃತ್ಯಾ ಅಂತ್ಯಪದಂ ದ್ವಿಸಂಗುಣ್ಯಂ ||

ತಸ್ಮಾದುತ್ತರ್ಯಪದೈಃ ಶೇಷೈಃ ಕುಹಿಣ್ಯಂ ದೇಶವರ್ಗವಿಧಿಃ ? || ೪ ||

ಎಂದು ಓಜರೇಖೆಯಂತೆಗೆದು, ವರ್ಗಮವಸಾನ ರಾಶೇಃ-ವರ್ಗದಕಡೆಯ ಲೆಕ್ಕಮಂ ಕೃತ್ಯಾ-ವರ್ಗಂ ಗೊಂಬುದು. ಅಂತ್ಯಪದಂ-ಅ ವರ್ಗಂಗೊಂಡ ಲೆಕ್ಕಮಂ, ದ್ವಿಸಂಗುಣ್ಯಂ-ಎರಡರಿಂದ ಗುಣಿಸೂದು-ತಸ್ಮಾದುತ್ತರ್ಯ ಪದೈಃ-ಅ ಎರಡರಂ ಗುಣಿಯಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಮಂ ಮುಂದಕ್ಕುತ್ತರ್ಯ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ವರ್ಗಂಗೊಂಬುದು. ಶೇಷೈಃ-ಶೇಷಸ್ಥ ಭಾಗಂ ಶೇಷಂಗಳಂ ಗುಣಿಯಿಸೂದು. ಕುಹಿಣ್ಯಂ ಉಳಿದ ಲೆಕ್ಕಮಂ ಮುಂದಕ್ಕುತ್ತರ್ಯ ಮಾಡಿ ದೇಶವರ್ಗವಿಧಿಯೆಂದು ವರ್ಗಂ ಮಾಡಿ ಗೊಂಬುದು, ರಾಶಿ ತೀರ್ವನ್ನೆವರಂ ವರ್ಗಂಧನಮಿಕ್ಕುಂ

ರೂಪಗುಣ ಸೈತಾದರ್ವನ ಪರಿಯತ್ಸ್ಯ |

ರಾಸಿಷ್ಟಯೇ ವರ್ಗತಃ ಸತ್ರಂ ಪ್ರಗುಣಾರ್ಯ ಚಕ್ಷುಃಪೀಶೀಘ್ರಂ ? || ೫ ||

೧ ೨ ೩ ೪ ೫ ೬ ೭ ೮ ೯ ೦.

೧ ೪ ೯ ೧೬ ೨೫ ೩೬ ೪೯ ೬೪ ೮೧ ೦.

ಸೂ|| ೧ ಪರಿಭಾಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ

ಪಂಚದಶ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಷಡ್ದತ್ರಿಂಶತ್ ಷಟ್ಪಂಚ ಸಪ್ತದಿನಾಂಚ |

ವರ್ಗಂ ಕಥಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಿತ್ತಂ ಚತುಃಕೃತೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಕಥಯ ಸಂಗುಣ್ಯಂ. || ೬ ||

ಒಡ್ಡುಗಳು— ೧೫, ೨೫, ೩೬, ೬೫, ೧೬, ಲಬ್ಧಕಂಭ ೨೫, ೬೫, ೧೯೬, ೫೬೫, ೨೫೬. ಉದಾಹರಣೆ.

ಸೂ|| ೨ ಸಾಷ್ಟ ತ್ರಿಂಶತ್ ತ್ರಿಶತಿ, ಚತುಃ ಸಹಸ್ರ ಷಷ್ಠಿಷಟ್ ಶತಂ ಸೈಕಂ |

ದ್ವಿಶತ ಪಂಚಾಶತ್ ಷಟ್ಪಂಚ ಸಂಮಿಶ್ರಂ ವರ್ಗೀಕೃತಾನಿ ಕಿಂಸ್ಯಾತ್. || ೭ ||

ಒಡ್ಡು ೩೩೮, ೪೬೬೧, ೨೫೬, ಲಬ್ಧಕಂಭ ೧೧೪೪೪೪,

೨೧೭೨೪೯೨೧, ೬೫೫೩೬

ಸೂತ್ರ || ೩ ಲೇಶ್ಯ ಗುಣೇಷು ಬಾಣದ್ರವ್ಯಾಣಾಂ, ಶರಗತಿ ತ್ರಿಸೂರ್ಯಾಣಾಂ |

ಗುಣರತ್ನಾಗ್ನಿ ಪುರಾಣಾಂ ವರ್ಗಂ ಭಗಣಗಣಕ ಯದಿ ನೇತಿ

ಒಡ್ಡು|| ೬೫೫೩೬, ೧೨೫೫೫, ೩೩೩೩ ಲಬ್ಧಕಂಭ ೪೨೯೪೯೬೭೨೯೬ - ೧೫೨೩೯೯೦೫, ೧೧೧೦೮೮೮೯.

ಸೂತ್ರ || ಸಪ್ತಾಶೀತಿತ್ರಿಶತಸಹಿತಂ ಷಟ್ ಸಹಸ್ರಂ ಪುನಶ್ಚ |

ಪಂಚತ್ರಿಂಶತ್ ಸಪ್ತನಿಘ್ನಂ ಸಹಸ್ರಂ |

ದ್ವಾವಿಂಶತ್ಯಯುತದಶಶತಂ ಸಂವರ್ಗಿತಂ ತತ್ರ ಯಾ ನಾಶಾದಿ |

ಬ್ರೂಹಿತ್ವಂ ಮೇ ಗಣಕ ಗುಣವಾನ್...ಣಾರ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಂ. || ೮ ||

ಒಡ್ಡು || ೬೩೮೭, ೭೧೩೫, ೧೦೨೨ ಲಬ್ಧಕಂಭ ೪೦೭೯೩೭೭೯, ೫೦೯೦೮೨೫

೧೦೪೪೪೪೪,

ಶ್ರೀಗುರುಭಿಕ್ಷುನಮಃ

ಸೂ. || ೫ || ಚತುರ್ಥಂ ವರ್ಗಮೂಲ ಪರಿಕರ್ಮಣಿ ಕರಣಸೂತ್ರಂ ಯಥಾ:—

ಓಜಾದಪಹೃತ್ಯ ಕೃತಿಮೂಲೇನ ದ್ವಿಗುಣಿತೇನ ಶೇಷಸ್ಯಭಾಗಂ |

ತದ್ವರ್ಗಗೋ ದ್ವಿಗುಣಾರ್ಥಂ ವರ್ಗ ಮೂಲಫಲವೇತತ್. || ೯ ||

ಟೀ-ಓಜಾತ್-ಓಜೆಯರೇಖೆ ನಿಂದಲ್ಲಿಯೇ ವರ್ಗಮೂಲಂಗೊಂಬುದು ಆ ವರ್ಗ ಮೂಲಂಗೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಕ್ಷಮಂ ದ್ವಿಗುಣಿತೇನ-ಎರಡರಿಂದಗುಣಿಸೋದು. ತಸ್ಮಾತ್-ಮುಂದೆ ಬಂದು ಶ್ವದ್ಯಂನಾಡಿ ಯುಗ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭಾಗಂಗೊಂಬುದು. ದ್ವಿಗುಣಾರ್ಥ ಮೂಲಫಲ ಮೇತತ್ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿಬಂದ ಲಬ್ಧವನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಲು ವರ್ಗಮೂಲ ಫಲಮುಕ್ಯಂ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಟೀಕು—ಓಜ ರೇಖೆಯೆಂದು ಸಲಾಕಾರೇಖೆಯಂತೆಗೆದು, ಓಜಾ ದಪಹೃತ್ಯ ಕೃತಿಮೂಲೇನ-ಓಜಾರೇಖೆಗಿಂದಲ್ಲಿಯೇ ವರ್ಗಮೂಲಂ ಗೊಂಬುದು ಮೂಲೇನ ದ್ವಿಗು ಣಿತೇನ-ಆ ವರ್ಗ ಮೂಲಂಗೊಂಡ ಲೆಕ್ಕವಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ಗುಣಿಸೋದು. ಶೇಷಸ್ಯಭಾಗಂ-ಆ ದ್ವಿಗು ಣಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕವಂ ಯುಗ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭಾಗಂಗೊಂಬುದು. ತದ್ವರ್ಗಗೋ-ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಓಜಾ ರೇಖೆನಿಂದಲ್ಲಿಯೇ ವರ್ಗಮೂಲಂ ಗೊಂಬುದು. ದ್ವಿಗುಣಾರ್ಥಂ-ದ್ವಿಗುಣಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಮನರ್ಥಿಸಿದಡೆ, ವರ್ಗಮೂಲ ಫಲಮೇತತ್-ವರ್ಗ ಮೂಲವೆಂದು ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟುದು. ಉದಾಹರಣೆ.

ಸೂ. || ೬ || ಕಾನವಪರಿಯಂತೇಗತಾದಿ ವರ್ಗ ತಸ್ಯಪಿತೃತೃಲಾಸೇಷ್ಟ |

ಮೂಲಿತ್ವಂ ಮೇ ತೀರ್ಘಂ ಕಥಯ ವಿಚಿಂತ್ಯ ಸುಗಣಿತ ತತ್ಪಕ್ಷ || ೧೦ ||

ವರ್ಗ ೧, ೪, ೯, ೧೬, ೨೫, ೩೬, ೪೯, ೬೪ ೮೧ ೦

ಸೂ. || ೭ || ದ್ವಾದಶಶತಸ್ಯ ಮೂಲಂ ಪಣ್ಣವತಿಯುತಸ್ಯ ಕಥಯ ಸಂಗುಣ್ಯ |

ಕಸ್ಯಚ ಮಿಶ್ರಿತಪಂಚಗೋವರ್ಗೇಣಮೂಲಂ ಗುಣಯಿತ್ವಾ || ೧- ||

ಒಡ್ಡು || ೧೨೯೬ ಲಬ್ಧಕ್ಕೆ ಮಣಿಸರ ೩೬.

ಸೂ. || ೮ || ಪಡುವರ್ಗ ಪಂಚಶತಯುತ ಸಹಸ್ರ ಪಂಚಕಂ ಪಷ್ಟಿರುಹಂ |

ಪಂಚಶತ ಸೈಕ ಪಷ್ಟಿ ಭರದಿಕಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪಟ್ಟಂ ಚ ಕಿಂ ಮೂಲ್ಯಂ || ೧೨ ||

ಒಡ್ಡು ಮಣಿ ೬೫೩೬, ೬೫೬೧ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಸರ ೨೫೬ ೮೧, ಸರಕ್ಕೆ ಮಣಿ ೨೫೬, ೮೧

ಸೂ. || ೯ || ದ್ರವ್ಯ ಪದಾರ್ಥಂ ಸಯಾಚಲಲೇಸ್ಯ ಲಬ್ಧಾಬ್ಧಿನನವ ನಯಾಂಬೋಗಿಚಯಂ ಶಶಿನೇತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ಯುಗನಯ ಜೀವಸ್ಯಹವೂ :

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಭಾಷಾ ಪ್ರಕರಣಸಮಾಪ್ತಿ

ತ್ವೈರಾಶಿಕ ಪ್ರಕರಣಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೧ ||

ಕಂ|| ನೃಭಕ್ತಿಯಿಂದಮರ್ಚಿಸಿ |
ನವಜನಗೇಹಕ್ಕೆ ನವನವೋದ್ಯಮನೆಯಂ ||
ನವನವನವ ಜೈನಗೃಹಕೆ |
ತಾವಿನಿತಾಯ್ತಿಂದನತ್ತೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ

|| ೧ ||

ಬ ಫ ಮ ಫ ಬ ಫ ಫ ಕೈ ಲಬ್ಧ ರತ್ನಂ ೧೦೯೮ ಪ್ರಥಮಹಾರ ೯೯

ಸೂತ್ರ || ೨ ||

ಕಂ|| ಕೊಱ್ ಸನ್ನೀರ್ ಕಂಡುಗನುಂ |
ನೃಗಿಗಳ್ ಮೇದುನವಟುಗಳೊಂದಂ ಪಿಡಿಯಲ್ ||
ಕೊಱ್ ಮೂಱು ಸೊಲ್ಲೆಗಿದುಮ |
ನೃಗಿಗಳ್ ಮೇದುನವಟುಪನಣಂ ವೇಱಾ ||

|| ೨ ||

ಸೂ ೩ ೧ ೧ ೨ ಲಬ್ಧಿಗಳಿ ೫೨೦ || ಹಾ ೩ ||

ಕಂ|| ಹಾಗಕ್ಕುಳುಗಳದೊಬ್ಬಳ |
ವಾಗಲ್ ತಾವೀನೃಯರ್ಥ ಕಾಣಿಗೆಮೇನುಂ ||
ತಿಗಳ್ ಪೇಱ್ ಗಣಕ ಮನೋ |
ರಾಗದಿನೋರಂತೆ ರಾಜನರ್ಥಂ ಮೆಚ್ಚಲ್

|| ೩ ||

ಗಂ ಹ | ಕೈ ಖಂ ' ೧ | ಳ್ಲು ನಿ ೧ ಕಾ, ಅ ೧ ಲಬ್ಧ ಖಂ ||೨|| ಹಾರ || ೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪ ||

ಕಂ|| ನೆಗಟ್ಟೊಂದು ಹೊಂಗೆಯಲುಮಂ |
ಡುಗದಲುಗಳದಿರಡುಬಳ್ಳದಿಂ ಮಾನಂ ಸೊ ||
ಲ್ಲಗೆಯಾಗ ಬಾಣ ಶಶಿ ನಗ |
ಯುಗ ಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣತ್ರಯಕ್ಕೇನಕ್ಕುಂ

|| ೪ ||

ಗ ೧ ಖ ೬-೧-೨ | ಲೂ ಗ ೨೬೧೫-೩ ಲಬ್ಧಿ ಖ ೧೬೧೯೨ | ೨೯೦ ೧ ೧ || ಹಾರಂ ೧೦ ||

ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೧೨೦ || ಮಧ್ಯರಾಶಿ ಕಡೆಯರಾಶಿಯ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ ೨೦೦೦೨೫೦೬೫ ||

ಸೂತ್ರ || ೫ ||

ಕಂ|| ಮೊಂಗೇಟ್ಟುಂಡುಗಮಾಗೆ ಮ |
ನಂಗೊಳೆ ಹಣವಡ್ಡ ವೀಸೆ ಕಾಣಿಗೆ ಮೇನುಂ ||
ಬಂಗೆ ತಿಳವಂತೆ ಪೇಟ್ಟುಂ |
ಪಿಂಗದೆ ಗಣಕಪ್ರಧಾನನಿಪುಡು ಪಿರಿದೇ ||

ಗ ೧ ಖ ೭ ೪ ಹ ೧|| ಎ ೧ ಕಾ ೧ ಲಬ್ಧ ಖ ೧-೧

ಹಾರ ಲಂ ||

ಸೂತ್ರಂ ೫ ||

ಮೂಱುಂಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣ |
ಮೂಱುಕ್ಕೈಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗಂ ಕೊಳಗಂ ತಾಂ ||
ಮೂಱುಗಲ್ ಗದ್ಯಾಣಂ |
ನೂಱುವಣಂ ಅಱುವಡ್ಡಮಾಗಲ್ವೇನೋ ||

ಗ ೩ ಹ ೩ ಖ ಲಂ ಕೊ ೩ ಗ ೧ಂ ಹ ೭|| ಲಬ್ಧ ಖ ೨೪೪೪ || ೧ || ಹಾರ ೧೩೨
ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೨೦ ಗುಣಿಸಿದ ವೊಡ್ಡ ೭೪೫೩೭೭.

ಸೂತ್ರಂ. ೬. ||

ಪದಿನೆಂಟುಕೊಳಗದೊಬ್ಬಳ |
ಮದು ಪಣವಿಂಗಾಗೆ ನೂಱುನಾಲ್ಪುಂಡುಗಮಂ ||
ಪದಿನೆಂಟುಕೊಳಗದೊಳ್ ಕೂ |
ಡಿದ ಮೂಱುಂಬಳ್ಳ ಜೋಳಮರೆ ಪೊಂಗಳವೇಂ ||
ಖ ||೩|| ಹ ೧ ಖ ೧ಂ೪ ||೩|| ಲಬ್ಧ ಗ ೧||ಹಾರ ೭೩ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರ ೧೦ ರಾಸಿ ೮೩೯೫.

ಸೂತ್ರಂ. ೭||

ಅಱುವತ್ತು ಖಂಡುಗದೀ |
ರಱುಗಳಮದು ಪೊಂಗಳಯ್ದು ಪಣಮಯ್ದಕ್ಕುಂ ||
ಪೆಱತೇರ್ನ್ನಮದಾಗ |
ಲ್ಪಱುನೂಱು ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಪೊನ್ನೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಖ ೭೦|| ೨ ಗ ೫|| ಖ ೭೦೬ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಗ ೫೫ ಹಾರ ೧೩೨ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೧೦

ರಾಸಿ ೭೬೬೭೦೦

ಸೂತ್ರಂ. ೮ ||

ಪನ್ನೆರಡು ಪೊಂಗೆ ಖಂಡುಗ |
ದಿನ್ನೂಱುಂ ಕೊಳ್ಳು ಮತ್ತೆ ಆದಾರಣೆಯೊಳ್ ||
ಮುನ್ನೂಱು ಹೊಂಗೆ ಕೊಂಡೊಡೆ |
ಸನ್ನು ತಮತಿ ಭತ್ತವೆನಿತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಗ ೧೨ ಖ ೨೦೦ ಲ್ಲು ಗ ೩೦೦ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಖ ೫೦೦೦ ಹಾರ ೧೨ ರಾಸಿ ೭೦೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೯ ||

ಕಂ|| ಆಱುಂ ಹೊನ್ನಿಂಗಱುವ|
 ತ್ತಾಱುಂ ಖಂಡುಗಮದಾಗೆ ಮುನ್ನೂಱುವ ||
 ತ್ತಾಱುಂ ಹೊನ್ನಿಗೆ ಭತ್ತವ |
 ಬೇಱಿಱುಬ್ಬಂ ಕೊಡುವೊಡೆನಿತುಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಗ ೬ ಕೈ ಖ ೬೬ ಲ್ಲು ಗ ೩೬೬ ಕೈ ಲಬ್ಬ ಖಂ ೪೦೬ ಹಾಗ ೬-ರಾಸಿ ೨೪೧೩೬

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦ ||

ಹರನಯನ ಪೊನ್ನಿ ನರ್ಘಂ |
 ಭರವಸದಿಂ ಮೂವತಯ್ತು ಖಂಡುಗಮಾಗಲ್ ||
 ಇರೆ ವಿಷಯಾದ್ರಿಯ ಹೊನ್ನಿಗೆ |
 ಭರವಸದಿಂ ತಿಳಿಯವೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ ೩ ಕೈ ಖ ೩೫ ಗ ೭೫ ಕೈಲಬ್ಬ ಖ ೮೭೫| ಹಾರ ೩ ರಾಸಿ ೨೬೨೫

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧ ||

ಪಾಗಕ್ಕಿನ್ನೂಱಡಕೆಗ |
 ಳಾಗಲ್ಪಿನ್ನೂಱುಮೂಱುಹೊಂಗೇನಕ್ಕುಂ ||
 ಈಗಲೆ ಪೇಲ್ ಗಣಕ ಮನೋ |
 ರಾಗದಿನೋರಂತೆ ರಾಜವರ್ಮಂ ಮೆಚ್ಚಲ್ ||

ಹ|ಕೈ.ಅಡ ೨೦೦ ಲು ಗ ೨೦೩ ಗೆ ಲಬ್ಬ ಅಡೈ ೧೬೨೪೦೦ ಹಾರ ೧

ಸೂತ್ರಂ ೧೨ ||

ಅಯ್ತು ಪಣಂಗೂಡಿದ ಪದಿ |
 ನಯ್ತುಂ ಪೊಂಗಡಕೆ ಲಕ್ಕಲೆಕ್ಕದಿನಿರಲಾ ||
 ರಯ್ತು ನೆಱಿಯಜಾಯಲೇಲ್ಪಣ |
 ಮೆಯ್ತಿದ ಪಾಗಕ್ಕೆ ಮೂಱಿ ಲೆಕ್ಕಂ ನಿರುತಂ ||

ಗ ೧೫|| ಗೆ ಅಡೈ ೧೦೦೦೦೦, ಗ||೨ಕೈ ಅಡೈ ಲಬ್ಬ ೫೦೦ ಹಾರ ೬೦

ಸೂತ್ರಂ || ೧೩ ||

ಪೂಗಫಲಂ ದ್ವಿಸಹಸ್ರಂ |
 ಪಾಗಂಗೂಡಿದಪಣತ್ರಯಂ ವೀಸಕ್ಕುಂ ||
 ತಾಗಿರೆ ಮೂಱುಂ ಲಕ್ಕ |
 ಕೈಗಳೆ ತಾವೆನಿತು ಹೋಗಲುಂ ತಾನಕ್ಕುಂ||

ಅ ೨೦೦೦ ಗ ೩|ವಿ ೧ ಲೂ ಅಡ್ಡೆ ೩೦೦೦೦೦ ಲಬ್ಧ ಗ ೪೯|| ಹಾರ ೨೦೦

ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೨೦೦

ಸೂತ್ರಂ ೧೪ ||

ವೆಚ್ಚದಪಣವಿಂಗಯ್ಯೂ |
ಐಚ್ಚಿಗೆ ತಾಂ ಕ್ರಮುಕಮಾಗೆ ಪೊಂಗಳ್ ನುತ್ತಾ ||
ನಿಶ್ಚಯದಿ ನೂಲಯಿಪ್ಪ |
ತ್ತಚ್ಚಿಂಗಂ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಹ ೧ ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೫೦೦ ಗ ೧೨೦ ಗೆ ಲಬ್ಧ ಅ ೬೦೦೦೦೦ ||

ಸೂತ್ರ || ೧೫ ||

ಕಮಲದಪೂವಂ ವಿಪ್ರೋ '
ತ್ತಮನೋರ್ವಂ ನಿಧಿಯನೀಯಲ್ಪವನೀ ||
ಯಮರರ ನಿಜನಿಲಯಂಗಳ್ |
ಹಿಮಕರಬಾಣೇಂದುವಾಗಲಾ ಪುಷ್ಪಚಯಂ

ವಿಪ್ರ ೧, ಪುಷ್ಪಂ ೯ ವಿಪ್ರ೧೫೧, ಲಬ್ಧ ಪುಷ್ಪಂ ೧೩೫೯. ಪ್ರಥಮಹಾರಂ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರಂ ನಾಸ್ತಿ.

ಸೂತ್ರ ೧೬

ಶರನಿಧಿ ದಿವಸಕ್ಕರುಹನ |
ಚರಣದೊಳೆಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮೂಲುಮಾನಮದಾಗಲ್ ||
ಇರದೇಟಕ್ಕೊಳಗದ ತೈಲಂ |
ನಿರುತಂ ತಾನೆನಿತು ದೆವಸ ಬರ್ಪುದು ಪೇಟಾ |

ಮಾನಂ ೩ ದಿನ ೪ ಎಣ್ಣೆ ಕೊ ೭, ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೪ ದಿನ ೨೯ ಜಾಮ ೨ ಘಳಿಗೆ, ೫
ವಿಘಳಿಗೆ ೨೦ ಹಾರ ೩. ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦.

ಸೂತ್ರ ೧೭

ನೇಱುಲಮರಮಂ ಗಿಳಿಮ |
ತ್ತೇಱುಯೆ ತಾಂ ದಿನಕೆ ಮೇದ ಪಣ್ಣೆನಿತೆನೆ ಅಂ ||
ಬರಗತಿಗಜಶಿಖಿಯಾಗಲ್ |
ವಿಘಳಿಗೆ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ ಕುಟಕಂ ಪೇಟಾ ||

ದಿನ ೧ ಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ೩೮೪೦ ಲು, ವಿಘಳಿಗೆ ೮ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಹಣ್ಣು ೮.
ಪ್ರ ಥಮಹಾರ ೩೮೪೦, ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ನಾಸ್ತಿ.

ಸೂ|| ೧೮ ||

ಸಿರಿವಡೆದನೂಲು ಎಲೆ |
ಗರೆಹಾಗಮದಾಗೆ ಮೂಲುಪಣಹಾಗಕ್ಕಂ ||
ಕರೆಯೆಲೆಯೆನಿತೆಂಬುದ ನೀಂ |
ನಿರುತದೊಳಂ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವಿ ೨ || ಎಲೆ ೧೦೦' ಹ ೩||೦ ಲಬ್ಧ ೨೬೦೦, ಪ್ರಥಮಹಾರ ೧೦
ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ನಾಸ್ತಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೯ ||

ಲಕ್ಕಸಂಕಡಕೆ ಮಾಱಲ್ |
ಚಿಕ್ಕನೆ ತಾಂ ಪೊಂಗಳಯ್ ಮಿರ್ಪತ್ತಾಗಲ್ ||
ಚೊಕ್ಕಡಿಕ್ಕೆಗೆ ನೂಱಕೆ |
ಲೆಕ್ಕಮದೆನಕ್ಕುಮೆಂಬುದಂ ಪೇಟಾಗಣಕಾ ||

ಅಡಕೆ ೧೦೦೦೦೦ ಗ ೨೦ ಅಡ್ಕೆ ೧೦೦ ಲಬ್ಧವಿ ೪ ಹಾರ ೧೦೦೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ|| ೨೦ ||

ಲಕ್ಕಕೆ ಮೂವತ್ತಯ್ದುಂ |
ಮಿಕ್ಕುಪಣಂ ಮೂಱದಾಗೆ ಪೇಟೆಯೊಳ್ಳೆಲ್ಲಂ ||
ಲಕ್ಕದಶಮಬ್ಧಿ ಕೋಟಿಗೆ |
ಲೆಕ್ಕಮದೆನಿತೆಂದು ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಆ ೧೦೦೦೦೦ ಗ ೩೫ ಹ ೩ ಅಡ್ಕೆ ೪೧೦೦೦೦೦೦ ಲಬ್ಧಗ ೧೪೪೭೩ ಹಾರ ೧೦೦೦೦೦ ದ್ವಿತೀ
-ಹಾರ ೧೦.

ಸೂತ್ರಂ|| ೨೧ ||

ಮುಪ್ಪಾಗಮೂಱುವೀಸ |
ಕ್ಕುಪ್ಪಾಗಲ್ ತಪ್ಪದಯ್ಯಳಂ ತಾನಾಗಲ್ ||
ಇಪ್ಪತುಪಣ ಮುಪ್ಪಾಗಕೆ |
ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಹ ||| ವಿ ೩ ಕೈ ಉಪ್ಪು ಕೊ ೫ ಲ್ಲ ಗ ೨ ಹ ||| ಕೈ ಲಬ್ಧವಿ ೫|| ಬ ||೧
ಹಾರ ೧೮| ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೨೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೨ ||

ಜೀವಿತದ ಸೂತ್ರಂ-

ಕಂ|| ವರುಷಕ್ಕೆ ಜೀವಿತಂ ಮೊ |
 ನ್ನೆರಡುಪಣಂ ಮೊಂಭತಾಗಲೇಲುಂ ತಿಂಗಳ್ ||
 ವರೆ ನಡೆದು ಮಾಣ್ಡುವಂಗೊ |
 ಪ್ಪಿರೆ ಕೊಡುವೊಡವಂಗೆ ಲೆಕ್ಕದಿಂದೇನಕ್ಕುಂ ||

ವ ೧ ಕ್ಕೆ ಜೀವಿತ ಗ ೨|| ಹ ೪ ತಿಂ ೭ ದಿನ ೧೫ ಲಬ್ಧ ಗ ೧ ಹ ೮ ವಿ ೨|| ಹಾರ
 ೩೬೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಗಂ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ ೬೫೭೫

ಸೂತ್ರ || ೨೩ ||

ವರುಷದ ಮೇಲಿತ್ತಿಂಗಳ |
 ಕ್ವರೆಗಂ ಗದ್ಯಾಣವಯ್ದು ಪಣವೆಂಟಾಗಲ್ ||
 ಅರೆದಿಂಗಳಿದುರ್ ಮಾಣ್ಡುವ |
 ಗಿರದನಿಂತೆಂಬುದನೆ ಪೇಲ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವ, ೧ ತಿಂ ೨ ದಿ ೧೫ ಕ್ಕೆ ಗ ೫|| ಹ ೩ ದಿನ ೧೫ ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧಹ ೨ ಹಾರ ೪೩೫ ದ್ವಿತೀಯ
 ಹಾರ ಗಂ

ಸೂತ್ರಂ|| ೨೪ ||

ದಿನವೆರಡುಮಾಸವೊಂದ |
 ಕ್ಕನುನಯದಿಂ ಮೊಂಗಳೊಂದು ಪಣವೆಂಟಾಗಲ್ ||
 ವಿನಯದೊಳೆ ಮಾಸವೆಂಟಕೆ |
 ಮನವೊಲಿಯಲ್ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಲ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ತಿಂ ೧ ದಿನ ೨ಕ್ಕೆ ಗ ೧|| ೩ ತಿಂ ೮ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧಗ ೧೩|| ಹಾರ ೩೨ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ಗಂ
 ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ ೪೩೦

ಸೂತ್ರಂ || ೨೫ ||

ಎರಡುಂ ಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣ|
 ವೆರಡುಂ ಪಾಗಂಗಳೆರಡು ವರುಷಕ್ಕಾಗು ||
 ತ್ತಿರೆ ಮುನ್ನ ಮೆರಡುಪಣಮುಂ|
 ನಿರುತಂ ತಾನೆಷ್ಟು ದಿನಸ ಬರ್ಪುದು ಪೇಲಾ ||

ಗ ೨ ಹ ೨||ವರು ೧ ಮುಂಜೀವಿತ ಹ ೨ ಲಬ್ಧ ತಿಂ ೧ ದಿ ೨ ಹಾರ ೯೦

ಸೂತ್ರಂ || ೨೬ ||

ವರುಷಕ್ಕೆ ಮೂಱುಮೊನ್ನಂ |
ನಿರುತ್ಪತ್ತಾಂ ಪಡೆವ ಭಂಟನುಟಾದೆವಸಂ ಪ ||
ನ್ನೆರಡುಂ ದಿವಸಮದಾಗಲ್ |
ಧರೆ ಮೆಚ್ಚಲ್ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವ ೧ ಗ ೩ ಲ್ಲು ವುಟಾ ದಿನ ೧೨ ಕೈ ಲಬ್ಬಗಂ ಹ ೧ ಹಾರ ೩೬೦

ಸೂತ್ರಂ || ೨೭ ||

ವಾಸಕ್ಕೆ ಮೂಱುಪಣಮಂ |
ಲೇಸಾಗಿಯೆ ಪಡೆವ ಭಂಟನುಟಾದೆವಸಂ ತಾಂ ||
ವಾಸವಸಂಖ್ಯೆಯ ಲೆಕ್ಕಮ |
ನೋಸರಿಸದೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ತಿಂ ೧ ಕೈ ಜೀವಿತ ಹ ೩ ಲು ವುಟಾದಿನ ೧೨ ಕೈ ಲಬ್ಬಗ ಹ ೧ ವೀಳ ಹಾರ ೩೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೮ ||

ತಿಂಗಳಿಗಾಱುಂಪಾಗಮ |
ಜಂಗುಳಿಗಾವಂಗೆ ಕೊಡಲು ವುಟಾದೆವಸಂ ತಾಂ ||
ಅಂಬುಧಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಲೆಕ್ಕಮ |
ಪಿಂಗದೆ ನೀಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ

ತಿಂ ೧ ಗೆ ಜೀವಿತ ಹ ೧ || ವುಳಿ ದಿನ ೪ ಕೈ ಲಬ್ಬವೀಳ ೪ ಹಾರ ೩೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೯ ||

ದಿನಪಡಿಯ ಸೂತ್ರ

ಮೂಱುದೆವಸಕ್ಕೆ ಖಂಡುಗ |
ದಾಱುಂ ಕೊಳಗಂಗಳೆರಡು ಬಳ್ಳಂ ಮಾನಂ ||
ಮೂಱಾಗಲ್ ವರುಷದ ಮೇ |
ಲಾಱುಂ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಭತ್ತ ತಾನೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ದಿ ೩ ಕೈ ಖ ೧ | ೧ || ೩ ವ ೧ ದಿ ೬ ಕೈ ಲಬ್ಬ ಖಂ ೧೬೨ || ಬ ೩ || ಹಾರ ೩

ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦ ರಾಸಿ ೧೫೬೮೨

ಸೂತ್ರಂ || ೩೦ ||

ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆಕ್ಕೊಳಗಿಂ |
ಮನಜೋಳಂ ಬೀಯಮಾಗಲೊಂದಬ್ಬದ ಮೇ ||
ಲೆನಿಸುವ ಮೂಱುಂದಿಂಗಳು |
ದಿನವೊಂಭ (ತ್ರ) ಕೈ ಭತ್ತ ತಾನೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ದಿ ೧ ಕೈ ಖಂ ಕೊ ೨ ಮಾ ೨ ನ ೧ ತಿಂ ೩ ದಿ ೯ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಖ ೪೮||೦||೨ ಹಾರ ೧
ದ್ವಿತೀಯಹಾರಂ ೩೦ ಬಂದರಾಸಿ ೧೫೬೦೬

ಸೂತ್ರಂ || ೩೧ ||

ಮಿಗಿಲೇಟು ದಿನಕ್ಕಜುಖಂ |
ಡುಗದಜುಗಳ ಬೀಯಮಾಗೆವೇಲ್ ಸಾಸಿರ ಖಂ |
ಡುಗದೆರಡು ಕೋಗ ದಿಬ್ಬಳ ||
ಮಿಗಿಲೆನಿಸುವ ಜೋಳಮೆನಿತುದೆವಸಕ್ಕಕ್ಕುಂ

ಖ ೬|ಕೊ ೧ ದಿ ೭ ಕೈ ಜೋಳ ಖ ೧೦೦೦ |ಕೊ ೨|| ಲಬ್ಧ ವ ೩. ತಿಂ ೧ ದಿನ ೧ ಚೌ೨೧
ಹಾರಂ ೫೦೪ ದ್ವಿತೀಯಹಾರಂ ೩೬೦ ರಾಶಿ ೫೬೦೦೭೦.

ಸೂತ್ರ || ೩೨ ||

ರಾಸಿಯ ಗಡಿಬದ ಲೆಕ್ಕಮ |
ನೋಸರಿಸದೆ ದಶಕದಿಂದೆ ನೋಯ್ದಾ ಧನಮಂ ||
ಸಾಸಿಗನಾಗಿಯೆ ಲೆಕ್ಕಮ |
ನೋಸರಿಸದೆ ನೋತ್ತೆ ಬರ್ಕಮೆಂಬುದು ನಿರುತಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೩೩ ||

ತೊಂಭತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿಗಡಿಬ |
ಕ್ಕಿಂಬಾಗಿದ್ವಿಹಿಮುಗದ್ಯಾಣಂ ತೆಹಿಯಾಗಲ್ ||
ಕಂಭವ ಉವತ್ತು ವಾಜಿಗೆ |
ನೋಂಬಿನಿತ್ತೆಂಬುದನು ವೇಲ ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ

ಗಡಿಬ ೯೦ ಗ ೧೦ ಗಡಿಬ ೬೦ ಪ್ರಥಮ ಹಾರಂ ೩೬೦೦ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರಂ ೩೬೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೧೦ ೧೦. ?

ಸೂತ್ರಂ || ೩೪ ||

ಮತ್ತರಸೂತ್ರಂ:-

ಮತ್ತರು ಪದಿನಾಱಕ್ಕೊಂ |
ಭತ್ತುಂ ಗದ್ಯಾಣಮಾಗೆ ತೆಹಿ ಸಾಸಿರದೆ ||
ಪ್ರತ್ಯೇಟು ಹೊಂಗೆ ಉಗೆಯಲ್ |
ಮತ್ತರೆನಿತ್ತೆಂಬುದನೆ ವೇಲ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ
ಗ ೯ ಮ ೬ ಗ ೧೦೭೭ ಲಬ್ಧ ಮತ್ತರ್ಗು ಕೃ ೬೦೦ ಹಾರಂ

೮, ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೪ ರಾಸಿ ೧೪೧೧೫ ಗುಣಿಸಿದುದು ೧೭೨೩೨

ಸೂತ್ರಂ || ೩೫ ||

ಎರಡು ಮತ್ತರುಮಂಭ |
ತ್ತಿರಡುಂ ಕಂಭಕ್ಕೆ ಮೂಱುಹಣ ಮುಪ್ಪಗಂ ||
ನಿರುತಂ ತೆಹಿಯಾಗಲ್ ಮ |
ತ್ತರುನಾಲ್ವತ್ತೊಂದು ಕಂಭ ಕೈಗೇನಕ್ಕುಂ

ಮ|| ೨ ಕಂ ೮೨ಕ್ಕೆ ಗಂ ೩|| ಲ್ಲು ಮತ್ತ ೧ ಕಂಭ ೪೧ ಕೈ ಲಬ್ಬ
ಹ ೧|| ವೀ ೨|| ಹಾರ ೧೮, ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೪ ರಾಸಿ ೧೪೧೧೫

ಸೂತ್ರಂ || ೩೬ ||

ನಿರುತಂ ತಾನೆನಲೊಮ್ಮ |
ತ್ತರಿಗೆ ಪಣಂ ಮೂಱುಪಾಗವೆರಡುತೆಹಿಯಾಗೆ ||
ಕರಿರಸ ವಸುಮತಿಯೊಳ್ ತಾಂ |
ಬೆರಸಿದ ಮುಪ್ಪಗಂಭಗೈಗೇನಕ್ಕುಂ

ಮ ೧ಕ್ಕೆ ಹ ೩|| ಮತ್ತ ಕಂ ೧೬೮ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಬಗಂ ಹ ೫|| ವಿ ೨ ಕಾ ೨||
ಹಾರಂ ೩೬೦೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ ೪೫೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೭ ||

ಹೊಟ್ಟಿನ ಶೇಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:-

ಚಂ|| ಇರೆ ಕಡೆಗೊಟ್ಟುದಂತ್ಯದೊಳದರ್ಕೆ ತುಷಂ ಬೆರಸಿದ ರಾಶಿಯೊಳ್ |
ಪಂಕಿಸಲಲ್ಲಿ ತೂಱಲಳೆದಿದುದು ಮಧ್ಯದೊಳಲ್ಲಿ ತೂಱಿ ಬಿ ||
ತ್ತರದೊಳೆ ಶುದ್ಧಮಾಗುತಾದ ರಾಶಿಯೊಳಿಂತಿರೆ ರಾಜವರ್ಮನಿಂ |
ಧರೆಗೂವಂತು ಸೇಲ್ದನೊಲವಂತಿದು ಹೊಟ್ಟಿನ ಶೇಷದೊಡ್ಡೆನಲ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೩೮ ||

ನೂಱುಖಂಡುಗ ಮೂಗೊಳ |
ನೀಱುಂ ಕಡ ಗೊಂಡು ತಿದ್ದಿ ಕೊಡುನಲ್ಲಿಯದಂ ||
ಬೇಱುಗೊಳಮಂ ತೂಱಲ್ |
ಪಾಡಾದ ರಜವೆರಡು ಬಳ್ಳ ಪೋಗಲ್ವೇನೋ

ಶುಕೊಪಂ|| ೦|| ತುಷಮಂ ೧೮೮ ಶುಖ ೧೦೬ ಕೈ ೩ ತುಷಲಬ್ಬ ೫೧೫|| ೧ ಹಾರ ೨೦
ರಾಸಿ ೫೦೯೫೨

ಸೂತ್ರಂ || ೩೯ ||

ಕಡಗೊಂಡನೂಱುಖಂಡುಗ |
ದೆಡೆಗೆ ಕೊಡಲ್ಕಿದರ್ ತುಷದೊಳೇಲ್ಪೊಳಗಮುನುಂ||
ಬಿಡೆ ತೂಱಿ ಮೂಱು ಬಳ್ಳಂ |
ಕಡ ಲೆಕ್ಕದೊಳೆನಿತನಳವ ನಾನೂಱುಕ್ಕುಂ ||

ಶುಖ ೧ ಕೆ ತುಷಖ |೨ ಶುಖ ೧೦೦ ಕೈ ತುಷಲಬ್ಧ ಖ ೧-೨-ಹಾರಂ ೨೫
ದ್ವಿತೀಯಹಾರಂ ೨೦ ರಾಸಿ ೫೬೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೪೦ ||

ಚಂ|| ನೆಗಟ್ಟರೆ ಮೂಱುಸಾಸಿರದ ನೂಱುಖಂಡುಗದದೈದು ಮಾನಮಂ |
ಮಗುಟೆ ಕೊಡಲ್ ರಜಂಬೊರೆದರಾಶಿಯೊಳಯ್ಯುಳ್ಳದೇಲುಮಾನಮಂ ||
ತೆಗೆದು ಬಟಾಕ್ಕೆ ತೂಱು ರಜವೊಬ್ಬಳವಾಗಲು ವೋಗೆ ಪೇಟ ನೀಂ |
ಬಗೆಗೊಳಲಂತದಲ್ಕಳೆನ ಭತ್ತಮನೆಂತೆನಿತೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಮಂ ||

ಶುದ್ಧ ಖ ಮಾ ೩ ತು ಖಂ |೦| ೩ ಶುದ್ಧ ಖ ೩೧೦೬, ೦ ಲು ೧ ಮಾ ಕೈ
ಲಬ್ಧ ತುಷ ಖ ೨೫೫||೪ ಮಾ ೧ ಹಾರ ೮೩ ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೩೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ
೮೬೪೭೧೪೭೫.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೧ ||

ಪರಿಕಿಸುವ ರಾಶಿ ನಡುವಿರೆ|
ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಳ್ ತಿಳಿದ ರಾಸಿಯಿದು ಮೊದಲೊಳ್ ಬಿ ||
ತ್ತರದೀಪ್ತೆಯೊಳಂತ್ಯದೊ |
ಳರೆ ತಪ್ಪದು ಪಣಮದುಚಿತಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೨ ||

ಮು|| ಮೊದಲೊಳ್ ಸಾಸಿರದೇಲು ನೂಱುಪದಿನಾಱುಂಖಂಡುಗಂ ತೀವಿ ದೂ |
ರದಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಳೆಯೂರಲಂತಳೆಯಲೇಱುಂ ಖಂಡುಗಂ ಗುಂಡೆ ಮಾ ||
ಣದೆ ನೂಱುಕೊಂದೆನಿಸಿದ್ ಖಂಡುಗದೊಳಿಮ್ಮಾನಂ ಸಮಂತೊಂದಿದಾ |
ಪದಿನಯ್ಯುಂ ಕೊಳಗಂಗಳಂ ತರಲದೊರ್ವಂ ತೀವಿದರ್ಘಂ ತೆನೆ ||

ಹಿಂದರಲ್ಲಿ ಅಳೆದ ಖ ೧೭೦ ಕಿರಿದರಲ್ಲಿ ಅಳೆದ ಖ ೧೭೧೬
ಹಿಂದರಲ್ಲಿ ಖ ೧೦೧ ಮಾ ೨ ಕೇ ಕಿಱುದುಲಬ್ಧ ಖ ೧೦೨ ೩ ಹಾರಂ
೫೭೮೮೦ ಗುಣಿಸಿದುದುರಾಸಿ ೫೯೧೩೨೫೨೭||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೩ ||

ಚಂ|| ನಿರುತಮೆ ತೀವಿದೂರ ಪದಿನಾಗುಳದೊಳ್ ಬೆರೆಸಿದ್ ನಾಲ್ಕುಸಾ |
ಸಿರದಱುನೂಱು ಖಂಡುಗಮನೊಯ್ದೊಡೆ ತಾನಳೆಯೂರ ಮೂಱುಸಾ ||
ಸಿರಮೆನೆ ಮತ್ತೆ ಬಾಣತುರಗೇಂದ್ರಿಯ ಖಂಡುಗದೇಲುಬಳ್ಳಮಂ |
ತರಲಳೆಯೂರ್ಗೆ ಪೇಟದೆಂತೆಂಬುದನುತ್ತಮಭವ್ಯಭೂಷಣಾ ||

ಕಿಷುದುಕೊಳಗ ಖ ಳಂ|| ಳ ನು ಹಿರಿದರಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲು |೩೦೦೦ ಕಿಷುದುಖ ೫೭೫೧||
 ಕೈ ಲಬ್ಧಹಿರಿದು ಖ ೩೭೫ ಹಾರಂ ೩೬೮೦೫೬ ಗುಣಿಸಿದುದು ೧೩೮೦೨೧೦೦||

ಒಂದರ್ಗ್ಯದಿಂಕೊಂಡು, ಮತ್ತೊಂದರ್ಗ್ಯದಿಂ ಕೊಡುವುದರ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಸೂತ್ರಂ || ೪೪ ||

ಕೊಡುವುದವರ್ಗ್ಯಂ ಮೊದಲೊಳ್ |
 ನಡುವೆಸೆಯೆ ಕೊಡುವುದು ಧಾನ್ಯದರ್ಗ್ಯಂ ಕಡೆನೊಳ್ ||
 ಕೊಡುತಿರಲು ಪೇಟ್ಟನೊಂದಂ |
 ಕೊಟ್ಟೊಂದಂ ಕೊಂಬುದರ್ಕೆ ಪೇಟ್ಟಂ ರಾಜಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೫ ||

ನಿರುತಂ ಪಣವಿಂಗಿರ್ಭಾ |
 ಸಿರದಯ್ಯತ್ತಡಕೆ ಪರ್ಣ ಪಣವಿಂಗೈಸಾ ||
 ಸಿರವೇಲ್ಲುಹಿನೆ ಮೂಸಾ |
 ಸಿರವೆಪ್ಪತ್ತಯ್ಯ ಅಡಕೆಗೆಲೆಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಗಂ ಹ ೧ ಕೈ ಅಡ್ಡೆ ೨೦ ೫೦ ಕೈ ಗಂ ಹ ೧ ಎಲೆ ೫೭೦೦ ಧಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೆ ೩೦೭೫ ಕೈ
 ಎಲೆ ಲಬ್ಧ ೮೫೫೦ ಹಾರ ೨೦೫೦ ಗುಣಿಸಿದುದು ೧೭೫೨೭೫೦

ಸೂತ್ರಂ || ೪೬ ||

ಪಾಗಕ್ಕುಲುಗಳ ಜೋಳಂ |
 ಪಾಗಕ್ಕುಂ ನೆಲ್ಲು ನಾಗಳಂ ತಾನಾಗ ||
 ಲ್ಲೀಗಕೆ ನೆಲ್ಲುಂ ಜೋಳ |
 ಕೃಷಿ ಕುಡಲ್ ನೂಲುಖಂಡುಗಕ್ಕೇನಕ್ಕುಂ ||

||— ಹಂ ಕೈ ನೆಲ್ಲು ೪.ಕೈ ಜೋಳ ೪೦| ೧ ನೆಲ್ಲು ೪ ೧೦೦ ಲಬ್ಧ ೪ ೧೫೦ ಹಾರಂ ೪
 ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦ ರಾಸಿ ೧೨೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೪೭ ||

ತೊಗರಿಯು ಸಾವಿರದಲು ಖಂ
 ದುಗ ಪೋಡರಕೊಳಗಕೆ ಕಡಲೆಯದೆನಿತಳೆವಂ (ವೋಗಾ) ||
 ತೊಗರಿಯಲುಖಂಡುಗಂ ತಾಂ |
 ಮಿಗೆ ಕಡಲೆಯದೇಲುಖಂಡುಗಂ ನಡೆವರ್ಗ್ಯವೆಂ ||

ತೊಗರಿ ೪ ೬ ಕಡಲೆ ೪ ೭ ಲ್ಲು ತೊಗರಿ ೪ ೧೦೦೬|| ೧ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಕಡಲೆ ಲೆಕ್ಕ ೧೧೭೪|೨|
 ಹಾರಂ ೧೨೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಸಿ ೧೪೦೯೫೨.

ಸತೂ || ೪೮ ||

ಒಕ್ಕಳ ನೆಲ್ಲಿಂಗಕ್ಕಿಯ |
ನಿಕ್ಕುವರೊಂಭತ್ತುಮಾನವರೆ ಕೊಟ್ಟಣಮಂ ||
ಇಕ್ಕಲವತ್ತುಖಂಡುಗ |
ಗಕ್ಕಿಯ ತಾನೆನಿತನಳೆವರಾ ಕೊಟ್ಟಣಗರ್ ||

ಖಂ ನೆಲ್ಲಿ ಕೊ ೧ ಅಕ್ಕ ೦|| ೧ ನೆಲ್ಲಿ ಖ ೬೦ ಲಬ್ಧ ಖ ೩೫-೨|| ಹಾರ ೧ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರಂ ೧೨೦ ರಾಸಿ ೪೫೬೦೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೯ ||

ನಾಗುಳ ಗೋದಿಗೆ ಕಣಕವ |
ನಾಗಳೆ ತಾನಯ್ದು ಕೊಳಗದಿಮ್ಮನವರೆಯಂ ||
ಭೋರ್ಗರೆದು ಬೀಸೆ ಖಂಡುಗ |
ಗೋಧಿಯ ನೂಣಕ್ಕೆ ಯೆನಿತು ಕಣಕಂ ಕೊಡುವರ್ ||

ಗೋಧಿ ಕೊ ೪ ಕೈ ಕಣಕಂ|| ಮಾ ೨|| ಗೋಧಿ ಖ ೧೦೦ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಕಣಕ ಖ
೧೨|| ೩ ಮಾ ೨ ಹಾರ ೪ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೨೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿ ೬೬೦೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೫೦ ||

ಅಣುಗಳಯೆಳ್ಳಿಂಗಣ್ಣೆಯ |
ನೆಣುವರ್ ತಾನಯ್ದು ಬಳ್ಳದಿಮ್ಮನವರೆಯಂ ||
ಅಣುವತ್ತು ಖಂಡುಗಳಿಗೆ |
ಯೆಣುವಣ್ಣೆಯದೆನಿತು ಪೇಟ ಗಣತವಿಳಾಸಾ ||

ಎಳ್ಳು ಕೊ ೬ ಕೈ ಎಣ್ಣೆ ಕೊ ೧|| ಎಳ್ಳು ಖಂ ೬೦ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಖ ೧೪-೧|| ಹಾರಂ ೬
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೧೨೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಸಿ ೧೦೮೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೫೧ ||

ವಟ್ಟಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ:—

ಮ|| ಬರೆ ವಟ್ಟಾಯಿಸು ಪೊಂಗಳಂತ್ಯದೊಳಿರಲ್ ತನ್ನ ಮಗದ್ಯಾಣಮಂ |
ಬರೆ ಮತ್ತಾದಿಯೊಳ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಟಾಕೆಯಾ ಗದ್ಯಾಣಮಂ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ||
ಬರೆ ವಟ್ಟಂ ದೆಣುವಲ್ಲ ವಟ್ಟವಿರಲಿಂತೀ ವಟ್ಟದೊಡ್ಡೆಂಬುದಂ |
ಧರೆಗೊಪ್ಪತ್ತಿರೆ ಪೇಲ್ದನುತ್ತಮಯಶಂ ಶ್ರೀರಾಜವರ್ಮೋತ್ತಮಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೨ ||

ಒಂದುಪಣವಡ್ಡವಟ್ಟಂ |
ನೆಣಿ ಕೀಟ್ರೊನ್ ನೆಗಲ್ದ ಮೇಲ್ವೊನ್ನೆನೆ ಪಂ ||
ನ್ನೊಂದು ವರೆ ಕೀಟ್ರೊನ್ನಳುಂ |
ನಿಂದಾ ಮೇಲ್ವೊಂಗಳೆನಿತು ವೇಲ್ವಿ ಗಣಕಾ ||

ಕೀಲು ಗ ೧-೧|| ಕೈ ಮೇಲು ಗ ೧ ಕೀಲು ಗ೧೧||ಗೆ ಮೇಲು ಲಬ್ಧ ಗ ೧|| ಹಾರ ೬
ರಾಸಿ ೪೬೦||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೩ ||

ಕೀಲಿನಿಸಿದ ಮೊನ್ನು ಪಣಂ |
ಬೇಳೆಯನೀಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಸಲೆ ಮೇಲ್ ಮೊಂ ||
ಗಾಳಾಪಮದಿಪ್ಪ ತೇಲಾ |
(ಕೇಳಾ) ಮೇಲೆವ್ವಿಂಗಳೆನಿತು ಕೀಲಿನಿನ್ನ ಕ್ಕುಂ ||

ಮೇಲು ಗ ೧ ಗೆ ಕೀಲು ಗ ೧-೧ಮೇಲು ಗ ೨೭ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಗ ೨೦ || ಹಾರಂ ೧ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರಂ ೮೦ ಗುಣಿಸಿದ ರಾಸಿ ೨೪೦೩

ಸೂತ್ರಂ || ೫೪ ||

ನೂಲಿನಿಪ್ಪ ತಯ್ವಿ ಮೊನ್ನುಂ |
ಮಾಣಿನಿಪ್ಪ ವುದರ್ಕೆ ಪಟ್ಟಮಿಪ್ಪಣಪಡ್ಡಂ ||
ಮೂಲುಂವೀಸಮೆನಲ್ವೇ |
ಉಣ್ಣು ಉಂ ಮೊನ್ನಟ್ಟ ಮುಣಿದು ತಾಸೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಗ ೧೭೫-೬೩ ಪಟ್ಟಿ ೨ || ೨ ಗ ೭೦೦ ಗೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೧|| ೭ ಹಾರಂ ೧೭೫ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ
೨೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೫೫ ||

ಸಲುಕೆಯ ವಟ್ಟಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ನಿಲುಗಡೆಯೊಳ್ ವಟ್ಟಯಿಸುವ |
ಸಲುಕೆಗಂತ್ಯಗ್ಗ ಮೊದಲೊಳೆಲಾಕೆಯದೇನಿತುಂ ||
ಸಲುಕೆಗಳ್ಗರ್ಗ್ಗಂ ನಡುವಿರೆ |
ಸಲುಕೆಯ ವಟ್ಟಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡರಾಜನ ಮತದಿಂ |

ಸೂತ್ರಂ || ೫೬ ||

ಮೊಂಗೇಲು ಮೇಲುಸಲುಗೆಗೆ |
ಮೊಂಗಂ ಕೀಲ್ವಲುಗೆ ಯೆಂಟುವರೆಯಾಗಲ್ ತಾಂ ||
ಮೊಂಗಯ್ದು ಕೀಲ್ವಲುಗೆಯಾ |
ಪಾಂಗಂಗೂಡಿದ ವೀಸಕಾಣೆಗೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಕೀಲುಗ || ೩ || ಮೇಲುಗ ೦||೨ ಗೆ ಲಬ್ಧ ೬ ೪-೨|| ಹಾರ ೬೮೦
ರಾಸಿ ೨೯೭೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೭ ||

ಮ|| ಸ್ತ|| ನಿರುತಂ ಪೊಂಗೆದುಪನ್ನೊಂದುವರೆ ಸಲುಗೆಯುಂ ಬೀಳೆ ಕೀಲಿಪೊಪ್ಪುಂತಾ |
ಗಿರೆ ಪೊನ್ನೊಂಭತ್ತು ತಾನೊಂದುವರೆ ಸಲುಗೆಯುಂ ಮೂಱುವೀಸಂಸಮಂತಾ ||
ಗಿರೆ ನಾಲ್ಕುಂ ವೀಸಮುಂ ಮುಕ್ಕಣಿ ಪಣಸಹಿತೇಬೊಪ್ಪುಂತಿದ್ದಿದಕ್ಕಾ |
ದರದಿಂದಂ ಪೇಟ ನೀಂ ಭಾವಿಸದಪನುಂವಂತಾಗಿರಲ್ ರಾಗದಿಂದಂ ||

ಗ ಮೇಲು ೨ ೪|| ಹ ಕೈ ಕೀಲುಗ-೧-೩|| ಗೇ ಮೇಲುಗ ||೨ ವಿ ೪||ಗೆ ಲಬ್ಧಗಂ||-೩-೨||
ಹಾರಂ ೭೭ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೮೦ ರಾಸಿ ೫೩೮೪೭೦||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೮ ||

ಪಲವಿರೆ ಪೋತಾತ್ರಯದಿಂ |
ಸುಲಲಿತದಿಂ ಮೂವತಯ್ದು ಪೊಂಗಳನೀಯಲ್ ||
ಘಳಲನೆ ಪೇಟೈ ಭಾರಕೆ |
ತಳುವಿಲ್ಲದೆ ಪೇಟ ಗಣಕ ರಾಜನ ಮತದಿಂ ||
ವಪ್ರಂ ಪ ೧ ಕೈ ಬೆಲೆಗ ೩೫ ವಪ್ರಭಾರ ೧ ಕೈ ಲಬ್ಧಗ ೭೦೦೦೦ ಹಾರಂ ೧.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೯ ||

ಬೀಸಗೆವೊಂದಕ್ಕಾ ಪೆರೆ |
ಲೇಸಾಗಿಹ ಗಂಧಪಂಚಭಾರದಸುಂಕಂ ||
ಅರಸನೊಲಿದೀವಪಡಿಯಂ |
ಭರದಿಂ ತೊಂಭತ್ತುಭಾರಕೇನುಂ ಬರ್ಕುಂ ||
ಗಂಧ ಭಾ ೫ ಕೈ ಸುಂಕ ಬಿ ೧ ಭಾರ ೯೦ ಕೈ ಲಬ್ಧತೊ ೩ ಬೀ ೩ ಹಾರ ೫ ರಾಸಿ೦

ಸೂತ್ರಂ || ೬೦ ||

ಪೊನ್ನಯ್ದಕ್ಕುಂ ಸುಕ್ಕುಡಿ |
ವುನ್ನತಶ್ರೀಗಂಧವೊಂದು ಬೀಸಿಗೆಯಾಗಲ್ ||
ಪೊನ್ನಯ್ಯಾಸಿರದೇಲ್ಲಾ |
ರುನ್ನತಮತಿವಂತ ಪೇಟ ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||
ಗ ೫ ಬೀ ೧ ಲೂ ಗ ೫ ೭೦೦ ಲಬ್ಧ ಭಾ ೧೧ ತೊ ೮ ಹಾರ ೫ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರ ೧೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೬೧ ||

ಕುಂಕುಮದ ಪಲಂ ನಾಲ್ಕುಕೆ |
ಸಂಪೆಯೊಳಂತಯ್ದು ಪಣಮು ಪಾಗಮದಾಗಲ್ ||
ಬಿಂಕದ ನೂಱಿಯ್ದಚ್ಚಿಗೆ |
ಸಂಪೆಯೊಳಂ ತಿಳಿದು ಪೇಟ ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||
ಕುಂಕುಮಗಂ ||೦| ಕೈ ಪ ೪ ಲ್ಲೂ ಗ ೧೦೫ ಕೈ ಲಬ್ಧ ತೊ ೮ ಹಾರಂ ೧೦೦ ರಾಸಿ
೧೬೮೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೬೨ ||

ಕಸ್ತುರಿ ಪಲ ಮೂಱಕ್ಕಂ |
ವಿಸ್ತರದಿಂದಾಜುಪಣ ಕ್ರಯಮಾಗುತ್ತಿರೆ ||
ಪ್ರಸ್ತುತತೋಲೆಯೇಟಕ್ಕಂ |
ವಸ್ತುವನೀಂ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಕಸ್ತುಹ ೩ ಕೈ ಕ್ರಯಗಂ || ೧ ಕಸ್ತುರಿ ತೊ ೭ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೦ ಹಾರ ೩ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರ ೧೦ ರಾಸಿ ೨೦೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೩ ||

ಪಾಗಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪುರಂ ಹಣ |
ಹಾಗಮುಮರೆವೀಸತೂಕಮೆನೆ ಸಾಸಿರಹೊಂ |
ನೀಗಳದಿನಿತಕ್ಕಂ ಪೇಟ |
ತೂಗಿಕೊಡಲ್ ಸಕಲಗಣಿತತತ್ವವಿಳಾಸಾ ||

ಗಂ ೦|| ಕೈ ಕಪ್ಪುರ ಗಂ||೦||೧ ಗಂ೦೦ ಗೆ ಲಬ್ಧ ತೊ ೩ ಹಲ ೧೮|| ಹಾರ ೧ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರ ೧೨೮೦೦೦ ರಾಂ ೪೦೮೦೦೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೪ ||

ಅರಿಸಿನವೊಂಭತ್ತುಂ ಪಲ |
ವರೆ ಪಾಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಗುಮಾಗಲ್ ಅಯ್ಯೂಱವ ||
ತ್ತಿರಡುಂಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣ |
ವೆರಡಕ್ಕೆನಿತು ತೂಕದರಿಸಿನಮಕ್ಕುಂ ||

ಗಂ ಹ ೦|| ಅರಿಸಿನ ಹ|| ಗ ೫೬೨ ಹ ೨ ಗೆ ಲಬ್ಧ ಭಾರ ೧೦೬ ತೊ ೧೬ ಬೀ ಹ ೧೬
ಹಾರಂ ೧ ದ್ವಿತೀಯಹಾರಂ ೮೦೦೦ ರಾಸಿ ೮೫೪೫೪ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ೬೫ ||

ಪಾಗಕ್ಕರಿಸಿನಪಲವೆಂ |
ಟಾಗಲ್ ಸಾಸಿರದನೂಱಿರಡು ಬೀಸಗೆಗಂ ||
ತೀಗಳದಿನಿತಕ್ಕುಂ ಪೇಟ |
ತೂಗಿ ಕೊಡಲ್ ಸಕಲಗಣಿತತತ್ವವಿಲಾಸಾ ||

ಅರಿಸಿನ ಹ ೮ ಕೈ ಹ ೦|| ಅರಿಸಿನ ಬೀ ೧೧೦೨ ಲಬ್ಧ ಗ ೬೮|| ೩|| ಹಾರ ೮ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರ ೪೦ ರಾಸಿ ೨||೨೨೦೪೦

ಸೂತ್ರಂ || ೬೭ ||

ಸಲೆ ಕಂಚೊಂದು ಪಣಕ್ಕಿ |
ಪ್ಪಲವರೆಯುಂ....ಗಿದ್ದಗದರ್ಘಂ ತಾನಾ ||
ಗಲ್ಲಯೂರೇಬ್ ಪೊನ್ನಿಂ |
ಗೆ ಲೆಕ್ಕದಿಂದೇನಕ್ಕುಂ ? ||

ಗಂ || ಹಂ ಕಂಚು ಹಂ || ಗಂ ೫೦೭ ಗೆ ಲಬ್ಧ ಭಾ ೬ ತೊ ೯ ಳ ಹಂ ೧೧ ಕ ೩ ಗಿ ೨೯
ಹಾರಂ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೩೦೦೦ ರಾಸಿ ೨೦೭೮೭೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೮ ||

ಪೊನ್ನಯ್ದಕ್ಕುಂ ಕಂಚುಟ್ಟಿ |
ವುನ್ನ ತೊಲೆಯೆಂಟಿಲ್ಲ ಬೆಲೆಯಾಗಲ್ ತಾಂ ||
ಹೊನ್ನ ಹನ್ನರದು ಹಣವೇ |
ಉನ್ನ ತ ಮುನ್ನಾ ಗಕ್ಕೆನಿತು ತೊಲೆಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಗಂ ಕೆ ಕಂಚು ತೊ ಚ ಳ ಲ್ಲ ಗಂ ೧೨ || ೨ || ಕೈ ಲಬ್ಧ ಭಾಂ ಬೀ ೨ ಹಂ ೪ ಹಾರಂ ೨೦೦
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೨೦ ರಾಸಿ ೪೦೮೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೯ ||

ಅಯ್ತು ತೊಲೆಮುಟ್ಟಿಗೆ ಭಂಡಮು |
ನಾದರದಿಂ ಮೂರು ತೊಲೆಯ ಲೆಕ್ಕದಿಮಿರಲಾ |
ರೈದಿಸಿದ ತೊಲೆಗಳೆಪ್ಪ |
ತ್ತಾದರದಿಂದುಟ್ಟು ಭಂಡವೇನಂ ಕೊಡುವರ್ ||

ಮುಟ್ಟುಕಂಚು ತೊ ೫ ಗೆ ಶುದ್ಧ ಕಂಚು ತೊ ೩ ಮುಟ್ಟುಗಂಚು ತೊ ೭೦ ಲಬ್ಧ ಶುದ್ಧ ಕಂಚು
ಭಾರಂ ತೊ ೨ ಹಾರಂ ೫ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ ೨೦
ರಾಸಿ ೨೧೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೦ ||

ಪಾಗಕ್ಕಿಕ್ಕಟ್ಟುಂ ಪಲ |
ಮಾಗಿರೆ ಕಾರ್ಪಸದರ್ಘಮಿರ್ಭಾಸಿರಹೊಂ ||
ಗೀಗಲಿದೆನಿತಕ್ಕುಂ ಪೇಬ್ |
ತೊಗಿ ಕೊಡಲ್ ಸಕಲ ಗಣಿತತತ್ತ್ವವಿಳಾಸಾ ||

ಹಂ | ಗೆ ಹತ್ತಿ ಬೀ ೨ ಹಂ ೧ ಗಂ ೨೦೦೦ ಗೆ ಹತ್ತಿ ಲಬ್ಧ ಭಾರಂ ೧೬೪೦ ಹಾರಂ ದ್ವಿತೀಯ
ಹಾರಂ ೨೦೦೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೦ ||

ಹೊನ್ನಯ್ಯಕ್ಕಂ ಹತ್ತಿಯು |
ಸರ್ನಯದಿಂ ತೊಲೆಯು ಮೂಱುವರೆಯಾಗಲ್ ತಾಂ |
ಯಿನ್ನೂ ಉಯಿರಡುಹೊನ್ನಿಗೆ |
ಸನ್ನತಮತಿ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟೆ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ|| ೫ ಗೆ ಹತ್ತಿ ತೊ ೨ ಬೀ ೨ ಹ ೧೦ ಗ ೨೦೨ ಗೆ ಹತ್ತಿ ಲಬ್ಧ ಭಾ ೭ ತೊ ೧ ಬೀ ೨
ಹಾರ ೧ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦೦೦ ರಾಸಿ ೭೦೭೦೦||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೧ ||

ಪಣವಯ್ಯಕ್ಕಂ ಹತ್ತಿಯು |
ಘನಮೆಸಿವಾ ತೊಲೆಯುಮೆರಡುವರೆಯಾಗಲ್ ತಾಂ ||
ಪಣವಾಱು ಸಾವಿರಕ್ಕಂ |
ಕ್ಷಣದಿಂದಂ ಲೆಕ್ಕಮನಿತುಮೇಂ ಪೇಟೆಗಣಕಾ ||

ಗಂ|| ಗೆ ಹತ್ತಿ ತೊ ೨ ಬೀ ೨ ಹ ೧೦ ಗ ೭೦೦೦ ಕ್ಕಂ ಲಬ್ಧ ಹತ್ತಿಯ ಭಾರ ೧೫೦೦ ಹಾರ ೫
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦೦೦ ರಾಸಿ ೫೦೦೦೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೭೨ ||

ಜವಳಿಯ ಸೂತ್ರಂ :-

ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಪೊನ್ನನೆ.... |
ನೆಟ್ಟನೆ ನೀಂ ದಳಯಿಸೆ ನಿಜವ ತಿಳಿಯ ಬೆಳೆಯುಂ ||
ಮುಟ್ಟಿದ್ಧರ್ಧವನರ್ಧಿಸೆ |
ಕೊಟ್ಟಿದ್ಧರ್ಧ ಸೀರೆಗೊಂದು ಬೆಲೆಯಿದು ಗಣಕಾ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೩ ||

ಕೋಡಿಗೆವೊಂದಕ್ಕೊಪ್ಪಿರೆ |
ನೋಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ಹೊನ್ನ ಬೆಲೆ ತಾನಾಗಲ್ ||
ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳೊಂದು ಸೀರೆಗೆ |
ನೀಡಿಲ್ಲದೆ ಬರ್ಕುಮೆಂದ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಕೋಡಿಗೆ ೧ ಕೈ ಬೆಲೆ ೧ ೧೨ ಲ್ಲ ಸೀರೆ ೧ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಗಂ ಹ ೩ ಹಾರ ೪೦ ರಾಸಿ ೧೨೦ ||

ಸೂತ್ರ || ೭೪ ||

ಅಂಬರನಯನದ ಜವಳಿಗೆ |
ಅಂಬುಧಿ ವಣಗೂಡಿ ಹೊನ್ನ ಹರನಯನಕ್ಕಂ ||
ಇಂಬಾದ ಜವಳಿನೂಟಕೆ |
ಬಿಂಬಿಡದೆನಿತುಬರ್ಕು ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||

ಜವಳಿ ೨೦ ಬೆಲೆ ೧ ೩ ಹ ೪ ಜವಳಿ ೧೦೦ ಕೈ ಬೆಲೆ ೧ ೧೭ ಹಾರ ೨೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦

ಇದು

ಶುಭಚಂದ್ರದೇವ ಯೋಗಿಂದ್ರ ಪಾದಾರವಿಂದ
 ಮಧುಕರಾಯಮಾಣಂ ಮಾನಸಾನಂದಿತ ಸಕಲಗಣಿತ
 ತತ್ತ್ವವಿಳಾಸಂ ವಿನೋಯಜನ ವಿನುತ
 ಶ್ರೀರಾಜಾದಿತ್ಯನಿರಚಿತಮಪ್ಪ
 ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದೊಳ್
 ಶ್ರೈರಾಶಿಕ ನಿರೂಪಣಂ—ಸಮಾಪ್ತಂ

|| ೨ ||

|| ಶುಭಮಸ್ತು ||

— ಪಂಚರಾಶಿ —

ಪಂಚರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ || ೧ ||

ಮ|| ಪಡಿ (ಡಿ) ಮಾತೇಂ ಪದೆದೊಡ್ಡ ನಿಟ್ಟು ಕಳೆಯಲ್ಕುಂಗೂಡಿ ಮತ್ತಂ ಕೆಲ
ಕ್ಕೆಡೆಯೊಳ್ ತೋಱುನ ರಾಶಿಗಳ್ ವಿಷಮನಾಮಂ ಮಾಡೆ ಸೂತ್ರೇಷ್ಟದಿಂ ||
ಬಿಡದಂತೆತ್ತುಗೆ ಮಧ್ಯನಾಮದಫಲಂ ತಾನಕ್ಕು ಮೆಂದೀ ಕ್ರಮಂ |
ಬಿಡದಯ್ಯಂತೆಪಿ ನೆಂದುಮಿಂತಪಿಪಿದಂ ರಾಜರ್ಮನೊಲ್ವೀ ಕ್ರಮಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೨ ||

ಕಂ || ಮಿಗೆ ಪಂಚಸಪ್ತ ನವರಾ |
ಶಿಗಳೊಳ್ ನಡುವುಪಾಯ ಬೇಱಿನೇಱುಕ್ಕೆಲದೊಳ್ ||
ನೆಗಲ್ಪದರ್ಪರಾಶಿ ತಮ್ಮೊಳ್ |
ಮಿಗೆಗುಣಿಯಸಲೊಡ್ಡಿ ದಲ್ತೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ? ||

ಸೂತ್ರಂ || ೩ ||

ಭ್ರಾಂತೇನೊಂದು ಪೊಂಗೊಂದು |
...ವೀಸವರೆ ಬಡ್ಡಿ ಯೆನಲ್ಕೆಂಭತ್ತೊಂದುಂ ||
....ಪೊನ್ನೆ ನಿತಕ್ಕುಂ ಪೇ |
ಉಂತಪಯದೆ ಬಡ್ಡಿಯಕ್ಕು ಮಾಸತ್ರಯಕಂ ||

ತಿಂಗಳು ೧ ಗ ೧ || ಬಡ್ಡಿ ವೀಸ ೧-ಕಾ ೨-|| ಗ ೮ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ೩ ಲಬ್ಧಗಂ ||೩||ವಿ ೪

ಹಾರೆ ೮ಂ||-

ಸೂತ್ರಂ || ೪ ||

ನಡು ಮೊದಲಾಗಿರೆ ಮುಂದಂ |
ಬಿಡದೆತ್ತುಗೆ ಪಿಂತಣೆದೆ ಗುಣಿಯಸು ನೀಂ ||
ಬಿಡದೊತ್ತೆತ್ತುಗೆ ಬರ್ಕುಂ |
ತಡೆಯದೆ (ನೀಂ) ಪಂಚಸಪ್ತ ನವರಾಶಿಕಮುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫ ||

ಮೂಱುಂತಿಂಗಳುನರೆಗಿರ |
ದಾಱುಂ ಪೊನ್ನಂ ಪಣಕ್ಕೆ ಮೂಱುಂ ಪಾಗಾಂ ||
ಗೇಱಾದ ಬಡ್ಡಿಯೆನಲ್ಕು |
ನೂಱುಂ ದಶಕಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ದಿನವೇಬಕ್ಕಂ ||

ತಿಂಗಳು ೩ ದಿನಂ ೧೫ ಗ ೬ ಹ ೧ ಬಡ್ತಿ ಹಾಗ ೩ ಗ ೬ ೧೦ ದಿನ ೭ ಕೈ ಲಬ್ಬ ಬಡ್ತಿಗಂ||
ಹಾರ-೬೪೦೫ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ-೪

ಸೂತ್ರಂ || ೬ ||

ಮ|| ಅಗಲಂ ಮೂಱುಮೊಟಂ ದಶಂ ಮೊಟನೆ ಗೇಣೊಂದೊಂಭತ್ತು ಪ |

ಟೈಗೆ ಪೋ ನೂಱುಪತ್ತು ನೀಳ ಮೊಟನಾ ಶಾಟೇಕತ್ರಾಂಶಕ್ಕ ||

ಪ್ಪಗಲಂ ನಾಲ್ಕುಂ ಮೊಟಂ ಪೊಸತಪ್ಪದೇಳ್ನೂ ಷ ಮಿಸ್ಪತ್ತು ಪ |

ಟೈಗೆ ಪೊನ್ನೆ ನಿತಕ್ಕುಮಾದ ಬೆಲೆಯಂ ಪೇಟ್ ಪದ್ಯವಿದ್ಯೋತ್ತಮಂ ||

ಅಗಲಂಮೊಳಂ-೩ ನೀಳಂಮೊಟಂ ೧೦ ೪ ಗೇಣ್ ೧|| ಪಟ್ಟಿ || ೧-೧೬೦ ನೀಳಂ
ಮೊಳಂ-೩೧ ಗೇ ೧ ಮೊಟಂ ೪ ಪಟ್ಟಿ ೭೦ ಲಬ್ಧಕ್ರಯ ೧ ೫೧೦೦-|| ಹಾರ ೧ ೫೬೭-||

ಸೂತ್ರಂ || ೭ ||

ಒಂದುಮೊಟದಗಲ ಇಪ್ಪ |

ತೊಂದು ಮೊಟಂ ನೀಳದೊಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೊನ್ನ ||

ಯ್ದೊಂದು ಮೊಟನಗಲಯಪ್ಪ |

ತೊಂದು ಮೊಟಂ ನೀಳದಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇಂ ||

ಅಗಲಂ ಮೊಟಂ ೧ ನೀಳಂ ಮೊಟಂ ೨೧ ಪಟ್ಟಿ ೧- ಬೆಲೆ ೧ ೫-|| ಅಗಲಂ ಮೊಟಂ ೧

ನೀಳಂ ಮೊಟಂ-೭೧ || ಪಟ್ಟಿ ೫ ಲಬ್ಧಗ-೭೧-|| ಹಾರ ೨೦೨೫||

ಸೂತ್ರಂ || ೮ ||

ಮ|| ಅಗಲಂ ನಾಲ್ಕುಮೊಟಂ ದಶಂ ಮೊಟದ ನೀಳಂ ಪಟ್ಟಿ ಹತ್ತು ಕೈ ಪೊ |

ನ್ನುಗಳು ನೂಱುಪತ್ತಿನಲ್ ಬೆಲೆ ಮೊಟಂ ಮೂವತ್ತೆರಲ್ಕುಳವಾ ||

ದಗಲಂ ನಾಲ್ಕು ಮೊಟಂಗಳುಂ ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪೇಱ್ನೂ ಷ ಮೂವತ್ತು ಪ |

ಟ್ಟಿಗಳುಂ ಪೊನ್ನೆ ನಿತಕ್ಕುಮಾದ ಬೆಲೆಯಂ ಪೇಟ್ ಭವ್ಯವಂದೋತ್ತಮಾ ||

ಅಗಲಂ ಮೊಟಂ ೪-ನೀಳಂ ಮೊಟಂ ೧೦ ಪಟ್ಟಿ ೧೦|| ಬೆಲೆ ೧ ೧೬೦ ನೀಳಂ ಮೊಟಂ ೩||

ಅಗಲಂ ಮೊಟ ೪ ಪಟ್ಟಿ ೭೩೦|| ಲಬ್ಧಗ ೩೭೩೭ ೬೦ ಹಾರ ೪೦೦||

ಸೂತ್ರ || ೯ ||

ಮಾ|| ಪ್ರ|| ಇರದೊಗ್ಗೇಣುದ್ದವಿಗ್ಗೇಣಗಲದ ನೆಹಿ ಮೂವತ್ತು ಗೇಣ್ ನೀಳದಯ್ದು |

ತ್ತೆರಡುಂ ಕಲ್ಲೆಂಟು ಗದ್ಯಾಣಮುಮುಂಬುಧಿಪಣಂ ಮೂಲ್ಯಮಾಗುದ್ದವಿಗ್ಗೇ ||

ಣೈರಳಾಱುಂವಿಸ್ತರವಾಗ್ಗೇಣುಪೆರಲ್ ಮೊಟಂ ನೀಳಪತ್ತೆಂದೆನಲ್ ಸಾ |

ಸಿರದೇಱ್ನೂ ರೈದು ಕಲ್ಲಂ ಪವಣಿಸಿ ಬೆಲೆಯಂ ಬೇಗ ಪೇಟ್ ಭವ್ಯಸೇವ್ಯಾ ||

ಉದ್ದಂ ಗೇಣ್-೧ ಅಗಲಂ ಗೇಣ್-೨|| ನೀಳಂ ಗೇಣ್-೩೦-|| ಕಲ್ಲು ೫೨ ಬೆಲೆ ೧ ೮ ಹ ೪

ಉದ್ದೆಂ ಗೇಣ್-೨-|| ಬೆರಲ್ ೬-|| ಅಗಲಂ ಗೇಣ್ ೧೬-|| ಬೆರಲ್-|| ನೀಳಂ ಮೊಟಂ ೧೦

ಅಂಥಾ ಕಲ್ಲು ೧೭೦೫ ಲಬ್ಧಗ ೧೪೯೧|| ೩|| ಹಾರ ೪೪೯೨೦ | ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦-||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦ ||

ಮ||ಪ್ರ|| ಉದಯಂ ಗೇಣಿಮೃತ್ಯುಗೇಣಗಲಮನಱಿ ಮೂವತ್ತೆರಬ್ಬೀಳದಂ ತಾಂ ||

ವಿದಿತಂ ಕಲ್ಲಿಂಟು ಗಗನಶರಪೊನ್ನಳಾಗಲೆವುದಯಂ (?) ||

ಮದನಾಸ್ತ್ರಂ ಗೇಣಿಳೆಂಟಂತಗಲಮೆನಿವ್ವತೇರ್ ನೀಳ ಣಂ (?) ||

ಮುದದಿಂ ಮೂವತ್ತು ಕಲ್ಲಂ ಪನಣಿಸಿ ಪೆಟತೇಂ ವೇರ್ ಭವ್ಯಚಂದ್ರೋತ್ತಮ ||

ಉದ್ಧಂ ಗೇಣ್-೨-|| ಅಗಲಂ ಗೇಣ್-೫ | ನೀಳಂ ಗೇಣ್-೩೨-|| ಕಲ್ಪು. . . ಬೆಲೆ ಗ ೫೦

ಅಗಲಂ ಗೇಣ್ ೮, ನೀಳಂ ಗೇಣ್ ೨೭ ಕಲು ೩೦-|| ಲಬ್ಧ ಗ ೬೩೨ || ೩-ವಿ ೨ ಹಾರ ೨೫೬

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧ ||-ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಸೂತ್ರಂ:-

ಮ|| ಎರಡುಂಬೆತ್ತದಿನಕ್ಕು ಪೊನ್ನಳೆಡೆಯೊಳ್ (ಮುಂ) ಬಡ್ಡಿಯಂ ಮಾಸಮುಂ |

ನಿರುತಂ . . . ದಿನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಕಡೆಯೊಳ್ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯಂ ಬೆತ್ತ (ವಂ) ಮಾ ||

ಗಿರೆ ಪಿಂದೊಂದಿದ ಪಂಚರಾಶಿಕದೊಳೇಂ ತದ್ವಾ ನಿತಾಂದುಂಸು ಬಿ |

ತ್ತರದಿಂದಂ ಬಗೆಗೊಂಡು ತಾನಱಿಗೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯನಿಷ್ಠೋಕ್ತಿಯಿಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨ ||

ಕಂ|| ಒಂದುತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಮಂ |

ತೊಂದುಂ ಪೊನ್ನೆರಡು ವೀಸ ಬಡ್ಡಿಯೆನಲ್ಪಿವ್ವ ||

ತ್ತೊಂದುಂ ಪೊನ್ನೆನಿತು ದಿನಂ |

ಸಂದಿಕುಂ ಪಣಮುಮೇಲುಮಂ ಪಿಡಿಯೆನಲುಂ ||

ತಿಂಗಳ್ || ಗಂ | ವೀಸ-೨-|| ಕಾ-೨-|| ಗ ೨೧-|| ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗೆ ೦ || ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳ್ ೩

ದಿನ ೧೦|| ಹಾರ ೪೨-|| ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ-೩೦-||

ಟೀಕೆ-ಹೊನ್ನ ಹೊನ್ನಿಗೂ ಒಡ್ಡಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೂ ಬೆತ್ತವ ಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೩ ||

ಮ|| ಎರಡುಂ ಮಾಸಮುಮಂತದರ್ಕೆ ಪದಿಮೂಱುಂ ಪೊನ್ನಳುಂ ಮೂಱಿದ |

ಕ್ಕಿರದೇಲುಂ ಪಣವಡ್ಡ ಬಡ್ಡಿಯೆನಲಯ್ಯಾಱಿಯ್ತು ಗದ್ಯಾಣದೊಳ್ ||

ಬೆರೆಸಿದ್ಬಿ ಪಣಕ್ಕೆ ವಂಚದಶಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣದ್ವಂದ್ಯಮೊ |

ಪಿರೆ ಮುಂ ಬಡ್ಡಿಯನಿಕ್ಕುದಕ್ಕೆನಿತು ತಾನಕ್ಕುಂ ದಿನಂ ಭಾವಿಸಲ್ ||

ತಿಂಗಳ್-೧೨|| ಗ-೧೩ ಬಡ್ಡಿ ಗಂ || ೨ || ಗ ೫೦೫ ಹ ೪ ಕೈ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗ-೧೫ ೨|| ಲಬ್ಧ

ತಿಂಗಳ್ ೧|| ದಿನ ೨|| ಹಾರ ೧೫೧೬೦||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೪ ||

ಕಂ|| ಎರಡುಂ ತಿಂಗಳವರೆಗಂ |

ಕೊಡುಪಂ ತಾಂ ಮೂಱು ಪೊನ್ನೆಯಿಪ್ಪಣವಡ್ಡಂ ||

ಬಿಡದಡಿಗನೂಱುಪೊನ್ನಂ |

ತಡೆಯದೆ ನೀಂ ಪೇಟ ಹತ್ತು ಹೊನ್ನಿಗೆ ದೆವಸಂ ||

ತಿಂಗಳ್-೨ ದಿನ ೧೫ ಕೈ ಬಡ್ಡಿ ಗಂ ಹ೨ ಗ ೧೦೦ | ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗ ೧೦೦ | ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳ್
೩ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧೦೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦ || ತಿಂಬಡ್ಡಿ ಗು ಬೆಸ್ತ ||

ಟೀಕು|| ಹೊನ್ನಿ ಗು ಬೆಸ್ತ ಮಾಡು ಕಡೆಯ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಹತ್ತು (೧೦) ಹೊನ್ನನು
ಹಾಗನ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಱುರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಿ ಮೊದಲ ಎರಡನೆಯ ರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಿ
ಭಾಗಿಸುವುದು:—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೫ ||

ಕಂ|| ತಿಂಗಳೆರಡಕ್ಕೆ ನೂಟಕೆ |
ಪಿಂಗದೆ ತಾಂ ನಾಲ್ಕು ಹೊನ್ನ ಬಡ್ಡಿಯರ್ನೀಯಲ್ ||
ಸಂಗಡಿಸಿದೆಯ್ತು ಶತಕಕೆ |
ಮುಂಗಡ ಅಟುವತ್ತು ಪೊನ್ನೆನವ್ವುದು ದೇವಸಂ ||

ತಿಂಗಳ್-೨ ಕೈ ಗ ೧-೮೦೦ || ಬಡ್ಡಿ ಗ ೪ ಗ ೫೦೦ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗ-೬೦ || ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳ್
೪|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೨೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೧೬ ||

ದಿನಪುರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾಗ |
ಲೈನವಕಮಂ ಪೊನ್ನೆ ಅಡ್ಡ ಕಯ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ||
ಮನವೊಲಿದು ಮೂಱು ಪೊನ್ನಂ ||
ವಿನಯದೊಳಟುವತ್ತು ಸಾವಿರಡ್ಡಕೆ ದೇವಸಂ ||

ದಿನ ೩ ಕೈ ಗ ೧೦೦ || ಬಡ್ಡಿ ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ೫|| ಗ-೧೦೦ ಗೆ ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ
ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ೬೦೦೦ ಕೈ ಲಬ್ಧ ವರುಷ ೧|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೫೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೬೦
(ಸೂತ್ರಂ || ೧೭ ||)

ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ

ಟೀಕೆ|| ಪೊನ್ನಿ ಗು ಬೆಸ್ತ ದಿನ ಬಡ್ಡಿ ಗು ಬೆಸ್ತವನಾಡು, ಕಡೆಯ ಮೂಱು ರಾಶಿಯನು
ಗುಣಿಸಿ ಮೊದಲ ಯೆರಡನೆಯ ರಾಶಿಯನು ಹಾರವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾಗಿಸಿ ಬಂದುದನ್ನು ೧
ವರುಷವನ್ನು ದಿನ ಮಾಡಿ ಭಾಗಿಸುವುದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೮ ||

ಮಾಸವೊಂದಕ್ಕೆ ಪೊನ್ನಳ್ |
ಲೇಸಾಗಿರೆ ನಾನೂ (ಉ) ಪೊನ್ನೆವೊಕ್ಕುಳತುಪ್ಪಂ ||
ಬಾಸೆಯೊಳು ಸಾಸಿರಕ್ಕಂ |
ಓಸರಿಸಟುವತ್ತು ಸೊಲಗೆ ತುಪ್ಪಕೆ ದೇವಸಂ ||

ತಿಂಗಳ್ ೧ ಕೈ ಗ-೪೦೦ ತುಪ್ಪ-೧|| ಗ ೧೦೦೦|| ಮುಂಬಡ್ಡಿ ತುಪ್ಪ ೫ ೬೦|| ಲಬ್ಧ
ವರ್ಷ-೪೦|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧೦೦೦| ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ-|೧೨|

ಟೀಕು|| ಹೊನ್ನಿ ಗು ಹೊನ್ನಿ ಗು ಬೆಸ್ತ ತಿಂಗಳಿಗು ಬಡ್ಡಿ ಗಡಿಗು ಬೆಸ್ತವನಾಡಿ ಕಡೆಯ
ಮೂಱು ರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಿ ಮೊದಲ ಎರಡು ರಾಶಿಯಿಂದ ಭಾಗಿಸುವುದು ಎಂದಿದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೮ ||

ಪಾವಕದೇವಸಕ್ಯೋಬ್ಧಂ ।

ಈಸಂ ತಾನಯ್ಯ ಪೊಂಗೆ ವೊಕ್ಕುಳಪಾಲಂ ||

ಭಾಸದಯ್ಯತ್ತುಪ್ಪೊನ್ನಂ ।

ಈವೊಡೆ ಪಾಲಯ್ಯ ಸೊಲಗೆಗೆನಿತ್ತೆ ದೇವಸಂ ||

ದಿನ ೩-ಕ್ಕೆ ಗ ೫||ಹಾಲು ೧ ಗ ೫ಂ ||ಮುಂಬಡ್ತಿ ಹಾಲು ೪ ೫|| ಲಬ್ಧತಿಂ ೧|| ಪ್ರಥಮ
ಹಾರ-೫೦೦ || ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦ |||

ಟೀಕು|| ಹೊನ್ನಿ ಗು ಹೊನ್ನಿ ಗುಬೆತ್ತ-

ದಿನದಬಡ್ತಿ ಗು ಬೆತ್ತನಮಾಡಿ ಕಡೆಯ ರಾಶಿ ೪ ೫ ಕಂ (೪೦?) ಡುಗವನ್ನು ಕೊಳಗವ
ಮಾಡಿ ಮೂಱುರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಿ ಮೊದಲಯಿರಡುರಾಶಿಯಿಂ ಭಾಗಿಸುವುದು

ಸೂತ್ರಂ || ೧೯ ||

ನೆಗಲ್ವ ಮೊಲಂ ಪತ್ತಗಲದ ।

ಮಿಗೆ ಮೊಲಮಂಭತ್ತು ನೀಳದೇಲಂ ಬರೆದೈ ||

ದಗಲ ಮೊಲಮೇಲುನೀಳದ ।

ಸೊಗಯಿಪ ಪಚ್ಚಡದ ಪಂದುವಂಗೆನಕ್ಕುಂ ||

ಅಗಲಂ ಮೊಲಂ ೧೦-|| ನೀಳದ ಮೊಲಂ-೮೦ || ಅಂತಹ ಪಟ್ಟಿ ೭ || ಅಗಲಂ ಮೊಲಂ
೫-|| ನೀಳಂಮೊಲಂ ೭|| ಅಲ್ಲಿ ತುಡಿಸಿದೊಡೆ ಲಬ್ಧ ೧೬೦-||

ಟೀಕೆ|| ಮೊದಲ ಮೂಱುನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ಕಡೆಯರಾಶಿಯಿರಡನು ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಿ ಹಾರಂ
ಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಿ ಭಾಗಿಸುವುದು-ಹಾರ ೩೫

ಸೂತ್ರಂ || ೨೦ ||

ಕಂ|| ಅಱುಮೊಲದಗಲಮಿವ್ವು|

ತ್ತಾಱುಮೊಲಂ ನೀಳಮೇಲುಪ್ಪಂಬಟ್ಟಿಯತಾಂ ||

ಮೂಱುಮೊಲದಗಲಮುಂ ಪದಿ ।

ಮೂಱುಮೊಲಂ ನೀಳಮಾಗೆ ಪಟ್ಟಿಯದೇನೋ ||

ಅಗಲಂ ಮೊಲಂ-೬|| ನೀಳಂ ಮೊಲಂ (ಇವ್ವತ್ತಾಱು) ೨೬-ಅಂತಹ ಸೀರೆ ೭-| ಅಗಲಂ
ಮೊಲಂ ೩|| ನೀಳಂಮೊಲಂ-೧೩-|| ಲಬ್ಧ ಸೀರೆಯ ತುಂಡು ೨೮-| ಹಾರ ೩೮ |

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣಕ್ರಮ

ಸೂತ್ರಂ || ೨೧ ||

ಹನ್ನೆ ರಡುಪರುಷದಬಲೆಗೆ ।

ಪೊನ್ನಯ್ಯಾಱುಮುಱಿ ಪರುಷಮೆಂಟಾಗಲ್ ತಾಂ ||

ಸನ್ನು ತಮತಿ ನೀಂ ಪೇಲಾ ।

ಇನ್ನು ಬಾಯನಸಳಿಗೆನಿತು ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ-ಗ ೫೦೦ ಎಂಟುವರುಷದವಳಿಗೆ ಬಾಯನ ಹಾದೆ
ಎಂದೊಡೆ ಲಬ್ಧ ಗ-೭೫೦|| ಹಾರ ೮ (ಟೀಕು|| ಹಿಂದಣಕ್ರಮ)

ಸೂತ್ರಂ || ೨೨ ||

(1) ಬೆಸ್ತ-ಸಂಚರಾಶಿ

ಕಂ|| ಒಂದರ್ಘದಿಂದೆ ಕೊಂಡಿಂ |

ತೊಂದರ್ಘದಿನಳೆವ ಸಂ (ಪಾಂ ?) ಚರಾಶಿಕದೆಡೆಯೊಳ್ ||

ಸಂದಿದರ್ಘದ ಬೆಸ್ತನು |

ನೊಂದೊಂದಪೊಳೆನ್ನನಲೈ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೨೩ ||

ವೃ|| ಬಗೆಗೊಂಡಪುನತ್ತಿರಡುಂ ಪೊನ್ನಪುನವನರೆಗೈನೂಪು ಮೂವತ್ತಿರಬ್ಬಂ |

ಡುಗಮಾಪಾಗಲಾ ಗದ್ಯಾಣಮುಮೆರಡುವಣಂ ಪಾಗಮಾಂ ಮೂಪುವೀಸ ||

ಕೈ/ಕಡಂಗೊಂಡಾಪುಪೊನ್ ಪಣಗತಿಯುತ ವಾಗವ್ಯಯಕ್ಕಲಾಯಿಂದಂ |

ನೆಗಲಲ್ ನಾಲ್ವತ್ತು ಮೂವಿಂಡುಗಮನಳೆಯಲೇಂ ಪೇಲು ಸಂದಿದರ್ ಲಾಭಂ ||

ಗ ೬೦|| ೧|| ಕೈ ಬ ೫೩ ದಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ....೨ ಕೈ ಕೊಂಡು ಗ ೬೯೪|| ಕೈ ಬ ೪೩
ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಪಲು ಲಾಭ ಮೊದಲ್ ಕೂಡಿ ಲಬ್ಧ ೧೨೭|| ೧ || ೧ ಹಾರ ೧೦೭೭೫೮೦
ದ್ವಿತೀಯಹಾರ ೨೦೦

ಸೂತ್ರ || ೨೪ ||

ಇಪ್ಪತ್ತುವಿಂಡುಗ ಬತ್ತಂ |

ತಪ್ಪದೆ ಐನೂರ ಸಲಗೆಯಾಗಲ್ ಮತ್ತಾ ||

ಒಟ್ಟೊಳಪುನೂಪು ಹೊಂಗಂ |

ತಪ್ಪದೆ ಏಟಚ್ಚಿಗೈದು ಮಾಪಲದೇನೈ ||

ಗ ೨೦ ಕೈ ಬ ೫೦೦ ದಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ ೬೦೦ ಕೊಂಡು ಗ ೭ ಗೆ ಬ ೫ ಮಾಪಲು ಲಾಭ
ಮೊದಲಕೂಡ ಲಬ್ಧ ಗ ೬೦೦ ಹಾರ ೨೫

ಸೂತ್ರಂ || ೨೫ ||

ಹೊನ್ನಂ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಬತ್ತಂ |

ಸನ್ನತ ಹದಿನೈದು ಸಲಗೆಯಾಗಲ್ ಮತ್ತಾ ||

ಪೊನ್ನೂಪಿರಡಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ |

ಮುನ್ನ ತನ್ನೆದಚ್ಚಿಗೊಂಟ ಮಾಪಲದೇನೋ ||

ಗ ೪ ಬ ೧೫ ಲ್ಲಿ ಗ ೧೦೨ ಗೆ ಕೊಂಡು ಗ ೫ ಗೆ ಬ ೮ ಮಾಪಲು ಲಾಭ ಮೊದಲು ಕೂಡಿ
ಲಬ್ಧ ಗ ೧೦೭೬೯೧||೨|| ಹಾರ ೩೨.

ಸೂತ್ರ || ೨೬ ||

ಮು| ಸ್ತ || ಪದಿನೇಲುಂಖಂಡುಗಂಗೂಡಿದಕೊಳಗಯುಗಂ ಪೊನ್ನದಾಗಲೈತಾಂದು ||
 ಣ್ಣದೆ ಮುನ್ನೂಱೀಲು ಗದ್ಯಾಣಮುವೆರಡುಪಣಂ ಪಾಗವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಂ |
 ತದನೊರ್ವಂ ಪೊನ್ನೆ ನಾಲ್ವಂಡುಗವರೆಯಲದಂಮಾಱಲೇಂ ಲಾಭಮಾಯ |
 ಘಡಿ ನೀಗಳ ಪೇಲ ನೀಂ ಭಾವಿಸಿದೊಡೆ ಗರುವಂತಾಗಿರಲ್ ಭಾಗದಿಂದಂ ||

ಖ-೧೭-೨|| ಗ ೧ ಗ ೨೦೭ ವಿ ೨ || ಗ | ಖ-೪|| ಲಾಭ ಮೊದಲು ಏನಹುದಯ್ಯಾ
 ಎಂದರೆ ಲಬ್ಧ ಗ-೧-೬೭ || || ಸ್ವಧನು ಹಾರಣಂ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪೦-||

ಟೀಕು|| ಅರ್ಘ ಅರ್ಘಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ, ಹೊನ್ನು ಹೊನ್ನಿಗೆ ಬೆಸ್ತ ಮಾದ್ಯರಾಶಿಯ ಹಾಗಮಾಡಿ
 ದುದಕ್ಕೇ-೧೨೯೦ ಪ್ರತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮೊದಲರಾಶಿಯ ಕೊಳಗನ ಮಾಡುವುದು ೩೪೫ ಮಧ್ಯ
 ರಾಶಿಯ ೧೨೯೦ ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿದರೆ ೪೨೩೮೦ ಅದನ್ನು ಕಡೆಯ ರಾಶಿಯ ಕೊಳಗನ
 ಮಾಡಿದರೆ ೯೦ ಭಾಗಿಸಲು... .. ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೭ ||

ಕಂ|| ಪದಿನಯ್ದು ಖಂಡುಗಂ ಪೊ |
 ನ್ನೊದವಿರ ನೂಱಯ್ದು ಪೊನ್ನ ಕ್ರಯವಿಟ್ಟದನುಂ ||
 ತದನೊಂದುಪೊನ್ನೆ ಮಾಱಲ್ |
 ಪದಿನಾಲ್ವಂಡುಗಮಂ ಮಾಱಿ ಲಾಭಮದೆಂತೋ ||

ಗ-||೧೫-||ಗ-||-೧೫-|| ಖ-೪ ಮಾರಲು ಲಾಭ ಮೊದಲು ಕೂಡಿ ಏನಹುದಯ್ಯಾ |
 ಎಂದರೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೧೨-||೦ ಹಾರ ೧೪ ಟೀಕು|| ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೮ ||

ಪದಿನೂಱುಖಂಡುಗಂಪೊ |
 ನ್ನದಾಗಲೈಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕು ಪೊನ್ನೊಲವಿಂದಂ ||
 ವಿದಿತಂಕೊಂ . . . ತಗಿತಂ | ?
 ಪದಿನೂಱುಖಂಡುಗದಿ ಪೊನ್ನೆ ಪೊಂಗೆ ಚೆರೆಯದಂ ? ||

ಗ ೧ ಕೈ ಖ ೧೩ ಗ ೮೪ ಕೈ ಖ ೧೪ ವಷ್ಟಚೆಗೆ ಲಬ್ಧ ೭೮ ಹಾರ ೧೪
 ಟೀಕು|| ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಕ್ರಮ-

ಸೂತ್ರಂ || ೨೯ ||

ಇರದೊಂದು ಪೊನ್ನಿ ಗಱುಸಾ |
 ಸಿರದೇಱ್ನಾರಡಕೆಯರ್ಘದಿಂ ಪೊನ್ನಯ್ಯಾ ||
 ಱಿರಡಕ್ಕೆ ಪೊನ್ನೆ ನಾಲ್ಕು |
 ಸಿರದಲಿ ಮಾಱಲ್ ಲಾಭಮೇನೊ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ-೧-ಅಡಕ್ಕೇ ೬೭೦೦-ಗ ೫೦೨|| ಗ| ಅಡಕೆ ೪೦೦೦ ಧಾರಣೆ ಯಲು ಮಾಱಲು ಲಬ್ಧ
 ಗ ೮೪೦-||೨|| ಹಾರ ೪೦೦

ಟೀಕು|| ಅರ್ಘ ಅರ್ಘಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತನ ಮಾಡಲಹುದು|| ಅದಕ್ಕೆಯೆ ೩ ರಾಶಿಯನು ಅಡರಿಸಿ
ಗುಣಿಸಲು ೩೩೬೩೪೦೦ ಇದನು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ಎರಡು ರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಲು ೪೦೦೦
ಇದಜಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ

ಅಡಕೆಗೆ ಅಡಕೆ ಬೆಸ್ತನ ಮಾಡೂದು

ಸೂತ್ರಂ || ೩೦ ||

ಕಂ|| ಅದರದೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವ |
ಮೇದಿನಿಯೊಳ್ ಪೊನ್ನ ಪೊನ್ನ ಮಾಪ್ಪಂತಾ ||
ಶೋಧಿಸಿ ದಲ್ ಮಾಸಬಡ್ಡಿಯತ್ತಿ |
....ವಿಧದಿಂ ಬೆಸ್ತರಾಸಿಕಕ್ಕುಂ ||

ಮ|| ದಶನರ್ಷಂಗಳ ಪೊನ್ನಳಿಪ್ಪತ್ತೆರಡಕ್ಕಂತೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆಯ್ತು ದ |
ದ್ವಶಮಂಬಡಿ ಯಾಗಲೈಲುವರೆ ಬಣ್ಣಂ ಬೆಸ್ತಯುತಂ ||
ಶತಂ ಪೊನ್ನಳಿಪ್ಪತ್ತಯ್ತು ಪೊನ್ನಮುಂ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಲೈತಾಂ |
ವಸುಧಾಚಕ್ರಮು ಮೆಚ್ಚಿ ವೇಲದೆನಿತುಂ ಭಾವಿಸಲ್ ||

.....|| ಬ ಗಂ ಗ ೨೭|| ತಿಂಗಳ ೨ ಕೈ ಬಳಸಿ-||೦|| ಬ ೭||
ಗ ೧೨೫-|| ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗ ೫೦ || ಇಷ್ಟ ತಿಂಗಳ ೪..... ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ
ತಿಂಗಳ ತಿಂಗಳ ಹೊನ್ನಿಗೆ ಹೊನ್ನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಗು ಬಡ್ಡಿ ಬೆಸ್ತ ಮಾಡುವುದು ಮುಂಬಡ್ಡಿಗ ೫
ಹೊನ್ನನು ಹಾಗವನಾಡಿ.....ರಾಶಿಯನು ಅದಜಿಂಗುಣಿಸಿ ೩೫೨೦೦-||
ಪ್ರತಿಯನಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ಮೂಜುರಾಶಿಯ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಿ ಅಡರೆ ಗುಣಿ
ಇದನು ಪ್ರತಿಯನಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ಮೂಜುರಾಶಿಯ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಿಯ ಅದರ ಗುಣಿ.....
ಇದಜಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ

ಸೂತ್ರ || ೩೧ ||

ಉ|| ವೃ|| ತಿಂಗಳು ಮೂಜುಪತ್ತು ದಿನಸಂಗಳಿಗೆಂಟು ಬಣ್ಣಮೊಪ್ಪುವಾ |
ಪೊಂಗಳು ಆಯ್ದು ಆಪಪಣವಾಗ ಮೂಜನೆಯಂ ಸಮಂತು ಬ ||
ಣ್ಣಂಗಳು ಪೊನ್ನು ಶರಾಬ್ಬಿಗಂ ಪದಿಮೂಜುಕನಕಂಗಳಾಪುವ |
ಡ್ಡಂಗಳು ಮೂಜಿನಿನಪುರ . . . ಕಾಣೆಯನೆ ಬಡ್ಡಿಯಕಾಲಮೇಂ ಬುಧಾ ||

ತಿಂಗಳು ೩ ದಿನ-ಗಂ ಬಲ್ | ಗ ೫ ಬಡ್ಡಿಗಂ|| ೧ || ಖ ಗಂ-|| ಗ ೪೫ ಗೆ ಮುಂ ಬಡ್ಡಿಗಂ
||೧೩|| ಕಾ ೩ ಗೆ ಲಬ್ಧ ತಿಂ....-|| ಪ್ರಧನು ಹಾರ ೨೪೩೦೦ || ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦||

ಟೀಕು-ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನು ಹೊನ್ನಿಗೆಂ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆಂ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಗ ವೀಸ ಕಾ
ಣೆಯ ಮಾಡಲು-೧೦೯೩|| ಇದನ್ನು ೫ ಜಿಂ ಗುಣಿಸಿ, ೪ ರಿಂ ಗುಣಿಸಿ, ೭ರಿಂ ಗುಣಿಸಿ ನೂಜಿಜಿಂ
ಗುಣಿಸಲು ೪೩೭೪೦೦೦ ಇದನು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಹಾರ ೨ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೪೫ನಿಟ್ಟು ೧೦ಜಿಂ ಗುಣಿಸಿ
ಬಡ್ಡಿಯ ಕಾಣೆಯ ಮಾಡಲು ೫೪೦ ಭಾಗಿಸೆ ೨೪೩೦೦ ಇದಂ ಭಾಗಿಸೆ ಬಂದುದನುಸಮದ್ಯಾನಾ
ಮದಿಲ್ಲಿ ದಿನಕೊಟತಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳನು ದಿನಮಾಡಿ ೩೦ಜಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ||

ಸೂತ್ರಂ || ೩೨ ||

ಉ|| ಹತ್ತರ ಬಣ್ಣದಚ್ಚು ಗತಿಸಂಖ್ಯೆಗೆ ರಂಧ್ರ ಶಶಾಂಕಸಂಖ್ಯೆಯಾ |
ಗುತ್ತಿರೆ ಖಂಡುಗಂಗಳಾಹಿಗ್ಗುಂದಿನಾಶತಪೋಡಶಂಗಳಾ |
ಮತ್ತಮದೆಂಟು ಬಣ್ಣವರೆ ಕಾಂಚನವೈದನೆ ಪೋಡಶಂಗಳಾ |
ಗುತ್ತಿರೆ ಲಾಭಮಂ ಗಣಕ ಪೇಟ್ಟುದು ಸೂತ್ರದಿಷ್ಟದಿ ||

ಬ ಗಂ-ಗ-೪|| ಖ||-೧೯|| ಗ ೧೧೬-|| ಬ ೮ ಗ-೫|| ಖ ೧೬|| ಮಾಣಲು ಲಾ (ಭ)
ಲಬ್ಧ ೧೪೬|| ೩|| ವಿ ೧ || ಕಾ ೩|| ಹಾರ ೨೫೬-||

ಟೀಕು|| ಅರ್ಗು ಪ್ರಮಾಡಿ ಬಂದಾ . . . ಗಳ ಹಾರವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಡೆಯ
ನಾಲ್ಕು ರಾಶಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೩೭೪೬೮೦ | ಇದು ಪ್ರತಿಯುನಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದ
ರಾಶಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಲು ೨೫೬ ಇದಿಹಾಂ ಭಾಗಿಸು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೩ ||

ಮ|| ಸ್ರ|| ನವಬಣ್ಣಂ ಬೆಸ್ತ ಪೊನ್ನು (ಯು) ಗ್ಮ ವಗನಿಂದೊಂಬತ್ತು ಸಹಸ್ರಂಗಳಯ್ಯೂ |
ಉವರಂ ತಾಗೆ (ತಾನಾಗೆ?) ಶೂನ್ಯಾಂಬರ ಖರಕ್ಕೆಯ್ಯೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ ||
ಶಿವಸಂಖ್ಯಂ ಯುಗ್ಮಪೊಂಗಳ ಪೊನ್ನು ಮೂಹಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರಂಗಳ |
ತವಮಾಣಲ್ ನೀಚ....ಕದ ದೆಸೆಯಂ ತಾಯದಲ್ಲಿ ಪೇಟಾಸಂದಿದ್ ಲಾಭಂ||

ಬ ೯ | ಗ ೨ ||೦|| ಅಡಕೆ ೯೫೦೦ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ-೬೦೦| ಬ ೫೦ ||

ಗ ೩ || ಅಡಕೆ-೧೦೦೦೦ ಲಬ್ಧ ಗ ೮೭೪ ಹಾರ ೯೦೦೦೦೦೦—

ಟೀಕೆ|| ಅರ್ಗು ಅರ್ಗು, ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಮೂರು ಹೊನ್ನಹಣಮಾಡಿ ಕಡೆಯ
೪ ರಾಶಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಲು ೭೮೬೬೦೦೦೦೦ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯುನಿಟ್ಟು ಮೊದಲರಾಶಿಯ
ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಿ ೯೦೦೦೦೦೦ ಇದಿಹಾಂ ಭಾಗಿಸಲ್ ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೪ ||

ಚಂ || ದಶವರೆ ವರ್ಣದಿಂದೆಸೆವ ಪೊನ್ಮತ್ತಿತಯಕ್ಕೆ ಲೇಸೆನ್ನು ಮಾನದಿಂ- |
ಪಸರಿಸಿ ಚಂದ್ರಯುಗ್ಮದೊಳೆ ಖಂಡುಗಮಂ ಗಗನಾಂತ ಪೊಂಗೆ ತೊಂ ||
ಡೆಸರುದ ನೇಲು ಬಣ್ಣದ ಕನಕಂ ಶರಸಂಖ್ಯ ಅತ್ರಮಾನದಿಂ |
ರಸಶಶಿಖಂಡುಗಂ ಕೊಳ (ಗ) ವಯ್ದನೆ ಮಾಣಲು . . ಪೇಟಾಬುಧಾ ||

ಬ-೧೦ || ಗ ೨ || ಮಾನ ೧೬|| ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಬ-೨೧ ಬ ೭
ಗ-೫|| ಗ ೧೧೨-|| ಖ-೧೬|| ಲಬ್ಧಗ ೧೭೨|೩ ವಿ ಕಾ ೨|| ಹಾರ ೪೯೧೪೦ ಶೇಷ ೭೫೬೦೦

ಟೀಕು|| ಮಾಸ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಖಂಡುಗ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಬಣ್ಣಗಳ ಹಾರವ ಮಾಡಿ
ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕಡೆಯ ೪ ನು ೧೬ ಹಾಂ ಗುಣಿಸಲು ೭೭೦ ಇದನು

ಜಂಜಾಂಗುಣಿಸಿ ೩೩೬೦೦೦ ಇದನ್ನು ೨೮ ಜಾಂಗುಣಿಸೆ ೯೪೦೦ ಲಂ ಇದನ್ನು ೯೦ ಜಾಂಗು ಗುಣಿಸಲು
೮೪೬೭೦೦ ಪ್ರತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹಾರವ ಮಾಡುವುದು ದಕ್ಕೆ ೩೨೫|೧೨ ಜಾಂಗು ಗುಣಿಸಲು ೩೯೦೦
ಇದನ್ನು ೩ ಜಾಂಗು ಗುಣಿಸಲು ೧೧೭೦೦ ಇದನ್ನು ೪೨ ಜಾಂಗು ಗುಣಿಸೆ ೪೯೧೪೦೦ ಇದಜಾಂಗು ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೫ ||

ವರ್ನಗದಿ-ಹೊಂಗು-ಬಿಸಿಗೆಗಳ ಪಮಾಗೆ ಮಿಶ್ರಿತಂ ಅಂ |
ಬರಗಜ ಪ್ರಮಾಣ-ತೊಲೆಯರ್ಘದಿ ಪೊನ್ ತ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುತಾಂ ||
ಭೋರೆನಲವ್ವ ವರ್ಣಪುರಕಾಂಚನಮಯ್ದು ಷ ಕಟ್ಟಿನೊಳ್ |
ಭಾರಪ್ರಮಾಣತೊಲೆಯರ್ಘದಿ ಹತ್ತಿಯ ಮಾಟಲು ಲಾಭಮೇಂ ಬುಧಾ ||

ಬ ೧೨ ಗ ೩ ಬಿ-೯ ತೊಲೈಧಾರಣೆಗೆ ೩೦೦ ಕೊಂಡು ಗ ೩|| ಗ ೫ ಪ-೧೦ ಕೊಲ
ತೊಲೆ ೩| ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಟಲು ಲಬ್ಧ ಗ ೭೩೬೮೩|| ವಿ-ಭಾ ೨ ೧-೩ ಹಾರ ೧೫೮ ರಾ| ಸೆ
(ಶೇಷ ?) ೧೦೦೮.

ಟೀಕೆ|| ಬಿಸಿಗೆಗಳ ಹಲಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ತೊಲೆಯನ್ನು ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಇದ್ದ ಬೆಸ್ತಕ್ರಮ
ಕಡೆಯ ೫ ರಾತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸೆ ೧೧೬೪೦೦೦ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ೪ ರಾತಿ
ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೧೫೮೪೦ ಇದಜಾಂಗು ಭಾಗಿಸೆ ಲಬ್ಧ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೬ ||

ಕಂ || ಇರದೊಂದು ಪೊನ್ನೆ ಅಱುಸಾ |
ಸಿರದೇಲಡಕೆಯರ್ಘದಿಂ ಹೊನ್ನಯ್ಯಾ ||
ಊರಡಕ್ಕಂ | ತ್ರೈರಸಿಪದಿ |
ನೇಲುಮಾನಕೊಳಗದಿ.....||

ಸೂತ್ರಂ || ೩೭ ||

ಪದಿನ್ನೈದುಂ ಮಾನದ ಕೊಳ |
ಗದಿನಳೆಯಲ್ ನೂಲುಯೇಲು ಖಂಡುಗಮಾಗಲ್ ||
ಅದನಾ ಪದಿನಾಱುಂಮಾ |
ನದ ಕೊಳಗದಿನಳೆದೊಡೆ (ನಿತು) ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಮಾನ ೧೭೦ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಖ-೧೦೭ || ಮಾನ ೧೬|| ಲಬ್ಧ ಖ ೧೧೩|| ೩||
ಹಾರ ೧೬

ಟೀಕು|| ಮಾನ ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ . . . ೧೦೭ ಜಾಂಗು ಗುಣಿಸಿ ೧೬ ಜಾಂಗು ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೩೮ ||

ಪದಿನೇಲುಮಾನಕೊಳಗದಿ |
ನಳೆದೊಡೆ ಶೂನ್ಯನಯನೇಂದು ಖಂಡುಗಮಾಗ ||
ಲ್ಪದನಳೆಯೆ ಖಂಡುಗಂ ನೂ |
ಹಿರಡಾಗಿರೆ ಬಲುಕ್ಕಳೆದುದೆನಿತು ಮಾನದ ಕೊಳಗಂ ||

ಖ-೧೨೦ ಮಾ-೧೭|| ಕೊಳಗ-ಖ-೧೦೨-|| ಲಬ್ಧ ಮಾ-೨೦-೦ ಹಾರ ೧೦೨

ಟೀಕು|| ಖಂಡುಗ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ ೧೨೦-೧೭ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೧೦೨ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೯ ||

ಕಂ|| ಪದಿನಯ್ಯುಮಾನ ಕೊಳ |
ಗದಿನಳೆದೊಡೆ ನೂಲುಹತ್ತು ಖಂಡುಗಮಾಗ ||
ಲ್ಪದನು ಹದಿನೇಲು ವರೆಮಾ |
ನದ ಕೊಳಗದಿ ತಾನಳೆದೊಡೆನಿತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಮಾ-೧೫ ಖ-೧೦೦ || ಮಾ-೧೭ || ಲಬ್ಧ ಖ-೯೪ || ೦ || ಮಾ-೩ || ೧ || ಹಾರ ೭೦

ಟೀಕು || ಮಾನ ಮಾನಕ್ಕೆ ... ಗೆ ಮಾಡಿ. ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡುವುದು || ೬೦ ನು ೧೦೦ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೨೦ ಭಾಗಿಸೆ ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು-ಶೇಷ-೬೮- ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೦ ||

ಕಂ|| ಪದಿನಾಲ್ಕು ಮಾನ ಕೊಳಗದಿ |
ನಳೆದೊಡೆ ನೂಲಯೆರಡು ಖಂಡುಗಮಾಗಲ್ಪದ ||
ನಳೆಯೆ ಖಂಡುಗಂ ನೂಲೀಲಾಗಲು |
ಮದು ಬಲಕಳೆದೊಡೆನಿತು ಮಾನದ ಕೊಳಗಂ ||

ಖ-೧೦೨ || ಮಾನ-೪ || ಖ-೧೦೭ || ಲಬ್ಧ ಮಾ-೧೩ || ಸೊ-೧ ಶೇಷ-೫೩-ಹಾರ-೧೦೭.

ಟೀಕು || ಖಂಡುಗ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ ೧೦೨ || ಹ-೧೪ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೧೦೭ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೧ ||

ಕಂ|| ಸಲೆ ಪದಿನಾಲು ಕಟ್ಟಳೆ |
ನೆಲೆಯೆನಿಸುವ ಕೋಲೊಳೊತ್ತಿ ಬಿ(ಸ)ಗೆ ನೂಲು ||
ನೆಲೆ ಪದಿನೆಂಟು ಕಟ್ಟಳೆ |
ಫಲಮೆನಿಸುವ ಕೋಲೊಳೊತ್ತಿ ತೂಗಲ್ಪೇನೋ ||

ಕಟ್ಟಳೆಯಪಲ-೧೩-|| ಕೋಲುಬೀಸಿಗೆ-೧೦೦ ಕಟ್ಟಳೆ ೧೮ || ಕೋಲಲ್ಲಿ ತೂಗಿದರೆ ಲಬ್ಧ ಬೀಸಿಗೆ ೮೮ ಪಲ-೧೭|| ಶೇಷ ೨|| ಹಾರ ೧೮||

ಟೀಕು|| ಕಟ್ಟಳೆ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ೧೬ ನೂ ೧೦೦ ನೂ ಗುಣಿಸಿ ೧೮ ಜಿಂದ
ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಬೆಸ್ತತ್ವೈರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣಾಂತರ

ಸೂತ್ರಂ || ೪೨ ||

ಪದಿನೈದು ಪೊನ್ನ ಬಣ್ಣದ |
ವಿದಿತಂ ಪದಿನೇಟುಪೊನ್ನ ಹಣವಯ್ಯಕ್ಕಂ ||
ಪದಿನಾಣುಂ ಬಣ್ಣದ ಪೊ |
ನ್ನಿದ ಭಾವಿಸಿ (ನೀಂ) ತಿಳಿದು ಪೇಟು ಏನೆಂಬುದಮಂ ||

ಬಣ್ಣ ೧೫|| ೧-೧೭|| ಬಣ್ಣ-೧೬ || ವಟ್ಟಿಯಿಸಲು ಲಬ್ಧ ೧೬ ೧೦-|| ಕಾ ೩ ಹಾರ ೬೪೦
ಜಾಗೆ-೪೮.

ಟೀಕು|| ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಜಾಗವ ಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡುವುದು. ಕಡೆಯ ೧೭೫ ಗುಣಿಸಲು
೧೦೬೭-|| (ಹೊನ್ನನು?) ಪ್ರತಿಯನಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ೬೪ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೩ ||

ಪದಿನೈದುಂ ಮಾನದ ಕೊಳ |
ಗದಿನಳೆದೊಡೆನೂ ಹನ್ನೆರಡು ಖಂಡುಗಮಂ ||
ತದನೆ ಪದಿನೇಟುವರೆ ಮಾ |
ನದ ಕೊಳಗದಿನಳೆಯಲೆನಿತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಮಾ ೧೫ ಲಿ ಅಳೆದು ಖ ೧೨ ನೂ ಮಾನ ೧೭|| ಯ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳದಡೆ ಲಬ್ಧ
ಖ ೯೬ ಹಾರ ೭೦ ಮಾನಮಾನನನೂ ಸೊಲ್ಲಗೆಯ ಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡೂದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೪ ||

ಎರಡು ಕೊಳಗದಿನಳೆದೊಂ |
ದುರಾಸಿ ಇತ್ತಿರದ ನಡುವಣಿಚ್ಚೆಯ ಮಾನಂ ||
ನಿರುತಂ ಹತ್ತಿಗೈದಿರೆ ಬಂತಾ |
....ಬಟಾಕಳೆದವೆನಿತು ಮಾನದ ಕೊಳಗಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೫ ||

ಮೊದಲೊಳಳೆದಿದ್ ಖಂಡುಗ |
ಮದನೂಂಟಾಗೆ ಮತ್ತಮಂತದನಳೆಯ ||
ಲ್ಪದು ನೂಣುಪ್ಪತ್ತೆಂಟಾ |
ದುಡೆನಲೆರಡು ಕೊಳಗದ ಪ್ರತಿಯುತಮಂ ||

ಖ ೧೦೮ ನೂ ಮಾ ೧೬ ಅದನು ಖ ೧೨೮ ಲಬ್ಧ ನೂ ೧೩|| ಹಾರ ೧೨೮
ಖಂಡುಗ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡೂದು.

ಸೂತ್ರ || ೪೬ ||

ಪದಿನಾಱು ಮಾನದ ಕೊಳ |
ಗದಿನಳೆದ ನೂಱು ಮೂಱು ಖಂಡುಗದೊಳ್ ನೂಱು ||
ಮೊದಲಿದ್ ಪತ್ತು ಬಳ್ಳಮ |
ನದನಳೆಯಲ್ ನೂಱು ಖಂಡುಗಕ್ಕೇನಕ್ಕುಂ ||

ಖ ಗಂ೩ ಮಾ ಗ೬ ಲ್ಲಿ ಖ ಗಂ೦ಲು ಲಬ್ಬ ಮಾ ಗ೬|| ಹಾರ ೮೦೦

ಸೂತ್ರಂ || ೪೭ ||

ಕೊಳಗದ ಮಾನಾಂತರದಿಂ |
ಫಲದೊಳ್ ಕಟ್ಟಳೆಯ ಭೇದವಂ ಪಣಮಕ್ಕುಂ ||
ತಿಳಿತಮ್ಮೊಳ್ ತಾಂ ಬೆಸ್ತ |
ತ್ಪ್ರರಾಸಿಕಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಬಕ್ಕುಂ ? ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೮ ||

ಕಟ್ಟಳೆ ಪದಿನಾಱಿಸಿಸುವ |
ದಪ್ಪದ ಕೊಳಗನೂಱು ಬೇಸಿಗೆಯಾಗಲ್ ||
ಮುಟ್ಟಪದಿನೆಂಟು ತೂಕದ |
ಕಟ್ಟಳೆಗೋಲಿನಲು ತೂಗಲದು ವೆನ್ನಿತಕ್ಕುಂ |

ಕಟ್ಟಲೆ ಗ೬ ರಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಬೀಸಿ ಗಂ೦ ಕಟ್ಟಳೆ ಗ೮ ರಲ್ಲಿ ತೂಗಲು ಲಬ್ಬ ಬೀಸಿ ೮೮ ಹಲ
ಗ೬|| ಶೇಷ ೨ ಹಾರ ಗ೮.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೯ ||

ಇನ್ನೂಱು ಹೊನ್ನ ತೂಕದ |
ಹನ್ನೆರಡರೆ ಕಡೆಯ ವಳಿದು ಮಾಡಿಸಲ್ಪಿಸವಾ ||
ಹೊನ್ನೆಪ್ಪತ್ತೈದಱುಳಾ |
ಬಿನ್ನ ನೆಗರು ಮಾಡಲೆನಿತು ಕಡೆಯಮದಕ್ಕುಂ ||

ತೂಕ ಗ ೨೦೦ ರಲ್ಲಿ ಕಡೆಯ ಗ೨ ನೂ ತೂಕ ೭೫ ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಬ ಕ ೩೩ ಹಾರ ೭೫

ಸೂತ್ರಂ || ೫೦ ||

ಹನ್ನೆರಡು ವರೆಯ ಬಣ್ಣದ |
ಮೊನ್ನೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರಂವರೆ ಕರಗಿಸಲಾ ||
ಹನ್ನೊಂದು ಹಾಗದಾ ಹೊಸ |
ಹೊನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟಸಲರಮನೆಗೆ ಸಲಿಸುವೊಡದಂ ||

ಬಣ್ಣ ಗ೨|| ಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟದು ಗ ೯೦೦೦ ನೂ ಬಣ್ಣ ಗ೨ ಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಲು ಲಬ್ಬ ಗ ೧೦೦೦೦
ಹಾರ ೪೫.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೧ ||

ಹತ್ತುವರೆ ಬೇಳೆಬಣ್ಣದ |
ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಸುವರ್ಣ ದಾರ್ಪಣಮಂತಂ ||
ದಿತ್ತೊಡಮೆನಿತಾಗಿಕ್ಕೊಂ |
ಭತ್ತು ಮುಪ್ಪಾಗವೀಸದೆನಿತುಂ ಪೊಂಗಳ್ |

ಬಂ ೧೦|| ದುಗ ೧೯|| ಕ ಬಣ್ಣ ೯|| ೧ ದುಲಬ್ಧ ೨೧೯೨|| ಹಾರ ೭೮೪

ಸೂತ್ರಂ || ೫೨ ||

ಪದಿನೈದು ಪಾಗ ಬಣ್ಣದ |
ಮದುನೂಣೀಟಿ....ನನೊಯ್ದು ||
ಪದಿನಾಲು ಬಣ್ಣದ ಪೊಂಗೆ |
ತಂದುವಟ್ಟಿಸಿದಡಂತೆನಿತಕ್ಕುಮೆಂಬುದಂ ಪೇಲ್ಗಣಕಾ |

ಬಂ ೧೫ ದು ಗ ೧೦೭ ನೂ ಬಂ ೧೭ ನೂ ವಟ್ಟಿಸಿ ದಡೆ ಲಬ್ಧ ೧೦೧|| ೪|| ೧|| ೧ ಹಾರ ೪

ಸೂತ್ರಂ || ೫೩ ||

ಪದಿನೂಲು ಬಣ್ಣ ಪೊಪ್ಪುವ |
ಪದಿನೈದು ಪೊನ್ನೂಲು ಹಣವಿಗೆ ಮತ್ತಾ ||
ಪದಿನಾಲು ಬಣ್ಣ ಪೊನ್ನದು |
ಸದಮಳದಲಿ ತಿಳಿಯಪೇಲಿ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಬಂ ೧೩ ದು ತೂಕ ೧೫೫ ಬಂ ೧೭ ಕೈ ತೂಕ ಲಬ್ಧ ೧೨|| ೧ || ಹಾರ ೧೭

ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦

ಪುಟದ ವರ್ಣಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೫೪ ||

ತುಷ್ಟಿಗೈದಿದ್ ಹೊನ್ನಂ |
ತುಷ್ಟಿಯನ್ನೈದಲ್ ಮಿಶ್ರವರ್ಣದಿ ನೂರ್ತಾ ||
ನಷ್ಟಿಗೈದಿದ್ ಹೊನ್ನಂ |
ನೆಟ್ಟನೆ ತೆಗೆಯಲ್ಕೆ ಬಕ್ಕು ನಷ್ಟದ ಬಣ್ಣಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೫ ||

ವಿಲುವರೆಬಣ್ಣ ಪಚ್ಚಂ |
ಕೀಲಾದೆಂಭತ್ತು ತೂಕ ಗಟ್ಟಿಯ ತಂದುಂ ||
ಬೋಲೈಸಿ ಪುಟವನಿಕ್ಕಲ್ |
ಪೇಲೈಪನ್ನೆರಡು ಬಣ್ಣ ತೂಕವದೇನೈ ||

ಬಣ್ಣ ೭|| ದು ತೂಕ ೮೦ ಪುಟ ಬಂ ೧೭ ಲು ಲಬ್ಧ ತೂಕ ೫೦ ಹಾರ ೪೮.

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬೆತ್ತವ ಮಾಡೂದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೬ ||

ಒಂಭತ್ತು ಮುಪ್ಪಾಗ ಬಣ್ಣ |
ಮೆಂಭತ್ತುಂ ತೂಕವಾಗೆ ತಂದಿಡೆ ಪುಟಮಂ ||
ಸಂಭವಿಸಿ ನೆಗಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯ |
ನಿಂಬಿನೊಳಿಹುವತ್ತು ತೂಕ ಮೊದಲಂ ಪೇಟಾ ||

ತೂಕ ಗ ಲಂ ದು ೮೯|| ತೂಕ ಗ ೬೦ ಲು ಬಣ್ಣ ಲಬ್ಬ ಬಂ ೧೩ ಹಾರ ೬೦
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪. ತೂಕತೂಕಕ್ಕೆ ಬೃಹ್.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೭ ||

ಅಹುವತ್ತು ಒಣ್ಣ ಪೊಂಗಳ್ |
ನೆಹಿ ಗದ್ಯಾಣಂ ನೂಹಿಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡು ||
ನೆಹಿ ಬಣ್ಣಮಂ ತಾವೆನಿತ |
ತಹುವನೆಂಬುದ ಹೇಟಾ ಸೂತ್ರ ಕ್ರಮದಿಂ ||

ಬಂ ೬೦ ದು ತೂಕ ಗ ೧೧೦ ಬಂ ೧೨|| ಲಬ್ಬ ಗ ೪೮ ಹಾರ ೫೦.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೮ ||

ಹತ್ತುಂ ಬಣ್ಣ ಪೊ ನೂಹಿ
ಪ್ಪತ್ತುಂ ತೂಕವನೆ ತಂದು ಪುಟವನ್ನಿಕ್ಕು ||
ಲ್ಕುತ್ತಮು ಪದಿಮೂಹಾದುದು |
ಮತ್ತಾ ಉಟಾದಿದ್ ತೂಕಮಂ ಪೇಟಿಣಕಾ ||

ಬಂ ೧೦ ಕಂ ತೂಕ ೧೨೦ ಬಂ ೧೩ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಬ ಗ ೯೨ | ೩ ವಿ ೧ || ಹಾರ ೧೩
ಭಾಗೆ ಬಾರದ ಕಾಣೆ

ಸೂತ್ರಂ || ೫೯ ||

ಪದಿಮೂಹುಂ ಬಣ್ಣದ ಅಹಿ |
ವತ್ತುಂ ತೂಕವನೆ ತಂದು ಪುಟವಿಡೆ ಮತ್ತಂ ||
ಪದಿನಾಹು ಬಣ್ಣವಾಗಲ್ |
ಸಂಭವಿಸಿ ನೆಗಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯ ತೂಕವದೇನೋ

ಬಂ ೧೩ ದು ತೂಕ ೬೦ ಬಂ ೧೬ ಲು ಲಬ್ಬ ಗ ೪೮ || ೨ || ಹಾರ ೧೬.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೦ ||

ಅಹುವರೆ ಬಣ್ಣದಚ್ಚುಂ ಕೀ |
ಹಿಕ್ಕಿನ್ನುಂ ತೊಂಭತ್ತು ತೂಕ ಗಟ್ಟಿಯ ತಂದುಂ ||
ಮೇಳಿಸಿ ಪುಟವನ್ನಿಕ್ಕಲ್ |
ತೇಲಿದೊಡಹುವತ್ತು ಅದಹ ಬಣ್ಣವದೇನೋ

ತೂಕಂ ದು ಬಂ ೬ || ತೂಕ ೬೦ ರೆ ಲಬ್ಬ ಬಂ ೯ || ಹಾರ ೬೦
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪.

ಮಿತ್ರ ತ್ರೈರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೬೧ ||

ರಾಶಿಯ ಕೂಟಂ ಪನಳಾ |
ರಾಶಿಯೊಳಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದುದಿಚ್ಚೆ ಸಮಂತಾ ||
ರಾಶಿಯೆ ಪಳಮಾಗಿರೆ ತಂ |
ದೋಸರಿಸದೆ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣತವಿಳಾಸಾ

ಸೂತ್ರಂ || ೬೨ ||

ಗತಿರವಿ ನೃಪಸಂಖ್ಯಾಕದ |
ಘೃತದಧಿ ದುಗ್ಧಮನೆ ವೀತರಾಗಂಗಳಿಷೇ ||
ಚಿತನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತಂತಾ |
ಸ್ಥಿತಿಯೊಳೆನಿಸಲ್ಕೆ ಪೇಟಾ ಮಿತ್ರದ ಪನಣಂ

ತುಪ್ಪ ೪ ಮೊಸರು—ಖಂ ೧ ೨ ಹಾಲು ೪ ೧೪ ಮೊ ಅಭಿಷೇಕನ ಮಾಡಿದುದನು ಅವರವ ರಲ್ಲಿ ತುಂಬಲು ಲಬ್ಧ ತುಪ್ಪದ ಕೊಡದೊಳಗಣ ತುಪ್ಪ ||೧|| ಆ ಕಳಸದೊಳಗಣ ಮೊಸರು ೧, ಆಕಳಸದೊಳಗಣ ಹಾಲು ೨ ಅಂತು ೪ ರೂ. ಸರಿ ಮೊಸರ ಕೊಡದೊಳಗಣ ಮೊಸರು || ೪ || ಆಕಳಸದೊಳಗಣ ತುಪ್ಪ ಖಂ ೧|| ಹಾಲು ಕೊಡದೊಳಗಣ ಹಾಲು ಖಂ ೩ ಮೊಸರ ಕೊಡ ದೊಳಗಣ ಮೊಸರು ೪||೧ ತುಪ್ಪದ ಕೊಡದೊಳಗಣ ತುಪ್ಪ ||೨ ಅಂತು ಹಾಲಕೊಡ ಖಂ || ೧ ರೂ. ಸರಿ. ಹಾರ ೩೨.

ಟೀಕಿನ ಲೆಕ್ಕ—ಮೊಟ ೨೦. ಕಟು ೧೦ ಮೊಟ ೧೪ಲ್ಲಿ ಬಳದೊಡೆ ಲಬ್ಧ ಕಟು ೧೪.

ಹೆಣರು ೫೦. ಎಣ್ಣೆ ೧.

ಟೀಕು : ಕಟು ೧ಕ್ಕೆ ೨೦ ಹೆಣರು. ಹೆಣರಿಗೆ ೫ ಎಳೆ ತಪ್ಪದು...೨೦. ಮೊಟಕ್ಕೆ ಬಳದ ಕಟು ೯ ಹೆಣರು ೫ ಸೂ ಅಳೆದು ಮೊ ೧೪ಲ್ಲಿ ಬಳದೊಡೆ ಲಬ್ಧ ಕಟು ೧೩ ಹೆಣರು ಎಳೆ ೧.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೩ || —ಪೊದುವಿನ ಸೂತ್ರ—

ಜೀವಿತದ ಪೊಂಗಳಂ ಸ |
ದ್ವಾನದಿನಾಳಿಂದಮಿಡಿದು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಬಟಾ ||
ಕ್ಯಾವಗಮಂತ್ರೈರಾಸಿ ಕ |
ದಾವಿಧದಿಂದೆಸೆಯ ಪೊಡನಿಡುವಂ ರಾಜಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೪ ||

ಸಮವಿಷಮಂ ಪದಿಪಾದೊಡೆ |
ಸಮ ವಿಷಮುಮ ನೊಂದುಗೂಡಿ ಭಾಗಂ ಗೊಂಡಾ ||
ಕ್ರಮದಿಂ ಲಬ್ಧಮನಿಡಿದೊಡೆ |
ಸಮವಿಷಮಂ ಸಮನೆ ಬರ್ಕುರಾ (ಜಾದಿತ್ಯಾ) ಜನನುತದಿಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೫ ||

ಒಬ್ಬನನ್ನೆದೊಬ್ಬನ ವಾ |

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನವೇಬಿಟ್ಟೊಗೆ ಮಾಱುಗೊಂಡಾ ಸಮನಿಂ ||

(1) ತೊಬ್ಬೊಳಿಯಾಗಿ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟಂ |

ಸಬ್ಬಧನ ರಸ ಶಶಾಂಕ ಯುಗನೆನಲವರ್ಗ್ಗೆ ||

ಸಮುಚ್ಚಯ ಪದಿಪುಗ ೨೧೬ಗೆ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ ೬೦ ಗ ೭೨ ಗ ೮೪ ವೊಗ ೨೧೬ ಸರಿ ಮೂರು ರಾಶಿಯನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುದಿರೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಲು ೧೮. ಇದನೂ ಹಾರವಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಡೆಯ ೨೧೬ನೂ ಮೊದಲರಾಶಿ ಇನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೮೦ನೂ ಹಾರ ೧೮ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಕುದಿರೆ ೫ಕ್ಕೆ ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಗ ೬೦ ಮತ್ತೆ ೨೧೬ನೂ ೬ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೨೯೬ ನೂ ೧೮ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಕುದಿರೆ ೬ಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಗ ೭೨ ಮತ್ತೆ ೨೧೬ನೂ ಕಡೆಯರಾಶಿ ೬ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೫೧೨ನೂ ೧೮ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಕುದಿರೆ ೭ಕ್ಕೆ ಗ ೮೪. ಅಂತು ಕುದಿರೆ ೧೮ಕ್ಕೆ ಗ ೨೧೬ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೬ ||

ವೊನ್ನೆ ರಡಹಿ ವೇಲಾ- |

ವೊನ್ನ ಯ್ದು ಐವೆಂಟು ಜಾನು ವೊನ್ನಾ- ||

ಐಹಿ ಮೇಲಾಳುಂ ಗತಿನಯ |

ವೊನ್ನಂ ಸಲೆ ಪೆಸರದೆನಿತು ವೊಬ್ಬನ ಭಾಗಂ ||

ಗ-೨ | ಗ-೫ | ಗ-೬ | ಪದಿಪು ಸಮುಚ್ಚಯ ಗ-೨೪ ಲಬ್ಧ ಪ್ರಾತಿಕ ಗ ೩ ||
ಅ-೭ | ಅ-೮ | ಅ ೭ |

ಗ-೧೦ ಗ ೧೦ || ಹಾರ ೧೬ ||

(1) ತುರ್ಬಿಯೋಳ್ ನೂಱತೊಂಬತೆಂಟಿಕೆ |

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಗೆ ಒಂದುವೆನಿತು ಪೊದಪದುಸಮುಚ್ಚಯ ||

ಗ-೧೯೮ | ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕರಿಗೆ ಗ-೫೫ || ಗ-೬೬ - ಗ-೭೭ ಹಾ (೮) ೧೮ ||

ಟೀಕು || ಕಳ.... ನಿಟ್ಟು ಅವಱುಂ ಗುಣಿಸೆ ೧೮-|| ಈ ಹಾರವಿಂಗ (೭) ೧೯೮ ಹೊನ್ನನು ೫ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ಹಾರ-೧೮ ಭಾಗಿಸೆ ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಅಱುನು (೬) ಗುಣಿಸಿ ೧೮ ಭಾಗಿಸೆ ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು. ೧೯೮ನು ೭ಱುಂ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ೧೮ಱುಂ ಭಾಗಿಸಿ ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

(ಸೂತ್ರ ೪೪-೪೩ ?)

(ಎಂದು ಕಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿದೆ)

ಟೀಕು|| ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಹೊನ್ನುಹೊನ್ನುನು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಆಳುಆಳಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೪ ೪೦, ೪೨||
ಇದನು ಕೂಡಲು ಇದನು ಹಾರವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ೧೪ನೂ ೨೪ಊಂ ಗುಣಿಸಿದರೆ ೩೩೬ನೂ ೯೬ಊಂ
ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ ೪೦ನೂ ೨೪ಊಂ ಗುಣಿಸಿ ೯೬ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ-೪೨ನೂ ೨೪ಊಂ
ಗುಣಿಸಲು ೯೬ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ (೪೨ನೂ ೨೪ಊಂ ಗುಣಿಸಲು ೯೬ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧ ಸರಿ.)

ಸೂತ್ರಂ || ೬೭ ||

ಮೂಱಯ್ಯೇಟ್ಟು ರಗಂ ಹ |
ತ್ತಾಱಿಂಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೇದ ಕಡಲೆಯ ಕೆಯ್ಯಂ ||
ಅಯ್ಯಂ ಪೊನ್ನುಂ ಪಣಮೆಂ |
ಟೆಯ್ಪಿನಿತಂ ತೆಱುವರಲ್ಲಿ ಕುದಿರೆಗಳೊಡೆಯರ್ ||

ಕುದಿರೆ-೩ | ಕು-೫ | ಕುದಿ-೭ } ಪದಿಪು ಸಮುಚ್ಚಯ.

ಗ ೫-೩-ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ-೧ || ಗ-೧ || ೦ || ಗ-೨ ಹಲ ಹಾರ-೧ ||

ಟೀಕು-ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಿನದಿನವನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುದಿರೆಯನು ಗುಣಿಸಲು ೩೦| ೩೦| ೫೬
ಇದನು ಕೂಡಲು ೧೬೬-|| ಈ ಹಾರವಾಗಿ ಗ ೫-೨ ಹಣವಮಾಡಿ ೫೨ ಇದನು ೩೦ ಮೂವತ್ತನು
ಗುಣಿಸಿ ೧೧೬ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು. ಉಟಾದ ಭಾಗೆಗಳುಮಂ (ಈ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ)
ಗುಣಿಸೂದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೮ ||

ಉ|| ಮತ್ತರಿಗೊಪ್ಪೆ ನಾಲ್ಕು ಹಣಹಾಗದ ಸಂಖ್ಯೆಯದಯ್ಯ.... |
ಮತ್ತರಿಪ್ಪತ್ತು ಬೇಱಿ ಮೂಱು ಹಣಹಾಗದ ವೈವಣ ಹಾಗ ಸಂಖ್ಯೆಯ ||
ಮತ್ತರಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟದಕ್ಕೇ ಪದವುಂ ತೆಱಿಸನ್ನೆರಡು ಪೊನ್ನುಮೂವಣ ಹಾಗಮಂ |
ಮತ್ತರುಗಂಗಳೆ ಬೇಱಿವೇಱಿನಲ್.....||

೪| | ೩| | ೧ || | ಪದಿಪು ಸಮುಚ್ಚಯ-ಗ ೧೨-೩-೧ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗ-೨ ಹಾ-೧ ವಿ ೩ ಕಾ ೧ || ಆ-೨ ಎರಡರ ಲಬ್ಧ ಗ ೬-೨|| ವಿ-೪ ಕಾ-೧ ಕಡೆಯ ರಾಶಿಗೆ
ಲಬ್ಧಂಗಳ್ || ವಿ-೨-|| ಕಾ ೧ || ಹಾರ ೫೧೩ || ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ-೪೦.

ಟೀಕು || ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತ್ತರಿಂ ತಮ್ಮ (ತಮ್ಮ) ಹಣವ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಗುಣಿಸೆ ಲ೫
೨೬೦, ೧೬೮ ಕೂಡಲು ೫೧೩ ಇದನು ಹಾರವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಹೊನ್ನು ಮೂಱು ಹಣ ಹಾಗವ
ಮಾಡಿ ೪೯೩ ಇದನು ಮೊದಲ ಲ೫ ಗುಣಿಸಲು ೪೧೯೦೫|| ಇದನು ೫೧೩ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಂದುದನು ಮಧ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ತೋಱಲಾಗಿ ೧ ಹೊನ್ನುನು ಹಾಗಮಾಡಿ ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧ ಮಕ್ಕುಂ ಮತ್ತ ೪೯೩ನೂ ೨೬೦ಊಂ ಗುಣಿಸಿ ಬ-೫೧೩ಊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೯ ||

ಕಂ || ವಿನಯಕ್ಕುತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ |
ಕನಿಷ್ಠಮ ನಿಕ್ಯಷ್ಟ ನಮ ಸದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತೋ ||
ಯ್ಯನಿ ಬಂದ ಹದಿಕೆಯಾ ರಾ |
ಜನನುತದಿಂ ಬಂದುದ ಕನಿಷ್ಠ ನಿಕ್ಯಷ್ಟ ಪಳಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೦ ||

ಉತ್ತಮವೇಲ್ಮಧ್ಯಮ ವೊಂ |
ಭತ್ತು ಕನಿಷ್ಠಂಗಳಯ್ತು ನಿಕ್ಯಷ್ಟ ವೆಂಟಾಗ ||
ಲ್ಕುತ್ತಮ ಮಯ್ಯರೆ ವೊನ್ನಂ |
ಎತ್ತುವೊಡಂತಾ ನಿಕ್ಯಷ್ಟವೊಂದಕ್ಕೇನೋ ||

ಉತ್ತ-೨ | ಮ ೧ | ಕನಿಷ್ಠ || | ನಿಕ್ಯಷ್ಟ | | ಪದಿವು ಸಮುಚ್ಚಯ-೧ ೫ ||
ಜ-೭ | ಜ ೯ | ಜ ೫ | | ಜ ೮ |

ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ ೨ || ೩ ಗ ೧ || ೨ ಗ ೦ ||-ಹಾ ಗ ೧೬ ಹಾರ ೧೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪೦-||

ಟೀಕು || ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಣವ ಹಾಗವಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೊಕ್ಕಲಿಗೆ ಗುಣಿಸಿದರೆ
೫೬-೩೬-೧೦-೮- ಇದಂ ಕೂಡಲು ೧೦೦ ಇದ ಹಾರವಾಗಿ ಗ ೫ || ನು ಹಾಗವಮಾಡಲು
೨೨೦ ಇದನು ಮೊದಲು ೫೬೦ ಗುಣಿಸಿ-೧೨೩೨೦ ಇದನು ೧೦೦೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ೧೨೩
ಬಂದಹೊನ್ನ ಹೊನ್ನನು ಹಾಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾಗಿಸಲು - ಮತ್ತಂ ೨೨೦೦೦ ೩೬೦೦೦
ಗುಣಿಸಿ ೧೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಕೊಂಬುದು ಮತ್ತಂ ೨೨೦೦೦ ೧೦೦೦ ಗುಣಿಸಿ ೧೦೦೦೦ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಂದುದನು ಒಂದು ಹಣವಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಾಗವೆಂದು ಗುಣಿಸಿ ಭಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತಂ ೨೨೦೦೦
೮೦೦ ಗುಣಿಸಿ ೧೦೦ ಭಾಗಿಸಿ ಅದನು ೪ (೮೦೦) ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೧ ||

ಹೊನ್ನೆ ರಡವೇಲಾಳುಂ |
ಹೊನ್ನೊದಟ ವೆಂಟಾಳು ಹೊನ್ನೊವೇಲಾಳ್ಕಂಗ ||
ತಿನಯನ ವೊನ್ನಂ ಪಸಲಂ |
ದೆನಿತುಂಬರ್ಕುಮದೊಬ್ಬನೊಬ್ಬನ ಭಾಗಂ ||

ಗ ೨ ಗ ೫ ಗ ೬
ಆ ೭ ಆ ೮ ಆ ೭.

ಸಮುಚ್ಚಯ ಗ ೨ ೪ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಗ ೩ || ೦. ಗ ೧೦ ಗ ೧೦ || ೦

ಅಂತು ೨೪ ಸರಿ ಹಾರ ೯೬.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೨ ||

ಮೂಱ್ಕೈದೇಲುತುರಗ ಪ |
ತ್ತಾಱ್ಕಿಂಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೇದ ಕಡಲೆಯ ಕೆಯ್ ಮೂವ ||
ತ್ತಾಱು ಹಣ ಹಾಗಮಂಕುಡೆ |
ಬೇಱ್ಕೇನಂ ತೆಱುವರಲ್ಲಿ ಕುದಿರೆಗಳೊಡೆಯರ್ ||

ಕುದುರೆ ೩ | ಕು ೫ | ಕು ೭ | ಸಮುಚ್ಚಯ ಪದಿವು ಗ ೩ || ೧ | ಕೈ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
 ದಿನ ೧೦ | ದಿನ ೬ | ದಿನ ೮ | ಗಂ || ೪ | ೩ || ಗ || ೪ | ಗ ೧ || ೨ ||
 ಅಂತು ೩ || ೧ | ದೊ ಸರಿ ಹಾರ ೧೧೬ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪.

ಟೀಕು: ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೩ ||

ಉ|| ಮತ್ತರಿ ಗೊಪ್ಪೆ ನಾಲ್ಕು ಹಣ ಹಾಗದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈದುಮತ್ತ |
 ರಿಪ್ಪತ್ತದು ಬೇಟಿ ಮೂಟುಹಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈಪಣ ಹಾಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಾ ||
 ಮತ್ತರು ಎಂಟದಕ್ಕೆ ಕರುಸಂ ಗಿರಿ ವಾರಿಧಿ ರೂಪ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂ |
 ಭತ್ತು ಪಣಂಗಳಾಗಲದು ಮತ್ತರಿಂಗದ ಬೇಟಿ ಬೇಟಿನಲ್ ||

ಹ ೪ | ಹ ೩ | ಗಂ || ೦ | ಸಮುಚ್ಚಯ ಪದಿವು ಗ ೪೭ || ೪ ಕೈ ಲಬ್ಧ
 ಮ ೫ | ಮ ೨೦ | ಮ ೮ | ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಏನಹುದಯ್ಯಾ ಎಂದಡೆ ಗ ೨೫ || ೦
 ಗ ೭೨ ಗ ೫೦ ೪ ಅಂತು ಗ ೧೪೭ || ಸರಿ. ಹಾರ ೪೯೩ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦

ಟೀಕು-ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೪ ||

ಹಣವಡ್ಡಮೆರಡುವಡ್ಡಂ |
 ಹಣ ಹಾಗಂ ಹಾಗವಡ್ಡಮಂ ಕೊಂಡು ಕೆಲರ್ ||
 ವಣಿಜಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಪಡೆದರ್ |
 ಹಣ ವೆಪ್ಪತ್ತೆರಡವರ್ಗ ಪಸಲೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಸಮುಚ್ಚಯ ಗ ೨ ಹ ೨ ಕೈ ಲಬ್ಧ ಲಾಭ ಹ ೧ |
 ದಾತಂಗೆ ೩ ೦ ದಾತಂಗೆ ಗಂ ೧ ಅಂತು ಗ ೨-೨ ಮಾ ಸರಿ. ಹಾರ ೨೪.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೫ ||

ಮೂಟೈದೇಲು ತುರಗ ಪ |
 ತ್ತಾಟಿಂಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೇದ ಕಡಲೆಯ ಕೆಯ್ಯಂ ||
 ತ್ರೈರ್ಯಗ ಪೊನ್ನು ಪಣ ನಯನ |
 ಬೇಟೀನಂ ತೆಟುವರಲ್ಲಿ ಕುದಿರೆಗಳೊಡೆಯರ್

ಕುದುರೆ ೩ | ಕು ೫ | ಕು ೭ | ಸಮುಚ್ಚಯ ಪದಿವು ಗ ೨೩ ಹ ೨ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
 ದಿನ ೧೦ | ದಿ ೬ | ದಿ ೮ | ಗ ೬ ಗ ೧೧ ಹ ೨ ಅಂತು ಗ ೨೩ ಹ ೨ ಹಾರ ೧೧೬

ಸೂತ್ರಂ || ೭೬ ||

ಭಿನ್ನ ಪದಿವು——

ಮೂಟುಪೊಳಗೊಂದು ಭಾಗಿಯ |
 ಬೇಟೈದಪೊಳೊಂದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗೆಯೊಳೊಂದು ||
 ತೋಟುವ ಗತಿ ನವಧನಮಂ |
 ನೀಟನೆ ನೀಂತಿಯ ಪೇಟ ಭಾಗಿಯ ಪವಣಂ ||

ಭಾ ೩ | ಭಾ ೫ | ಭಾ ೪ | ಕೈ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪದಿಪುರ್ಗ ೪ ಗೆ ಲಬ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ೩ ಭಾಗ-
ವೊ ೧ | ವೊ ೧ | ವೊ ೧ | ಯಲ್ಲಿ ೧ ತೆಜುವಾತಂಗೆ ೧ ೪ ಬಾಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆಜುವಾತಂಗೆ ೧ ೨೪ |
೪ ಬಾಗೆಯಲ್ಲಿ ೧ ತೆಜುವಾತಂಗೆ ೧ ೩೦ ಅಂ ಗ ೯೪ ವು ಸರಿಪಾಲು. ಹಾರ ೪೭.

ಟೀಕು - ಕಡೆಯ ನಾಲ್ಕುನೂ ಖನೂ ಗುಣಿಸಲು ೨೦ ನಡುವಣ ಖನೂ ೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು
೧೫, ಕಡೆಯ ೪ನೂ ಮೊದಲ ೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೨. ಇವನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬರವನಿವರ, ಮೊದಲ
೩ಕ್ಕೆ ೨೦ ನಡುವಣ ೫ಕ್ಕೆ ೧೨ ಕಡೆಯ ೪ಕ್ಕೆ ೧೫. ಈ ಮೂರು ರಾಶಿಯನೂ ಕೂಡಲು ೪೭.
ಇದನು ಹಾರವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಡೆಯ ಪದಪಿನ ೯೪ನೂ ಮೊದಲ ರಾಶಿಯ ೨೦ರಿಂದ ಗುಣಿ-
ಸಲು ೧೮೦ನೂ ಹಾರ ೪೭.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೭ ||

ಎರಡುಂ ಮೂಱುಂ ನಾಲ್ಕುಂ |
ಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಯ್ದು ಆಱುಭಾಗೆಯನುಳ್ಳಾ ||
ಸರಸಜಮುಖಿಯಂ ಕೇಳಿಸಿ |
ಹರುಷದಿ ನೃಪ ತೊಂಭತ್ತಿತ ಪಸರಿಸಲೇನೋ ||

ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ತ್ಯಾಗವಿತ್ತದ್ದು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ೧೯ ೧೧೩ ||
ಭಾ ೨ | ಭಾ ೩ | ಭಾ ೪ | ಭಾ ೫ | ಭಾ ೬ | ೧೧೮ ೧ ೨೨ || ನಂ ೧ ೨೭೧ ಒಟ್ಟು ೯೦ ಸರಿ
ಹಾರಂ || ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೮ ||

ತರದಿಂ ದ್ವಿತ್ರಿಚತುಷ್ಟ ಪಂಚಕಷಟದ್ರ್ಯಷ್ಟಂನವಾ ಭಾಗಮಂ |
..... ಘೋರ್ಜೀವಿತಕ್ಕಾಗೆ ಬಿ ||
ತ್ತರದಿಂ ಭಾಸ್ಕರ ದೇವನೇದರಸನೇತ್ರಾದಿ ಪೊನ್ನಂಕುಡಲ್ |
ನಿರುತಂ ಪಂಚಕನೇತ್ರೆಯರ್ಗಸಲೆ ಪ್ರತ್ಯಯಿಕಮಂ ವೇಟಾದಂ ||

ಜನ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಜ ೧ | ಅ ವ ರ ಗೆ
ಭಾಗ ೨ | ಭಾ ೩ | ಭಾ ೪ | ಭಾ ೫ | ಭಾ ೬ | ಭಾ ೭ | ಭಾ ೮ | ಭಾ ೯ | ಸಮುಚ್ಚಯ

೧ ೨೬೪ ಉ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಬ್ಧಂಗಳು ೧೧೨, ೧೧೮, ೧ ೨೪, ೧ ೩೦, ೧ ೩೬, ೧ ೪೨,
೧ ೪೮, ೧ ೫೪ ಅಂತು ೧ ೨೬೪ ಸರಿ. ಹಾರ ೪೪.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೯ ||

ಉತ್ತಮಪಣಂ ಬೆರಯಿ— |
ವತ್ತಕ್ಕಂ ಮಧ್ಯಮಪಣಂ ಬೆಗಳ್ ನೂಱುಂ ||
ಮತ್ತೆ ಕಣಿಶದವನಂಬೆಗಳು ನಾ |
ಲ್ವತ್ತಕ್ಕೊಂಭತ್ತು ಹೊಂಗೆ ಪದಿವೇನಕ್ಕುಂ ||

ಗಂ ೧ | ಗಂ ೦ | -೪ | ಪದಿವು ಗ೯ ಲಬ್ಧ ಉತ್ತಮ ಒಳ ಚಂರೊಳಗೆ ಒಳ ೧ ಗೆ
 ಒಳ ಚಂ | ಒಳ ೧೦೦ | ಒಳ ೪೦ | ಹಂ ೧ | ಉ ಅಬಳ ಚಂಕ್ಯಂ ೨ || ವಿ ೨ ಣ ೨ ಮಧ್ಯಮದ
 ಒಳ ೧೦೦ ಕಂ ಒಳವೊ ಗಕ್ಕ ಗಕ್ಕಂ ೯ | ೪ | ಅಡ್ಡ ೧ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಬಳ ೧೦೦೦ಕ್ಕಂ ಗ ೪ || ೧ || ೨ || ಕ
 ನಿಷ್ಕದ ಒಳ ೪೦ ರೊಳಗೆ ಒಳ ೧ ಕ್ಕಂ ೦೭ ೨ || ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಳ ೪೦ಕ್ಕಂ ಗ ೧ || ೦ || ಹಾಂಗ್ ಸಂ
 ಹಾರ ೯೬೦.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೮೦ ||

ಉತ್ತಮದಂಗಡಿ ನೂಲು |
 ಪತ್ತಕ್ಕಂ ಮಧ್ಯಕೆ ಕೇರು ವಂಗಡಿಸಿ ||
 ವತ್ತಕ್ಕಂ ಕವಿಸಿದ ಅಂಗಡಿ |
 ಹತ್ತಕ್ಕಂ ಶೇಷ ನೂಲು ಹದಿನೆಂಟೇನೈ ||

ಗಂ ೯೪ | ಗಂ ೯೨ | ಹಂ ೧ | ಇವಕೆ ಪದಿವು ಗ ೧೧೮ ಲಬ್ಧ ಹ ೪ ಅಂಗಡಿ
 ಅಂಗಡಿ ೧೨೦ | ಅಂಗಡಿ ೫ | ಅಂಗಡಿ ೧೦ | ೧೨೦ ರೊಳಗೆ ಅಂ ೧ ಕಂ ಗಂ ೨ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ
 ಅಂಗಡಿ ೧೨೦ ಗ ೯೬ ಹ ೨ ಕೇರು ವಂಗಡಿ ೫ ರೊಳಗೆ ಅಂಗಡಿ ಗಕ್ಕಂ ೯೪ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ
 ಚಂಕ್ಯಂ ಗ ೨೦ ೯೧ ಕೆರುವ ಅಂಗಡಿ ೧೦ ರೊಳಗೆ ಅಂಗಡಿ ಗಕ್ಕಂ ಹ ೨ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ೧೦
 ಕಂ ಗ ೨ ಅಂಗ ೧೧೮ ಸರಿ | ಹಾರ ೫೯೦ ||

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣಾಂತರದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೮೧ ||

ವೊಂಗಳ ಬಣ್ಣಾಂತರದಿಂ |
 ವೊಂಗಳನಿರದೊಂದಿಸುತ್ತಮನನೆ ಬಂದಾ ||
 ವೊಂಗಳ ಕೂಟದಿನತಿಶಯ |
 ದಿಂ ಗಣಿತವಿಳಾಸ ಮಿಶ್ರಬಣ್ಣಂ ಬಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೨ ||

ಪನ್ನೆ ರಡುವರೆಯ ಬಣ್ಣದ |
 ಪೊನ್ನೆಂಟಿಂ ಮೇಲೇರುವರೆಯ ಬಣ್ಣದ ಪೊನ್ನಂ ||
 ಪನ್ನೆ ರಡು ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸೆ |
 ಬಿನ್ನಣಮಣುವಂ..... ||

ಬಂ ೧೨ || ಬಂ ೧ | ೭ || ಲಬ್ಧ ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೯ || ಹಾರ ೨೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪ ||

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣಂಗಳ ಹಾಗವ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು
 ಕೂಡಲು ೭೬೦ನೂ ೨ ರಾಶಿಯ ತೂಕ ಕೂಡಲು ೨೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೩ ||

ಪದಿಮೂಱು ಬಣ್ಣದಚ್ಚೇಲಾ |
ಪದಿನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣದಚ್ಚೆಂಬಾ ಪದಿನೈದಳವೇ ||
ಚ್ಚದ..... |
ನೊದವಿಸಿ ಕರಗಿಸಿದೊಡೆನಿತು ಬಣ್ಣಂ ಬಕ್ಕುಂ ||

ಬ ೧೩ | ಬ ೧೪ | ಬ ೧೫ | ಲಬ್ಧ ಮಿಶ್ರ ಬ ೧೪. ಹಾರ ೫೨ ||
ತೂಕ ೨ | ತೂ ೮ | ತೂ ೨ | ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೮೪ ||

ತರದಿಂ ಪೊಂಗಳ ಪೊಂಗಳಿಂ ನಿಜುಸಿ ತದ್ವರ್ಣಂಗಳಿಂ ಪರ |
ಸ್ವರಪೊಂಗಳ ನೊತ್ತಿಮಾಡಿ ಬಿ..... ||
ತ್ತರದಿಂದದನೊತ್ತಿ ಬಣ್ಣಮುಱುಯಲು ಒಡ್ಡಿದ ಕಾಂಚನ ನೊ |
ತ್ತರದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ತನಕ್ಕೆ ತೆಗದುಳುಕಾರಿ ಬಣ್ಣವಂ ಪೇಟ ನಿಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೫ ||

ಮತ್ತನಿತುಮಂ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ದಿನಕರಗಿಷ್ಟ ಸಾಂಕರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ |
ಬಣ್ಣದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಾ ಘನೇಷಡು ವಾಸಲೆಂದು ಘನಸಂಖ್ಯೆಯ ||
ವಾರಿಬೃತ ವಾಂಕಸಂಖ್ಯೆಯಾ ಕನಕಮನಿತ್ತರೊಬ್ಬರಿ ಕೂರಂಧ್ರ ಸುಧಾ |
ಕರ ಸಂಖ್ಯೆತ್ತ ಕಾಂಚನಮನೆ ನಾನೆಗಲ್ದ ಕಾಂಚನವರ್ಣಮದಾವರ್ಣಮೇಂ ||

ಬಾ ೧೨ | ಬಾ ೧೦ | ಬಾ ೮ | ಇದನು ಪುಟವನಿಕ್ಕಲು ತೂಕ ೧೯೬ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ ೧೧
ತೂ ೬೦ | ತೂ ೧೫೦ | ತೂ ೯ || ೩ || ಹಾರ ೧೯೬.

ಟೀಕು || ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಂಗಳಂ ಛಂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕಂಗಳಂ ಗುಣಿಸಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು
ಕೂಡಲು ೨೧೯೨ನೂ ಕಡೆಯ ಮಿಶ್ರ ತೂಕ ೧೯೬ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಇಚ್ಛಾವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೬ ||

ಪೊಂಗಳ ಬಣ್ಣಂಗಳೊಳಾ |
ಪೊಂಗಳ ನಿಜುದೊಂದು ಮಾಡಿದುವ ನಿಚ್ಚೆಯ ಬ ||
ಣ್ಣಂಗಳೊಳೆ ತೆಗೆಯೆ ಬಕ್ಕುಂ |
ಪೊಂಗಳುಮಾ ಪೊಂಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣಂ ಬಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೭ ||

ಅಷ್ಟನವಗತಮವರ್ಣಮ |
ನಷ್ಟಾದಶ ಸಂಚ ಸಪ್ತ ಇಷ್ಟಂಗಳಲಾ ||
ನಿಷ್ಟೆ ಕೊಂಡೆನ್ನನವನಡಿ |
ದಿಷ್ಟಮದೇಂ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಬಂ ೮ | ಬಂ ೯ | ಬಂ ೧೦ | ಈ ಬಣ್ಣ ಪುಟವಿಕ್ಕಲು ಬಂ ೧೧ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ತೂಕ ೧ ೨೩
ತೂ ೧೮ | ತೂ ೧೫ | ತೂ ೭ | ಹ ೪ ಹಾರ ೧೧.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ನಷ್ಟ ಬಣ್ಣಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ
ಸೂತ್ರಂ || ೮೮ ||

ಪೊಂಗಳ ಕೂಟದಿಂ ಗುಣಿಸು ನೀಂ ಸಮುದಾಯದ ಪೊನ್ನ ಬಣ್ಣದಿಂ |
ಪೊಂಗಳ ವರ್ಣ ಭೇದದೊಳೆ ಬಣ್ಣದ ಪೊಂಗಳನೊತ್ತುದೊಂದಿಸುತ್ತಮಂ ||
ಪೊಂಗಳ ರಾಸಿಯೊಳೆವುದಿಲ್ಲದ ಪೊಂಗಳಿಂದ ಭಾ |
ಗಂಗೊಳೆ ನಷ್ಟವ ವಿಸಬಕ್ಕು ಮಿಳಾತಳವಂದ್ಯನೋಜಿಯಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೯ ||

ನಿರುತಂ ಬಣ್ಣದಚ್ಚು ಪದಿನೇಟಾರೆ ಬಣ್ಣಾಂತರ |
ಕೊರೆಯಚ್ಚುಗಳೇಟುವಾ ತೆರದಿಂದಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಣ್ಣ ವಿ ||
ಸರವೊಂತಾನೆನಿ ತಪ್ಪಚ್ಚು ಪದಿನಾಟಂ ಕೂಡಿ ಬಣ್ಣಂಗಳುಂ |
ತರದಿಂ ಪನ್ನೆರಡಾಯ್ತು ಪೇಟಿ ಗಣಕಾ ಕಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣಂಗಳೇಂ ||

ಬಂ ೧೦ | ಬಂ ೧೪ | ಬಂ ? | ಮಿಶ್ರಬಣ್ಣ ೧೨ ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ ೧೩ | ಹಾರ ೧೭ ||
ತೂ ೧೭ | ತೂ ೭ | ತೂ ೧೭ |

ಟೀಕು || ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ರಾಸಿಯ ತೂಕವ ಕೂಡಲು ೪೦ನೂ ಆ ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ರಿಂ
ಗುಣಿಸಲು ೪೮೦ ಬಕ್ಕು ಮೇಲಣ ಸ್ಥಾನದ ಬಣ್ಣವನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸಿ
ಕೂಡಲು ೨೬೮. ಇದನು ೪೮೦ ರೊಳಗುಳಿದುದು ೨೧೨ ಇದನೂ ಬಣ್ಣವನರಿಯದ ತೂಕ
೧೭ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೦ ||

ಪದಿನಾಟುಂ ಬಣ್ಣದಾ ರಜವಿನ ಪೊನ್ನೊಟು ಪನ್ನೊಂದು ಬಣ್ಣಂ |
ಪದೇದರ್ಥಂ ನೂಟುವರ್ಣಾಂತರ ಮುಟಾಯದ ಪೊನ್ನೂಟದಾಗೆ ಕೂಡಲ್ ||
ಪದಿನಾಟುಂ ಬಣ್ಣವಾಯ್ತೇನೆನೆ ಪೆಸರ ನರುವ ಪೇಟು ಬಣ್ಣವಿನ್ನಾ |
ವುಮೊ ಪೇಟು...ನಷ್ಟವರ್ಣಂಗಳಂ ||

ಬಂ ೧೭ | ಬಂ ೧೧ | ಬಂ ೦ | ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೪ ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ ೧೫ | ಹಾರ ೧೦೦ ||
ತೂ ೧೦೦ | ತೂ ೧೦೦ | ತೂ ೧೦೦ |

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ನಷ್ಟ ಕಾಂಚನಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ
ಸೂತ್ರಂ || ೯೧ ||

ಉ|| ಮೋದಿಗೆ ಮಿಶ್ರವರ್ಣದೊಳೆ ಪೊಂಗಳ ಕೂಡಿಮನಂತೆ ಪೊಂಗಳಂ |
ಮೋದಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಜವರ್ಣದೊಳಿಲ್ಲದ ಪೊನ್ನ ಬಣ್ಣದಿಂ ||
ಸೋದಿಸಿ ಶೇಷದಿಂ ತೆಗೆಯೆಯಿಲ್ಲದ ಪೊಂಗಳೆ ಬರ್ಕುಮಾವಗಂ |
..... ||

ಸೂತ್ರಂ || ೯೨ ||

ನೆರೆ ಪದಿಮೂಱರಚ್ಚು ಪದಿನಾಪ್ಪದಿನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣ ದಚ್ಚು ಹ |
 ತ್ತುಲಿದು ಹತ್ತು ಬಣ್ಣ ಗೆಯ ಪೊಂಗಳನೊಂದಿಸಲ್ವೆ ತ ||
 ನ್ನುಕೆಯ ನುಳ್ಳ ಪನ್ನೆ ರಡು ಬಣ್ಣ ಗೆಯಷ್ಟು ದುಗುಂ.... |
ವಿವೇಕನಿಧಿ ಭಾಸ್ಕರ ಗೋತ್ರ ಸರೋಜಭಾಸ್ಕರಾ ||

ಬಂ ೧೩ | ಬಂ ೧೪ | ಬಂ ೧೬ | ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಲಬ್ಧ ತೂಕ ೧ ೧೮ ಹಾರ ೨ ||
 ತೂ ೧ | ಗ ೧೦ | ತೂಕ ೦೦ |

ಟೀಕು || ಕೆಳಗಣ ೨ ಡ ಸ್ಥಾನದ ತೂಕವ ಕೂಡಲು ೨೬ ನೂ ಮಿಶ್ರ ಬಂ ೧೨೦ ಗುಣಿಸಲು ೩೧೨ ಮೆರಣಿಯ ರಸ್ಥಾನದ ಬಣ್ಣಂಗಳ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಲು ೩೪೮ ರೊಳಗೆ ೩೧೨ ಕಳೆದುಳಿದುದು ೩೬. ಇದನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ಲ್ಲಿ ತೂಕವಿಲ್ಲದ ಬಣ್ಣ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ೨ ನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ

ವಡ್ಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೯೩ ||

ನಿರ್ಣಯವನೆ ಪೊನ್ನಂ ನಿಜ |
 ವರ್ಣದೊಳರದೆತ್ತು ಮತ್ತೆ ಸುತ್ತಂ ನಿಚ್ಚಂ ||
 ವರ್ಣದೊಳೆ ಬಕ್ಕುಮಮಲ ಗು |
 ಣಾರ್ಣವ ಸುಜನೈಕಮಿತ್ರ ವಟ್ಟದ ಪೊಂಗಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೯೪ ||

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೊರೆಯ ಬಣ್ಣ ದ |
 ಮದುವಳಲಚ್ಚೆಂಟು ಹತ್ತುವರೆಯ ಬ ||
 ಣ್ಣದಪೊಂಗೆ ತಂದು ವಟ್ಟೈ |
 ಸಿದೊಡೆನಿತಕ್ಕುಮೆಂಬುದಂ ಪೇಱ್ ಗಣಿಕಾ ||

ಬಂ ೧೪ | ಬಂ ೧೦ || | ವಟ್ಟೈಸಲು ಲಬ್ಧ ೧ ೧೦ || ೧ || ೭ ಹಾರ ೪೨ ||
 ತೂ ೮ | ತೂ ೦೦ |

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ೧೪ನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ೫೬ನೂ ಆ ತೂಕ ೮ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೪೪೮ನೂ ತೂಕನಾಸ್ತಿ ಬಣ್ಣ ೧೦ || ಹಾಗವ ಮಾಡಲು ೪೨ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೫ ||

ಪದಿಮೂಱು ಬಣ್ಣ ವೆಸೆದಿರ |
 ಲದು ಮೂವ ತಚ್ಚೆನೊ ಯುಪದಿನಾಲ್ಕರಲೋ ||
 ಗದನೆ ವಟ್ಟೈ... .. |
 ಸಿದೊಡೆನಿತೆಂಬುದನೆ ಪೇಱಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||

ಬಂ ೧೩ | ಬಂ ೧೪ | ಕೈ ತಂದು ವಟ್ಟಿಸಿದಡೆ ಲಬ್ಧ ತೂಕ ಗ ೨೭ | ೩ | ೧
ತೂಕ ೩೦ | ತೂ ೦೦ | ಹಾರ ೧೪ ||

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೬ ||

ಪದಿನೆಂಟೆಂ (ಬಣ್ಣಮ) ತಂ |
ದದಕ್ಕೆ ಸಲೆವಟ್ಟಿಯಿಸಲು ಪದಿಮೂಲುಂ ಬ ||
ಣ್ಣದೊಳೊದವರೆ ಪೊನ್ನೆನಿತ |
ಕ್ಕುದೆಂಬುದಂ ತಿಳಿಯೊ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಬಂ ೧೫ | ಬಂ ೧೬ || | ತಂದು ವಟ್ಟಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಗ ೨೦ ಹಾರ ೫೪ ||
ತೂ ೧೮ | ತೂ ೦೦ |

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಪುಟ ವರ್ಣಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೯೭ ||

ಪುಟವಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಪೊನ್ನಂ |
ಪುಟವರ್ಣದೊಳೊಡು ಮೊದಲ ಪೊನ್ನಿಂದೆತ್ತಲ್ ||
ಘಟಿಯಿಸುಗುಂ ಬಣ್ಣಂಗಳ್ |
ಸ್ಫುಟವಶದಿಂ ತದ್ವರ್ಧ ಹೃತದಿನಕ್ಕುಂ ಪೊಂಗಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೯೮ ||

ಇಪ್ಪತ್ತ (ನಾ) ದಂ ಪುಟವಿಡೆ |
ತಪ್ಪದೆ ಪದಿನಾಲು ಬಣ್ಣಕ್ಕಾಪದಿಸೈದಂ ||
ಒಪ್ಪಿಯೆಸದಿರಲು ಮತ್ತಾ |
ಇಪ್ಪತ್ತಚ್ಚುಗಳ ಬಣ್ಣವೇಂ ಪೇಲಾ ಗಣಕಾ ||

ಬಂ ೦೦ | ಬಂ ೧೬ | ಲಬ್ಧ ಪುಟವಿಟ್ಟ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಹಾರ ೨೦
ತೂ ೨೦ | ತೂ ೧೫ |

ಟೀಕು || ಬಂ ೧೬ನೂ ತೂಕ ೧೫ ಣ್ಣಂ ಗುಣಿಸಲು ೨೪೦ನೂ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ ತೂಕ ೨೦೦೦ಂ
ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಪುಟವರ್ಣ ಪರಿಚ್ಛೇದನ ಸೂತ್ರಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೯೯ ||

ಹತನಿಜವರ್ಣದ ಕಾಂಚನ |
ಯುತಿಯುಂ ಪುಟವಿಟ್ಟು ಕಂಡಕಾಂಚನದಿಂದಂ ||
ಹೃತಿಗೆಯ್ಯೆ ಬಣ್ಣಮಕ್ಕುಂ |
ಹತನಿಜ ವರ್ಣದೊಳೆ ಮತ್ತೆ ಪೊಂಗಳ್ ಬಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೦ ||

ಏಕಾದಶ ದಶ ನವಮಂ |
ಪ್ರಾಕಟಮ ಸಪ್ತ ಪಟ್ಟ ಸುವರ್ನಗಿ ಕರಂ ||
.....ಪುಟದಿಂ ಮೋಡಶ |
ತೂಕಕೆ ನೀಂವೇಲ ಬಣ್ಣ ಮಂತೇನಕ್ಕುಂ ||

ಬಂ ೧೧ | ಬಂ ೧೦ | ಬಂ ೯ | ಪುಟವಿಟ್ಟುದು ತೂಕ ೧ ೧೬ ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ ೧೩ |
ತೂ ೮ | ತೂ ೭ | ತೂ ೬ | ಹಾರ ೧೬.

ಟೀಕು || ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಬಣ್ಣಗಳ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸಿ
ಕೂಡಲು ೨೧೨ನೂ ಪುಟವಿಟ್ಟ ತೂಕ ೧೬೮೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಟಂಕಸಾಲೆಯ ಕಟ್ಟುವ ಇಚ್ಛಾವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೧ ||

ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣಾಂತರದಿಂ |
.....ಅಧಿಕ ಮನಂತಾಂ ||
ಯಟ್ಟಿದೊಲೈದೆ ಸೋಧಿಸು |
ದೃಷ್ಟಿಯ ದೊಂದೆರಡುಂದ ಫಲಮೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೨ ||

ಪದಿನೈದು ಹತ್ತು ಬಣ್ಣವ |
ನೊದವಿಸೆ ಪನ್ನೆರಡಮಾಡಿ ರಾಶಿಯೊಳಿರದೆಂ ||
ಬುದ ನೀಂ ತಿಳಿಯವೇಲ |
ವಿದಿತಂತಾಂ ತೆಗೆವ ಬಣ್ಣದ.....||

ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣ ೧೫ ಕಟ್ಟುವ ಬಂ ೧೨ ಮಚ್ಚದ ತೂಕ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತೂಕ ೧ ೪
ಮಚ್ಚತೂಕ ೧ ೬.

ಟೀಕು || ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣ ೧೫ ರೊಳಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಕಳೆಯಲು ೩. ಈ ೩ ಒಂ
ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಭಾಗಿಸಲು ೪. ಇದು ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣದ ತೂಕವಹುದು, ಹತ್ತು ಬಣ್ಣವ
ತಹರೆ ಮಚ್ಚದ ತೂ ೧೦ನೂ ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಕಳೆಯಲು ಉಳಿದುದು ೨ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ
೧೨ ಭಾಗಿಸಲು ೬. ಇದು ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣದ ತೂಕಮಕ್ಕುಂ.

ಮಚ್ಚವ ಕಟ್ಟುವ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೩ ||

ಇಚ್ಛೆಯ ಫಲದಿಂದಿಹುದಾ |
ದಾಚ್ಛೇ ಭರದಿಂ ಪಣದಿಂದೆ ತೆಗೆಯೆ ಮಚ್ಚದ ತೂಕಂ ||
ಮಚ್ಚದ ಕೆಳಗಿಡುರೂಪಂ |
ಇಚ್ಛೆಯ ಪವಣಂದಿರಿದು ಹೀನ ಮಚ್ಚಮುಮದಕೆ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೪ ||

ಪೋಡಶವರ್ಣದೊಳಧಿಕಂ |

ಮಾಡೂದುಂ ಬಣ್ಣಮದುನೆ ಪಣಮೆನಿಸಿಕ್ಕುಂ ||

ನೋಡಿದೆ ತೂಕಮೆ ಫಲಮೆನೆ |

ಪೋಡಶ ಪೊನ್ನುಮದುನೆ ಇಚ್ಛೆಯ ಬಣ್ಣಂ ||

ಬಂ ೧೬ | ಬಂ ೧೬ | ಬಂ ೧೬ ಪುಟವ ಹಂ || ಗ| ಈ ೨ನೂ ಪುಟವನು ಕೂಡಿ
ಖಂ ೧ ಹ | ಬ ಹ ೧ | ಕರಗಿಸಲು ಹತ್ತು ಬಣ್ಣದು ಇಪ್ಪಣ ತೂಕವಹುದು | ವಟ
ಗಂ ಹ ೨ || ಈ ೨ನೂ ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ೪ ತೂಕದ್ದು ಬಣ್ಣ ೫ ಬಣ್ಣವಹುದು. ಮತ್ತಂ
ಬಂ ೧೬ | ಮಟಪುಟ ಗಂ ೨-ಈ ೨ನೂ ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ಹಣ ತೂಕದ್ದು. ೨ ಬಣ್ಣವಹುದು
ಹ ೧ |
ಬಂ ೧೬ | ಪುಟ ಹ ೧ || ಈ ೨ನೂ ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ಇಪ್ಪಣ ತೂಕದ್ದು. ಒಂದು ಬಣ್ಣವ
ಹ ೧ |
೧೬ ಪಣವಹುದು

ಟೀಕು || ತೂಕದಿಂ ಬಣ್ಣವನೂ ಗುಣಿಸಿ ಪುಟವನೂ ತೂಕವನೂ ಕೂಡಿ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಣ್ಣಮಕ್ಕುಂ ಪುಟವನೂ ಬಂಗಾರವನೂ ಕೂಡಲು ಇಪ್ಪಣ ತೂಕವಹುದು. ಈ ಮರ್ಯಾದೆ
ಯಲೂ ತಂದುಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೫ ||

ಮಚ್ಚವ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ :-

ಹದಿನೈದು ಸತ್ತು ಬಣ್ಣವ |

ನೊದವಿಸಿ ತಾಂ ಮಚ್ಚ ತೂಕ ಮಿಪ್ಪಣವಾಗಲ್ ||

ಹದಿನಾಣು ಹತ್ತು ಬಣ್ಣಮ |

ನೊದವಿಸಿದಾ ತೂಕಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಪೇಲ್ಗಣಕಾ ||

ಬಂ ೧೫ ಬಂ ೧೦ ಮಚ್ಚ ಹ ೨ ಮಟ್ಟ ಬ ೧೬ ಬ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಕೀಳು ಮೇಲು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ
ತೆಗೆದ ತೂಕ. ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣ ೧೬ರೊಳಗೆ ಮಟ್ಟ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ೬. ಇದನು ಪ್ರಮಾಣ
ಮಾಡಿ ಮಚ್ಚವ ತೂಕ ಯಿಪ್ಪಣವ ಪಲಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಬಣ್ಣ ೧೬. ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ ೧೫
ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೧ನೂ ಇಚ್ಛೆಯಮಾಡಿ ಈ ಇಚ್ಛೆಯ ಪಲದಿಂದಿಹುವಾ ಯಿಚ್ಛೆಯಾಗಿಟ್ಟು
ಪಲದಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು || ೬ || ಇದನೂ ಅಪವರ್ತಗಳೆಯಲು || ೩ || ಇದು ಸತ್ತು
ಬಣ್ಣದ ತೂಕಮಕ್ಕು. || ೩ || ನೂ ತೂಕ ಹ ೨ಗೆ ಸಮಚ್ಛೇದನಂ ಮಾಡಲು ಅಂಶದೊಳಗೆ
ಅಂಶವ ತೇಯಲು ಕ್ತಿ ಇದು ಹದಿನಾರರ ತೂಕಮಕ್ಕು. ಅ...ಮುನ್ನಿನ ಕ್ರಮದಲ್ಲು ಹದಿನಾರ
ರೊಳಗೆ ಹತ್ತ ಕಳೆದ ಶೇಷ. ಇದನೂ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡೂದು. ಇಪ್ಪಣವನೆ ಪಲವಾಗಿಟ್ಟು ಆ ೧೫ಗೆ
ಬಣ್ಣಂ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೫ನೂ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಪಲದಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣಂ ಭಾಗಿಸಲು
೧೦. ಇದು ಸಮವಂ ಸಮನಿಸಲು ತೂಕಮಕ್ಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಬಣ್ಣ ೧೫ ತಹರೆ ಕಟ್ಟುವ
ಬಣ್ಣ ದ ೧೬ನೂ ಬಣ್ಣದ ತೂಕ ಕ್ತಿ ಹಂ ಅ ೧೬ನೂ ೨ಹಂ ಗುಣಿಸಿ ೨ಹಂ ಭಾಗಿಸಲು ಹತ್ತರ

ತೂಕದ ೩ ಆ ಹತ್ತು ಬಣ್ಣವಂ ಗುಣಿಸಿ ಭಾಗಿಸಲು ಆ ಗಂಕ್ಕೆ ೩ ನ್ನೂ ಗಂನು ಆ ಲಂನೂ ಸಮಭೇದ ಕಾರಣಕೂಡಲು ೨೨ ಇದನೂ ಭೇದದಿಂ ಭಾಗಿಸಲೂ ೩೦. ಇದನೂ ತೂ ೬೨ ಟಾಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಣ್ಣಮಕ್ಕು. ಈ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೂತ್ರವಾದರೂ ತಂದು(ಮಾಡೂ)ದೂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೬ ||

ಇಪ್ಪಣ ತೂಕದ ಮಚ್ಚವ |
ದೊಪ್ಪುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣವಾಗಲು ಮತ್ತಂ ||
ನೆರ್ಪಡಿಸಿದ ಷೋಡಶದೊಳೆ |
ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ ತೂಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಪೇಟಬುಧ ||

ಬಣ್ಣ ೩೪ ಮಚ್ಚ ತೂಕ ಹ ೨ ಬ ೧೬ ಬಂ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಕೀಳು ೨/೩ ಶ್ರೇಷ್ಠದ ತೂಕ ೪/೩
ಟೀಕು || ೧೬ರೊಳಗೆ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೬ ಬ ೧೬ಗೆ ೧೪ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೨ ಇದನೂ
ಇಪ್ಪಣದಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಅರ್ಧಿಸಲು ಕೀಳು ಬಣ್ಣದ ತೂಕಮಕ್ಕು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೭ ||

ತೋಟಾದ ಬಣ್ಣಂ ನೆರೆ ಪದಿ |
ನಾಟಾಗಲ್ ಮಚ್ಚತೂಕ ನೈಪಣ ವಾಗಲ್ ಪದಿ ||
ನಾಟಪತ್ತು ಬಣ್ಣಮಂ..... |
ಬೇಟದ ನೀಂ ತೆಗೆದು ಬಣ್ಣವೆನಿತೆಂಬುದನಂ ||

ಬಂ ೧೩ ಮಚ್ಚತೂಕ ಹ ೫ ಬ ೧೬ ಬಂ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಹೀನತೂಕ ೫/೧ ಮೇಲು....
ಬ ೧೬ ಬ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೬ ಬ ೧೩ಗೆ ಬಂ ೧೬ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೩
ಮಚ್ಚ ತೂಕ ಹ ೫ ವಿ....ಣಿಸಿ ಸರ್ವರ್ಥಿಸಲು ಹೀನಬಣ್ಣವಹುದು.
ಬ ೧೨ ಮಚ್ಚ ತೂಕ ಹ ೨ ೬೦ ೧೬ ಬ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಹೀನ ಬಣ್ಣದ ತೂಕ
೪/೨ ಅಧಿಕಬಣ್ಣದ ತೂಕ ೨/೩.

(ಇಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರವೊಂದು ಉಪ್ಪವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು)

ಟೀಕು || ೧೬ಗೆ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೬. ಬ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೪. ಇದನೂ ಮಚ್ಚ
ತೂಕ ಹ ೨೬೦ ಗುಣಿಸಿ ಅರ್ಧಿಸಲು ಹೀನಬಣ್ಣದ ತೂಕಬಹುದೂ. ಬ ೧೬ ಬ ೧೦ ಶೇಷ ೬
ಬ ೧೨ಗೆ ಬ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೨ ೨ ಹಣವಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಅರ್ಧಿಸಲು ಉತ್ತಮದ ಬಣ್ಣಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೮ ||

ಪನ್ನೊಂದು ಬಣ್ಣಮೆನಿಸುವ |
ಸ್ವರ್ಣಮೆ ತಾಂ ಮಚ್ಚ (ತ್ಸ) ತೂಕಮಿಪ್ಪಣವಾಗಲ್ ||
ನರ್ಣ ಪದಿನಾಟು ಹತ್ತರ |
ಸ್ವರ್ಣ ಮದೆನಿತೆಂಬುದಂ ವೇಲ್ಪಿಣಕಾ ||

ಬ ೧೧ | ಮಚ್ಚ (ತ್ಸ) ತೂಕ ಹ ೨ ಬ ೧೬ ಬ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಹೀನ ಬಣ್ಣದ ತೂಕ ೫/೩
ಅಧಿಕ ಬಣ್ಣದ ತೂಕ ೧/೩.

ಟೀಕು || ಬ ಗಂನ ಬಂ ಗೃ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೬. ಬ ಗಂ ಲಿ ಬ ಗೃ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೫. ಇದನೂ ಮಚ್ಚ ಹ ೨ ಟಂ ಗುಣಿಸಿ ಅರ್ಧಸಲು ಹೀನ ಬಣ್ಣದ ತೂಕಮಕ್ಕು. ಬ ಗೃ ಗೆ ಬ ಗಂ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೬ ಬ ಗಂ ರಲ್ಲಿ ಬ ಗಂ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೧ ಇದನೂ ಹಣವಿನಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಅರ್ಧ ಸಲು ಅರ್ಧಕ ಬಣ್ಣದ ತೂಕಮಕ್ಕುಂ.

ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣಾಂತರದ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೯ ||

ಪದೇದಾರೋಗಿಸಿ ಸುವರ್ಣದ ವರ್ಣವನೊಂದಿಸು ಕೂಡಿಕೂಡಿ |

....ಬೇಟುವಂದವರ್ಣಗೆ ಮುನ್ನಿನ ಪ್ರತಿಗಳಂ ನಿಜವರ್ಣದಿನೊತ್ತಿ ಮತ್ತವಂ ||

ಗಿಜದೊಂದುಮಾಡಿ ಹೇರಿಗೈದವೊ ಮುನ್ನಿನ ಹೇಮಮಿಶ್ರಮಿದಂ |

ಮೊದಲಾದಾ ವರ್ಣ ಮನುರಾಜನ ಮಿಶ್ರಸುವರ್ಣದ ಸೂತ್ರದಿಂ || ೫೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೦ ||

ಕಂ || ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೊನ್ನು ತೂಕದೊ |

ಳೊಪ್ಪಿರೆ ಹನ್ನೆರಡುವರೆಯ ಮಾಗಲ್ ಮತ್ತಂ ||

ಒಪ್ಪಿರಲಿಪುವತ್ತು ತೂಕಕೆ |

ತಪ್ಪದೆ ಪದಿಮೂಪುವರೆಯ ಕರಗಿಸಲೇನೋ ||

ಬ ೧೨	ಬಂ ೧೩	ಇದ ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ವರ್ಣ ೧೩
ತೂ ೨೦	ತೂ ೬೦	ಹಾರ-ಲಂ- ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ-೪-

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣಗಳನು ಹಾಗವಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸಲ್ ಮೊದಲ ರಾಶಿಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ನಾಲ್ಕು (ಹಾಗದಿಂ) ಗುಣಿಸಿ ೨ ಹಾಗವನು ಕೂಡಿ ೫೦-|| ಅದನು ತೂಕ ೨೦ ಟಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦೦ ಬಣ್ಣ ೧೩ || ಹಾಗಮಾಡಿ ತೂಕ ೬೦ ಗುಣಿಸೆ ೩೦೪೦ ಎರಡು ರಾಶಿ ಯನು ಕೂಡೆ ೪೨ ಇದನು ಪ್ರತಿಯನಿಟ್ಟು ಎರಡು ರಾಶಿಯ ತೂಕವನು ಕೂಡಲು ೯೦ ಇದಟಂ ಭಾಗಿಸಲು ೫೩ || ಇದನು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಹಾಗವೆಂದು ಭಾಗಿಸಲ್ ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೧ ||

ಪದಿನೇಟು ತೂಕದ ಗಟ್ಟಿ ಹತ್ತುವರೆ ಬಣ್ಣಂ ಹತ್ತು ಗದ್ಯಾಣ ತೂಕ |

ದೆಂಟು ನೆಟಿಹಾಗ ಬಣ್ಣದಪತ್ತೊಂಭತ್ತುಂ ಪೊನ್ನು ತೂಕ ಮ ||

ತ್ತದು ಮತ್ತಂ ಪದಿಮೂಪು ಬಣ್ಣವನೆ ತಾನಾಗಿದುಮ ಪೊನ್ನೆಲ್ಲಮಂ |

ಪದುಳಂಗೂಡಿ ಸಮನ್ತದಂ ತರಂ ಸಲು ಬಣ್ಣಮಂ ಪೇಟಾದಂ ||

ಬಣ್ಣ ೧೦	ಬಣ್ಣ ೮	ಬಣ್ಣ ೧೩	ಇದನು ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ
ತೂಕ ೧೭	ತೂಕ ೧೦	ತೂಕ ೧೯	೧೨-ಮಿ ಹಾರ ೯೬ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣಗಳಂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೭೧೪ | ೩೩೦ ೩೫೮೮ | ಇದನು ಠವಣಿಯಾಗಿ ಕೂಡೆ ೪೬೩೨ | ಇದನು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಕೆಳಗಡೆ ತೂಕಂಗಳ ಬೇರೆ

ಕೂಡಲು ೯೬೪ || ಇದಲುಂ ಭಾಗಿಸಲು ೪೮ ಇದನು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ೪ ಹಾಗವೆಂದು ಭಾಗಿಸಲು ಬಂ ೧೨ ||
ಮಿಕ್ಕಬಣ್ಣ ೨೪ನು ಹಾಗಕ್ಕೆ ಐದು (೫) ವೀಸವೆಂದು ಗುಣಿಸಲು ೧೨೦ನು ೯೬೮೦ ಭಾಗಿಸಲು
ವೀಸ ಒಂದು ೧-ಮಿಕ್ಕ ಕಾಣೆಯಮಾಡಿತಹುದು.

ನಷ್ಟತೂಕ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೨ ||

ಒತ್ತುಮಿಗೆ ಪೊನ್ನ ಮಿಶ್ರದಿ |
ನೊತ್ತುಗೆ ನಿಜವರ್ಣದಿಂದಲಾ ..ಪೊನ್ನ ಮುಮಂ ||
ಮತ್ತೊದವೆ ಕಳೆಯಲುಟಾದುದು |
ವುತ್ತಮ ಘನಶೇಷ ಉತ್ತಮ ಪೊನ್ನಳ್ ಬರ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೩ ||

ಪದಿನಾಟು ಪೊನ್ನ ತೂಕದ |
ಪದಿನಯ್ದುಂ ಬಣ್ಣ ಮಾಗಿ ವೊಂದಂ ಮತ್ತಂ ||
ವಿದಿತಂ ಪನ್ನೆ ರಡರೆಗಂ |
ಸದನುಳಮತಿ ಪೇಟ ಹತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಪೊನ್ನಂ ||

ಬಣ್ಣ ೧೫ | ಬಣ್ಣ ೧೦ | ಕೂಡಿ ಕರಗಲು ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ ||....ಹಾರ ೧೦-||
ತೂ ೧೬, | ತೂಕಂ? |

ಟೀಕು || ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣವನು ೧೨ || ಹಾಗವೆಮಾಡಿ ೧೬೮೦ ಗುಣಿಸಲ್ ೮೦೦ ಮೊದಲ
ಬಣ್ಣ ೧೫ ಹಾಗವೆಮಾಡಿ ೧೬೮೦ ಗುಣಿಸಲ್ ೯೬೦ ಇದ(ನೂ)ಪೊನ್ನಕ್ಕೆ ೮೦೦ ಕಳೆಯಲ್ ೧೬೦
ಇದನು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ತೂಕವನರಿಯದ ಬಣ್ಣವ ೧೦ನು ಹಾಗವೆಮಾಡಿ ೪೦ ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣವನು
ಹಾಗವೆಮಾಡಿ ೫೦ ಇದಪೊನ್ನಕ್ಕೆ ೪೦ ಕಳೆಯಲುಟಾದುದು ೧೦ ಇದಲುಂ ಭಾಗಿಸಲ್ ಲಬ್ಧ
ಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೪ ||

ಕಂ || ಹತ್ತುನೆಱಿ ಹಾಗ ಬಣ್ಣಂ |
ಉತ್ತಮ ಮುಪ್ಪಾಗ ಕೂಡಿ ಪನ್ನೆ ರಡಕ್ಕಂ ||
ಮತ್ತಿರಲು ಹೊನ್ನ ಪದಿನ |
ಯ್ದುತ್ತಮಪೊನ್ನ ಶೂನ್ಯ ಮಿಶ್ರ ಪನ್ನೆ ರಡಕ್ಕುಂ ||

ಬಂ ೧೦ | ಬಣ್ಣ ೧೨ | ಇದನು ಕೂಡಿ ಕರಗಿಸಲು ಮಿಶ್ರ ೧೨ || ತೂಕ ೩೫ || ಹಾರ ೩ ||
ತೂ ೦ | ತೂಕಂ |

ಟೀಕು || ಬಂ ೧೨ನು ಹಾಗವೆಮಾಡಿ ೪೮ ಇದನು ೧೫ ತೂಕದಿಂ ಗುಣಿಸೆ ೧೦ ಬಣ್ಣ
ಹಾಗವೆಮಾಡಿಲ್ ವೊಂದು ೧ ಹಾಗಮಾಡಿ ಕೂಡಲ್ ೪೧. ಇದನು ೧೫೮೦ ಗುಣಿಸೆ ೬೧೫

ಇದನು ೭೦ರೊಳಗೆ ಕಳೆಯಲು ನಿಂದುದು ೧೦೫ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯನಿಟ್ಟು ಮಿಶ್ರಬಣ್ಣ ೧೨ನು ಹಾಗನಾಡಲು ೫೧ ಇದಪಿರೊಳಗೆ ೨೮ ಕಳೆಯಲು ೨೩ || ಇದಪಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೫ ||

ಕಂ || ಹತ್ತುವರೆ ಬೇಳೆ ಬಣ್ಣದ |
ಹತ್ತುಂಗದ್ಯಾಣಗೂಡಿ ಕರಗಿಸೆ ಹೊನ್ನಿ ||
ಸ್ವತ್ತಂ ತೂಕಮದಾಗಲ್ |
ಹತ್ತುಂ ತಾಂ ಮಿಶ್ರಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಮದೆನಿತೋ ||

ಬ ೧೦ || ೫ || ಬಂ || ೦ || ಮಿಶ್ರ ಬಂ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಬ ೯ ವಿ ೩ || ಕಾ ೩ || ಹಾರ-೨೦
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೮ ||

ಟೀಕು || ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣನು ಬೇಳೆಯ ತೂಕ ೦ ತೂಕ ೨೦ಂದ ಮಿಶ್ರವೇನಹುದು ಅಯ್ಯಾ ಎಂದರೆ ಗುಣಿಸುವ ಕ್ರಮ || ಈ ಮೂಱುಬಗೆಯನು ಕೂಡಲ್ (೩೦ ಇದನಂ ಹಾರ ತುಪ್ಪದಕೊಡ ನೊಳಗೆ ತುಂಬಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ೪ನು ಗುಣಿಸಲು ೧೬ ಇದನು ಬಳ್ಳವನಾಡಿ ೩೨ ಪಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ತುಪ್ಪ ೩೦ ಮತ್ತಂ ೪ನು ೧೨ ಗುಣಿಸೆ ೪೮ ಇದನು ಹಾರದಿ ಭಾಗಿಸಲ್ ಮೊಸರು ೩೧ ಮತ್ತಂ ೪ನು ೧೬ ಪಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೬೪ || ಇದನು ಹಾರದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಹಲು ೪೦ ೨ ಅಂತುತುಪ್ಪ ಕೊಡನಾಗುಳ್ಳ ೪ ಈ ಮರಿಯಾದೆಯಲ್ಲೂ ತಂದುಕೊಂಬುದು.)

(ಇಲ್ಲಿ ಬೇರಾವುದಕ್ಕೋ ಟೀಕು ಬರೆದಿದೆ)

ಹೊದೆಯಂಬಿನ ಸೂತ್ರಂ

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೬ ||

ಕಂ || ಅನಲನವಳಯದ ವರ್ಗಮ |
ನಿನಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದಮೊತ್ತೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರ್ಕುಂ ||
ಹೊದೆಯಂಬಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳುಂ |
ಜಿನ ತಾ ಸಂಪತ್ತೆನಿಪ್ಪ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೭ ||

ಹೊದೆಯಂಬಿನ ಹೊಪ (ಟಿ) ವಳ |
ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯನೆಣಿಸಲ್ಪೇಂ ನೂಮೂವ ||
ತ್ತಯ್ವು ಡಿ ಪೇಟ..... |
...ಸೂತ್ರೇಷ್ಟದಿಂ ತಪ್ಪದಾಸರಸರಿಯಂ ||

ಅಂಬಿನ ಹೊದೆ ಗಕ್ಕಂ ೧೩೫ || ಲಬ್ಧ ಅಂಬು ೧೫೮೭ ||

ಟೀಕು || ಅನಲ ಎಂದರೆ ೩ ಯಾ ಮೂಱುನು ವಳಯದ ಇದನು ೧೩೫ನು ಕೂಡಲ್ ೧೩೮ ಇದನು ವರ್ಗಂಗೊಳಲ್ ಎಂದರೆ ೧೩೮ ಪಿಂ ಗುಣಿಸೆ ೧೯೦೪೪ ಇನಸಂಖ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಹೊದೆ ಗಕ್ಕಂ ಅಂಬು-೧೨ ಎಂದು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಮಕ್ಕುಂ.

ಮಾಲುಗಿಯ....ಯ ಸೂತ್ರ-

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೮ ||

ಕಂ || ಅಗಲವ ನೀನಿಜಾನೀಳದಿ |
ನೆಗಲ್ಪದ್ದದಿನೊತ್ತೆ ಬರ್ಕ್ಕು ವಸುಗಣಮಗಲಂ ||
ನಗ...ದು ನೀಳಮಾಗಲ್ |
...ಗಿಳಿಗೆ ವಿದುರೆಗುದ್ದಸಪ್ತಕಮಾಗಲ್ ||

ಅಗಲಂ-೭ ಉದ್ದಂ-೮ ನೀಳಂ-೧೭ ಲಬ್ಧ ೯೫೨-

ಟೀಕು || ಅಗಲಂ ೭ ನು ಉದ್ದಂ ೮ನು ಗುಣಿಸಿದ ೧೦ ಣಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ
ಹೊಡಿಗೆ ೯೫೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೯ ||

ಕಂ || ಇರದುದ್ದದಲ್ಲಿ ನವ ಕಾಂ |
ತರದಿಂ ನೀಳ ಗಿರಿಶಶಾಂಕಂ...ಮೇ ||
ಲಿರೆ ನೋಡಿ ವೇಲ ನೀನಾ |
ದರದಿಂ ಕೊಟ್ಟೆಗೆಯೊಳೊಟ್ಟಿದ ಹೊಡಿಗೆಗಳ ಪವಣಂ ||

ಅಗಲ-೧೦ || ಲಬ್ಧ ಹೊಡಿಗೆ ೭೭೫ ||

ಟೀಕು || ಉದ್ದಗೆ ೧ ಕಳೆಯಲು ಅಗಲ ೧ನೂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಲು ೨ನೂ ಕೂಡಲು ೧೦
ಅದನು ಅರ್ಧಿಸಲು ೫-೬೦ ೯ನ ಗುಣಿಸೆ ೪೫-ಇದನು ೧೭೬೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧಮಕ್ಕುಂ.

ಕೊಟ್ಟೆಯ ವಿದುರೆಯ ಸೂತ್ರ-

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೦ ||

ಮ || ದೊರೆಕೊಂಡುದ್ದದೊಳೊಂದ ನುಚ್ಚುಯುಗಲಂ ಪೊಯ್ದಲ್ಲಿ ಸಂದ್ರಗ್ರ ವಿ-
ಪ್ರರಿಕುಂದೆರೆ ಯುದ್ದದಿಂದಮನದ್ದ ಭಾಗೆ ಯೊಟ್ಟಿರವಂತತಿಕ್ರಮಂ ||
ದೊರೆ ಕೊಳ್ಳು ಪೊಹಿಯಕ್ಕು ಡಾಲ್ಲಿಗೆಂದಂ ತ್ರೀರಾಜವರ್ಣೋತ್ತಮಂ || +
+ ಒಂದು ಪಾದಗಳಿಳ

(ಬರದ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಓಜಾಸೂತ್ರಂ || ೬೪ ||) ?

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೧ ||

ಕಂ || ಅಂದೆನಿತುಂ ಜಳಧಾರೆಯೊ |
ಳೊಂದೊಂದಿಹೊಳೊಂದ ನೀನಡರೆ ಗುಣಿಸು ಹೃತಿ(ಗತಿ)ಯಿಂ ||
ದೊಂದಿಸು ಗುಣಿಯಿಸು ಘಟಿಕಾ |
ಸಂದೋಹದಿನೊತ್ತೆ ಬರ್ಕ್ಕು ತಕ್ಕ ಫಲಂಗಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೨ ||

ಚಂ || ಶಶಿನಯನಾಗ್ನಿ ವಾರ್ಧಿಫಟಿತಂ ವಿನಯಾಗಮತ್ರಿಪ್ರಮಾಣಿತ |
ಪ್ರಸರದಿ ತೀವಿ ಕೇಡಕುಳಿಯಂ ವಿರವನ್ಯ ಕಳಾನ್ವಿತಂ ವಿನಿ ||
ಮಿಸಲಿನಿತೆಲ್ಲಮಂ ತೆಹದಿನೊರ್ಮೆಯನುಚುಗೆ ಬೇಗದಿಂದೆ ತುಂ |
ಬಿಸು ಫಟಿತಪ್ರಮಾಣಿಸವು ಮಾಧವ ರಿಂದಿರಲಾ ಸರೋವರಂ ||

....ದು ಕೆಹಿಯ ತುಂಬ ತೂಬು ೨ | ತೂಬು ೧ | ತೂಬು ೧
ಫಳಿ ೨ | ಫಳಿ-೩ | ಫಳಿಗೆ ೪

ಲಬ್ಧ ಕೇಡಫಳಿಯೆಲ್ಲ ತೂಬನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಎತ್ತಲಾಗಿ ಫಳಿಗೆ ೨೮ ||
ಮುಹೂರ್ತ ೩ || ನಿಮಿಷ ೧. ಹಾರ ೫೦ ||

ಟೀಕು || ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನದ ಲೆಕ್ಕವನು. ಅಫ-೧-ಆದಟ ಗುಣಿಸಲು ೨೪ ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಆ ಸ್ಥಾನದ ಲೆಕ್ಕಂಗಳೆಂ ಭಾಗಿಸಿ ಬಂದ ಲಬ್ಧವನು ಠವಣಿಸಿ ಹಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ೨೪ ನಿಟ್ಟು
ಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಫಳಿಗೆ ೧ ಕ್ಕುಂ ವಿಫಳಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ಆ ಹಾರದಿಂ ಭಾಗಿ
ಸಲು ಫಳಿ-೨೮ ಬಹುದು. ಮಿಕ್ಕ ಶೇಷ ೪೦ನು ಪ್ರತಿವಿಫಳಿಗೆ ೧ ಕ್ಕುಂ ೪ ಮುಹೂರ್ತವೆಂದು
ಗುಣಿಯಿಸಿ ೫೦೮೦ ಭಾಗಿಸಲು ಮುಹೂರ್ತಂ ಬಹುದು ಅಶೇಷ ೧೦ನು ಮುಹೂರ್ತ ೧ ಕ್ಕೆ
೫ ನಿಮಿಷವೆಂದು ಗುಣಿಸಿ ೫೦೮೦ ಭಾಗಿಸಲು ನಿಮಿಷ-೧-ಬಹುದು. ಈ ಮಾದರಿಯಾಗಿ
ಗುಣಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೩ ||

ಕಂ || ದ್ವಿಗುಣಾಗ್ರದ ವಿಸ್ತರದಿಂ |
ಪುಗಿಸುದ್ದದೊಳೊಂದನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಾದರದಿಂ ||
ಬಗೆದುದ್ದಮವ್ವುದಂ ಕೊ |
ಟೈಗೆಯಾ ವಿದುರೆ ನೀಳದಿಂ ಮತ್ತವು ಪೊಹಿಗಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೪ ||

ಮ. ಸ್ತ || ನೆಗಬ್ಬುದ್ದಂ ತಾನದೊಂಭತ್ತಗಲಮವೆರಡಂತಾಗ್ರದೊಳ್ ಸಂದನೀಳಂ |
ನಗರಗ್ಂ ? ಮಾಡಲಾ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿದುರಗದಂ ಪನ್ನೆರಲ್ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದಂ ||
ಮಿಗೆ ಒಪ್ಪಂ ಬೆಸ್ತ ತೋರ್ಪ....ನೆಗಬ್ಬ ಪೊಹಿಯಿಂ ಮತ್ತಮಾ ನಾಲ್ಕುಹಿಗಳ್ ಖಂ |
ಡುಗಮಂ ಕಾದಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರವರ ಕರುಣೋತ್ತುಂಗ ನೀಂ ಲೆಕ್ಕದಿಂ ಪೇಲ್ ||

ಒಡ್ಡು ತೆನೆಗಳು ಯಿದ್ದುದು || ಆ ೨ ಲಬ್ಧ ತೆನೆಯ ಪೊಹಿಗಳ್ ೧೯೯೮ || ಆ ಪೊಹಿಗಳ್
೪ ನು ಶಂಬ ೧ ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ೪೯೯ ||

ಟೀಕು || ಅಗಲ-೨ನು ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ೪ ಒರ್ವಳಿಯ ೮ ಕೂಡಲು ೧೨ ಇದನು ೯ ಗುಣಿಸಲು
೧೦೮. ಅರ್ಧಿಸೆ ೫೪ನು ನೀಳ ೭೫೦ ಗುಣಿಸಲು ೧೯೯೮ ತಪ್ಪದು. ಆ ೧೯೯೮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು
೪ ಭಾಗಿಸಲು ೪ ೪೯೯ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೫ ||

ಸನಿ ಕೆ ಲಗೇಣ್ಣಳ |
ನನುನಯದಿಂದಗಲದೊಳೊಂತು ನಿಜಾಯದದಿಂ ||
ನನೆಯಂ...ತೆಗೆದಾಗಲು |
ವನಜ ಮುಖೀ ಖಂಡುಗಂಗಳುಟಾದುವು ಕೊಳಗಂ (?) ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೬ ||

ಪನ್ನೆರಡು ಗೇಣು ನೀಳದೊ |
ಳೊಮ್ಮೆಯುತಾಂ ಅಗಲನಾಲ್ಕು ಕುನಿಕಿಲಕೊಡ್ಡಂ ||
ನನೆ ಬಾಣವಾಗಲದು ನೀ |
ನನುನಯದಿಂದಿದರ್ ಭತ್ತಮಂ ಪೇಟಾ ಗಣಕಾ ||

ಒಡ್ಡು ಕುನಿಕಿಲು ಗೇಣು ೧೨ || ಅಗಲ ಗೇಣು ೪ - ಉದ್ದ ಗೇಣು ೫ || ಲಬ್ಧ ೪ ೪೮ ||

ಟೀಕು || ಕುನಿ...ತ ಗೇಣುಗಳ್ ೧೨ || ಡನಿಟ್ಟು ಅಗಲ ಗೇ ೪೫೦ ಉದ್ದ ಗೇ ೫೫೦
ಗುಣಿಸಿದ ರಾಶಿಯನು ಮರಳಿ ೫೫೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಚಂದನದ ಕೊರಡ ಸೂತ್ರಂ-

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೭ ||

ಕಂ || ಪರಿಕಿವುದು ರಾಶಿ ತಮ್ಮೊಳ್ |
ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ತಿಳಿವ ರಾಶಿಯಂ ತಮ್ಮೊಳ್ ಬಿ ||
ತ್ತರದಿಂದಿಚ್ಛೆಯವತ್ಯಾ |
ದರದಿಂ ಪಳ...ಮದುಚಿತ ವಿಳಾಸ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨೮ ||

ಚಂದನದ ಕೊರಡು ನಾಲ್ಕೇ |
ಣಿಂದಾಗಿರೆ ನೀಳ ನಾಲ್ಕು ಶತಕಮದಾಗಲ್ ||
ಕುಂದುವುದು ಮೂಱುವರೆ... |
...ದುದು ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಟೀಕು || ಒಡ್ಡು ಚಂದನದ ಕೊರಡು ೧ ಕೈ ಅಗಲಗೇಣ್ ೪ || ನೀ...ಲೈ ಬೆರಲ್ ೩ ||
ಲಬ್ಧ ವರುಷ ೧೫ || ತಿಂ ೨ || ದಿನ ೧೫ || ಭಾಗೆ ೧೦ || ಹಾರ ೧೪.

ಟೀಕು || ಹಾರವ...ಉವರೆ ಬೆರಲನು ಇಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಬೆರಲ್ ಗಕ್ಕೆ ೪ ಅಂಗುಲ ೪ ಗುಣಿಸಿದ
 ರಾ...ದಲ ೪ಜಾಂ ಗುಣಿಸಿ ರಾಶಿಯನು ೧೪ಜಾಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದದು ದಿನವನು ವರುಷ ಗಕ್ಕೆ...
ಕೊಂಡು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

— ಗ ದ್ಯ —

ಇದು ಶುಭಚಂದ್ರದೇವಯೋಗೀಂದ್ರ ಪಾದಾರವಿಂದ

ಮಧುಕರಾಯಮಾಣ

ಮಾನಸಾನಂದಿತ ಸಕಲಗಣಿತ ತತ್ತ್ವವಿಳಾಸಂ

ವಿನೇಯ ಜನ ವಿನುತ

ಶ್ರೀ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದೊಳ್

ಸಹಜ ತ್ರೈರಾಶಿಕ ಸಮರಾಶಿ

.....ಕಾದಿ

ಪ್ರಕರಣಂ

ಸ ಮಾ ಪ್ರಂ

ಮಂಗಳ ಮಹಾಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ

|| ೨೬ ||

|| ಶು ಭ ಮ ಸ್ತು ||

—ಪಂಚಸಪ್ತ ನವರಾತಿ—

ಪಂಚರಾತಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ

ಸೂತ್ರಂ || ೧ ||

ಮುಂದಣ ಮೂಱುಂ ರಾತಿಯೊ |
ಳೊಂದ ನಿಜುದು...ಹಿದಣ ವೆರಡಂ ||
ಸಂಧಿಸಿ ಬಾಗಂಗೊಂಡರೆ |
ಬಂದಿಕ್ಕುಂ ಪಂಚರಾತಿಕ ವ್ಯವಹಾರಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೨ ||

ಪಂಚಕ ಶತಲೆಕ್ಕದೊಳಂ |
ಕಾಂಚನ ವಜುವತ್ತದಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಗಳೇನೋ ||
ವಂಚಿಸದೆ ಪೇಟ ವರುಷದ |
ಕಾಂಚನವೆನಿತೆಂಬುದನು ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಗ ೫ ಬಡ್ಡಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಗ ೬೦ಗೆ ತಿಂಗಳು ೧೨ಕ್ಕೆ
ಲಬ್ಧ ಬಡ್ಡಿ ಗ ೩೬ ಹಾರ ೧೦೦.

ಟೀಕು || ಕಡೆಯ ಮೂರು ರಾತಿಯನು ಅಡರಿ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೩೬೦ನ್ನು ಮೊದಲ ರಾತಿ
೨ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩ ||

ತಿಂಗಳೆವೃದ್ಧಿ ತ್ರಿಕಶತ |
ಭಂಗಿಯೊಳ್ಳೆನೂಱು ಪೊಂಗಳಾಗಲ್ ನಾಲ್ಕುಂ ||
ತಿಂಗಳೆ ಗಣಿತತತ್ವಜ್ಞ |
ಸಂಗಳಿಸಿದ ವೃದ್ಧಿಯಂ ವಲಂ ಪೇಟಿಣಕಾ ||

ಗ ೧೦೦ಗೆ ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಗ ೩ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗ ೫೦೦ಗೆ ತಿಂಗಳು ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೬೦
ಹಾರ ೧೦೦.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೪ ||

ತಿಂಗಳ್ ತಾನೈ ದಯಾಳು ದಿವ |
ಸಂಗಳ್ ತಾಂ..... ||
ಪಿಂಗದಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇನದು |
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯೆ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಹಂ || ರಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ತಿಂಗಳು ೫ ದಿನ ೭ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಗಂ ೯೨
೨ ಶೇಷ ೧೦. ಹಾರ ೩೦.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೫ ||

ಹದಿನಾಱುವರ್ಷದಬಲೆ ಮೇಣ್ಣಾ |
ಪದಿನೆಂಟು ಸ್ತ್ರೀಯ ನೂಱು ಹೊನ್ನಂ ಪಡೆವಾ ||
ಸುದತಿಯರೊಡನೆ ಒಬ್ಬಣಂದ ಬ |
ರುದಿನಕೆನಿತು ಪೊಂಗಳಪಡೆವಳ್ ? ||

ವರುಷ ೧೭ಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ೧೮ಯರು ಗಂ ೧೦೦ ಒತ್ತೆಯ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ವರುಷ ಗಕ್ಕೆ
ಹ ೩ | ೪ | ೧ || ೧. ಶೇಷ ೩೨. ಹಾರ ೨೮೮.

ಟೀಕು || ಕಡೆಯ ಮೂರು ರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦ನೂ ಮೊದಲ ೨ ರಾಶಿಯನೂ
ಗುಣಿಸಲು ೨೮೮ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೬ ||

ಎಂಟು ಹಣದಾಱು ಹೊನ್ನೀ |
ರೆಂಟು ಕೊಳಗದ ಖಂಡುಗದ ಹತ್ತು ಕೊಳಗಮೆನಲ್ವೀ ||
ರೆಂಟುಂ ಕೊಳಗ ವೆನ್ನಿಸೀ |
ರೆಂಟುಂ ಪೊಂಗೆನಿತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಗಂ || ೩ ದ ಗ ೬ ಗೆ ೪ ೧೭ || ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಂ || ೧ದ ಗ ೧೬ಗೆ ಲಬ್ಧ ೪ ೯೩ ೧ || ೨ || ೧
ಶೇಷ ೧೬. ಹಾರ ೪೮. ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೮.

ಟೀಕು || ಪ್ರಾಕು ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೭ ||

ಖಂಡುಗವೆಂಟುಂ ನೂಱುವತ್ತೀಲು ಬಣ್ಣಂ ಪಣವರೆ ಬೆರಸಿದಂ |
ತದಕ್ಕೊಪ್ಪಿ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಆಱುಹೊನ್ನಾಗೆ ಮಾಲೆಕ್ಕದೊಳೆ ಪತನ ವಾದ್ದಿ ವಾರಾತಿ ||
ಹೊನ್ನಿಂಗಾಱುಮಾಸಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಕ್ರಮದೊಳೆ ಪಳಮಂ ಪೇಟ ಶೀಘ್ರಂ |
ಗಳಿಂದಂ ನಿರು ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಯ್ಯಂಧರೆಯೊಳಗೆಸೆಯಲ್ ಪೇಟ್ಟನುರಾಗದಿಂದಂ ||

ಗ ೧೬೭ ಹ ೧೧ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಗ ೬ ಲು ಗ ೪೪ || ೪ ತಿಂಗಳು ೭ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೯ ||
೧ || ೪ || ೧ ಶೇಷ ೯೩೦ ಹಾರ ೬೬೮೬.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸ ಪ್ರ ರಾ ಶಿ—

ಸೂತ್ರಂ || ೮ ||

ಎರಡುವರೆ ಹೊನ್ನು ತೂಕದ |
ನಿರುತಂ ಹದಿನೈದು ದೊರೆಯ ನೀಲಕ್ಕೆಪ್ಪ ||
ತ್ತಿರಡು ಬಿಲೆಯಾಗೆ ಹೊನ್ನಿನ |
ಸರಿ ಸಂಖೆಯ ಹತ್ತುಬಣ್ಣಮಾಗಿರೆ ಬಿಲೆಯಂ ||

ಗ ೨||ಂ ಬ ೧೫ನೇ ೧ ಬಿಲೆ ಗ ೭ ಹ ೨ ಲು ಗ ೨||ಂ ಬ ೧ಂದು ನೀಲ ಗಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೪೮.
ಹಾರ ೩೭೫.

ಟೀಕು || ಸಪ್ತರಾಶಿಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೯ ||

ಹತ್ತು ಮೊಲನಗಲ ವಡೆದಿ |
ಪ್ಪತ್ತು ಮೊಲಂ ನೀಳದೊಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೊನ್ನೈ ||
ವತ್ತಾಗಲು ಎರಡಗಲಂ |
ಮತ್ತೆ ಗೈ ನೀಳದೊಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಲೆಯೇಂ ||

ಅಗಲಮೊಳ ೧೦. ನೀಳಮೊಳ ೨೦. ಪಟ್ಟಿ ೧ಕ್ಕಂ ಬಿಲೆ ಗ ೫೦ಲು ಅಗಲ ಮೊಟ್ಟ ನೀಳ
ಮೊಳ ೫ ಪಟ್ಟಿ ೧ಕ್ಕೆ ಬಿಲೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೨||ಂ ಹಾರ ೨೦೦.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦ ||

ಐಗೇಣಗಲಂ ನೀಳಮ |
ದೈಗೈ ಯೆನಿಪಾಲು ಸೀರೆಗೈದುಂಪೊನ್ನುಂ ||
ಕೈಗೇಣ್ಣರೆಯಗಲಮಾ ಪದಿ |
ನೈಗೇಣ್ ನೀಳದ ಸೀರೆಗೆ ಬಿಲೆಯೇಂ ||

ಅಗಲ ಗೇಣು ೫ ನೀಳಮೊಳ ೫ ಅಂಧಾ ಸೀರೆ ೬ಕ್ಕಂ ಬಿಲೆ ಗ ೫೦ಲು ಅಗಲ ಗೇಣು ೫||
ನೀಳಮೊಳ ೧೫. ಸೀರೆ ಗಕ್ಕೆನಹುದಯ್ಯಾ ? ಯೆಂದಡೆ ಲಬ್ಧ ಗ ೨||೨|| ಹಾರ ೬೦೦.

ಟೀಕು || ಅಗಲ ಅಗಲವನೂ ಗೇಣಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಾಗವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಬರೆದು ನಾಲ್ಕುರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಿ ಮೂರುರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಿ ಹಾರವಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧ ||

ಒಕ್ಕೈಯಗಲದ ನೀಳಮ |
ದೊಕ್ಕೈ ಮುಪ್ಪಾಗದೊಂದುದಾಲುಕಲ್ಲೆಕ್ಕ (ಹೊನ್ನಡೆಯ) ||
ಲಕ್ಕೈ ಯಗಲದ ನೀಳಮ |
ದೊಕ್ಕೈ ಮುಪ್ಪಾಗದೊಂದು ಕಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಲೆಯೇಂ ||

ಅಗಲ ಕೈ ೧ ನೀಳ ಕೈ ೨|| ಕಲ್ಲು ೬ ಕಂ ಬೆಲೆ ೧ ೧. ಅಗಲ ಕೈ ನೀಳ ಕೈ ೧|| ಕಲ್ಲು ೧ ಕಂ ಲಬ್ಧ ಹ ೨ ವಿ ೨ ಶೇಷ ೪೬. ಹಾರ ೬೬|

ಟೀಕು || ರಾಶಿಯಂ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಮೂರು ರಾಶಿಯಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೨ ||

ಮುಪ್ಪಾಗದಗಲವೆಂಟಂ |
ಮುಪ್ಪಾಗ ನೀಳವೆರಡುತೊಲೆಯೆಕ ವೊಂಬಡೆಯಲ್ ||
ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೈಯನೀಳಂ |
ಮುಪ್ಪಾಗಂ ಬೇಳೆಯಗಲದೊಂದರ ಬೆಲೆಯೇಂ ||

ಅಗಲಂ ಮೊಳ ೧ ನೀಳಮೊಳ ೮ || ತೊಲೆ ೨ ಕಂ ಬೆಲೆ ೧ ೧ ಉ ಅಗಲ ಮೊಳ ೧ ನೀಳಮೊಳ ೨೦ ತೊಲೆ ೧ ಲಬ್ಧ ೧ ೧೯೩|೧|| ಹಾರ ೪೨೦ ಶೇಷ ೨೮೦.

ಟೀಕು || ಪ್ರಾಕು ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೩ ||

ಭೂದಳೆಯಾಗದೊಳ್ ಕುಡಿತೆ ಮೋಡಶಮಾನದೆ ನೂಲು ಖಂಡುಗ ಗಾ |
ವುದ ಕೊಂಡು ಖಂಡುಗಮೆ ಬಾಡಿಗೆತೋಸನೆ ಶುದ್ಧ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧದಿಂ ಗಾ ||
ವುದ ಬಟ್ಟೆಗಾ ಕುಡಿತೆ ಹತ್ತರ ಸಾವಿರ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾ |
ವುದಮಂ ತರಲ್ವೆ ಬಾಡಿಗೆ ಯೇನಕ್ಕುಮೋ ಪೇಲ ಭಾಸ್ವರಾ ||

ಕುಡಿತೆ ೧೬ ಖ ೧೦೦ ಗಾವುದ ೧ ಬಾಡಿಗೆ ಖ ೧ ಕುಡಿತೆ ೧೦ ಖ ೧೦೦೦ ಗಾವುದ ೪ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಬಾಡಿಗೆ ಖ ೨೫. ಹಾರ ೧೬೦೦.

ಟೀಕು || ಸಸ್ತರಾಶಿಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಲು ತಪ್ಪದು.

ನವರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೪ ||

ಅರೆಹಸ್ತದುದ್ದದೊಂದು ಹಸ್ತದಗಲಂ ನೀಳತ್ರಿಪು ಹಸ್ತಂಗಳಾಗಿ |
ಗಿರೆ ಮಂಟಾರದೊಂದು ಕಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಲೆಯೆಯ್ಯತೈದು ಪೊನ್ನಾಗೆ ವಿ ||
ಸ್ತರದೊಕ್ಕೈ ಯುದ್ದದಗಲ ಕೈಯ್ಯಕಮರೆ ನೀಳವೈದಾಕಲ್ಲ |
ಶರವಾಗಲು ನಿರುತಂ ನೀಂ ಬೆಲೆಗಟ್ಟ ಪೇಲಗಣಕಾ ಶ್ರೀ ರಾಜನಿಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಿಂ ||

ಉದ್ದ ಹಸ್ತ ೧ ಅಗಲ ಹಸ್ತ ೧ ನೀಳ ಹಸ್ತ ೩ ಕಲ್ಲು ೧ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧ ೫ ಉದ್ದ ಹಸ್ತ ೧ ಅಗಲ ಹಸ್ತ ೧|| ನೀಳಹಸ್ತ ೫ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಬೆಲೆ ೧ ೧೩೭೫. ಹಾರ ೨೪.

ಟೀಕು || ಅಗಲವನೂ ಉದ್ದವನೂ ಹಾಗಮಾಡಿ ಅದಜಾಂ ರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಯಿಸಲು ೩೦೦೦೦೦ನೂ ನಾಲ್ಕು ರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೨೪ನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೫ ||

ಅಗಲಂ ಗೇಣುದ್ವದಿಗ್ಗೇಣರೇ ಯೇನ ದಶಗೇಣಾ ನೀಳದೈವತ್ತು ಕ |
 ಲ್ಲಿಗೆ ಗದ್ಯಾಣಮಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಧಾರಣಮೇನೆ ಚತುರ್ಗೇಣುದ್ವ ಪಂ ||
 ಚಗೇಣಿನಿತಗಲ ಮೂವತ್ತು ಗೇಣಾ ನೀಳಗಲದ ಶಿಲೆ |
 ಶತಕಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಂತೇನಕ್ಕು ಮೋ ರವಿಜಾ ? ||

ದಳಗೇಣು ೧| ಅಗಲಗೇಣು ೨|| ನೀಳಗೇಣು ೧೦ ಕಲ್ಲು ೫೦ ಬೆಲೆ ಗ ೨೫ ದಳ ಗೇ ೪.
 ಅಗಲ ಗೇಣು ೫ ನೀಳ ಗೇಣು ೩೦ ಕಲ್ಲು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಬೆಲೆ ಗ ೧೦೨ ಹ ೪. ಹಾರ ೫೦೦೦.

ಟೀಕು || ಅಗಲವ ಹಾಗವಮಾಡಿಕೊಂಡು ೫ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೬೦೦೦೦೦
 ನೂ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೫೦೦೦. ಇದರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೬ ||

ಪರವಾಯಾಮಮದುದ್ವವಾಲು ಮೊಱನೀಳಂ ನೀತಮಪ್ಪಿಭ |
 ಕರಿಗೊಂಭತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ಹಲೆಸದ ಬಿಯಂಗಳಾಗಲ್ವೆ ಪೇಲಾ ||
 ಪರವಾಯಾಮಮದುದ್ವ ವೇಲುಮೊಱನೆಂಟು ವೃತ್ತದೊಂಭತ್ತು ಸ |
 ತ್ತುರಿಗಂ ಪತ್ತುದಿನಕ್ಕೆ ಬೀಯದ ಧನಂ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರೇಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಂ ||

ಉದ್ದಮೊಳ ೫ ಅಗಲಮೊಳ ೬ ನೀಳಮೊಳ ೭ ಕರಿ ೮ಕಂ ದಿನ ೯ ಕಂ ಬಿಯ್ಯ ಗಂ ಉದ್ದ
 ಮೊಳ ೬ ಅಗಲಮೊಳ ೭ ನೀಳಮೊಳ ೮ ಕರಿ ೯ ದಿನ ೧೦ ಲಬ್ಧ ಗ ೨೦ ಹಾರ ೫೦೨.

ಟೀಕು || ಕಡೆಯ ೬ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೩೦೨೪೦೦೦೦ ನೂ ಮೊದಲ ೫ ರಾಶಿ
 ಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೧೫೧೨೦. ಇದರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಬಿಸ್ತೃತಿಕ ಪಂಚಸಪ್ತ ನವರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೭ ||

ಸಕಲ ಗುಣೋತ್ಕರ ಮಾಹ್ಯ |
 ಚ್ಚ ಕಳಿತ ಮೋಹರಣಕಿರಣ ಕಾರಣದಿಂದಂ ||
 ಸಕಳಾರ್ಥದಡೆಯೊಳ್ ತ್ರೈರಾ |
 ಶಿಕ ಬಿಸ್ತಮಂ ತಿಳಿಯಲೀತೆನಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೮ ||

ಸಕಲ ಬಿಸ್ತಬೇಹಾರಮ |
 ನಕಳಂಕ ಚರಿತ್ರೆನಿಸಿ ವರ್ತಿಸು.....||
ಬಿಸ್ತ |
 ತ್ರಿಕ ಪಂಚಸಪ್ತ ನವ ರಾಶಿಕದೊಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೯ ||

ಫಲದಿಂ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಶಿಯ |
ಕುಳಮಂ ಬಿಡದಡರೆ ನೋಡಿ ತೆಗೆ ಮತ್ತದ ನೀಂ ||
ತಿಳಿದಿಚ್ಛೆಗಳಿಂ ಬೆಸ್ತದ |
ಸಳಮಾ ತ್ರೈಪಂಚ ಸಪ್ತ ನವರಾಶಿಕದೊಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೨೦ ||

ಪಲ್ಲಟಿಸುವ ಘನಯುಗಮಂ |
ಪಲ್ಲಟಮಂ ಕೂಡಿ ಕಾಂಚನ ದ್ವಿತಯಮುಮಂ ||
ಬಲ್ಲ ತ್ರೈರಾಶ್ಯಾದಿಗ |
ಳೆಲ್ಲಮುಮಂ ಬೆಸ್ತಜೀವ ವಿಕ್ರಯಮೆಂಬೆ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೨೧ ||

ಮೂವೆಗೆಲೆತ್ತಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಂ |
ಮೂವತ್ತ ಚ್ಚಾಗೆ ಹುರುಳುಳ್ಳ ಹೂಯೊಳಂ ||
ಭಾವಿಸಿ ನೋಡಲ್ ತತ್ಸಮ |
ನಾವನಿಪ್ಪತ್ತಹೆಗಲ ಯೆತ್ತಿನ ಬೆಲೆಯಂ ||

ಹೆಗಲಗೈಯೆತ್ತು ೧ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧ ೩೦ ಲು ೨೦ ಹೆಗಲ ಗೈದ ಯೆತ್ತು ೧ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ೧ ೪ ||
ಹಾರ ೨೦ ೧ ೩೦ನೂ ೩೦ರಿ ಗುಣಿಸಲು ೯೦ನೂ ೨೦ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಟೀಕು || ಹೆಗಲ ಹೆಗಲಿಗೆ ಬೃಹಸ್ಪತ ಮಾಡಾದು

ಸೂತ್ರಂ || ೨೨ ||

ಎರಡು ಹೆಗಲೆತ್ತು ನಾಲ |
ಕರವೆರಡುಂ ಪೊಂಗಳಾಗೆ ಮೂವೆಗಲಾ ||
ಇರದೆನಿತು ಪೊಂಗಳಕ್ಕುಂ |
ಗುರುಪಾದ ಸರೋಜಭೃಂಗನನುಮತದಿಂದಂ ||

ಹೆಗಲು ೨ ಗೈದ ಯೆತ್ತು ೪ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧ ೮ ಲು ಹೆಗಲು ೩ ಗೈದ ಯೆತ್ತು ೬ ಲಬ್ಧ ೧ ೮
ಹಾರ ೧೨ ಹೆಗಲು ಹೆಗಲಿಗೆ ಬೃಹಸ್ಪ.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೩ ||

ನಾಲ್ಕುಬ್ಬದ ತೇಜಯ ಬೆಲೆ |
ನಾಲ್ಕುಂ ಸಹಸ್ರಂಗಳಾಗೆ ತಜ್ಜಾತಿಯ ಪದಿ |
ನಾಲ್ಕುಬ್ಬದ ತುರಗಂ ಪಡೆ |
ಯಲ್ಕಕ್ಕುಮೊ ತೇಜಯೊಂದು ಪೋಜೆಯ ಬೆಲೆಯಂ ||

ವರುಷ ೪ ಹೇರಿದ ಕುದುರೆಯ ಬೆಲೆ ಕುದುರೆ ೧೦೦ ೧ ೪೦೦೦೦ ಲು ವರುಷ ೧೪
ಹೇರಿದ ಕುದುರೆ ೧ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಕುದುರೆಯ ಬೆಲೆ ೧ ೧೧೪೨ || ೨ || ೧ | ೧ ಹಾರ ೧೪ ಶೇಷ ೨
ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಬೃಹಸ್ಪತಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಾದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೪ ||

ಪದಿನಾಱುಂ ಮಾನದ ಕೊಳ |
 ಗದಿನಳೆದಿರ್ದುದು ನೂಱು ಖಂಡುಗಮಂ ||
 ಪದಿನೂಱುಂ ಮಾನದ ಕೊಳ |
 ಗದಿನದನಳೆಯಲೈನಿತ್ತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ಮಾ ೧೬ ಖ ೧೦೦ನೂ ಮಾ ೧೩ ಲಬ್ಧ ಖ ೧೨೩ || ೧ || ೦ || ಹಾರ ೧೩ ಶೇಷ ೬ || ಮಾನ
 ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಾದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೫ ||

ಪದಿನೆಂಟೆ ಕೋಲೊಳ್ಳೂ |
 ಗಿದವೊಂದು ಬಿಸಿಗೆ ಕರ್ಪುರಮಂತಾಂ ||
 ಪದಿನಾಱು ಕೋಲೊಳ್ ತೂ |
 ಗಿದೊಡದೆನಿತಕ್ಕುಮೆಂಬುದಂ ಪೇಲ್ಗಣಕಾ ||

ಕೋಲು ೧೮ ಬಿಸಿಗೆ ೧ | ಕೋಲು ೧೬ಕ್ಕೆ ತೂಗಳು ಲಬ್ಧ ಬಿಸಿಗೆ ೧ ಹಲ ೨ || ಹಾರ ೧೬
 ಕೋಲುಕೋಲಿಗೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಾದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೬ ||

ಪದಿನೂಱು ಬಣ್ಣದಚ್ಚುಂ |
 ಪದಿನೈದಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮೇಣ್ ಪತ್ತರೆ ಬ ||
 ಣ್ಣದೆ ವಟ್ಟಿಸಿದೊಡೆನಿತಕ್ಕು |
 ಸದಮಳಮತಿ ತಿಳಿಯಪೇಲಿ ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||

ಬ ೧೩ನೂ ತೂ ೧೫ನೂ ಬ ೧೦ || ವಟ್ಟಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಗ ೧೮ || ೦ || ೪ || ಹಾರ ೪೨
 ಬಣ್ಣಗಳ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಾದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೭ ||

ಪದಿನಾಲ್ಕುವರೆಯ ಬಣ್ಣದ |
 ಮುದವಳಲ ಬೆಟ್ಟು ಹತ್ತುವರೆಯ ಬ ||
 ಣ್ಣದ ಹೊಂಗೆಯ ತಂದು ವಟ್ಟಿ |
 ಸಿದೊಡೆನಿತೆಂಬುದಂ ಪೇಲ್ಗಣಕಾ ||

ಬ ೧೪ || ಗ ೮ ಬ ೧೦ || ವಟ್ಟಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಗ ೧೧ ಹ ೦ || ೪ || ಹಾರ ೪೨.
 ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಬೆಸ್ತ ಪಂಚರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೨೮ ||

ಪದಿನಾಱು ವರುಷದ |
 ಸುದತಿಯರೈವರ್ಗೆ ಮಾಲ್ಯ ಮಿಪ್ಪತ್ತಾಗಲ್ ||
 ವಿದಿತಂ ವಿಂಶತಿವರು |
 ಷದ ಸುದತಿಯರಿಬ್ಬರೆನಿತು ಪೊನ್ನಂ ಪಡವರ್ ||

ವರುಷ ೧೬ ಸ್ತ್ರೀ ೫ ಬೆಲೆ ೧ ೨೦ ಲು ವರುಷ ೨೦ ಸ್ತ್ರೀ ೨ಗೆ ಲಬ್ಧ ೧ ೬ ಹ ೪ ಹಾರ ೧೦೦.

ಟೀಕು || ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಕಡೆಯ ೩ ರಾಶಿಯನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೬೪೦ ಮೊದಲ ೨ ರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೯ ||

ಪದಿನೈದುವರೆಯ ಬಣ್ಣದ |
ವಿದಿತಂ ಪನ್ನಿರಡದು ಪಣದ ಸಾಸಿ ||
ರದ ವಾಯುವೊನ್ನ ಬಣ್ಣದ |
ಪದಿನೈದರ ಹತ್ತು ಪಣದ ಹೊನ್ನಿನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಬ ೫ ದುಗ ೧ ಹ ೨ || ೬ನೂ ಬ ೧೫ ದುಗ ೧೯೦ಕ್ಕೆ ವಟ್ಟಿಸಲು ಲಬ್ಧ ೧ ೬ ಹ ೪ | ೩ ಹಾರ ೬೦೦.

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತ ಹಣ ಹಣಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡುದು. ಕಡೆಯ ೩ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೪೪೬೪ ಮೊದಲ ೨ನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೫೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೦ ||

ಅಗಲಮೊಟಂ ನಾಲ್ಕಾಗಲ್ |
ಮಿಗೆ ನೀಳಮದಿಪ್ಪತಾಗೆ ಸಾರಾವಳಿ ತಾಂ ||
ಸೊಗಯಿಸುವದೈದು ಮೋಟೆಗೆ |
ಅಗಲಂತಾನೆರಡು ನೀಳವೈದಕ್ಕೆನಿತೋ ||

ಅಗಲಮೊಳ ೪ ನೀಳಮೊಳ ೨೦ ಸಾರಾವಳಿ ೫ ಅಗಲಮೊಳ ೨ ನೀಳಮೊಳ ೫ ಲಬ್ಧ ಪಟ್ಟಿ ೪೦ ಹಾರ ೧೦. ಅಗಲ ಅಗಲಕ್ಕೆ ನೀಳನೀಳಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡುದು. ಕಡೆಯ ಮೂರು ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೪೦೦ ಮೊದಲ ರಾಶಿ ೨ ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೦ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೧ ||

ಐಗೈಯಗಲಂ ನೆರಹಮ |
ದೈಗೈಯರೆ ನೀಳವೊಂದು ಸಾರಾವಳಿಯಂ ||
ಐ ಗೇಣಗಲಂ ನೀಳಮ |
ದೈ ಗೇಣಿಸಪಳವುರಕ್ಕೆ ಕಡೆಯನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಅಗಲಮೊಳ ೫ ನೀಳಮೊಳ ೧೫....ಆ. ಮೊ. ೫ ನೀಳಮೊಳ ೫ ಲಬ್ಧ ಕಡಿತ ೩ ಶೇಷ ೧೦ ಹಾರ ೧೦೦. ಅಗಲ ಅಗಲಕ್ಕೆ ನೀಳನೀಳನೂ ಮೊಳ ೧ಕ್ಕೆ ಹಾಗ ೪ ಕೈಂದು ಗುಣಿಸಿ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡುದು. ಕಡೆಯ ೩ ರಾಶಿಯನು ಗುಣಿಸಲು ೩೧೦ ಮೊದಲ ರಾಶಿ ೨ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೦ ||

ಇಕ್ಯೈ ಮಂದದ ನೆರೆಹಮ |
ದಿಕ್ಯೈಯರೆ ನೀಳದೈದು ಕಲ್ಲುಗಳಂತಾಂ ||
ಒಕ್ಯೈಯಗಲಂ ನೀಳಮ |
ದೊಕ್ಯೈ ಮುಪ್ಪಾಗದಳದ ಕಡಿಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ಅಗಲಮೊಳ ೨ ನೀಳಮೊಳ ೨೨ ಕಲ್ಲು ಖನೂ ಅಗಲಮೊಳ ೧ ನೀಳಮೊಳ ೧|| ಲಬ್ಬ
ಕಡಿದ ತುಂ. ೪೫ ಹಾರ ೧೧ ಶೇಷ ೫.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೧ ||

ಐದಬ್ಬದ ಹಯ ಹದಿ |
ನೈದುಂ ಹಯ ಕಷ್ಟವರ್ಣ ಕಾಂಚನವೈನೂ ||
ಅಸ್ತಿದಾಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷದ |
ವೈದಕ್ಕೊಂಭತ್ತು ಬಣ್ಣದಚ್ಚುಗದೇನೈ ||

ವರುಷ ೫ ಹಯ ೧೫ ಬ ಲ ದು ಗ ೫೦೫ಕ್ಕೆ ವರುಷ ೧೦. ಕುದುರೆ ೫ ಬಂ ೯ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಬ
ಗ ೭೪||೩ ವಿ ೨||೧ ಹಾರ ೧೩೫೦ ಶೇಷ ೯೫೦.

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ವರುಷ ವರುಷವನೂ ಬೆಸ್ತನಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಲು ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೨ ||

ಇಕ್ಯೈ ಮಂದದ ನೆರೆಹಮ |
ದಿಕ್ಯೈವರೆನೀಳದೈದು ಕೈಯಗಲದ ತೊಲೆ ||
ಪೊಕ್ಯೈ ಯಗಲದ ನೀಳಮ |
ದಿಕ್ಯೈ ಮುಪ್ಪಾಗ ದಳದ ತೊಲೆಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ದಳಮೊಳ ೨ ನೀಳಮೊಳ ೧೨|| ಅಗಲಮೊಳ ೫ ತೊಲೆ ೧ ನೀಳಮೊಳ ಅಗಲಮೊಳ ೧೨
ದಳಮೊಳ || ಕೈ ಲಬ್ಬ ತೊಲೆ ೮೩. ಹಾರ ೨೪. ಶೇಷ ೮.

ಟೀಕು || ದಳಮೊಳ ನೀಳಮೊಳವನೂ ಹಾಗವನೂ ಬೆಸ್ತ, ಅಗಲ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತನ
ಮಾಡೂದು. ಕಡೆಯ ೪ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೨೦೦೦ ನೂ ಕಡೆಯ ಮೂರು ರಾಶಿ
ಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೨೪೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಬ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೩ ||

ಇಗ್ಗೇಣಗಲದ ನೆರೆಹಮ |
ದಿಗ್ಗೇಣರೆ ನೀಳದೈದು ಗೇಣಗಲದತೊಲೆ ||
ಒಗ್ಗೇಣಗಲಂ ನೀಳಮ |
ದಿಗ್ಗೇಣಾಣುವೆಂಗಳದಳದ ತೊಲೆಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ದಳದ ಗೇಣು ೨ ನೀಳ ಗೇಣು ೧೨|| ಅಗಲಗೇಣು ೫ ತೊಲೆ ೧ ಅ. ಗೇ. ೧ ನೀಳಗೇಣು ೨
ದಳದ ಬೆರಳು ೬ ಲಬ್ಧ ಕಡಿ ಕೊರಡು ೧೨. ಹಾರ ೪೮.

ಟೀಕು || ದಳದಳವ ಬೆರಳಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತ ನೀಳನೀಳವ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತ ಅಗಲ ಅಗಲಕ್ಕೆ
ಸುಮ್ಮನೆ ಬೆಸ್ತ ಗುಣಿತ...ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮುರ್ಯಾದಿ.

ಬೆಸ್ತ ನವರಾಶಿಕಕ್ಕುದಾಹರಣೆ—

ಸೂತ್ರ || ೩೬ ||

ಮ || ಪದಿನೆಂಟುಂ ಪರಿಯುಳ್ಳ ಅಷ್ಟವಯಷಡ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೋಟಂಗಳುಂ |
ಪದಿನಾಱಕ್ಕದು ವಷ್ಟ ರೂಪಮೆನೆ ಪೊಂಗಳ್ಳುಮೆ ಹೊನ್ನೆಂಟು ನೂ ||
ಅದು ತಾನುಂ ಬೆಲೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಮೆನೆ ಸಂಪೂರ್ಣಂಗಳೈದೊಡ್ಡಿಗಳ್ |
ಪದಿನಾಱುಂ ಪರಿಯುಳ್ಳವಕ್ಕೆ ದಶರೂಪಂ ನಿಷ್ಕಮೇನಕ್ಕುಮೋ ||

ಗಾವುದ ೧೮ ವರುಷ ೮ ವೊಟೆ ೧೬ ಬಣ್ಣ ೮ ದು ಗಲರಿಂ ಲವರುಷ ೧೦ ವೊಟೆ ೫
ಗಾವುದ ೧೬ ಬಂ ೧೦ ಲಬ್ಧ ೧ ೧೪೨ ಹ ೨ ವಿ ೪| ಹಾರ ೨೮೦೦ ಶೇಷ ೨೪೦೦.

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಕಡೆಯ ೫ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ
ಗುಣಿಸಲು ೪೦೬೦೦೦ನೂ ಮೊದಲ ೪ ರಾಶಿಯನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೨೮೮೦೦ ರಿಂ ಭಾಗಿ
ಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೩೭ ||

ಒಕ್ಕೈಹಾಗಂದಳಂ ತಾವಗಲದೆ ಪದಿನೆಂಟುಂಗಳುಂ ಮಂದಮಾ |
ದ್ವಿಕ್ಕೈ ನೀಳಂಗಳೈದು ಕಲ್ಲುಗಳಿರದೆ ಪೊನ್ನಾಗೆ...ಪೇಱು ||
ನ್ನೊಕ್ಕೈ ಮುಪ್ಪಗ ನೀಳಂ ನಿರುತಮೆ ಪದಿನಾಱುಂಗಳುಂ ಮಂದಮಾಗಿ |
ದೊಕ್ಕೈಯು.....ಳಿರಲು ಪೊನ್ನಿಂಗದೇನಾಗಿಕ್ಕುಂ ||

ಅಗಲ ಕೈ ೧| ದಳ ಅಂಗುಲ ೧೮ ನೀಳ ಮೊಳ ೨ ಕಲ್ಲು ೫ ಅಗಲ ಕೈ ೧ ದಳ ಅಂಗುಲ ೧೬
ನೀಳಮೊಳ ೧|| ೧ ಗಗೆ ಲಬ್ಧ ಕಲ್ಲು ೮ ಹಾರ ೪೪೮. ಶೇಷ ೧೬.

ಟೀಕು || ಅಗಲ ಅಗಲವ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತ ನೀಳನೀಳವ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತ ದಳ
ದಳಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ ಕಡೆಯ ೫ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೩೬೦೦ ನೂ ಕಡೆಯ ೪ ರಾಶಿಯನೂ
ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೪೪೮೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಮುಂಬಡ್ತಿ ಪಂಚರಾಶಿಕಕ್ಕುದಾಹರಣೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ೩೮ ||

ಮಾಸಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಬೆಸ್ತಂ |
ಲೇಸೆನಿಸುವ ಪೊಂಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಮದಕ್ಕುಂ ||
ಅಸುರದಿಮುಂ ಬಡ್ತಿಯ |
ದೇಶಕ್ಕುಡಂತೆ ಪೇಟನೀಂ ಬೆಸ್ತದೊಳಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೩೯ ||

ತಿಂಗಳ್ ಮೇಲ್ವೈದು ದಿನಂ |
 ಪೊಂಗಳ್ ನೂಱಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಹಣವರೆ ಲೆಕ್ಕದಿ ||
 ಪೊಂಗಳ್ ನಾಲಸ್ಸಿವಿರಕಂ |
 ಹಂಗದ ಮುಂಬಡ್ತಿಗುಡಲು ಹೊನ್ನಲುನತ್ತುಂ ||

ತಿಂಗಳು ೧ ದಿನ ೧೫ ಗ ೧೦೦ಗೆ ಬಡ್ತಿ ಗಂ || ೩ || ಲು ಗ ೪೦೦೦ಗೆ ಮುಂಬಡ್ತಿ ಗ ೬೦
 ಲಬ್ಬ ತಿಂಗಳು ೨ ದಿನ ೧ ಜಾವ ೬ ಹಾರ ೧೩೬೦೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦. ಶೇಷ ೧೬೦೦೦.

ಟೀಕು || ತಿಂಗಳನೂ ದಿನವಮಾಡಿ ಬಡ್ತಿಯನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬಡ್ತಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೂ
 ಬೆಸ್ತನಮಾಡಾದು. ಹೊನ್ನ ಹೊನ್ನಿಗೂ ಬೆಸ್ತನಮಾಡಾದು. ಮುಂಬಡ್ತಿಯ ಗ ೬೦ ನೂ
 ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಬಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗವೊ ೪ ತಾಗಿ ಹಾಗವಮಾಡಾದು. ಕಡೆಯ ೩ ರಾಶಿಯನೂ
 ಗುಣಿಸಲು ೯೦೦೦೦ನೂ ಮೊದಲ ೨ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ೧೩೬೦೦೦ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು
 ಬಂದುದನೂ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲಿ ದಿನ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦ ದಿನವೆಂದು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಬ ಸರಿ.

ಉಭಯ ಕಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೪೦ ||

ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪ ಮಹೀಜಂ |
 ಮಿಶ್ರಿತಭೂಭುವನಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಜನ ||
 ಕ್ಷಾಶ್ರಯಮಮಳಚರಿತ್ರಂ |
 ಮಿಶ್ರಿತ ಸಂಜ್ಞಾಧಿಕಾರಮಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೧ ||

ಶತಮಂ ನಿಜಕಾಲದಿನಿಷಾ |
 ಶತಪಳದಿಂದಾಸ್ಯಕಾಲಮಂ ಹತಿಯಿಸುತ ||
 ದ್ವಿತದಿಂದಂ ಮಿಶ್ರದ ಧನ |
 ಶತಮಂ ಸೋಡಿದೊಡೆ ಬರ್ಕ್ಕುಮಾ ಮೌಲ್ಯಧನಂ ||

ಟೀಕು|| ಶತಮಂ ನಿಜಕಾಲದಿನಿಷಾ ಶತಪಳದಿಂದ ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾಸದಿನಿಷಾದಾ ಯೆರಡರ
 ಕೂಟದಿ ಮಿಶ್ರದ ಧನಮಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಬನ ಮೊದಲ ಧನದಿಂ ಗುಣಿಸಲು ಮೊದಲ
 ಧನಂಬರ್ಕ್ಕುಂ. ಆ ಧನವನು ಮಿಶ್ರದೊಳಗೆ ಕಳೆಯಲು ಬಡ್ತಿಯಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೨ ||

ತ್ರಿಕಶತದಿಂ ಕೊಂಡುಂವರು |
 ಸಕೆ ಕೋಟಿ ಷೋಡಶಯುತಾಷ್ಟ ಮಿಶ್ರವನ ||
 ಪ್ರಕರಣದೆ ಮೂಲಸ್ವದ್ವಿಯ |
 ವಿಕಲ್ಪಮಂ ತಿಳಿಯಪೇಲಿ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ ೧೦೦	ಗ ೧೦೦೦	ಸಹವೃದ್ಧಿ ಗ ೮೧೬ ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಗ ೬೦೦ ಬಡ್ಡಿ ಗ ೨೧೬.
ತಿಂಗಳ ೧	ತಿಂಗಳ ೧೨	
ಬಡ್ಡಿ ಗ ೩	ಬಡ್ಡಿ ಗ ೧೦	ಹಾರ ೧೩೬.

ಟೀಕು || ಪ್ರಮಾಣ ಗ ೧೦೦ ನೂ ತನ್ನ ಕಾಲದ ತಿಂಗಳು ೧೦೦ ಗುಣಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಮಾಣನ ಗ ೩ ಅಂತ್ಯ ತಿಂ ೧೨ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೩೬. ಇದನೂ ಮೊದಲರಾಶಿ ಗ ೧೦೦ ನಲಿ ಕೂಡಲು ೧೩೬ನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಮಿಶ್ರದ ಗ ೮೧೬ನೂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೬. ಇದನೂ ಮೊದಲ ೧೦೦ ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ಮೊದಲ ಗ ೬೦೦ ಬಕ್ಕು ಇದನೂ ಮಿಶ್ರ ಗ ೮೧೬ರಲಿ ಕಳೆಯಲು ಬಡ್ಡಿ ಗ ೨೧೬ ತಪ್ಪದು ಅಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಕಡ ಬಿಟ್ಟುತಹದು.

ಅರ್ಥಾಂತರವನವುವುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೪೩ ||

ಕೊಟ್ಟುರ್ಫದಿಂದೆ ಲಾಭಮ |
 ನೊಟ್ಟುಜೆಯಿಂದಿವುದು ಕೊಟ್ಟುದಂ ಕೊಂಡುದುಱೋಳ್ ||
 ನೆಟ್ಟನೆ ಕಳೆದುಬಾದವಣಂ |
 ತೊಟ್ಟನೆ ತೆಗೆಯಲ್ವೆ ಪೊಂಗಳೊರ್ಮೆಯೆ ಬಕ್ಕುರ್ಫಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೪ ||

ಪನ್ನಿ ಖಂಡುಗದರ್ಫದೆ |
 ಪೊನ್ನಂ ಕೊಂಡೆಂಟು ಖಂಡುಗಂಗುಡೆಲಾಭಂ ||
 ಪೊನ್ನಿ ಪುತ್ತಾದುದು ಮೊದ |
 ಲನ್ನಯದಿಂ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೧೨ ಉ ಗ ೦೦ ಗ ೧ಗೆ ವಕ್ರಯ ಖ ೮ ಮಾರಲು ಲಾಭ ಗ ೨೦ ಮೊದಲು ಗ ೪೦ ಹಾರ ೪.

ಟೀಕು || ವಕ್ರಯ ಖ ೮ನೂ ಲಾಭ ಗ ೨೦ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೬೦ ಕ್ರಯ ಖ ೧೨ಗೆ ವಕ್ರಯ ಖ ೮ ಕಳೆದು ೪. ಈ ನಾಲ್ಕನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಮೊದಲ ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಮೂಲಲಾಭ ಮಿಶ್ರಿತಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೪೫ ||

ವತ್ತುಗೆ ಕೊಟ್ಟುರ್ಫದಿನಿವಾ |
 ದೆತ್ತುಗೆ ಕೊಂಡರ್ಫದಿಂದ ಮೊದಲಂ ಲಾಭಂ ||
 ಮತ್ತಂ ಕೂಡಿದ ಧನಮಂ |
 ಯೆತ್ತುಗೆ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲುಬಾದುದು ಲಾಭಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೬ ||

ಪನ್ನಿ ಖ್ವಂಙುಗದಿಂ ಕೊಂ |
ಡುನ್ನತಮತಿ ಯೆಂಟು ಖಂಡುಗಂಗುಡೆ ಲಾಭಂ ||
ಪೊನ್ನಜುವತ್ತಾದುದು ಮೊದ |
ಲಿನ್ನಿನಿತೊ ಮಹಾತ್ಮ ನೀನೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪೇಟಾ ||

ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೧೨ ಕೊಂಡು ಗ ೧ಗೆ ಖ ೮ ಮಾರಲು ಮೊದಲು ಕೂಡಿ ಗ ೬೦.

ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ೪೦ ಲಾಭ ಗ ೨೦. ಹಾರ ೧೨.

ಟೀಕು || ಗ ೬೦ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೮ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೪೮೦ನೂ ಕ್ರಯ ೧೨ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಬಕ್ಕು ಗ ೪೦ ಯಾ ನಾಲ್ವತ್ತನೂ ಆ ಅರವತ್ತರಲಿ ಕಳೆಯಲು ಗ ೨೦ ಬಕ್ಕು.

ಸುವರ್ಣ ಮಾಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೪೭ ||

ಮೋದುಗೆ ವಿಕ್ರಯಾರ್ಘ್ಯಮ ಮೊದಲ್ ಕ್ರಯಹೇಮವಿಭೇದದಿಂದ |
ಮೋದುಗೆ ಲಾಭದಿಂದ ಕ್ರಯದ ಹೇಮವಿಭೇದದಿ ವಿಕ್ರಯಾರ್ಘ್ಯದಿಂದ ||
ಮೋದಿಸುತ್ತಯಾರ್ಘ್ಯ.....ವಿಕ್ರಯಹೇಮ ವಿಭೇದದಿಂದದಂ |
ಸೋಧಿಸಿ ಪಶದಿಂ ತೆಗೆಯೆ ತಾಂಮೊದಲಕ್ಕು ಮುದಾರಪೌರುಷಾ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೪೮ ||

ವಿಳಜಂಗಯ ಂಡುಗ |
ವಿಲಕ್ಕಿಯ ನಯಿಗೆ ಕೊಂಡು....ಪೊಂಗಾಗವಂ ||
ವಿಲುಂಕೊಳಗದೆ ಮಾಟ |
ಲ್ಯಾಲಾಭವಜುವತ್ತಾಯ್ತು ಮೊದಲಂ ಪೇಟಾ ||

ಗ ೭ಗೆ ವಿಲಕ್ಕಿ ಖ ೫ಕೊಂಡು ಗ ೧ಗೆ ಖ ೨೨ ಲು ಮಾರಲು ಲಾಭ ಗ ೬೦ಗೆ ಲಬ್ಧ
ಮೊದಲು ಗ ೫೨ ಲಾಭ ಗ ೬೦ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೨೯೪೦. ಇವನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಕ್ರಯದ ಹೇಮ
ಗ ೭ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೨೨ನು ಗುಣಿಸಲು ೪೯೫೦ ಕ್ರಯ ಖ ೫ ನೂ ಕೊಳಗವಮಾಡಲು ೧೦೦
ದೊಳಗೆ ೪೯ ಕಳೆಯಲು ೫೧. ಇದನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟದರಲಿ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೪೯ ||

ಪದಿಮೂಟು ಬಣ್ಣದಚ್ಚಿಂ |
ಗದನೆಂಟಂ ಕೊಂಡೆಂಟು ವರೆಯ ಬ ||
ಣ್ಣದ ಹೊನ್ನಿಂಗದ ನೈದಂಗೂಡೆ |
ಮೊದಲಜುವತ್ತಾಯ್ತು ನೀನೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪೇಟಾ ||

ಬ ೦೧೩ ದು ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೮ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಖ ೮|| ದು ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೫

ಮಾರಲು ಲಾಭ ಮೊದಲುಕೂಡಿ ಗ ೬೦ ಲಬ್ಧಂ ಮೊದಲು ಗ ೫೨ ಹ ೩ ಕಳೆಯಲು ಲಾಭ ಗ ೨||
೧| ೪. ಹಾರ ೨೭.

ಟೀಕು || ಮೊದಲ ಬಣ್ಣವ ಹಾಗವಮಾಡಲು ೫೨ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೫ ಗುಣಿಸಲು ೨೬೦ನೂ
ಕಡೆಯ ಗ ೬೦ ನಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೫೬೦ನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ವಿಕ್ರಯದ ಬಣ್ಣ....ಹಾಗವ ಮಾಡಲು
೩೪ನೂ ಕ್ರಯದರ್ಘ ಖ ಲರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ಹಾರ ೨೭೨ನೂ ಹಾರವಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟದ
ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೦ ||

ಹತ್ತುಂ ಬಣ್ಣದ ಪೊನ್ನಂ |
ಪತ್ತಂ ಕೊಂಡೇಟುವರೆಯ ಬಣ್ಣದ ಪೊನ್ನಂ ||
ಹತ್ತಂಕುಡಿ ಲಾಭ ಪೊನ್ನೈ ||
ವತ್ತಾಯ್ತು ಗಣಿತವಿಳಾಸ ಮೊದಲಂ ಪೇಲಾ ||

ಬ ೧೦ ಮ ಗ ೧ ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೨೦ ಕೊಂಡು ೭||ದು ಗ ೧ ಗೆ ಖ ೧೦ ಮಾರಲು ಲಾಭ ೫೦
ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಗ ೧೦೦ ಹಾರ ೨೦೦.

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ಹತ್ತನೂ ಹಾಗವಮಾಡಲು ೪೦ನೂ ಲಾಭ ೫೦ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೨೦೦೦ನೂ
ವಿಕ್ರಯ ೧೦ ರಿಂ ಗುಣಿಯಿಸಿದಡೆ ೨೦೦೦೦ನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಹಾಗ ೪೦ರೊಳಗೆ ಬ ೭|| ಹಾಗವ
ಮಾಡಲು ೩೦ ಕಳೆಯಲು ಉಳಿದುದ ೧೦ನೂ ಕ್ರಯದ ೨೦ ರಿಂ ಗುಣಿಸಲು ೨೦೦ ರಿಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಬಕ್ಕು.

ಅರ್ಘಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೫೧ ||

ವಿಕ್ರಯದರ್ಘದಿಂತದನೆ ವಿಕ್ರಯಮಾಪದಿನೊತ್ತಿ ಮತ್ತವಂತಾಂ |
ವಿಕ್ರಯದಿಂದೆ ಲಾಭದೊಳೆ ಮೋದಿಸಿ ವಿಕ್ರಯದರ್ಘದಿಂದೆ ಮ ||
ತ್ತಾಕ್ರಯದ ಮಾಪವಂ ಗುಣಿಸುತಾಂ ವಿಕ್ರಯ ಮಾವಹತಂ |
ವಿಕ್ರಯದರ್ಘದೊಳ್ ಸರಿಯಿಂದ ನೀಂಕಳೆದುಲಾದ ಶೇಷದಿನೊತ್ತುಗೆ ಬಕ್ಕುಮಾಪಳಂ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೨ ||

ಪದಿನೆಂಟು ಕುಡಿತೆಮಾಪದಿ |
ಪದಿನಾಲ್ಕಂ ಕೊಂಡು ಕುಡಿತೆ ಪದಿನೈದರ ಮಾ ||
ಪದಿನಾಱು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಂ |
ಪದಿನಾಲ್ಕಿಂಬಾಯ್ತು ಲಾಭ ಮೊದಲಂ ಪೇಲಾ ||

ಕುಡಿತೆ ೧ ಗ ೧ಗೆ ಖ ೧೪ ಕೊಂಡು ಕುಡಿತೆ ೧೫ದು ಗ ೧ಗೆ ಖ ೧೬ ಮಾರಲು ಲಾಭ ೧೪ಗೆ
ಮೊದಲ ಲಬ್ಧ ಗ ೭೦ ಹಾರ ೪೮.

ಟೀಕು || ವಿಕ್ರಯ ಖ ಗೃಹನೂ ವಿಕ್ರಯಕುಡಿತೆ ಗೃಹನೂ ಗುಣಿಸಲು ಅಳಂನೂ ಲಾಭ ಗ
ಗುಣಿಸಿ ಗುಣಿಸಲು ಖೃಷ್ಣಂನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ವಿಕ್ರಯದರ್ಘವಮಾಕ್ರಯದ ಮಾಪ ಗುಣಿಸಿ
ಅಲ ಮತ್ತೆ ವಿಕ್ರಯಮಾಪ ಗೃಹನೂ ವಿಕ್ರಯದರ್ಘ ಗೃಹ ಗುಣಿಸಲು ಅಳಂನೂ ಅಲ ಕಳೆಯಲು
ಅಲನು ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಮೂಲಲಾಭ ಮಿಶ್ರಾಂತರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೫೩ ||

ಮೊದಲ ಲಾಭಮಿಶ್ರದಿಂ ಕೊಟ್ಟರ್ಘದಿಂ ಕೊಂಡ ಮಾ |
ಪದಿನೊತ್ತು ಬಟಾಕ್ಯದನೆ ನಿನ್ನೀಕೊಂಡರ್ಘದಿಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಾ||
ಪದಿನೊತ್ತುತ ನೀಂ ಭಾಗಿಸಂತ ಲೊದಂಬಕ್ಕು ಲಬ್ಧ ಮಾಲಬ್ಧಮಂ |
ವಿದಿತಂ ಸೋಧಿಸಿ ನಿಂದುದಕ್ಕೆಸಲೆ ಲಾಭಂ ಪದ್ಯವಿದ್ಯಾರಾ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೪ ||

ಪದಿನಾಱು ಕುಡಿತೆ ಮಾ |
ಪದಿನೆಂಟಂ ಕೊಂಡು ಕುಡಿತೆ ಪದಿನಯ್ಯಮಾ ||
ಪದಿಸತಂ ಗೂಡೆ ಲಾಭ |
ಮೊದಲುಂ ಗೂಡಲುತಾಯ್ತು ಮೊದಲಂಪೇಟಾ ||

ಕುಡಿ ಗೃಹ ದು ಗ ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ಗೃಹ ಕೊಂಡು ಕುಡಿತೆ ಗೃಹದು ಗ ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖ ಗಂ.
ಲಾಭ ಮೊದಲು ಕೂಡಿ ಮಿಶ್ರ ಗ ಒಂಗೆ ಮೊದಲು ಖ |||| ಗನೂ ಮಿಶ್ರದೊಳಗೆ ಕಳೆಯಲು,
ಲಾ, ಗ ಅ ಹ ೪|| ಹಾರ ೨೭೦||

ಟೀಕು || ಮಿಶ್ರದ ಒಂನೂ ವಿಕ್ರಯದರ್ಘ ಗಂನೂ ಗುಣಿಸಲು ಒಂನೂ ಕ್ರಯದ ಮಾನದಿಂ
ಗುಣಿಸಲು ೯೭೦೦ನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಕ್ರಯದರ್ಘ ಗೃಹನೂ ವಿಕ್ರಯಮಾಪ ಗುಣಿಸಿ ಗುಣಿಸಲು
೨೭೦೦ನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೫ ||

ಮೊದಲು ಲಾಭದ ಮಿಶ್ರಮಂ ಗುಣಿಸುನೀಂ ಕೊಂಡರ್ಘದಿಂ ಮತ್ತಮಂ |
ತದನಾಕೊಂಡ ಸುವರ್ಣ ಭೇದದೊಳೆದೊಲೆಯೆ ಕೊಂಡರ್ಘದಿಂ ||
ವಿದಿತಂ ಕೊಟ್ಟ ಸುವರ್ಣ ಭೇದದೊಳದಂ ಮೊದುತ್ತ ಭಾಗಂಗೊಳಲ್ |
ಮೊದಲಕ್ಕುಂ ಬಟಾಕ್ಯಂತದಂ ಕಳೆಯೆ ತಾ ನಾಲಾಭಮಕ್ಕುಂ ದಿಟಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೬ ||

ಆಱುವಳೆಯಲ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು |
ತಾಱುಡಿಯ ಮೆಣಸ ಕೊಂಡು ತಾಂ ನೊಂಗಯ್ತಂ ||
ಮಾಱಲ್ ಮೊದಲಂ ಲಾಭಂ |
ನೂಱಲುತಾಯ್ತು ಗಣಕ ಮೊದಲಂ ಪೇಟಾ ||

ಗ ೧ಗೆ ಖ ೪೬ ಕೊಂಡು ಗ ೧ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೫ ಮಾರಲು ಲಾಭ ಸೊದಲುಕೂಡಿ ಗ
೪೬೦ಗೆ ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಗ ೧೦೪ ಹ ೩೪||ನುಳಿದರೆ ಲಾಭ ಗ ೫೫ || ೧ || ೦ || ಹಾರ ೪೬.

ಟೀಕು || ೧೬ನೂ ವಿಕ್ರಯ ೫೦೦ದ ಗುಣಿಸಲು ೮೦ನೂ ಕ್ರಯದ ಗ ೬೦೦ ಗುಣಿಸಲು
೪೮೦ನೂ ಕ್ರಯದರ್ಘ ೪೬೦೦ದ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೫೭ ||

ವಿಕ್ರಯಹೇಮದಿಂ ಕ್ರಯದ ಪೊಂಗಳನೊತ್ತಿಸುತಂಶಲಾಭದಿಂ |
ವಿಕ್ರಯ ಹೇಮದಿಂ ಕ್ರಯದಪೊಂಗಳನೊತ್ತಿಹತೆ ಬೇಟೆ ಯಾ ||
ವಿಕ್ರಯದರ್ಘದಿಂ ಕ್ರಯದ ಧಾರಣೆಯೊತ್ತಿ ಬಟುಕ್ಕದ |
-- ಕಳೆದುಟಾದ ಶೇಷದಿಂ ತೆಗೆಯೆತಾಂ ಮೊದಲಕ್ಕು ವಿನೇಕನಿಷ್ಟದಿಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೫೮ ||

ಮೂಱು ಪೊನ್ನಿಗೆ ಕ್ರಯ ಪದಿ |
ಮೂಱುಂ ಖಂಡುಗದಿ ಕೊಂಡುಪದಿಮೂಱುರ್ಘಂ ||
ಮೂಱುಂ ಖಂಡುಗದಿಂದಂ |
ಮಾಱಲ್ ತೋಱುವುದು ನಾಲ್ವತ್ತು ಲಾಭ ಮೊದಲಂ ಪೇಟಾ ||

ಗ ೩ಗೆ ಖ ೧೩ ಕೊಂಡು ಗ ೧೩ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೨ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಱು ಲಾಭ ಗ ೪೦
ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಗ ೨ ಹ ೨|| ಹಾರ ೧೬೦.

ಟೀಕು || ವಿಕ್ರಯ ಖ ೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೯ನೂ ಲಾಭ ೪೦೦೦ ಗುಣಿಸಲು ೩೬೦ ಪ್ರತಿ
ಯೆಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಕ್ರಯದ ೩ ವಿಕ್ರಯ ೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೯ನೂ ಮತ್ತೆ ಕ್ರಯ ೧೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು
೧೯೬೦ ೮ ೯ ಕಳೆಯಲು ೧೬೦ ಪ್ರತಿಯೆಟ್ಟು ರಾಸಿಯ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ. (?)

ತೂಕಪ್ರಮಾಣನ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೫೯ ||

ಮುನ್ನಿನ ಕೋಲಿನ ಪಳದಿಂ |
ಪೊನ್ನ ಮನಿಟಾ ಬೇಟೆ ಕೋಲ ಪಲದಿಂದೆತ್ತಾ ||
ಬಿನ್ನಣದಿ ತೆಗೆಯೆ ಬಂದುದ |
ಸನ್ನತ ಮೊದಲೊಳಗೆ ಕಳೆಯಲುಟಾದುದು ಲಾಭಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೦ ||

ಪದಿನೆಂಟು ಕೋಲೊಳ್ ತೂ |
ಗದ ಬಿಸಿಗೆಗೊಂಡು ಬಟುಕ ಪದಿನಯ್ದುಟ ಕೋಲೊಳ್ ||
ಪದಿಮೂಱು ಗೂಡೆ |
ಪದಿಮೂಱುಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭಮೇನಂ ಪಡೆವರ್ ||

ಕೋಲು ೧೮ದು ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಬಿಸಿಗೆ ೧ ಕೊಂಡು ಕೋಲು ೧೫ ಗ ೧ಗೆ ವಿಕ್ರಯಪಲ ೧೩
ಮಾರಲು ಮೊದಲು ಗ ೧೩ ಲಬ್ಧ ಲಾಭ ಗ ೧೧ ಹಾರ ೧೯|| (೧೯೫ ?)

ಟೀಕು || ಬಿಸಿಗೆಯ ಹಲವಮಾಡಲು ೨೦ ಕೊ ೧೮ರಿಂ ಗುಣಿಸಿದರೆ ೩೬೦ನೂ ಮೊದಲ
ಗೆ ೧೪ ಗುಣಿಸಲು ೪೬೮೦ನೂ ಕೊಡಲು ೧೫ ಪಲ ೧೩ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೧೫೫ನೂ ಹಾರವಾಗಿಟ್ಟು
ಭಾಗಿಸಲು ಲಾಭ ಮೊದಲು ಕೂಡಿಬಹುದು, ಬಂದ ಲಬ್ಧವ ಮೊದಲ ಕಳೆಯಲು ಲಾಭ ಸರಿ,

ವಿಕ್ರಯನಾಸ್ತಿಗೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೬೧ ||

ಮೊದಲರ್ಘದಿಂದೆ ಮೂಲನು |
ನೊದವಿಸಿ ತಾಂ ಮಾಱಿ ಪಡೆದ ಲಾಭದ ಪೊನ್ನಂ ||
ಮೊದಲೊಳಗೆ ಕೂಡಿ ಭಾಗಿಸ |
ಲದು ಕ್ಷಣಕೊಟ್ಟರ್ಘಸಂಖ್ಯೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೨ ||

ಬತ್ತಮ ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುಜ್ಜು ಗಡಿಂದ ದಿಕ್ಕಾರ ಹೊಂಗಿ ಮೂ |
ವತ್ತಱಿಗಳಿಗೆ ಮಾಗಲು ಸಾಸಿರ ಹೊಂಬರವಿತ್ತ ಬತ್ತಮಂ ||
ಬತ್ತದಿಂದನೂ ಕೂಡಿ ಮಾಱಿ ಸಹಸ್ರ ಚತುಷ್ಟ ನಿಸ್ಕಮಂ |
ವೆತ್ತವನಿತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಾ ಪ್ರಭು ಮಾಱಿಸಲರ್ಘಮಾವುದೋ ||

ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖ ೩೦ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ ೬೦೦೦ ಕೊಂಡು ಗ ೧ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖಂ ಲಾಭ
ಗ ೪೦೦೦ ಲಬ್ಧ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೧೮ ಹಾರ ೧೦೦೦ ||

ಟೀಕು || ಮೊದಲು ಖ ೬೦೦ನೂ ಗ ೩೦ ಟಾಂ ಗುಣಿಸಲು ೧೮೦೦೦ನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು
ಮೊದಲನೂ ಲಾಭವನೂ ಕೂಡಲು ೨೦೦೦ ದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಕ್ರಯನಾಸ್ತಿಗೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೬೩ ||

ಮೊದಲುಂ ಲಾಭಮನೊಂದನೆ |
ವಿದಿಗಂ ಕೊಟ್ಟರ್ಘದಿಂದೆ ಗುಣಿಯಿಸು ಮತ್ತಂ ||
ಮೊದಲಿಂದೆ ತೆಗೆಯೆ ಬರ್ಕುಂ |
ವಿದಿತಂ ಕೊಟ್ಟರ್ಘಸಂಖ್ಯೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೪ ||

ನಿರುಪಮದಾಗ್ನಿ ವಿಷ್ಟು ಮಹಿಪಾಲನ ಬೀಡಿನೊಳೊಬ್ಬ ಬೇಡಿ ಸಾ |
ಸಿರದಲುನೂ ಪೊಂಬಡೆದು ಭತ್ತಮನಾನಿತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಪ ||
ನ್ನೆ ರಡಱಿಗಳರ್ಘವಿದನಿತುಮಂ ನೆಱಿಮಾಱು ಸ... |
ತ್ಯರಮನೆ ಕೊಂಡು ಪೋರ್ಜಿಸಿದನಾ ವಿಭುತಾಂ ಪಿಡಿದರ್ಘಮಾವುದೋ ||

ಗ ೧ಗೆ ಕ್ರಯ ಖಂ.....ಲಗ ೧೬೦೦ ಕೊಂಡು ಗ ೧ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೧೨ ಮಾಱಲು
ಲಾಭ ಗ ೧೦೦೦ ಲಬ್ಧ ಕ್ರಯ ಖ ೧೯೧..... ||

ಟೀಕು|| ಮೊದಲ ಗ ೧೬೦೦ನೂ ಲಾಭ ಗ ೧೦೦೦ನೂ ಕೂಡಲು ೨೬೦೦ನೂ ವಿಕ್ರಯ.....
....೩೧೦೦ ಇದನೂ ಮೊದಲ ಗ ೧೬೦೦ ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಕ್ರಯ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೬೫ ||

ಒದವಿಸು ಲಾಭಮಂ ಮಾ |
ಒದ ಖಂಡುಗದಿಂ ಕ್ರಯಹೀನಶೇಷದಿಂದೊತ್ತಲ್ ||
ಮೊದಲಧನಂ..... |
...ಬರ್ಕು ಸಕಲಗಣಿತ ತತ್ತ್ವವಿಲಾಸಾ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೬೬ ||

ಖಂಡುಗವೆಂಟಿ....ಪಿಡಿದು ಲಾಭಮಂತಿರ ಲೋರ್ವ...|
ಖಂಡುಗದಿಂದದ ಮಾಱಲ್ ಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ಲಾಭಮದೆಂಟುನೂಜುವೊಂ ||
ಗೊಂಡು ದಿನಕ್ಕೆ ತಾಂ ಮೊದಲ್ಯದೆನೆ ಭತ್ತದರ್ಥಮನಿತ್ತು ಭತ್ತಮಂ |
ಕೊಂಡನಿತರ ವಣಿಜರದೇನೆಂಬುದಂ ನಿಲ್ಲದೆ ವೇಲ್ ಪುಮಾಣಮಂ ||

೧ ಗೆ ಕ್ರಯ ಖಂ ದಾರಣೆಯಲ್ಲಿ-೦೦೦ ೧ಗಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೩ ದಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲು ಲಾಭ
ಗ ೮೦೦ ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಗ ೪೮೦ ಹಾರ ೫ ಲಾಭ ಗ ೮೦೦ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೩೬೦ ಗುಣಿಸಲು
೪೦೦೦ ಕ್ರಯ ಖಲದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಖ ೩ ಕಳೆಯಲು ೫೬೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಮೊದಲು ಬರ್ಕು.

(ಸೂತ್ರ ೧೩ ಪಾಕು ೫೪ ಉಭಯಂ ಸೂತ್ರ ೬೭)

ಸಮಧನಾನಯನ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೬೭ ||

ಹೊಂಗಿ ತಮ್ಮಜುಮಕ್ಕಳು |
ಮುತ್ತಂ ಕ್ರಯಗೊಳಲು ಮಯ್ಯರುಂ ಲೀಲೆಯೊಳೂರಿ ||
ತೂಗಿರುವ ಸುಸವಡಸ |
ಪೊಂಗಿತಂ ಬಂದ ಮನೆಮಾಹಿ ಸಮಧನವಕ್ಕುಂ ||

ಒಟ್ಟು- | ೧ | ೧ | ೧ | ೧ | ೧ | ೧ | ಲಬ್ಧ ಕ್ರಯ ಮುತ್ತ.....ದಿ ಕ್ರಯ

೧೧ ಅವರಿಗೆ ಸಮಧನ ಗ ೨೧ ಗ ೨೧ ಗ ೨೧ ಗ ೨೧ ಗ ೨೧ ||

ಟೀಕು || ಹಿರಿದಾಗಿದ್ದ ದಾರಿ ೧೦ನೂ ೨೦೦ ಗುಣಿಯಿ ೧ ಕೂಡಲು ಮೊದಲಕ್ರಯ
ವಹುದು. ಮತ್ತೆ ಹಿರಿದಾಗಿದ್ದ ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ೧ ಕೂಡಲು ೧೧ ಇದು ವಿಕ್ರಯವಹುದು. ಮೊದಲ
ಕ್ರಯ ೨೧ನೂ ಮೊದಲ ೬೬೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ೧೨೬೦ನೂ ವಿಕ್ರಯ ೧೧೬೦ ಭಾಗಿಸಲು
೧೧/೫ ಮತ್ತೆ ಕ್ರಯ ೨೧ನೂ ೭೬೦೦ ಗುಣಿಸಲು ೧೭೭೦ನೂ ವಿಕ್ರಯ ೧೧೬೦ ಭಾಗಿಸಲು
೧೩/೪ ಮತ್ತೆ ಕ್ರಯ ೨೧ನೂ ೮೬೦೦ ಗುಣಿಸಿ ೧೧ ವಿಕ್ರಯದಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ೧೫/೩ ಮತ್ತಂ
ಕ್ರಯ ೨೧ನೂ ೯೬೦೦ ಗುಣಿಸಿ ವಿಕ್ರಯ ೧೧೬೦ ಭಾಗಿಸಲು ೧೭/೨ ಮತ್ತೆ ೨೧ನೂ ೧೦೬೦

ಗುಣಿಸಿ ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂ ಭಾಗಿಸಲು ೧೯/೧ ಈ ಅಯ್ದ ರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಿ ಬಂದ ಶೇಷ
ಮ...ನು ಮತ್ತೊಂದು ರಾವಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಮಾಡಲು ಮಣಿ ೧ ಕಂ ೧ ೨ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉಟಾದ
ಮಣಿಯ ಮಾಟು ಕೊಡಲು ಸಮಹೊನ್ನಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೨೮ ||

ಆಟು ಯಾರಾಟು ಹದಿನಾಟು ಹನ್ನೊಂದು |
ನೂಟು ಮುನ್ನೂಟು ಸಾವಿರ ಧನವ ತಂದು ||
ಮಾಟು ಸಮಕ್ರಯ ಸಮವಿಕ್ರಯಗಳೊಂದು |
ತೋಟಾದರು ಏತಗೆ ಲಾಭವನು ಸರಿತಂದು ||

ಗ ೬ | ಗ ೧೨ | ಗ ೧೬ | ಗ ೧೧ | ಗ ೧೦೦ | ಗ ೫೦೦ | ಗ ೧೦೦೦ | ಗ...೧೦೦೦ ದೊಳಗೆ

೧ ಕೊಡಲು ಅಂಗ ವಿಕ್ರಯವಹುದು. ಮೊದಲ ರಾಶಿ ೬ನೂ ಕ್ರಯ ಅಂಗನೂ ಗುಣಿಸಲು
೧೨೦೦೬ನೂ ಹಾರ ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂದೆ ಭಾಗಿಸಲು ೧೧....ಶೇಷ ೯೯೫ ಮತ್ತಂ -೧೨ ಕ್ರಯ
ಅಂಗ ಗುಣಿಸಲು ೨೪೦೦೨ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೨೩ ಶೇಷ ೯೯೯.
ಮತ್ತಂ ಕ್ರಯ ಅಂಗನೂ ೧೬ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೩೨೦೧೬ನೂ ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಂದುದು ೩೧ ಶೇಷ ೯೯೫ ಮತ್ತಂ ಕ್ರಯ ಅಂಗನೂ ೧೧೦೦ ಗುಣಿಸಲು ೨೨೦೧೧೦೦ ವಿಕ್ರಯ
ಗುಣಂಜೊಂಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೨೧ ಶೇಷ ೯೯೦, ಮತ್ತಂ ಕ್ರಯ ಗುಣಂನೂ ಅಂಗಜೊಂ ಗುಣಿಯಿ
ಸಲ್ ಅಂಗಂನೂ ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೧೯೯ ಶೇಷ ೯೦೧ ಮತ್ತಂ
ಕ್ರಯ ಅಂಗನೂ ೫೦೦೦ ಗುಣಿಸಲು ೫೦೦೦೦೦೦ ಮಾಟುವ ಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಂದುದು ೫೯೯ ಶೇಷ ೭೦೧. ಮತ್ತಂ ಕ್ರಯ ಅಂಗನೂ ಗುಣಂನೂ ಗುಣಿಸಲು ಅಂಗಂನೂ
ವಿಕ್ರಯ ಗುಣಂಜೊಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೧೯೯೯ ಶೇಷ ೧ ಈ ಏಟು ರಾಶಿಯನೂ ಗುಣಿಸಿ
ಬಂದ ಶೇಷದ ಮಣಿಯನೂ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾಟಲು ವಿಕ್ರಯ ಗ ೧ ಗೆ ೧....
....ನೆ ಮಾಟಲು ಆ ಉಟಾದ ಶೇಷದ ಮಣಿಯನೂ ಈ ವಿಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಾಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಮಾಟಾದ ಹೊನ್ನನು ಕೂಡಿ ಮೊದಲುಗಳ ಕಳೆಯಲು ಲಾಭಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಏಟು ಮಂದಿಗೂ
೧೦೦೦ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಲಾಭಮಕ್ಕುಂ.

ಕೋಡಿಗೆಯ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೨೯ ||

ಕೋಡಿಗೆಯನುಡಿದ ಪೊನ್ನಂ |
ಮಾಡದ ಜವಳಿಗದುವೆ ಪಣವೆನ್ನಿಸಕ್ಕುಂ ||
ಕೋಡಿಗೆಯ ಪಣಮೆಪಾಗಂ |
ಕೋಡಿಗೆಗಳ ಪಾಗಮಿದು ದೌ ಕಾಣಿಗಳುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೦ ||

ಕೋಡಿಗೆಯ ಜವಳ ಸೀರೆಗೆ |
ನೋಡೈ ಮತ್ತಯ್ದು ನೊನ್ನ ಮಿಪ್ಪಣವಡ್ಡಂ ||
ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆ ತಾನಕ್ಕುಂ |
ನೀಡಿಲ್ಲದೆ ಪೇಟ ಜವಳಯೊಂದಲ ಬೆಲೆಯಂ ||

ಕೋಡಿಗೆ ೧ ಕಂ ಬೆಲೆ ೧ ೫೫ ಹ ೨|| ಜವಳ ೧ ಲಬ್ಬ ೧ ೨ ೧ ೨ ೧ ೨ ಹಾರ ೨೦ ||

ಟೀಕು || ಕೋಡಿಗೆ ನುಡಿದ ೧ ೫೫ ಸಲು ೨ ಹಣಮಕ್ಕುಂ ಮಿಕ್ಕ ಯಿಪ್ಪಡಿಗೆಗೆ ವೀಸ ೨||
ಅಲ್ಲಾ ನೊಂದು ಕೋಡಿಗೆ ಯಿಪ್ಪತ್ತು ಜವಳಯೆಂದು ತಂದುಕೊಂಬುದು.

ಕೋಡಿಗೆಯ ಕವಟಿಗೆಯ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೭೧ ||

ಕೋಡಿಗೆಯ ನುಡಿದ ನೊಂಗಳು |
ನೀಡಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗನೊಂದು ಸೀರೆಗೆಯಕ್ಕುಂ ||
.....ವರೆ ವೀಸಂ |
ಕೂಡಿದಪಾಗಂಗಳಿರ್ದಡರೆ ಕಾಣೆಗಳುಂ ||
ಉಂಬಳಡದೊಂದು ಕೋಡಿ |
.....ನಾಲ್ಕು ಪಣಮುಂ ಮೂಱು ಪಾಗಂ ||
ತೊಂಬತ್ತಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆಯಂ |
ಇಂಬಿಲಿ ನೀಂ ಪೇಟ ಸೀರೆವೊಂದಂಬಂ....||

ಕೋ ೧ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧ ೯೦ ೮೪ || ಲು ಸೀರೆ ೧ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬಹುದಯ್ಯಾಯೆಂದರೆ ಲಬ್ಬ ೧ ೨
ಹ ೨||೧|೧...ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪||

ಟೀಕು || ಕೋಡಿಗೆಯ ೧ ೯೦ ಸೀರೆ ೧ಕ್ಕೆ ೯೦ ಹಾಗ ೨ ಹ ೨|| ಕೋಡಿಗೆ...ಅರವೀಸದ
ಮರ್ಯಾದೆ ಹ ೪ ಗೆ ವೀಸ ೨ ಕೋಡಿಗೆಯ ಹಣ ೧ಕ್ಕೆ ಅರೆಕಾಣೆಯ....ಮೂಱುಹಾಗಕ್ಕೆ
ಕಾಣೆ ೧|| ಅಲ್ಲಾ ತ್ರೈರಾಶಿಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಲಿ ತಂದುಕೊಂಬುದು.

ಮೌಲ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೭೨ ||

ಎನಿತೊಳವು ಮೌಲ್ಯವಸ್ತುಗ |
ಳನಿತಲ ಬೀಸಗೆಯ ನೊನ್ನಂ...||
ಗೆನಿತು ಪಣಂ ವೀಸಂ |
ಯೆನಿತಾದೊಡೆ ಪಾಗಕಾಣೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿ ನೀಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೩ ||

ಬೀಸಿಗೆ.....ಪೊ |
ತಾಶಯಕ್ಕಯ್ಯತ್ತು ಪೊನ್ನು ಮಿಪ್ಪಣವಡ್ಡಂ ||
ಲೇಸೆನಿಸುವ ಬೆಲೆ ತಾನಾಗಲ್ |
ವಾ.....ಸಲಿಕ್ಕೇನಕ್ಕುಂ ||

ಬೀಸಿಗೆ ೧ ಗ ೫೦| ೨ಲು ಹಲ ೧ ಲಬ್ಬ ಗ ೨||ಂ ವಿ ೨||

ಟೀಕು || ಬೀಸಿಗೆಯ ಹೊನ್ನಂ ಅರ್ಧಿಸಲು ಹಲ ೧ಕ್ಕೆ ಹಣವಹುದು. ಬೀಸಿಗೆ ಹಣವೆ
ಂಣೆಯಹುದು...ತೈರಾಶಿಯ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಾದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೪ ||

ಗುಣಿಯಿಸು ಕಾಲದ ಮಾಲ್ಯವ |
-ಳೆ ಬೀಯನುನಾಯದೊಳಗಮೆತ್ತಿ ಪಲಮುಂ ತಾಂ ||
ಗಳಿಯಿಸಿದ ದಿನದಿಚ್ಚೆ |
ಗಳಿಂತದನನುಪೊಂತರದಿ ತರಲ್ಕೆ ಪಲಮುದಯಿಸುಗುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೫ ||

ಎರಡು ದೆವಸಕ್ಕೆ ಮೂಱುಂ |
ನಿರುತಂ ತಾಂ ಪಡೆವ ಮೂಱು ದಿನಕಂ ನಾಲ್ಕುಂ ||
ಭರದಿಂ ಬೀಯಂಮಾಡಲ್ |
ಕರಸಸಿ ಮಾಸಕ್ಕೆಯೆನಿತು ಪೊನ್ನಂ ಪಡೆಗುಂ ||

ದಿನ ೨ | ದಿನ ೩ | ತಿಂಗಳು ೧೨ ಲಬ್ಬ ಗ ೬೦ ||
ಆ.ಗ೩ | ಬಿ.ಗ೪ |

ಟೀಕು || ಅಂಶ ಭೇದದ ಮಾಹೃತಿಗೆ ವಿಪತ್ತಿಯಂಮಾಡಿ ಸಮಭೇದಂಮಾಡಲು ಎಂದರೆ
೨ ದಿನವನೂ ಬೀಯ ೪ನೂ ಗುಣಿಯಿಸಲು ಆ ದಿನ ೩ ಆಯ ೩ನೂ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೯ ಬೇಜಿ
ನಾಲ್ಕುಂ ಗ ೨ ಕೂಡಿ ಮತ್ತೆ ೩ ಕೂಡಿದರೆ ೯/೬ ೫/೬ ಆಯದೊಳಗೆ ಬೀಯವ ಕಳೆಯಲು
೧/೬ ತಿಂಗಳು ದಿನವನುಮಾಡಲು ೩೬೦ ಇದನ್ನು ೧೫೦ ಗುಣಿಯಿಸಿ ೬೫೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಬಸರಿ.

ಎನಿತು ದಿನಸಕ್ಕೆ ಬೀಯಂ—

ಸೂತ್ರಂ || ೭೬ ||

ಎನಿತುಭಯ ದಿನಂಗಳು ಲಾಯಮಪ್ಪ ಕಾಂಚನಮೆನೆ ಪೆರ್ಚಿಸೂ |
ದನಿತಪ್ಪೊಳಾಯ ಬೀಯವನುಚ್ಚೆ..... ||
ಶೇಷದಿಂಧನವೆನಿತಿವ್ವುದಂ ತೆಗೆಯೆ ಬಂದುದು ವಾಬ್ರಯವಾದತ ದ್ವಿ |
ತನ ತಾಯಸಕ್ಕಳಿಗುಮಾಡಿ ದಿನಸಂಗಳ ಪಥಪ್ರಮಾಣಮಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೭೭ ||

ಸಂತತಮಪ್ಪಾಯವನು ಕರತದ್ವಯ ಮಾಯಮಾಗೆ ಬೀ |
ಯಂತ್ರಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಪಂಚಕಶತಕಂಗಳುಮಾಗಿರೆ ನೋನಿಂ ಪೋ | ||
ದಂತ್ರಿ ಸಹಸ್ರಮಾಗಿರೆ ಮಾಸಸಂದುದಂ |
ಸಂತತನೋಡಿ ಪೇಟುವುದದಂತಿಖಾಮಣಿ ವಿಷ್ಣು ಭೂಷಣಂ ||

ದಿನ ೧ | ದಿನ ೩ | ಉಟಾದಡಿ ಗ ೩೦೦೦ ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೩ ||
ಆ.ಗ ೨೦೦ | ಬಿ.ಗ ೫೦೦ |

ಟೀಕು || ಆಯದ ದಿನ ೧ನೂ ಬೀಯ ೫೦೦ನೂ, ಗುಣಿಸಲು ೫೦೦ ಮತ್ತು ಬೀಯ ದಿನ ೩ನೂ ಆಯ ಗ ೨೦೦ನೂ ಗುಣಿಸಲು ೬೦೦ ರೊಳಗೆ ೫೦೦ ಕಳೆಯಲು ೧೦೦ ಇದ ಬೇಟಾರಿಸಿ ೩೦೦೦ನೂ ಬೀಯದ ದಿನ ೩೦೦ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೯೦೦೦ನೂ ೧೦೦೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ದಿನ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦ ದಿನವೆಂದು ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ .

ಸೂತ್ರಂ || ೭೮ ||

ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ವಿಷ್ಣು ಬೀಡಿನೊಳಗೊರ್ವ ವಣಿಕ್ಕುತತಂ ದಿನಂದಿನಂ |
ಪ್ರತಿಪದಿನಾಟು ಪೊನ್ನದವ ಪತ್ತುದಿನಕ್ಕುಟುವತ್ತು ಪೊನ್ನನಾ ||
ಜೀತಧನದಲ್ಲಿ ಸಂತತಮದಾಕ್ಷಣ ಬೀಯಮದಾಗೆ ನೋಡು ಸಂ |
ಚಿತಮಿಡು ಲಕ್ಷಮಂತೆನಿತು ತಿಂಗಳೊಳಾದುದು ಪೇಟಮಾಬಿಯಂ || ?

ದಿನ ೧ | ದಿನ ೧ | ಉಟಾದ ಪೊಡಿ ಗ ೧೦೦೦೦೦ ಲಬ್ಧ ವರುಷ ೨೭ ತಿಂಗಳು ೯ ದಿನ ೧೦
ಆ.ಗ ೧೬ | ಬಿ.ಗ ೬೦ | ಹಾರ ೧೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೬ ||

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ; ಮರ್ಯಾದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ೭೯ ||

ತಿಂಗಳಿಗಿಪ್ಪತ್ತಯ್ಯಂ |
ಪೊಂಗಳ ತಾಂ ಪಡೆವ ಮೂಟುತಿಂಗಳ ಬೀಯಂ ||
ಪೊಂಗಳುಮಯ್ಯಾಟಾಗಲ್ |
ಪೊಂಗಳ್ ಮೂನೂಟನೆನಿತು ದಿನಕಂ ಪಡೆವರ್ ||

ತಿಂಗಳ ೧ | ತಿಂಗಳು ೩ | ಉಟಾದು ಗ ೩೦೦ ಲಬ್ಧ ವರುಷ ೧ ಹಾರ ೨೫ ||
ಆಯ ಗ ೨೫ | ಬಿ.ಯ ಗ ೫೦ |

ಟೀಕು || ಸೂತ್ರ ಹಿಂದಿನ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಅಡಿ ಉತ್ತರಗದವ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೮೦ ||

ಗದದೊಳಗೊಂದಂ ಕಳೆ ಗುಣಿಯಿಸು |
ಗದದಿಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಾದಿಯೊಳ ||
ರದೊತ್ತು ಗದದತಾದಿಂದನೊಕ್ಕು |
ರಸಂಗಳತಂ ಧನಮಕ್ಕುಗಣಕರ್ ಮೆಚ್ಚಲ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೧ ||

ಶತಮಾದಿ ಯುಗ್ಮಹೀನಂ |
ಸತತಂತಾಂ ಇಷ್ಟಗದವ ಪದಿನಾಲ್ಪಾಗಲ್ ||
ಅತಿಶಯದಿ ಪೇಟ ಧನಮು |
ಮತಿವಂತಾ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಅದಿ ೧೦೦ ಹೀನೋತ್ತರ ೨ ಇಷ್ಟಗದ ೧೪ ಲಬ್ಧ ಸಂಕಳಿತ ದನ ೧೨೧೮ ||

ಟೀಕು || ಗದದೊಳಗೆ ೧ ಕಳೆಯಲು ೧೩ನೂ ಹೀನೋತ್ತರ ೨೩೦ ಗುಣಿಸಲು ೨೬ನೂ
ಅದಿಯ ೧೦೦ನೂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಲು ೨೦ ರೊಳಗೆ ಕಳೆಯಲು ೧೭೪ನೂ ಆಗದವ ೧೪೩೦ ಗುಣಿಯಿಸಿ
ಹೀನೋತ್ತರ ೨೩೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಅನೆಯ ಕೂಲಿಯ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೮೨ ||

ದಂತಿಯೊಳೊಂದನೊಂದಿಸಿ ದಿನಂಗಳನೊತ್ತುವುದಾದಿನಂಗಳಂ |
ಸಂತತ ವರ್ಗಿಸುತ್ತೆ ದಿವಸಂಗಳನೊಂದಿಸು ಅರ್ಧಿಸುತ್ತಮಂ ||
ತಂತದ ಸೋದಿಸಲ್ಪುಟಾದ ಶೇಷಮುಮಂ ಗುಣಿಸಂತೆ ಕೂಲಿಯಂ |
ದಂತಿಯೊಳಿಂಬಿನಿ ತೆಗೆಯೆ ಭಾಸ್ಕರನೋಜೆಯೆ ಬರ್ಕುಮಾಪಳಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೩ ||

ಕರಿ ನೂಟಿಂಟುಮನೆಯೆ ಕಾವ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದೊಂದು ಗದ್ಯಾಣಮಂ |
ಸ್ಥಿರಮಾವೆಂ ನಿನಗೊಂದದಗ್ಗದ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದಾನೆಯಂ ಮಾಟಲಾ ||
ಕರಿಯಾರೋಹಕನಿಪ್ಪತ್ತಯ್ಯು ದೇವಸಂ ಕಾಯ್ದೊಲೈನೆಂದಾಗಳೀ ಬ |
ಬ್ಬರಸಂವಾಜದ ಲೆಕ್ಕಮಂ ತಿಳಿಪಿದಂ ನಿವ್ಯಾಜದಿಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ||

ಕರಿ ೧೦೮ಕ್ಕೆ ದಿನ ೧ ಗ ೧ ದಿನ ೧ಕ್ಕುಂ ಮಾರುವನೆ ೧ ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾದ ದಿನ ೨೫ಕ್ಕೆ
ಕೂಲಿ ಲಬ್ಧ ೧ ೨೨ ಗ ೨ ವಿಳ||

ಟೀಕು || ಕರಿ ೧೦೮ಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಲು ೧೦೯ನೂ ಆ ಕಡೆಯ ದಿನ ೨೫೩೦ ಗುಣಿಸಲು
೨೭೨೫ ಇದನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಆ ಕಡೆಯ ದಿನ ೨೫ನೂ ವರ್ಗಗೊಳಲು ೬೨೫ಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ೨೫ನೂ
ಕೂಡಲು ೬೫೦ನೂ ಅರ್ಧಿಸಲು ೩೨೫ ಇದನು ಮುಂಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲು ೨೪೦ ಇದನೂ
ಆಕರಿ ೧೦೮೩೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೮೪ ||

ಅಳಿನೊಳೊಂದನೊಂದಿಸು ಉಟಾದದಿನದಿಂದಿರಿವಾದಿನಂಗಳಂ |
ಪೇಟದೆ ವರ್ಗಿಸಲ್ಲಿ ದಿವಸಂಗಳನೊಂದಿಸು ಅರ್ಧಿಸುತ್ತಮಂ ||
ಮಾಣದೆ ಸೋದಿಸಲ್ಲಿ ನಿಜಜೀವಿತವೊಂಗಳನೊತ್ತಿ ಮತ್ತೆಯುಂ |
ಅಳಿನೊಳೊತ್ತಿ ಬಂದೊಡದು ಜೀವಿತವೊಂಗಳೆ ಬರ್ಕುಮಾವಗಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೫ ||

ದಿನದೊಳಗೊಂದಂ ಕುಂದಿಸು |
ಅನುನಯದಿಂದರ್ಥಸದನು ಗುಣಿಸಾ ದಿನದಿಂ ||
ಮನುಕೆಯ್ಯೊಂದಂ ಭಾಗಿಸೆ |
ಅನು... ಬರ್ಕ್ಕು ನಷ್ಟಅಳಿನ ಹೊನ್ನಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೬ ||

ನಿಚ್ಚೊಂಬತು ಜೀವಿತವೊಂಗಳು |
.. ದಿಂ ತರುಬಿದಾಳು ನಾನೂಱಯ್ವತ್ತುಂ ||
ನಿಚ್ಚೊಚ್ಚನುಱಾದುಪೋಗಲ್ |
ಬಿಚ್ಚು... ಪೇಟ ಮಾಸವೊಂದಕ್ಕೇನೋ ||

ಅಳು ೪೫೦ ದಿನ ೧ ಗ ೯ ವೋಡುವ ಅಳುಗಿನ ದಿನ ೩೦ ಲಬ್ಬ.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಜೀವಧನವಿನ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೮೭ ||

ಅಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸ... |
ಕೆಡಲೀಯದೆ ಬಂದ ರಾಶಿ ಜೀವಧನಂಗಳ್ ||
ಬಿಡದೆರುಗೆತ್ತುಗೆ ಬರ್ಕ್ಕುಂ |
ತಡೆಯದೆ.....ರಾಶಿಕ ವ್ಯವಹಾರಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೮ ||

ಒಂದೊಂದನಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸು |
ಸಂದೇಹದ ಧನಮದಕ್ಕು೦....ಧನಮಂ ||
ಒಂದೊಂದಱಂದೆ ಭಾಗಿಸು |
ಬಂದಿರ್ಕ್ಕುಂ ಮದೆಯ್ವೆಮುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೮೯ ||

ಊರಿಂಗಿ ಮೂಱು ಬಾಗಿಲ್ |
ಊರಹೊರಕ್ಕೆಯ್ವು ಬಟ್ಟೆ ಬೆಟ್ಟಗಳೇಱುಂ ||
ನೀರುಂಬಕೂಪ ಒಂಭತ್ತು |
ಆರವೆ ಹನ್ನೊಂದು (ಜೀವಧನ) ಮಂ ಪೇಲಾ ||

ಊರಿಂಗಿ ಬಾಗಿಲು ೩ ಬಟ್ಟೆ ೫ ಬೆಟ್ಟ ೭ ಕೂಪ ೯ ಆರವೆ ೧೧ ಲಬ್ಬ ಸಮಜೀವಧನಂಗಳ್
೧೧೫೫ ಆರವೆ ೧ ಕಂಜೀವಧನಂಗಳು ೯೪೫....

ಟೀಕು || ಆಯ್ವು ರಾಶಿಯನು (ಅಡರೆ ಗುಣಿ) ಸಲು ಸಮಸ್ತಜೀವಧನಂ ೧೦೩೯೫ ಈ ಪ್ರತಿ
ಯನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಶಿಯಿಂ ಗುಣಿಯಿಸಿ..... ಲಬ್ಬ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೦ ||

ಪದಿನೂರು ಬಾಗಿಲಾಗಲ್ |

ಪದಿನಯ್ಯಂ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಟ್ಟ ಹದಿನೇಳಾಗಲ್ ||

ಒದವಿ (ದ ಕೂಪ) ಹತ್ತೊಂಬತ್ತುಂ |

...ಆರವೆಯಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಜೀವಧನಮಂ ಪೇಟಾ ||

ಬಾಗಿಲು (೧೩) ಹದಿನಯ್ಯ ೧೫ ಬಟ್ಟೆ ೨೫ ಬೆಟ್ಟ...ಕೂಪ ೧೯ ಆರವೆ ೨೧ ಲಬ್ಧ ೧ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಧನ ೧೨೨೬೮೫ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಗಿಲಲು ಗಕ್ಕು....೧೦೧೭೫ ಬಟ್ಟೆ ೧೪೦ ೮೮೧೭೯ ಕೆರೆ ೧೪೦ ೭೯೬೧೫ ಆರವೆ ೧೪೦ ೬೨....

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೧ ||

ನಿರುತಂ ಗೋಸಾವಿರಕ್ಕಂ ದಿನವೊಂ....ಪಣವೆರಡಾಗಲ್ |

ನಿಚ್ಚಂ ಗೋದಾನವಯ್ಯಂ ಗೊಡಲು ದೆವಸವಿನ್ನೂರು ||

..... |

...ಕೊಡುವೊಡೆ ಕೂಲಿಯೆಂಬುದಂ ಪೇಟಾಗಣಕಾ ||

ಗೋವು ೧೦೦೦೦ ದಿನ ಗಕ್ಕು ಕೂಲಿ ಹ ೨ ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ಮಾಲುನಜೀವಧನ ೫ ಕಾದದಿನಂಗಳ್ ೨೦೦ ಲಬ್ಧ ೧ ೨೦ ಹ ೧ ವಿ ೨ ||

ಟೀಕು|| ೫ನೂ ೨೦೦ ಟಾಂ ಗುಣಿಯಿಲಲು ೧೦೦೦ ಜೀವಿತದ...ರಾಶಿ ೨೦೦೦ ಮತ್ತೆ ಹ೨ನೂ ಮಾಲಾದ ಜೀವಧನ ೫ನೂ ಗುಣಿಯಿಲಲು ೧೦ನೂ ಮತ್ತೆ ೧೦ನೂ ಕೂಡೆ ೨೦ ಅದನು ರಾಶಿಯಿಂ ಕೂಡಿ ಮತ್ತೆ ರಾಶಿಯ ಮತ್ತದರ ಗುಣಿಸಿ ರಾಶಿಯಮಾಡಿ ಮೊದಲ ೧೦೦೦ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಪೊಟ್ಟಣದ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೯೨ ||

ಪೊಟ್ಟಣಮಂ ತದ್ವಿಗುಣಿತದಿ ಕಟ್ಟಿದೊಂದುಲಾಯೆ ಉಪಾದಾಪೊನ್ನಂ |

ಕಟ್ಟಿದೊಂದುಪೊಟ್ಟಣಮಂ ಪೊಟ್ಟಣದೊಡೆಯರ್ಗೆ ಕುಡುಗೆ ಬೇಡಿದ ಪೊನ್ನಂದಶ||

ಪೊಟ್ಟಣಮಂ ಕಟ್ಟಿದುದಶಶತ ನಿಷ್ಕದೊಳಗೊಂದು ಮೊದಲಾಗಿದಾರ್—

....ದಶಶತಸಂಖ್ಯಾತಂ ಬರೆಗಂ ವಿಷಡೆತೊ ಕುಡುವೊಡೆನನಾಚ್ಚೇಡಿದುದಂ ||

ಪೊಟ್ಟಣ ಗಕ್ಕಂ ಕಟ್ಟುವವರ ತದ್ವಿಗುಣ ೧-೨-೪-೮-೧೬-೩೨-೬೪-೧೨೮-೨೫೬-೫೧೨ ಅಂತು ಗ ೧೦೦೦೦.

ಟೀಕು || ಒಂದು ಮೊದಲ ದ್ವಿಗುಣದಲೊಂಭತ್ತು ಸ್ಥಾನದ ಪರ್ಯಂತರ ಇಕ್ಕು ಕವಣಿಸಿ ಕೂಡಲು ೫೧೧ ಕಳೆಯಲು ೪೮೯ ಇದು ಕಡೆಯ ಸ್ಥಾನದ್ದು ಅಹುದು.

ಮುದ್ರಿಕೆಯ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೯೩ ||

ವೊಂಗಳು ಮೂವತ್ತೆತ್ತರೊಳ |
ಯ್ವುಂಗುರವನ ಮಾಡಿ ಕೆಯ್ಯೊಳಿಟ್ಟಾಹಿಯಲಿ ||
ದರ್ವಗನೆಗೆ ನಿಚ್ಚಲೊಂದಂ |
ವೊಂಗೊಡುವುದು ಕಡೆ....ಮುದ್ರಿಕೆಯಂ ||

ವೊಂಗಳು ಗ ೩೦ಕ್ಕಂ ಉಂಗುರ ೫ಕ್ಕಂ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣ ೧-೨-೪-೮-೧೫ ಗ ೩೦ಕ್ಕಂ
ದಿನ ೧ಕ್ಕಂ ಕೊಡುವುದು ಗ ೧ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಉಂಗುರವನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಿಕೊಳ್ಳು.

ಭೈತ್ರದ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೯೪ ||

ನುಡಿದಿದ್ ಭೈತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯ |
ಗಡಣೆಯೊಳೊಂದೊಂದ (ಕೂಡಿ) ತದ್ವಿಗುಣಂ ಗೆ ||
ಯ್ದೊಡನೊಂ (ದಂ) ಕಳೆಯಲು |
ಕಡೆವರ ವಿಕ್ರಮದಿನಕ್ಕುಮದು ಸಮಭಾರಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೯೫ ||

ಶರನಿಧಿಮಧ್ಯದೊಳ್ಪರಿವ ಭೈತ್ರದೊಳೊಂದೊಳೊಳೊಂದು ಭಾರದಿಂ |
ದಿರೆ ಹರಿಗೆಟ್ಟು ಪೋಡಶದಶನಿಜಮಾನ ಸಹಸ್ರಭಂಡಮಂ ||
ಬೆರಸಿಕೊಂಬರಿ ಕ್ರಮದಿ ಮಂತೆನಿತುಂ ಸಮಭಾರಮಾಗಲಂ |
ದೊರೆಯಲೆ ಬೇಟೆ ಬೇಟೆ ನಿಜಭೈತ್ರದ ಮೂಲಧನ ಪ್ರಮಾಣಮಂ ||

ಭೈತ್ರ ೫ ಕಂ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಪ್ರಮಾಣ ೬ - ೧೧ - ೨೧ - ೪೧ - ೮೧ ಸಮಭಾರ
೩೨, ೩೨, ೩೨, ೩೨, ೩೨ ||

ಟೀಕು || ಅಯ್ಯ ರಾಶಿಯನೂ ಕೂಡಲು ೧೬೦ ಇದನು ಅಯ್ಯ ರಾಶಿಯ ೫೬೦ ಭಾಗಿ
ಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಾನಭಾರವಹುದು

ಸೂತ್ರಂ || ೯೬ ||

ನರಪತಿ ಸಪ್ತಭೂಮಿಕೆಯ ಮಾಡಿಸಿಯೋಲಗದಿಂದಿರಲ್ಕೆ ತ |
ಗ್ಗಿರಿಪಲರೇಷಾದಂದು ನೆಲೆಮತ್ತಿನ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನವಿ ||
ದ್ವರಸಿಯರೇಷಾಸಲ್ಕೆನಿತು ಭೂಮಿಕೆಗಳ್ ಸಮಭಾರಮಾದುದೆಂ |
ದೊರೆಯುಂ ಮುನ್ನ ಭೂಮಿಕೆಗಳೊಳ್ ನೆಲಸಿದ್ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ||

ಭೂಮಿಕೆ ೭ ಕರ ಮೊದಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೇಷಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ೮, ೧೫, ೨೯, ೫೭,
೧೧೩, ೨೨೫, ೪೪೯ || ಲಬ್ಧ ಸ್ತ್ರೀರು ಸಮಾನವಾದಲ್ಲಿ ೧೨೮, ೧೨೮, ೧೨೮, ೧೨೮, ೧೨೮,
೧೨೮, ೧೨೮.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಗಣಿತ.

ಧ್ರುವಗತಿ, ಅಕ್ಷೇಪಗತಿ ಸಂಯೋಗಾನಯನ ಸೂತ್ರಾ—

ಸೂತ್ರಂ || ೯೭ ||

ಸತತಂ ಗತಿಯಿಂ ಧನಮಂ |
ಹತಿಯಿಸು ಅಕ್ಷೇಪಗತಿಯುಮಂ ಧ್ರುವಗತಿ ಶೇಷೋ ||
ನ್ನತಿಗತಿಯಂ ಹೃತಿಗೆಯ್ ದಿವ |
ಸ್ಥಿತಿಯಂ ತೋಜುನುಗೆ ಬಕ್ಪುಮುಭಯ ದಿನಂಗಳ್ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೯೮ ||

ಪತಿ ಸತಿಯು ಮುನಿದುಪೋಗಲ್ |
ಸತತಂ ಗಾವುದವ ಸವ್ತ ದಿವಸಾಂತರದಿಂ ||
ಪತಿಗಾವುದರೆಯನನುದಿನ |
ಗತಿವಡೆಯಲ್ ಸತಿಯನೆಂದು ವತಿಯೆಯ್ದುಗುಮೋ ||

ದಿನ ೧ಕ್ಕಂ ಸತಿ ನಡೆದ ಗಾವುದ ೧ ಮುಂಚಿದ ದಿನ ೭ ದಿನ ೧ ಕಂ ಪತಿ ನಡೆದ ಗಾವುದ ೧||ಯನು ಎಷ್ಟುದಿನಕ್ಕೆ ಕೂಡುವನು ಎಂದರೆ ಲಬ್ಧ ಸಂಖ್ಯೆಯೋಗದಿನ ೧೪ ಸಮಗಾವುದ ೨೧-೨೧

ಟೀಕು|| ದಿನ ೭ನೂ ವತಿಯಗಲೆ ೧೮೦ಗುಣಿಸಲು ೭ ಈವಿಟನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಗಾವುದಗಳ ಅರೆಮಾಡಲು ೧/೨ ಇದನೂ ಮುನ್ನಿದ್ದ ಎಟನೂ ಸಮಭೇದಮಾಡಲು ೩ ೧೪/೨ ಈ ೧೪ನೂ ೩೮೦ ಭಾಗಿಸಲು ಸಮಾನ ಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ ಆಸಮಾನ ಯೋಜನದ ೨೧ಗೆ ೭ ಕಳೆಯಲು ಸಂಯೋಗ ದಿನವಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೯೯ ||

ತರುಣಿಯೆ ದಿವಸಕ್ಕಯ್ದಂ |
ಪರಿಗುಂ ಪನ್ನೆರಡು ದಿವಸಮಂ ಪೆಟಗಿದ್ದ ||
ಕರಿತಿಧಿ ದಿವಸಕ್ಕೆಂಟಂ |
ಪರಿಗುಮೆನಲ್ಪಿನಿತು ದಿನದೊಳಾಂ ಕರಿನೆರಗುಂ ||

ದಿ ೧ಕೆ ಧ್ರುವಗತಿ ಗಾವುದ೫ ಮುಂಚಿತದಿನ ೧೨ ದಿನಕ್ಕೆ ಕರಿಪತಿ ಅಕ್ಷೇಪ ಗಾವುದ ೮ ಲಬ್ಧ ಸಂಯೋಗ ದಿನ ೨೦ ಸಮಗಾವುದ ೧೬೦, ೧೬೦ ||

ಟೀಕು || ದಿನ ೧೨ನೂ ಧ್ರುವಗತಿ ೫೮೦ ಗುಣಿಯಿಸಲು ೬೦ ಇದನೂ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಧ್ರುವಗತಿ ೫೮ ಅಕ್ಷೇಪಗತಿ ೮ ಕಳೆಯಲು ಶೇಷ ೩೮೦ ಮುನ್ನಿನ ೬೦ನೂಭಾಗಿಸಲು ಸಂಯೋಗ ದಿನವಕ್ಕುಂ ಈ ದಿನವ ಅಕ್ಷೇಪಗತಿ ೮೮೦ ಗುಣಿಸಲು ಸಮಾನಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ.

ದೇವಗತಿಸಂಖ್ಯೆಯೋಗದ ಸೂತ್ರಾ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೦ ||

ಆದಿಯನಾದಿಯ ಗತಿಯೋಳ್ |
ಶೋಧಿಸಿ ಭಯಬಾಜವಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಂದಂ ||
ಶೋಧಿಸಿ ಗುಣಿಯೆಸೆರಡುತೊಳಂ |
ಭೇದಿಸಿ ಕೂಡೊಂದನಲ್ಲಿ ಚಳಗತಿಯಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೧ ||

ಪರಿಕಾಷ್ಠನೊಂದುದೇವಸಂ |
ಪರಿಗುಂ ಪನ್ನೆರಡು ಗಾವುದಮನೊರ್ವಂ ||
ಹರಿವನೊಂದಾದಿ ಯೆರಡು |
ತ್ತರದಿಂ ತಾನೆನಿತುದೇವಸಕ್ಕೆ ಕೂಡುಗು ಪೇಲಾ ||

ದಿ ೧ ಧ್ರುವಗತಿ ಗಾವುದ ೧೨ ಚಳಗತಿ ಅದಿ ೧ ಉತ್ತರ ೨ ಲಬ್ಧ ಸಂಯೋಗ ದಿನ ೧೨
ಸಮಾನಯೋಜನ ೧೪೪—೧೪೪ ||

ಟೀಕು || ಧ್ರುವಗತಿಯೊಳಗೆ ಅದಿಯ ಕಳೆದು ಉತ್ತರದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ಭಾಗೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
೧೧|೧ ಕೂಡು ಅಂಶವನು ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ಭೇದದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ೧೧. ಇಲ್ಲಿ ೧ ಕೂಡಲು ಸಂಯೋಗ
ದಿನಮಕ್ಕುಂ. ಈ ದಿನದಿಂ ಧ್ರುವಗತಿಯಿಂ ಗುಣಿಸೆ ಸಂಯೋಗದಿನಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೨ ||

ಚಂ|| ವನಚರ ಭೀತಿಯಿಂ ಬೆದಲು ಮೋಡಲ ಯೋಜನಮಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತಾಂ |
ವನದೊಳು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಿಂ ಸರಿಗುಂ ಪರಿಪುಲ್ಲೆ ಬೆನನಪ್ಪದೊಳೇಟಗ||
ದಿನಂ ಬಿಡದೆ ತಾಂ ಮೃಗಸಹಜಕರೆಂದು ಪೇಳುಭತೋ |
ವನುಚತುರಾದಿ ಪಟುಚಯದಿನಾಮೃಗವನೆಂದಾ ಕಿರಾತನೆಯ್ದುಗುಂ ||

ದಿನ ೧ಕ್ಕೆ ಧ್ರುವಗತಿಗಾವುದ ೧೬ ದಿನ ೧ ಕಂ ಚಲಗತಿ ದಿ ೪ ಉತ್ತರ ೬ ಲಬ್ಧ ಸಂಯೋಗ
ದಿನ ೫-೫ ಸಮಗತಿಯೋಜನ ೮೦-೮೦ ||

ಟೀಕು || ಧ್ರುವಗತಿ ೧೬ಗೆ ಅದಿ ೪ ಕಳೆದುಬಿಡುವನು ಉತ್ತರದಿಂ ಭಾಗಿಸಲು ೨ ವ ೨
ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ೧ ಕೂಡಲು ೫ ಇದು ಸಂಯೋಗದಿನಮಕ್ಕುಂ. ಆ ದಿನಸವಧ್ರುವಗತಿಯಿಂ ಗುಣಿಸು
ಸಲು ಸಮಾನಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೩ ||

ನಲ್ಲಳ್ ಮುನಿದಯ್ಯಾವುದ |
ದಲ್ಲಿ ಪತಿ ಪೋಪಾಳಾದಿವುತ್ತರದಿಂದಂ ||
ನಲ್ಲಳ ಬಲವಿಡಿದೆಯ್ದಲ್ |
ವಲ್ಲಭೆಯಿಂ ಕಾಂಬನೆಂತು ದೇವಸಕ್ಕವಳಂ ||

ದಿನ ೧ಕಂ ಧ್ರುವಗತಿ ನಲ್ಲಳ್ ಗಾವುದ ೫ ದಿನ ಒಂದಕಂ ಚಳಗತಿ ಅ ೧ ಉತ್ತರ ೧
ಸಂಯೋಗ ದಿನ ೯ ಸಮಾನಗಾವುದ ೪೫-೪೫.

ಟೀಕು || ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೪ ||

ಹಂದಿಯ ಹರಿಯಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ |
ಯೊಂದಂ ಕಳೆದುಟಾದ ಗಚ್ಛಮಾ ಗಚ್ಛಮನಾ ||
ಹಂದಿಯ ಹರಿಯಿಂದಿಜಾಯಲ್ |
ಬಂದಿರ್ಕುಂ ಸುನಕನಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿದ ದೇವಸಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೫ ||

ಹಂದಿ ಹದಿನಯ್ದು ಗಾವುದ |
ವೊಂದುದಿನಂ ಪರಿಯಲದಕಿ ಬೆನ್ನೊಳೆ ಸುನಕಂ ||
ಒಂದೈದಿ ವೊಂದು ಉತ್ತರ |
ಯೆಂದಿಗಮೆಯ್ದುವುದು ಪೇಟಿ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ದಿನ ೧ಕಂ ಹಂದಿಧ್ರುವಗತಿ ಗಾವುದ೧೫ ದಳಗತಿ ಸುನಕ ಆದಿಗಾವುದ೧ ಉತ್ತರಗಾವುದ೧
ಲಬ್ಧ ಸಂಯೋಗ ದಿನ ೨೯ ಸಮಾನಗಾವುದ ೪೫೫-೪೫೫.

ಟೀಕು || ಧ್ರುವಗತಿ ೧೫ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ಒಂದು ಕಳೆಯಲು ಸಂಯೋಗದಿನಮಕ್ಕುಂ ಆ ದಿನದಿಂ
ಧ್ರುವಗತಿಯಂ ಗುಣಿಸಲು ಸಮಾನಸಂಯೋಜನಮಕ್ಕುಂ.

ಮಂದಗತಿ ಶೀಘ್ರಗತಿಗೆ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೬ ||

ಮಂದಗತಿ ಶೀಘ್ರಗತಿಗಳ |
ನೊಂದಿಸು ದಳಯಿಸಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ ಯೋಜನಮಂ ||
ಬಂದನಿತುಂ ದೇವಸಂಗಳ್ |
ಎಂದಿಜಾವುದು ಭಯಾರ್ತಸುಖ್ಯೆ ಯೋಗದಿನಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೭ ||

ಆಯ್ದಂ ಸದೈವನೊರ್ವಂ |
ಪದಿನಯ್ದುಂ ಪಡೆದವನು ವೊಡನೆ ವೊಡಮುಟ್ಟೆಂಬ ||
ತಯ್ದು ಯೋಜನಮಂ ನಡೆ |
ದಯ್ದುಗು ಮಗುಟ್ಟಯ್ದು ದಿನಕೆ ತಾಂ ಬಂದಿರ್ಪರ್ ||

ಮಂದಗತಿ ಗಾವುದ ೫ ಶೀಘ್ರಗತಿ ಗಾವುದ ೧೫ ಯೋಜನ ೮೫ ಲಬ್ಧ ಸಂಯೋಗ ದಿನ
೮ || ಜಾರ ?

ಟೀಕು || ಧ್ರುವಗತಿಯನೂ ಶೀಘ್ರಗತಿಯನೂ ಕೂಡಿ ಅರ್ಧಿಸಲು ೧೦ ಈ ಹತ್ತಿರಾಂ
ಯೋಜನ ೮೫ನೂ ಭಾಗಿಸಲು ಲಬ್ಧ ಸರಿ.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೮ ||

ಪಾರಾಮತಮಂ ನಯದಿಂ |
ಸಾರಸಮಂ ರಿತುದಿರಿಂದ ಹಂಸೆಯನಾ ||
ದೂರಾಂಭೋರಾಶಿಯಿಂದೆ ನವಿಲ್ಲಳ |
ಚಾರು ಗುಣವಾರ್ಥಿಯಿಂ ಗುಣಿಯೆನೆ ಸತತಂ (?) ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೦೯ ||

ಬರುಹಿಯ ನಂಭೋನಿಧಿಯಿಂ |
ಮರಾಳನಂ ಮದನಬಾಣದಿಂ ಸಾರಸಮಂ ||
ಸರಸಿಜಗರ್ಭನ ಮುಖದಿಂ |
ದಿರದೊತ್ತುಗೆ ಮೂಜಿಜಿಂದೆ ಪಾರಾವತಮಂ ||

ಗ ೩ | ಗ ೫ | ಗ ೭ | ಗ ೯ | ಪಾರಿವಾಳದ ಲೆಕ್ಕ ೫ ಗಿಣಿ ೭ ಹಂಸೆ ೯
ಪಾರಿವಾಳ ೫ | ಗಿಣಿ ೭ | ಹಂಸೆ ೯ | ನವಿಲ್ ೩ | ನವಿಲ್ ೩ ಪವುಜ ೪. ರಾಜಪುತ್ರರು
ಗ ೦೦ ಲಬ್ಧ ಸಾರಾಸ ನವಿಲು ೧೨ ಕಂ ಗ ೩೬ ಹಂಸ ೪೫ಕ್ಕೆ ಗ ೩೫ ಗಿಣಿ ೨೮ಕ್ಕೆ ಗ ೨೦
ಪಾರಿವಾಳ ೧೫ಕ್ಕೆ ಗ ೯ ಅಂತೂ ಹೊನ್ನು ೧೦೦ ಪಕ್ಷಿಯೂ ೧೦೦.

ಟೀಕು || ಕಡೆಯ ನವಿಲು ೩ ನೂ ಗ ೪ ರಿಂದ ಗುಣಿಯಿಸಲು ಹೊನ್ನು ಬರ್ಕು.
ಈ ಮರ್ಯಾದೆಯಲು, ಹೊನ್ನುನು ಪಕ್ಷಿಯನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಕೂಡಲು
ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೦ ||

ಉ || ಪನ್ನೆ ರಡಾದಿ ಮೂಲ ಧನಮಂ ತ್ರಿದಶೋತ್ತರವೃದ್ಧಿಯಂ ದಶಂ |
ಪೊನ್ನ ರನಾಧನಗ್ರತನಯಂ ತ್ರಿತಯಪ್ರವಾಡ್ಯ ಸೌಖ್ಯದಿಂ ಸ ||
ತ್ಸಂಗ ಜತುಷ್ಟಯ ಪ್ರಜೆಯ ಲಾಭದಿ ನಿರ್ವರುಪೊಂದೆ ಗದಸಂಪೂ |
ತಂಗಿಯಿಂ ಸಮಾನಧನಮಂ ಪಡಿದಿತಿಳಿಪಡದ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ||

ಧನಗ ೦೦ | ಧನ ಗ ೦೦ | ಲಬ್ಧ ಗದ ೧೯-೧೯ ಸಮಧನ ೭೧೪-೭೧೪
ಉ ೩ ಆ ೨ | ೪ ಆ ೧೩ |

ಟೀಕು || ಎರಡು ಆದಿಯ ಶೇಷವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಉತ್ತರದ ಶೇಷವನ್ನೂ ಕೊಂಡು
ಆದಿಯ ಶೇಷವನ್ನು ಗುಣಿಯಿಸಲು ೯ ಈ ೯ನೂ ಗುಣಿಸಿ ೧ ಕೂಡಲು ಗದಮಕ್ಕುಂ. ದನವರೆ
ರೂಪೇಣನೊಗದ ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂ ತಂದುಕೊಂಬುದು.

ಸಮಾನ ಪೂರ್ವಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾಲ್ಪುಡರ್ಕ್ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೧ ||

ಒಂದಹಿರೋಂದನೊತ್ತಿದರೆ ದ್ರವ್ಯದ ಲೆಕ್ಕಮದಂ ವಿಶೇಷದಿಂ |
ತಂದಿರದಿಟ್ಟು ಬೇಹಿ ಪ್ರತಿಯಂ ಕಡೆಯಿಂದನೆ ಭಾಗಿಸುತ್ತ ಮ ||
ತಂದಿ ಸಳಮುನ್ನಿನದೊಂದು ಬಟಾಕ್ಕೆ ತತ್ವಳಂ..... !
..... ||

ಸೂತ್ರಂ || ೧೧೨ ||

ನಯನಂ ಶಿಖಿಗತಿ ಶರ ಸಂ |
ಖ್ಯೆಯ ಗುಣಂಗಳಂ ನಾಲ್ಕು ಪುರದೊಳ್ ಪಡೆದುದ ||
ಪಡೆದುದನಾಪುರದ ಶಿವ |
ಭವನಕಡುಂ ಸರಿಮಿಗಿಲಂ ಪೇಲ ಮೊದಲುಮಂ ಪೂಜೆಯುಮಂ ||

೦ | ೦ | ೦ | ೦ | ಲಬ್ಧ ಮೊದಲ.....ತಂದುದು ೮೬ ಸಮಾನಪೂಜೆ ೧೨೦
೨ | ೩ | ೪ | ೫ | ೧೦ — ೧೦ — ೧೦.

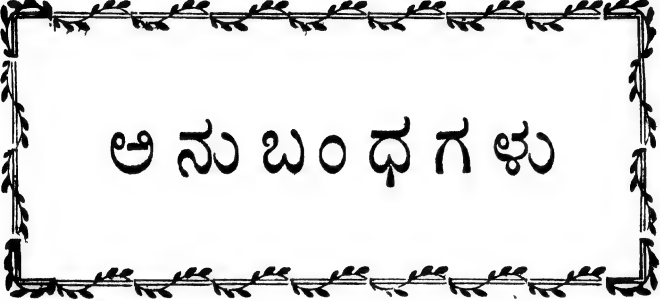
ಟೀಕು || ಈ ನಾಲ್ಕು ಪೂಜೆಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸಲು ಸಮಾನಪೂಜೆಯಕ್ಕುಂ
ಮೊದಲು ಗುಣ ಉಪಾಯಿ ೨ನೆಯ ಗುಣದಿಂ ೧ ಕೂಡಿ ೩ನೆಯ ಗುಣದಿಂ ಗುಣಿಸೆ ಮತ್ತೊಂದಂ
ಕೂಡಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣ....ಸಿ ಒಂದಕೂಡಲು ಮೊದಲ ಧನವಕ್ಕುಂ ದ್ವಿಗುಣದವೊಡ್ಡು.....
.....ಲಬ್ಧ ೧೦೮ ಸಮಾನಪೂಜೆ ೧೨೦-೧೨೦-೧೨೦-೧೨೦.

ಟೀಕು || ನಾಲ್ಕು (ಪೂಜೆ) ಯನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಯಿಸಲು ಸಮಾನಪೂಜೆಯ.....
೫ ಮೂಹನೆಯ ಗುಣದ ನಾಲ್ಕುಪಾಂ ಗುಣಿಸಿ.....ಣದಿಂ ಗುಣಿಸಿ ಮೇಲಣ ಅಂಶಮಂ ಕೂಡಲು
ಮೊದ.....ವಾರಂಗಳು. ಎನಿತುವಾದೊಡೆ ಪೊರಂ ವಿರೆಸಸಿ.....

ಇದು ಶುಭಚಂದ್ರ ದೇವ ಯೋಗೀಂದ್ರ ಪಾದಾರವಿಂದ ಮಧುಕರಾಯಮಾಣಂ
ಮಾಘಸಾನಂದಿತ ಸಕಲ ಗಣಿತ ತತ್ವವಿಲಾಸಂ ವಿನೇಯಜನ ವಿನುತ

ಶ್ರೀ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ
ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ
ಅ ನು ಬಂ ಧ — ೧

ಮಂಗುಣ ಅಳತೆಗೆ — ಅಳತೆಗೆ ಓಜಾಸೂತ್ರಂ :

ಸೂತ್ರಂ-೧ ಕಂ|| ಅರಿಯೊಂ....ಳೆ ಯೆರಡಂ |
ನಿರುತಂ ಘನವರ್ಗಗೆಯ್ಯೆ ಅದ್ವಗಾಣೆಗಳಕ್ಕುಂ ||
ಅರೆಯೆರಡು ಬೇಳೆವೊಂದ |
..... ||

ಸೂತ್ರಂ-೨ ಕಂ||ಹರೆಯಗಲಂ |
ಪನ್ನೊಂದು ಬೇಳೆ ಘಾತ ನೀಳನುದು ಬೇಳೆಗಳ ಕೋಲಂ ||
ಜೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಗುಣಿಸಿಯೆ |
ಯಿನ್ನಿದರಂ ಕುಂಟೆ ಪವಣ ವೇಲೈ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ವೊಡ್ಡರ ಗುಂಡಿ.....ಣಂ || ಹಾರ ೧೨೪ || ಗುಣ
ಕಾರದ ರಾಶಿ ೨೫೧೪೨೫ ||—

ಟೀಕು || ಅಗಲದ ಅಳತೆಯ ಕೋಲು ೧೨||ನೂ ಅರೆಗಳ ಮಾಡಲು ೨೫ ನೀಳದ ಘಾತದ
ಅಳತೆಯ ಕೋಲುಗಳನೂ ೧೧೭ ಅಗಲದ ಕೋಲು ೧೨|| ಬೇರೆ.....೧೧೩| ೮|| ಅರೆಗಳು ೨೫
ಅರೆ ಕಡಿಮೆಯ ಬೇಳೆಗಳ ಕೂಡಿದ ೨ ರಾಶಿ.....ದಲ್ಲೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಗುಣಕಾರದ
೨೫೧೪೨೫ ಯಿವು ಅದ್ವಗಾಣೆಗಳಕ್ಕುಂ ಯಿದನ್ನು.....ನಿಸುವ ಹಾರ || ಕುಂಟೆ ಒಂದಕ್ಕೆ
ಅದ್ವಗಾಣೆಗಳು ೧೩೮ ಯೆಂದು ಹಾರವಮಾಡಿ ಯಿಕ್ಕ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ನಿಜಕುಂಟೆಗಳು
೧೯೬೮ ಅದ್ವಗಾಣೆ ೧|| ಉದಾಹರಣೆ—

ಸೂತ್ರಂ-೩ ಕಂ|| ತೆತ್ತಿಸವರೆಗಳಾಗ... |
ವೃತ್ತದ್ರಿಯು ರಾಮವರೆಗಳ...ಗಲ.... ||
ಬಿತ್ತರದ ಘಾತದೆಂಟು ಬೇಳೆಯ |
ಸುಸ್ಥಿರದಿಂ...ವೇಲ ಕುಂಟೆಯ ಪವಣಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ವೊಡ್ಡರ ಗುಂಡಿ ನೀಳ ೧೮ ಅಗ ಇದಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಘಾತ ಕುಂಟೆಗಳು ೨೪೦
ಅಳಲ= ೧೬||

ಹಾರ ೩೨ ಗುಣಕಾರದ ರಾಶಿ ೧೯೩೬೫||

ಟೀಕು|| ಅಗಲ ೧೬|| ಅರೆಗಳು ೩೩ ನೀಳ ೧೮||ವರೆಗೆ ಅರೆಗಳು ೩೭ ಘಾತ ೮ ಗೆ ಬೇಳೆಗಳು
೬೫|...ಬೇಳೆಗಳ ಮಾಡಿಯಿರಿಸಿ ೩ ರಾಶಿಯನ್ನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಗುಣಕಾರದ ರಾಶಿ
೭೯೩೬೫. ಯಿವು ಅರೆವೀಸಕುಂಟೆಗಳಕ್ಕುಂ ಯಿದನ್ನು ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರ| ಕುಂಟೆ ೧ಕ್ಕೆ ಅರೆವೀಸ
ಗಳು ೩೨ ಎಂದು ಹಾರವಮಾಡಿಯಿಕ್ಕ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ನಿಜಕುಂಟೆಗಳು ೨೪೦.

ಸೂತ್ರಂ-೪ ಕಂ|| ಶಶಿಖಂಡುಗ ಕಿಪ್ಪತುಮಣ |
 ಶಶಿಮುಣುವಿಗೆ ದಡೆಯನಾಲ್ಕು ತಪ್ಪದು ಬಟಾಕಂ ||
 ಶಶಿದಡೆಯಕೆ ಸೇರಾಪತ್ತುಂ |
 ಶಶಿಸೇರಿಂಗಂ ಪಾವು ನಾಲ್ಕು ತಪ್ಪದು ನಿರುತಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೫ ಶಶಿಪಾವಿಗೆ ಗದ್ಯಾಣಂ |
 ವಸುಶಶಿಯಂ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದೆ ತಪ್ಪದು ನಿರುತಂ ||
 ಪಸರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನಿತುನ |
 ವಸುಮತಿಯೊಳ್ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ಗಣಕನಿಧಾನಾ ||

ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲಿನ ಕಾಳುಗಳ ಮಿತನ ಕಾ(ಂ)ಬ(ರೆ) ||

ಸೂತ್ರಂ-೬ (ಅ)ದ್ದ(ಕೆ)ನೂಱಯ್ಪತ್ತುಂ |
 ಅದ್ದನಕಂ ಸಾಸಿರದಯ್ಯೂಱು ನೆಲ್ಲಗಳಕ್ಕುಂ ||
 ಪೊದ್ದಿದ ಸೊಲ್ಲಗೆ ತ್ರಿಸಾಸಿರ |
 ಸದ್ಯದಿ ಮಾನಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲ ರವಿ ಸಾಸಿರಮುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೭ ಯಿದ್ದಪ್ರಸ್ಥಕೆ ವಸು(ಚತು)ಸಾಸಿರ | ?
 ತಿದ್ದಿದ ಕೊಳಗಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಗೂಡತ್ತೆರಡುಂ ಸಾಸಿರ ||
 ಬುದ್ಧಿಯ ಖಂಡುಗವೊಂದಕೆ |
 ನಿರ್ಧರ ಮೂವತ್ತ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಸಾಸಿರ ಕಾಳಂ ||

ಚಿಟ್ಟಿನ ಮುಣುವಿನ ಖಂಡುಗದ ಅಳತೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದು ಕಾಂಬರೆ.

ಸೂತ್ರಂ-೮ ಕಂ|| ಮೂರುಂ ಚಿಟ್ಟಿನವಡಿ....ಣಿವಿನ ಮಾನಂ |
 ಮೂಱುಂ ಕುಳಮುಣುವುಕೊಳಗ ಚಿಟ್ಟಿನ ಖಂಡುಗ ||
 ಮೂಱಾಗೆ ಮುಣುವಿನ ಖಂಡುಗ |
 ಮೂಱು.....ಗದೆ ಪೊಲನು ಮುಣುವೆನಿಸಿಕ್ಕುಂ ||

ಮುತ್ತಿನ ಕಣಜಿನ ತೂಕಕ್ಕೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೯ ಹತ್ತು ಹಣವಡ್ಡ ತೂಕದ |
 ಮುತ್ತಿನ ಕಣಜಕ್ಕು ಅದನು ಚೌವಡವಿನೊಳಂ ||
 ಮೊತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಬಿಗಿವುದು |
 ಮತ್ತಿನ.....ಭಾಷೆಗಿದುವೆ ತಪ್ಪದು (ಗಣಕಾ) ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೦ ಕಂ|| ಭಾರಕ್ಕೆಪತ್ತು ತೊಲೆಯುಂ |
 ಬಾರಕ್ಕುಂ ನೂಱುಸಂಖ್ಯೆ ಬೀಸಗೆಯಕ್ಕುಂ ||
 ಭಾರಕ್ಕೆ ಮಣವು ಪತ್ತುಂ |
 ಭಾರಕ್ಕಂತಾಗ ದಡೆಯ ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೧ ಕಂ|| ಭಾರಕ್ಕೃಭಾರಸಿರ ತೋಲೆಯುಂ |
 ಭಾರಕ್ಕುಂ ಕರುಷವೆಂಟುಸಾಸಿರಮಕ್ಕುಂ ||
 ಭಾರಕೆ ಕಾಲ್ಕರುಷ ಬತ್ತಿ ಸಾವಿರ |
 ಭಾರಕ್ಕುಂ ಮೂವತೆರಡು ಸಹಸ್ರ ಪೊನ್ನಿನ ತೂಕಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೨ ಭಾರಕ್ಕೆ ತೋಲೆಯು ವಿಂಶತಿ |
ಯು ತೋಲೆಗಯ್ವು ಬೀಸಗೆ (ಯಕ್ಕುಂ) ||
 ಸೇರಿದ ಭೀಸಗೆಗಿಪ್ಪತ್ತು ಹಲವಂ | ?
 ಧಾರಣಿಯೊಳ್ ಹಲಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕರುಷಗಳಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೩ ಕರುಷಕೆ ಗಿದ್ದೆಗೆ ನಾಲ್ಕುಂ |
 ಧರಣಿಯೊಳಂ ಭಾರದ.....ನಿರತದೊಳಿಂತುಂ ||
 ಹರುಷದಲಿ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಲ್ವುದು |
 ಪರಮಾರ್ಥಂ ತಪ್ಪದೆಂದು ಗಣಕನಿಧಾನಾ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೪ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿ ಬೆಗಡೆಗಳೆದೊಡೆ |
 ಮತ್ತದು ದಶಪಣವಡ್ಡ ತೂಕ ತಪ್ಪದು ಬಲಾಕಂ ||
 ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ಪವಳ ಕಣಜಗೆ |
 ಉತ್ತಮರುಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಲ ಧರಣಿಗಳಯ್ಯುಂ ||

ತೂಕಕಟ್ಟಣಿಗೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೧೫ ಹವಳಕ್ಕೆ ಕಣಜುಗಟ್ಟಳೆ |
 ಭುವನದೊಳಂ ಚೆವು ಅಡಹು ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಗಂ ||
 ಧ್ರುವದಿಂ ಮಂ (ಜ) ಡಿ ವಜ್ರಕೆ |
 ಜವದಿಂ ಕತ್ತರಿಗೆ ವೇಣಿ ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೬ ಕಂ|| ಕಪ್ಪುರಕೆ ಕುರುಜು ಎಂಬುದು |
 ಮೊವ್ವುವ ಜವ್ವಾಜಿಗೆ ನಂಕಿ ಚೆನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ತೂಕಂ ||
 ತಪ್ಪದು ಕಂಚು ತಾಮ್ರಕೆ ಹಲ |
 ಯಿಪ್ಪದು ಕಲಿಗಳತೆ ಗಜವು ವಾಜಿಗೆ ಖಡ್ಗಿ (ಯಾ) ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೭ ಜವುಳಿಯೆನೆ ಸೀ (ರೆ) ಯೆರಡುಂ |
 ಜವುಳಿಗಳಿಪ್ಪತ್ತು ಎನಿಸ ಕೋಡಿಗೆ ಮೊಂದುಂ ||
 ಜವುಳಿ ಚತುಸಂಖ್ಯೆ ಚಾಕುಳಿ |
 ಜವುಳಿಯ ಪರಿಭಾಷೆ ಪೇಲ್ವ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ಟೀಕು || ಹವಳ ತೂಗುವ ಕಣಜಿನ ತೂಕ ಗ ೧೯೨|| ಕಡೆದು ವೆಜ್ಜುವ ಅದ ಶುದ್ಧ ಮಣಿಯ ತೂಗುವುದು, ಮುತ್ತಿನ ಕಣಜ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಗ ೧-೦|| ಕಡೆಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವೆಜ್ಜುವ ಕೊರೆಯದೆ ಯಿದ್ದ ಮಣಿಯ ತೂಗುವರೆ — ಮುತ್ತಿನ ಕಣಜ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಗ ೧-೧ ಮತ್ತಂ ಯನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿತೂಕ ಗ ೧-೧ ಉಂಟು, ಮತ್ತು ಮುತ್ತಿನಮಣಿಗಳಿಗೆ ತೂಕಕಟ್ಟಳೆವ್ವುಗಳೆಂದು ವುಂಟು. ಮತ್ತಂ ಮುತ್ತುಗಳ ತೂಗುವ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ—ಕೊಚ್ಚಿ—ಕೋಪಾಕೋಟಿಯ ಆ ಅಡವು, ಕಂಚಿಯ ಅಡಹು—ಕಾಯಿ (ಕಾವೇರಿ ?) ಪಟ್ಟಣದ ಅಡಹು, (ಎ)ದ್ರಾಣಗರದ ಅಡಹು, ಕಳ್ಳಿಯ ಅಡಹು ಯಿಂಥಾ ಅಡಹುಗಳುಂಟು.

ವಜ್ರವತೂಗುವುದು ಮಂ(ಜ)ಜಾಡಿ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ೦೦|| = ಕಸ್ತೂರಿಯ ತೂಗುವ ವೇಣಿ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಗ. ಕವ್ವುರವ ತೂಗುವ ಕುರುಜು ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಗ ೪೮ ಪನ್ನೀರ ತೂಗುವ ತೊಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಸೇರು ೩೦ರ ಜವ್ವಾಜಿಯ ತೂಗುವ ವಂಕಿ ೧ಕ್ಕೆ ತೂಕ ಗ|| ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ.....ತೂಗುವುದು ಹಲ ಗಟ್ಟಿ...ಅನಿಯ ಅಳವುದಕ್ಕೇ ಗಜಕಟ್ಟಣೆ ಗಜ ೧ಕ್ಕೆ ಪಿಡಿಗಳ ೮ ಪಿಡಿಯ ಮಡಿದುದಿದ್ದ ಮೊಲದ ಅಳತೆಯೆ ಕುದಿರೆಯ ಅಳವ ಖಡ್ಗ ೧ ಎನಿಸುಗುಂ ಪಿಡಿ.....ಂಬುದು ೧.....ಟು... ..ಸುವುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೧೮ ಕಣಜಂ ವರ್ಗಂಗೊಂಡು |
ಎನಿತಾದೊಡೆ ಅಡಹಿನಿಂದ ಗುಣೆಯಿಸುಮತ್ತಂ ||
ಮಣಿ ತೂಕದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ |
ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೆ ಚಿವ್ವು ಲೆಕ್ಕ ತಪ್ಪದೆ ಬರ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೯ ಕಂ|| |
ನಿಶ್ಚಯದಿಂ ಮೂಲು ತೂಕ.....ಂ||
ಹೆಚ್ಚಿನ ಪವಳದ ಕಣಜಿಗೆ |
ನಿಚ್ಚಲು.. ಧರಣವಯ್ದು ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಖಂಡುಗ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೨೦ ಖಂಡುಗಕೆ ಪಂಚಕ ನಾಲ್ಕುಂ |
ಉಂಡಿಗೆಯೊಳ್ ಕೊಳಗವಯ್ದು ಪಂಚಕಶಶಿಗಂ ||
ಮಂಡಲದೊಳ್ ಕೊಳಗವೊಂದಕೆ |
ಕಂಡಿಹುದುಂ ಬಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ(ತ್ಯಂ) ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೧ ಬಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮಾನ ನಾಲ್ಕುಂ |
ಉಳ್ಳುವು ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸೊಲ್ಲಗೆಯೊಂದ |
ಕೊಳ್ಳಿತನೆ ಸೊಲಗೆ ಯೊಂದಕೆ |
ವೊಳ್ಳಿಲ್ಲದೆ ವೇಲ ಯೊಂದ ಗಿದ್ದನ ನಾಲ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೨ ಖಂಡುಗಕೆ ಕೊಳಗವಿಪ್ಪ ತು |
 ಖಂಡುಗಕಂ ಬಳ್ಳತೀತಿ ತಪ್ಪದು ಬಟಾಕಂ ||
 ಖಂಡುಗಕೆ ಮೂನೂಱುಪ್ಪತ್ತು ಮಾನಂ |
 ಖಂಡುಗಕಾಕಾ ಶ್ವಶ್ರಿ ನಾಗಾಕ್ಷೆ ಸೋಮ ಸೊಲ್ಲಗೆಯಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೩ ಖಂಡುಗಕದ್ದನಮೆಂತೆನೆ |
 ತಂಡದೊಳಂ ಗಗನತರ್ಕಶರಚರಣಂಗಳ್ ||
 ಖಂಡುಗಕೆ ಗಿದ್ದನಮೆಂತೆನೆ |
 ಕಂಡಿರು ನೀನಭ್ರಯುಗ್ಮ ಶಶಿಶರಮೆಂದುಂ ||

ಪೊನ್ನಿನ ಮಿತ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೨೪ ಕಂ|| ಪೊನ್ನಿಗೆ ಪಂಚಕವೆರಡುಂ |
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೆ ಪಣವು....(ಪಂ)ಚಕಶತಿಗಂ ||
 ಯಿನ್ನೊಂದುಪಣಕೆ ಪಾಗ ನಾಲ್ಕುಂ |
 ಬಿನ್ನೂದಿಂ ಪಾಗಕಯ್ದು ವೀಸಗಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೫ ಪೊನ್ನಿಗೆ ಪಣವು ಪತ್ತುಂ |
 ಪೊನ್ನಿಂಗಂ (ತಾಳ) ಪಾಗವೀಸೆಗಳನ್ನೂ ||
 ಪೊನ್ನಿಂಗಿಂಟು ನೂಱುಕಾಣಿಯು |
 ಪೊನ್ನಿಂಗಂ ಅದ್ದ.....ಯುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೬ ಪೊನ್ನಿಗೆ ಗಿದ್ದ ಗಾಣಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ |
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೆ ತಿಳಿಯೆ ವೇಟ ಲೆಕ್ಕಕ್ರಮದಿಂ ||
 ಮುನ್ನೂಱುಯಿಪ್ಪತ್ತು ಹತ್ತುಗಳಕ್ಕುಂ |
 ಯಿನ್ನಿದಕಂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಪ್ರತಾಪದ ಲೆಕ್ಕ :—

ಸೂತ್ರಂ-೨೭ ಕಂ|| ಪ್ರತಾಪಕೆ ಚೌಲ ನಾಲ್ಕುಂ |
 ಸತತಂ ಚೌಲಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಪಾಯಿಗಳಕ್ಕುಂ ||
 ಅತಿಶಯದ ಪಾಯಿಯೊಂದಕೆ |
 ಗತಿಸಂಖ್ಯೆಯ ಗತಿಯು ಯಿಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೮ ಪ್ರತಾಪಕೆ ಪಣವು ಬಾಣಂ |
 ಪ್ರತಾಪಕಂ ಧರಣವೆರಡು ಚೌಲಂ ನಾಲ್ಕುಂ ||
 ಪ್ರತಾಪಕೆದು.....ಲನೆಂಟುಂ |
 ಪ್ರತಾಪಕಂ ಪದಿನಾಱುಪಾಯಿ ಚೌಷಪ್ಪಿಗತಿಗಳುಮಂ ||

ಕಾಲಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಂ :—

ಸೂತ್ರಂ-೨೯ ಕಂ|| ಪದಿನೆಂಟು ನಿಮಿಷ ಕಾಷ್ಠಂ |
 ವೊದವಿದ ಮೂವತ್ತು ಕಾಷ್ಠ ಕಳೆಯೆನಿಸುಕುಂ ||
 ಅದು ಮೂವತ್ತು ಕಳೆಯಿಂ ಕ್ಷಣ |
 ವಿದಿತಂ ಕ್ಷಣ ವಾಱುಂದೆ ಫಳಿಗೆಯೆನಿಸುಕುಂ ||

ಟೀಕು || ಕಣ್ಣಿನ ಯೆರಡು ಯೆವೆಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ತೆಪ್ಪಿನಿತ್ತು ವೊಟ್ಟು ವೊಂದುನಿಮಿಷಮೆನಿಸುವುದು. ಅಂಥಹ ನಿಮಿಷ ೧೮ ಆದೊಡೆ ಅದು ೧ ಕಾಷ್ಠೆಯೆನಿಸುವುದು. ಅಂಥಾ ಕಾಷ್ಠ ೩೦ ಆದೊಡೆ ಅದು ೧ ಕಳೆಯೆನಿಸುವುದು. ಅಂಥಾ ಕಳೆ ೩೦ ಆದೊಡೆ ಅದು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೆನಿಸುವುದು. ಅಂಥಹ ಕ್ಷಣಂಗಳ್ ಆಱುಂದೊಡೆ ಅದು ೧ ಫಳಿಗೆಯೆನಿಸುವುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೩೦ ಎರಡುಂ ಗಳಿಗೆ ಮುಹೂರ್ತಂ |
 ನರ ಶ್ರಿಂಶನ್ಮುಹೂರ್ತಕೊಂದು ದೆವಸಮದಕ್ಕುಂ ||
 ಶರಶಶಿ ದಿವಸಮೆ ಪಕ್ಷಂ |
 ಕರಪಕ್ಷಂ ಮಾಸವೊಂದು ರವಿಮಾಸವರ್ಷಂ ||

ಟೀಕು || (ಎರಡು) ಫಳಿಗೆ ಆದೊಡೆ ಅದು ೧ ಮುಹೂರ್ತವೆನಿಸುವುದು. ಅಂಥಾ ಮುಹೂರ್ತಂಗಳು ೩೦ ಆದೊಡೆ ಅದು ಒಂದು ದಿವಸವಹುದು. ಅಂಥಹ ದಿವಸಗಳು ೧೫ ಆದೊಡೆ ಅದು ಒಂದು ಪಕ್ಷವಹುದು. ಅಂಥಹ ಪಕ್ಷ ೨ ಆದೊಡೆ ಅದು ಒಂದು ತಿಂಗಳೆನಿಸುವುದು. ತಿಂಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾಸ ಎಂದರೆ ವೊಂದೇ ಅರ್ಧವಕ್ಕುಂ. ಅಂಥಹ ತಿಂಗಳು ೧೨ಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷವಹುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೩೧ ಅಱುವತ್ತು ವಿಫಳಿಗೆ ಫಳಿಗೆ |
 ಅಱುವತ್ತುಂ ಫಳಿಗೆ ಗೊಂದುದೆವಸಮದಕ್ಕುಂ ||
 ಅಱುವತ್ತುಂ ಫಳಿಗೆಗಮೆಂ |
 ಟಿಪ್ಪಣಿಂಗಳಂ ಜಾವವೊಂದು ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಟೀಕು || ೬೦ ವಿಫಳಿಗೆಗೆ ಫಳಿಗೆ ೧ ಅಂಥಾ ಫಳಿಗೆ ೬೦ಕ್ಕೆ ದೆವಸಂ ಒಂದಹುದು. ಫಳಿಗೆ ೬||ಗೆ ಜಾವ ೧ ಅಹುದು. ಅಂಥಹ ಜಾವ ೬ಕ್ಕೆ ದೆವಸವಹುದು. ದೆವಸ ೩೦ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ೧ ತಿಂಗಳು ೧೨ಕ್ಕೆ ವರುಷವಹುದು.

ಧಾನ್ಯ ಪರಿಭಾಷೆ :—

ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲ ಕಾಳು

ಸೂತ್ರಂ-೩೨ ಗವಾಕ್ಷ ಕಂಡಿಯ ಧೂಳವು |
 ಅವಾ (ಱು) ಮಾಗಲಣು ನಾಮ ತಪ್ಪದು ಬಲಾಕಂ ||
 ಭಾವದಣು ವೆಂಟು ರೇಣುವು |
 ಕೋವಿದರಾರೇಣುವೆಂಟು (ಕರಿಯೆನಿಸಿ) ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೩೩ ಕರಿಯೆಂಟು ಕೂದಲ ಮೊನೆಯು |
 ಕರಿ(ಕೂದಲ್)ಯ ಮೊನೆಗೆ ನೋಡೆ ತಿಲವೊಂದಕ್ಕುಂ ||
 ಕರಿತಲದ ಕಾಳಿಗಂದುನೆಲ್ |
 ಕರಿಕೂದಲೊನೆಗೆ ವೊಂದು ಸಾಸಿವೆಯಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೩೪ ಗತಿಮತುಕಾಳ್ ಕರ್ಣಾಟದ |
 ಅತಿಶಯದಿಂ ಜೋಡುಯೆಂಬ ನಾಮವದಕ್ಕುಂ ||
 ಪ್ರತಿಜೋಡು ದ್ವಾದಶವರೆಗಿದ್ದನ |
 ಗತಿಗಿದ್ದನವಾಗೆ ಸೊಲಗೆ ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಟೀಕು || ನೆಲ್ಲಕಾಳು ೬೪ ಯೆಂಬುದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜೋಡುವೊಂದು ಎನಿಸುವುದು. ಯಿಂಥಾ ಜೋಡು ೧೨||ಗೆ ನೆಲ್ಲಕಾಳು ೮೦೦ಯಿದು ವೊಂದುಗಿದ್ದನ ಅಳತೆಯ ನೆಲ್ಲಕಾಳಕ್ಕುಂ— ಯಿಂಥಾಗಿದ್ದನ ೪ಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲ ೩೨೦೦ಕ್ಕೆ ಸೊಲ್ಲಗೆ ೧ ಅಹುದು ಇಂಥಾ ಸೊಲ್ಲಗೆ ೪ಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲ ೧೨೮೦೦ಕ್ಕೆ ಮಾನ ೧ಕ್ಕು ಯಿಂಥಾ ಮಾನ ೪ಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲ ೫೧೨೦೦ಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳ ೧ ಎನಿಸುವುದು. ಇಂಥಾ ಬಳ್ಳ ೪ಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲಕಾಳು ೨೦೪೮೦೦ಕ್ಕೆ ಕೊಳಗ ೧ ಎನಿಸುವುದು. ಇಂಥಾ ಕೊಳಗ ೨೦ಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲಕಾಳು ೪೦೯. (೬೦೦೦ ನೆಲ್ಲಕಾಳು ಒಂದು ಖಂಡುಗವೆನಿಸುವುದು) ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಅಳತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಕ್ಕುಂ. ಈ ಖಂಡುಗವೆಂಬುದಯ್ದು ಚಿಟ್ಟಿನ ಖಂಡುಗವೆನಿಸುವುದು. ಈ ಚಿಟ್ಟಿನ ಖಂಡುಗವ ತ್ರಿಗುಣಿಸಿದರೆ.....ಅಹುದು ತಪ್ಪದು.

ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಉದ್ದು ಹೆಸರಿಕಾಳ ಕಾಂಬರೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೩೫ ಸೊಲ್ಲಗೆಗೆ ಶರಿಗೆ ಮಾಷಂ |
 ಬಲ್ಲಂತೆಯೆ ಪೇಟ ನೀನು ತಪ್ಪದೆ ಬಲಾಕಂ ||
 ನಿಲ್ಲದೆ-ಗಗನಾಂಬರಾಭಿಯು |
 ಅ ||

ಟೀಕು || ಸೊಲ್ಲಗೆಗೆ ಉದ್ದಿನ ಕಾಳುಗಳು ೩೪ (೦೦) ಯಿದನು ೪ ಣಂದ ಗುಣಿಸಲು ೧೩೬೦೦ ಬಹುದು. ಯಿದು ಒಂದು ಮಾನದ ಲೆಕ್ಕವಕ್ಕುಂ. ಯಾ ಮಾನದ ಲೆಕ್ಕವನು ೪ಣಂದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೫೪೪೦೦. ಬಳ್ಳದ ಲೆಕ್ಕವನು ೪ ಣಂದ ಗುಣಿಸಲು ೨೧೭೬೦೦ ಬಹುದು. ಯಿದು ಕೊಳಗದ ಲೆಕ್ಕವಕ್ಕುಂ. ಯಾ ಕೊಳಗದ ಲೆಕ್ಕವನು ಯಿಪ್ಪತ್ತು ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ (೨೦)ಣಂ ಗುಣಿಸಲು ೪೩೫೨೦೦ ಉದ್ದಿನ ಕಾಳಕ್ಕುಂ. ಇದು ಒಂದು ೧ ಖಂಡುಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಉದ್ದಿನ ಕಾಳಿನ ಲೆಕ್ಕವಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ-೩೬ ಗಿದ್ದನ ಶರಿಗಂ ಮುದ್ದವು |
 ಯಿದ್ದ ನಿತಂ ಪೇಟ ನೀನು ಕಾಳಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ||
 ಸದ್ಯದೊಳೊಂಭಯ್ಯುಣಂ |
 ಬುದ್ಧಿಯೊಳಂ ತಿಳಿಯಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ||

ಟೀಕು|| ಗಿದ್ದನ ಗಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಕಾಳು ೯೦೦ ಯಿದನು ೪೫೦೦ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೩೬೦೦ ಯಿದು ಸೊಲ್ಲಗೆ ಗಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಯಾ ಸೊಲ್ಲಗೆಯ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ (೪) ಣ್ಡ ಗುಣಿಸಲು ೧೪೪೦೦ ಆಯಿತು. ಯಿದು ೧ ಮಾನಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಈ ಮಾನದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ ೪ ಣ್ಡ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೫೭೬೦೦ಯಿದು ೧ ಬಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾಳಕ್ಕುಂ. ಈ ಬಳ್ಳದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ ೪ ಣ್ಡ ಗುಣಿಸಲು ೨೩[೦೪]೦೦ ಬಹುದು. ಯಿದು ಕೊಳಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಲೆಕ್ಕವಕ್ಕುಂ. ಯಾ ಕೊಳಗದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ ೨೦ ಣ್ಡ ಗುಣಿಸಲು ೪೬೦೮೦೦ ಹೆಸರಿಕಾಳಕ್ಕುಂ.

ಸುವರ್ಣ ಪರಿಭಾಷೆ-ಯೋಜನ ಪರಿಭಾಷೆ

ಸುವರ್ಣ ಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಂ :—

ಸೂತ್ರಂ-೩೩ ಕರಿಯಣುವದೊಂದು ರೇಣುವು |
ಕರಿರೇಣುಗಳಕ್ಕುಮೊಂದು(ರೋ)ಮದ ತುದಿಯುಂ ||
ಕರಿ ರೋಮಾಗ್ರಂ ಸಾಸಿವೆ |
ಕರಿಸಾಸಿವೆಯಾಗಲೊಂದು ನೆಲ್ಲಿ ನಿಸಿಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೩೪ ಕರಿನೆಲ್ಲಿಗೊಂದು ವೀಸಂ |
ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರದ ನೆಲ್ಲಿಗೊಂದು ಪಾಗಮದಕ್ಕುಂ ||
ವಿಷನಿಧಿ ಪಾಗಕೊಂದು ಪಣಂ |
ದಶಪಣದಿಂದಂ ಪೊನ್ನುಮೊಂದು ತಪ್ಪದು ಗಣಕಾ ||

ಯೋಜನ ಪರಿಭಾಷೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೩೯ ಕರಿಯಣುವದೊಂದು ರೇಣುವು |
ಕರಿರೇಣುಗಳಕ್ಕುಮೊಂದು ರೋಮದ ತುದಿಯುಂ ||
ಕರಿರೋಮಾಗ್ರಂ ಸಾಸಿವೆ |
ಕರಿಸಾಸಿವೆಯಾಗಲೊಂದು ಜವೆಯೆನಿಸಿಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೪೦ ಕರಿಜವೆ ಯಾಗಲ್ಕುಂಗುಲ |
ನಿರತಂಗುಲ ಘೇ(ಗೆ)ಣಿಗದುವೆ ಪನ್ನೆರಡಕ್ಕುಂ ||
ಶರನಿಧಿ ಗೇಣಿಗೆ ಹಸ್ತಂ |
ಶರಧಿಯ ಹಸ್ತಂಗಳೊಂದು ದಂಡಮೆನಿಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೪೧ ಎರಡುಂ ಸಾಸಿರ ದಂಡಂ |
ನಿರುತಂ ತಾನೊಂದು ಕ್ರೋಶ ನಾಲ್ಕುಂ ಕ್ರೋಶಂ ||
ಪರಿವಿಡಿ ಯೋಜನ... |
.....ಗಣಿತ ವಿಳಾಸಾ ||

ಸೂತ್ರಂ-೪೨ ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣಮಂತೇನ |
 ಪುರುಷಂ ತನ್ನಿರಡುಕೆಯ್ಯ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲ್ ||
 ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣ ಮೆನಿಸುಗು |
 ಪರಮಾರ್ಥಂ ತಪ್ಪದೆಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

[ಶಕನ್ಯಪಕಾಲಮಂಕಾಂಬರೆ]

(ಸಂ) ಆರ್ಯಾ ||ರಷ್ಟಾದಶ ಗುಣಿತಂ...!... ಪಗತಸಂವತ್ಸರೇಣ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಂ ||
 ನವಗಗನಾಬ್ಧಿ ಸಮೇತಂ | ಶಕನ್ಯಪಕಾಲಂ ವಿಜಾನೀಯಾತ್ ||

ಟೀಕು || ಪಷ್ಠಿಯೆಂದರೆ ೬೦ನಿಕ್ಕಿ ಅಷ್ಟಾದಶ ಎಂದರೆ ೧೮ರಿಂ ಗುಣಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯೇನು ಸಮ್ಮಿಶ್ರಂ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಪ್ರಭವಸಂವತ್ಸರಾದಿಯಾಗಿ ಯಾ ಕಾಲೋಚಿತಕ್ಕೆ ನಡೆವ ಶಾರ್ವರಿ ಸಂವತ್ಸರಪರಿಯಂತವೆನಿಸಲಾಗಿ ೩೪ ಆಯಿತು ಇವನು ಕೂಡಿ.....ಗೆ, ನವಗಗನಾಬ್ಧಿ ಸಮೇತಂ ಎಂದರೆ ೪೦೯ ನುಕೂಡಲು ೧೫೨೩ ಬಹುದು. ಯದೀಗ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವಂಶವನ್ನು ತಪ್ಪದು. ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಿದ ಹಾರ ೧೮೮ವೊಳಗೆ ಪ್ರಭವಾದಿಯಾಗಿ ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ೪೦ ಸಂವತ್ಸರ ಮುಗಿದರೆ ಕೂಡಲು ೧೯ ಅಹುದು. ಯಿದು ಅಹುವತ್ತ ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸುವ ಹಾರವನ್ನು. ಯಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಹುವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರ ಮುಗಿಯಿತು. ಎಂದರೆ ಹಿಂದಣ ೧೯೮ ವೊಳಗೆ ಒಂದೊಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಗುಣಿಸುವ ಹಾರವ ಮುಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುದು. ಬಹುಕವಿಕಾರ್ತಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಕೂಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಣ ಮರಿಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರುಷಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಬಹುದು.

ಅಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಬಲವ ಚತುರಂಗಬಲವ ಕಾಂಬರೆ ಗುಣಿತದ ವಿವರ

—ಅಮರಸಿಂಹದೊಳಗೆ ಎರಡನೆಯ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥ—

ಶ್ಲೋ || ಏಕೇಭೈಕರಧತ್ಯಶ್ಚಂ ಪತ್ತಿಃ ಪಂಚಪದಾತಿಕಾ ||
 ಪ್ರತ್ಯಂಗೈ ಸ್ತ್ರೀಗುಣೈಸ್ಸವೈಃ ಕ್ರಮಾದಾಖ್ಯಾ ಯಥೋತ್ತರಂ ||
 ಸೇನಾಮುಖಂ ಗುಲ್ಮಗಣಾ ವಾಹಿನೀ ಪೃತನಾ ಚಮೂಃ ||
 ಅನೀಕಿನೀ ದಶಾನೀಕಿನೈಶ್ಚಾಹಿಣ್ಯ(ಧ ಸಂಪದಿ) ||

ಟೀಕು || ಏಕೇಭ ಎಂದರೆ ಅನೇ ೧ ಏಕರಥ ಎಂದರೆ ರಥ ೧ ತ್ರ್ಯಶ್ಚಯೆಂದರೆ ಕುದಿರೆ ೩ (ಮೂರು) ಪಂಚಪದಾತಿಕಾ ಎಂದರೆ ಕಾಲಾಳು ೫ ಯಿವು ನಾಲ್ಕುಬಗೆಯ ಚತುರಂಗ ಬಲವೂ ಒಂದು ಸತ್ತ್ಯಂಗವೆನಿಸುವುದು. ಯಾ ಸತ್ತ್ಯಂಗ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು “ತ್ರಿಗುಣೈಃ ಸವೈಃ” ಎಂದರೆ ಮೂರುಬಂದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಅನೇ ೩ ರಥ ೩ ಕುದಿರೆ ೯ ಕಾಲಾಳು ೧೫ || ಇದು ಸೇನಾಮುಖವೆಂಬ ಬಲವಹುದು || ಯಾ ಸೇನಾಮುಖದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ೩ ಬಂದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಅನೇ ೯ ರಥ ೯ ಕುದಿರೆ ೨೭ ಕಾಲಾಳು ೪೫ ಯಿದು ಗುಲ್ಮವೆಂಬ ಬಲವೆನಿಸುಗುಂ. ಯಾ ಗುಲ್ಮವೆಂಬ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ೩ಬಂದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಅನೇ ೨೭ ರಥ ೨೭ ಕುದಿರೆ ೮೧ ಕಾಲಾಳು ೧೫೫. ಯಿದು

ಗಣವೆಂಬ ಬಲವೆನಿಸುವುದು. ಈ ಗಣವೆಂಬ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಲವೆಂಬ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಆನೆ ೮೧ ರಥ ೮೧ ಕುದಿರೆ ೨೩೪ ಕಾಲಾಳು ೪೦೫. ಇದು ವಾಹಿನಿಯೆಂಬ ಬಲವಹುದು. ವಾಹಿನಿಯೆಂಬ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಲವೆಂಬ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಆನೆ ೨೪೩ ರಥ ೨೪೩ ಕುದಿರೆ ೨೨೯ ಕಾಲಾಳು ೧೧೫ ಯದು ೧ [ಸೃತನೆಯೆಂಬ ಬಲವೆನಿಸು ಈ ಸೃತನೆಯೆಂಬ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಲವೆಂಬ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಆನೆ ೨೯ ರಥ ೨೯ ಕುದಿರೆ ೨೮೨ ಕಾಲಾಳು ೩೬೪೫ ಯದು ಒಂದು ಚಮೂ ಎಂಬ ಬಲವಹುದು. ಈ ಚಮೂ ಎಂಬ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಲವೆಂಬ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಆನೆ ೨೮೨ ರಥ ೨೮೨ ಕುದಿರೆ ೨೮೨ ಕಾಲಾಳು ೧೦೯೩೫. ಯದು ೧ ಅನೀಕಿನಿಯೆಂಬ ಬಲವಹುದು. ಈ ಅನೀಕಿನಿ ಎಂಬ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ದಶಾನೀಕಿನಿ-ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ೧೦೦೦೦ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಆನೆ ೨೮೨ ರಥ ೨೮೨ ಕುದಿರೆ ೨೮೨ ಕಾಲಾಳು ೧೦೯೩೫. ಇದು ೧ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿ ಬಲದ ಮಿತವೆನಿಸುವುದು. ಯಾ ನಾಲ್ಕು ೪ ಬಲದ ಆನೆ ರಥ ಕುದಿರೆ ಕಾಲಾಳು ಯಿಷ್ಟು.....ಗೂಡಲು ೨೮೨೦೦ಯಾ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿಗೆ ಬಂದ ಚತುರಂಗ ಬಲದ ಮೊಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ವಕ್ಕು ತಪ್ಪದು ಪಾಂಡವರ ೨ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವಕಾಂಬರೆ ವಿವರ ಒಂದು (೧) ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿ ಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆನೆ, ರಥ, ಕುದಿರೆ, ಕಾಲಾಳು ಯಾ ನಾಲ್ಕು ೪ ಬಗೆಯ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಒಲವೆಂಬ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಗಳು ಆನೆ ೧೫೦೦೦, ರಥ ೧೫೦೦೦, ಕುದಿರೆ ೪೫೦೦೦, ಕಾಲಾಳು ೭೫೦೦೦....೫೦ ಯಾ ೭ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿಗೆ ಬಂದ ಬಲಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ೧೫೦೦೦೦, ಕಾರವನ ೧೧ ಅಕ್ಷೌಹಿಣೀ ಚತುರಂಗ ಬಲದ ಮಿತವ ಕಾಂಬರೆ ಗುಣಿತದ ವಿವರ. ಹಿಂದೆ ೧ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿಗೆ ಬಂದ ಆನೆ, ರಥ, ಕುದಿರೆ, ಕಾಲಾಳು ಈ ೪ ಬಲದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ೧೦೦೦೦ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಗಳು ಆನೆ ೨೪೦೫೦ ರಥ ೨೪೦೫೦ ಕುದಿರೆ ೭೨೧೨೦ ಕಾಲಾಳು ೧೦೨೮೫೦ ಯಾ ೧೧ ಅಕ್ಷೌಹಿಣಿಗೆ ಬಂದ ಚತುರಂಗ ಬಲವೆನಿಸುವುದು. ಯಾ ೪ ಬಲವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ೨೪೦೫೦೦.

....ಫಳಿಗೆಯ ಕಾಂಬರೆ ಪಾದ....

ಶಶಿಮೋಡಶಂ ದ್ವಾದಶಂ ದಶಮಂ ಚಾಷ್ಟ ಸಪ್ತಷಟ್ ಭೂತಮೇವಚ|| ಶರಧಿ ತ್ರೀಣಿ
ದ್ವಯಂ ರೂಪಂ ಪಾದಾರ್ಥಂ ಫಟಕೋದಯಂ ||

ಟೀಕು ||.....ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪರಿಯಂತರ ತನ್ನ ಹಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಲಾಗಿ
ಅದಷ್ಟು ಹಜ್ಜೆಗೆ ಫಳಿಗೆಯ ಹೇಳುವ ವಿವರ ||

ಹಜ್ಜೆ ೮ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೧	ಹಜ್ಜೆ ೮ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೭	ಹಜ್ಜೆ ೪ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೧
ಹಜ್ಜೆ ೩ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ...	ಹಜ್ಜೆ ೭ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೮	ಹಜ್ಜೆ ೩ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೧೨
ಹಜ್ಜೆ ೧೬ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೪	ಹಜ್ಜೆ ೬ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೯	... ೨ಕ್ಕೆ೧೩
ಹಜ್ಜೆ ೧೨ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೫	ಹಜ್ಜೆ ೫ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೧೦	ಹಜ್ಜೆ ೧ಕ್ಕೆ೧೪
ಹಜ್ಜೆ ೧೦ಕ್ಕೆ ಫಳಿಗೆ ೬		ಹಜ್ಜೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ೧೫

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನೆಲೆ ಹಜ್ಜೆಯನ್ನು.....
.....ಳಿಗೆ ಹಾಗೆ ಬೇಕೆ...ಲ್ಲಿ ಫಳಿಗೆಗಳು ಕೂಡಿ ಒರಲಿಲ್ಲ ಯದು ಸಾಧಾರಣ ಮಾತ್ರವಕ್ಕು.

ಸೂತ್ರಂ-೪೩ ವಿಫಲಿಗಳಿ ಕೂಡಿ ಬಹ(ಸ)ದ ಭಾಯಕ್ಕೆ |

..... ||

..... ವಿಫಲಿಗೆ ||

ಟೀಕು || ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದುದು ಅರಭ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ನೆಲ(ನ್ನು) ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಯಿಮ್ಮಡಿಸಿ ಅದಜಿವಿಗಳಿಗೆ ೧೧ ಒಡಗೂಡಿ ಮೇಲೆ ಯಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಹಿಂದ[ಣ ಭಾ]ಗಿಸುವ ಹಾರದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕಿ ೨೦ಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧವೇ ಫಲಿಗೆಯಕ್ಕುಂ ಸಂದಶೇಷವೇ ವಿಫಲಿಗೆಯಕ್ಕುಂ.

...ಇಂತು ಓಜಾಸೂತ್ರಗಳು...

—(ರಾಜಾದಿತ್ಯ ಗಣಿತ)—

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯದ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ತ್ರಯಿರಾಶಿಕ, ಬಿಸ್ತತ್ರಯಿರಾಶಿಕ, ಪಂಚರಾಶಿಕ, ಬಿಸ್ತ ಪಂಚರಾಶಿಕ, [ಸಪ್ತರಾಶಿಕ, ಬಿಸ್ತ ಸಪ್ತರಾಶಿಕ, ನವರಾ]ಶಿಕ ಬಿಸ್ತನವರಾಶಿಕ....

ಓಜಾಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ-೧ ಇಚ್ಛೆ ಫಲಂ ಪ್ರಮಾಣಮೆಂಬಿವು |

ನಿಚ್ಛಲು ತಾಂ ಮೂಱುರಾಶಿ ಪೆಸರಿವು ಸಿರುತಂ ||

ಯಿಚ್ಛೆಯನು ಪಳದಿ ಗುಣಯಿಸಿ |

ಬಿಚ್ಛರದಿಂ ಪವಣೊಳೊತ್ತೆ ಮಧ್ಯದ ಫಲಮುಂ ||

ಟೀಕು || ಬಲದ ಭಾಗ ಆದಿಯಾಗಿ ಯಿಚ್ಛೆಯೆಂಬುದೆ ಪ್ರಥಮರಾಶಿ, ಫಲಮೆಂಬುದೆ ಮಧ್ಯ ರಾಶಿ, ಪ್ರಮಾಣಮೆಂಬುದೆ ಕಡೆಯ ರಾಶಿ—ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಬುದು. ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಇದ್ದು ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಿದ್ದರೆ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನುನು ಕಾಣೆ ಪರಿಯಂತರನಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಯಿದ್ದು ಇಚ್ಛಾ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಿದ್ದರೆ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕಾಣೆಯ ಮಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು. ಫಲದ ರಾಶಿಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೋಪಾಯಿದ್ದಿತು ಅಷ್ಟನೂ ತೋರಿದ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಯಂತರನಾಡಿ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಯಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮೂಱು ರಾಶಿಗಳನೂ ಕ್ಷೀಣಾಧಿಕ ಗಳ ವಿಚಾರಿಸಿ ಎಲ್ಲವನೂ ಸಮರಾಶಿ.....ಫಲದ ರಾಶಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯನು ಹಾರನಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿಕ್ಕಿ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಫಲವಹುದು—ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ-೨ ಜನಗೃಹಕೆ ಬಾಣಶಶಿಗಂ |
ಕನಕಮನುಜವತ್ತ ಕೊಡಲು ಆ ಲೆಕ್ಕದೊಳಂ ||
ಶೂನ್ಯಾಂಬರಾಬ್ಬಿ ಗೊಬ್ಬಿ |
ಗಿನಿತಹುದಂ ಪೇಟುಮೆಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಸ್ತಿ ಗಣಕ್ಕೆ ಗದ್ಯಾಣ ೬೦ ಯಾ ಬಸ್ತಿಗಳು ೧೪೦೦ಗೆ ಲಬ್ಧಿ ಗ ೫೬೦೦
ಹಾರ ೧೫ ಗುಣಕಾರ ೮೪೦೦೦

ಅಡಕೆಲೆಯ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟ್ರಯಸೂತ್ರಗಳು—

ಸೂತ್ರಂ-೩ ನಿರುತಮಿರ್ಭಾಸಿರದಯ್ವತ್ತಡಕೆ |
ಭರವಸದಯ್ಯಾಸಿರದೇಬನೂಣಿಲೆಯಾಗಲ್ ||
ಪುರಸಾಸಿರದೇಪ್ಪತ್ತಯ್ಯಡಕೆಗೆ |
ಭರವಸದಿಂದಲೆಯ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸ ||.

ವೊಡ್ಡು || ಅಡಕೆ ೨೦೫೦ಕ್ಕೆ ಎಲೆ ೫೬೦೦ ಲಾ ಅಡಕೆ...೫ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ? ಲಬ್ಧಿ ಎಲೆ
೮೫೫೦ ಹಾರ ೨೦೫೦ ಗುಣಕಾರ ೧೭೫೨೭೫೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೪ ಸಿರಿವಡೆದ ನೂಲು ಎಲೆಗಂ |
ಅರೆವೀಸಂ ಕೂಡಿಯಿದ್ ವೀಸಗಕೆರಡುಂ ||
ಪುರಪಣ ಪಾಗಕ್ಕೆಲೆಯುಂ |
ನಿರತದೊಳಂ ಗುಣಿಸಿ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗಂ ೮೦ ವೀಸ....ಲೂ.....?—ಲಬ್ಧಿ ಎಲೆ ೨೬೦೦ ಹಾರ-ಗುಣಕಾರ ೨೬೦೦೦

ಸೂತ್ರಂ-೫ ವಸುಭಾಗದ ಹೋಟು ಒಂದಕೆ |
ವಸುಪರ್ಣ ಮಾಲುತಿರಲ್ ಕೊಂಬಾ ಲೆಕ್ಕದಿ ||
ವಸುನೂಲು ಅಡಕೆಗೆ ಎಲೆ |
ವಸುಧೇಶಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಪೇಟ [ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ] ||

.....ಕೆ ೮೦೦ ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

ಲಬ್ಧಿ ಎಲೆ ೫೧೨೦೦ ಹಾರ ೧ ಗುಣಕಾರ ೫೧೨೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೬ ಹತ್ತೆಲೆಗಡಗೂ....ದುಂ ಕಾಲುಂ |
ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ಎಲೆಯು ಯಿಷ್ಟತಯ್ವ ಸಾಸಿರಕಂ ||
ಮತ್ತೆ ಅಡಕೆ ಎನಿತುಯೆಂಬುದು |
.....ಗುಣಿಸಿ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ||

ವೊಡ್ಡು || ಎಲೆ ೧೦ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೧|ಲೂ ಎಲೆ ೨೫೦೦೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧಿ ಅಡಕೆ....
....೦೩೧೫ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪ ಗು...ಹಾರ ೧೨೫೦೦|

....ಅಡಕೆಲೆಯ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟ್ರ ಸೂತ್ರಗಳು ಸಮಾಪ್ತಂ....

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೆಣಸಿನ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂಗಳ್—

ಸೂತ್ರಂ—೭ ಈರಯ್ದು ಪೊಂಗೆ ಮೆಣಸುಂ |
ಯಾರೆಂಬುಂ ಕೊಳಗಮಾಗಲೇಬ್ಬರೆ ಪೊಂಗಂ ||
ಬೇಟಾಗಿಯೆ ಕ್ರಯಗೊಂಡುದ |
ನೀಟಾ ನೀಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಕನಿಧಾನಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ೧೦ಕ್ಕೆ ಮೆಣಸು ಖಂ ೧ಲೂ ಗ ೭||ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧಮೆಣಸು ಖಂ ೨
ಹಾರ...೦೦ ಗುಣಕಾರ ೧೨೦೦.

ಸೂತ್ರಂ—೮ ಇಮ್ಮನವರೆ ಮೆಣಸಿಂಗಂ |
ವೊಮ್ಮೆಯು ಪಣವೊಂದುಪಾಗಮೈವಣವಕ್ಕುಂ ||
ಫಮ್ಮನೆ ಪೇಟಾ ಮೆಣಸಿನಿತ್ತೆ |
ನಿರ್ಮಳಗುಣನಿಳಯ ರಾಜವರ್ಮಂ ಮೆಚ್ಚಲ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ.....೧||....ಮೆಣಸು ಮಾನ ೨|| ಲೂ ಗ-||೦||ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ? ಲಬ್ಧ...

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಲ್ಲದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಗುಡಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ—೯ ಹಣ ಹಾಗಕ್ಕಯ್ಯೂಟಾಗಲ್ |
ಹಣಹಾಗಂ ವೀಸಸಹಿತ ಲಕ್ಕಂ ಪೊಂಗೀ ||
ಕ್ಷಣದಿಂ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪೇಟಾ |
ತ್ರಿಣಯನ ನಿಜಭಕ್ತನೆನಿಪ ಗಣಕಸುಜಾಣಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ಹ ೧ | ಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲ ೫೦೦ ಲೂ ಗ ೧೦೦೦.....ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಬೆಲ್ಲ ೪೦೦೦೦೦ ೫೨೦ ಹಾರ ೨೫ ಗುಣಕಾರ ೧೦೦೦೦೦ ೧೩೦೦೦ ||

...ಗುಡಕ್ರಯಂ ಸಮಾಪ್ತಂ...

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಲವಣ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ—೧೦ ಮುಪ್ಪಗಂ ಮೂವೀಸ |
ಕ್ಕುಪ್ಪಗಲ್ ಅಯಿದುಕೊಳಗಂ ನಿಯತಂ ||
ಇಪ್ಪತ್ತು ಹಣವು ಹಾಗಕೆ |
ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯಪೇಟ ರಾಜನನುತದಿಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ೩ಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಖಂ ೦|೦ ಲೂ ಗ ೨-೦|ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಉಪ್ಪು ಖ ೫||೨|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧೮ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦ ಗುಣಕಾರ ೨೦೨೫ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೧ ಹಾಗಕ್ಕೊಬ್ಬಳ ವುಪ್ಪುಂ |
ಬೇಗದೊಳಂ ಕೊಂಡ ಪೊನ್ನು ಸಾವಿರಪಣವೊಂ ||
ದೀಗಳೆ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪೇಟಾ |
ಭಾಗಂ ನಿಲದಂತೆ ರಾಜನಮಂ ಮೆಚ್ಚಲ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ೦ | ಕೈ ಉಪ್ಪು ಖಂ ೦|೧ ಲೂ ಗ... ೧೦೦-೧ಗೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಉಪ್ಪು ಖಂ ೬೫-೦ ೧| ಹಾರ ೧ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦....ರ ೨೦೦೨೦ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೨ ಮನವುಪ್ಪಿಗೆರಡು ಕಾಣೆಯು |
ಘಮ್ನನೆ ಮುನ್ನೂ ಉಖಂಡುಗದಲುಗೊಳಗಗೊಳಲ್...||
...ಮಾನದಿ..... |
ಘಮ್ನನೆ ನೀಂ ತಿಳಿಯಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು|| ಉಪ್ಪು ಮಾನ...ಕೈ...ಕಾಣೆ ೨ ಲೂ ಉಪ್ಪು ಖಂ ೩೦೦|೧ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಗ|| ೨೪೦-೨- ಪ್ರಹಾರ ೧ ದ್ವಿ. ಹಾ.....ಗುಣ ೧೯೨೯೨||
....ಉಪ್ಪು ಕ್ರಯ ಸಮಾಪ್ತಂ....

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜೀವಿತ ಸೂತ್ರಂಗಳ್—

ಸೂತ್ರಂ-೧೩ ಪರುಷಂವೊಂದಕೆ ಪೊನ್ನಂ |
ಕಂಗಿರಿ ಜೀವಿತನ ಮಾಡಿಕೊಡಲುಂ ಕಡೆಯೊಳ್ ||
ಶರವಾರ್ಧಿದಿನಕೆ ತುಷ್ಟಿಯ |
ಭರವಸದಿಂ ತಿಳಿಯ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಪರುಷ ೧ ಕೈ ಒಡ್ಡು ೨ ಲೂ ತಿಂಗಳು ೧ ದಿನ ೧೫ ಕೈ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಜೀವಿತ ಗ ೯ ಹಾರ ೩೬೦ ಗುಣಕಾರ ೩೦೨೪೦.

ಸೂತ್ರಂ-೧೪ ಎರಡುಂ ಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣ |
ವೆರಡುಂ ವಾಗಂಗಳೆರಡುಮಾಗಲ್ ತಾ ||
ಮೆರಡುಂ ಪಣಮುಮನೀಯಲ್ |
ಭರವಸದಿಂದಂ ದೆವಸಮನಿತಕ್ಕಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ೧೨ ಹ೨||ಕೈ ವರು ೧ ಲೂ ಗ ೨ಕ್ಕೆ ದಿನವೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?—ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೧
ದಿನ ೨ ಹಾರ ೯೦ ಪ್ರಧಮ ಗುಣಕಾರ ೮ ದ್ವಿತೀಯ ಗುಣಕಾರ ೩೬೦.

ಸೂತ್ರಂ-೧೫ ಎರಡುಂ ಗದ್ಯಾಣಂ ಪಣ |
ನಾಲ್ಕುಂ ಕೊಂಡಾತನೊಂದುವರುಷಂ ನಡೆಯಲ್ ||
ನಿರುತಪಣವೆಂಟ ಕೊಂಡವ |
ಭರವಸದಿಂದೆನಿತು ದೆವಸ ನಡೆವಂ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡ || ಗ ೨ ಪಣ ೪ಕ್ಕೆ ವರುಷ ೧ ಲೂ ಗ ೮ಕ್ಕೆ.....? ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೪
ಹಾರ ೨೪ ಪ್ರಥಮ ಗುಣಕಾರ ೯೬ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೬ ದಿನವೆರಡುಮಾಸವೊಂದಕ |
ಮನುನಯದಿಂ ವೊನ್ನ ದೊಂದು ಪಣವೆಂಟಾಗಲ್ ||
ವಿನಯದಿ ವರುಷವದೊಂದಕೆ |
ವ.....ಲಿದ ತಿಳಿಯೆಪೇಟ ಗಣಿತವಿಲಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡ || ತಿಂಗಳು ೧ ದಿನ ೨ಕ್ಕೆ ಜೀವಿತ ಗ ೧|| ಹ ೮ ಲೂ ವರುಷ ೧ ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೨೦ ಹಣ ೨|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೩೨ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦ ಗುಣಕಾರ ೬೪೮.

ಸೂತ್ರಂ-೧೭ ವರುಷಕ್ಕೆ ಜೀವಿತಂ ವೊ |
ನ್ನೆರಡುಂ ಪಣವೊಂಭತಾಗೆ ಹತ್ತುಂತಿಂಗ ||
ಳ್ವರೆ ನಡೆದು ಮಾಣ್ಡವಂಗೊ |
ಪ್ಪಿರೆ ಕೊಡುವೊಡವಂಗೆ ಲೆಕ್ಕಮಂ ಪೇಟಾ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡ || ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ಜೀವಿತ ಗ ೨ ಪ ೯ ಲೂ| ತಿಂಗಳು ೧೦ ದಿನ ೧೫ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೨||೦||೨|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೩೬೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦ ಗುಣಕಾರ ೧೩೫ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೮ ವರುಷದ ಮೇಲೆವೃತ್ತಯ್ಯಕೆ |
ಶರಗವ್ಯಾಣಂ ಪಣಂಗಳೆಂಟಾಗಲ್ ಮೇಣ್ ||
ಅರೆದಿಂಗಳಿರ್ದು ಮಾಣ್ಡಗೆ |
ನಿರುತಂ ಕೊಡುವೊಡೆ.....ದಿಂ ||

ವೊಡ್ಡ || ವೃ ೨೦ ದಿನ ೧೫ಕ್ಕೆ ಜೀವಿತ ಗ ೫ ಪ ೮ ಲೂ ದಿನ ೧೫ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಧ ೨ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೪೫ ಗುಣಕಾರ ೮೭೦

....ಜೀವಿತ ಸೂತ್ರಂಗಳ್ ಸಮಾಪ್ತಂ....

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂತ್ರಂಗಳ್—

ಸೂತ್ರಂ-೧೯ ನಾಗೊಳ ಗೋಧಿಗೆ (ಕಣಿಕ) ಸ |
ನಾಗಳೆತಾಂ ಅಯಿದುಕೊಳಗದಿಮ್ಮ ನವರಿಯುಂ ||
.....ಸೆ ಗೋಧಿಯ |
ನೀಗಳೆ ತಾಂ(ಸೋ)ಲಗೆ ನೂಟಕೆ ಕಣಿಕಮದೇನ್ನೈ ||

ವೊಡ್ಡ || ಗೋಧಿ ಕೊಳ ೪ಕ್ಕೆ ಕಣಿಕ ೫ ೦ | ೦ ಮಾ ೨ || ಲೂ ಗೋಧಿ ಸೊಲ್ಲ ೧೦೦ಕ್ಕೆ
ಕಣಿಕವೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

೨೪, ೫ ೧೨೮||.....ಪ್ರ. ಹಾ ೪ ದ್ವಿ...ಹಾರ ೧೨೮ ಗುಣಕಾರ ೬೬೦೦೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೨೦ ಕಂ|| ಒಕ್ಕುಳನೆಲ್ಲಿಂ ಗಕ್ಕಿಯ |

ನಿಕ್ಕುವರೊಂಭತ್ತು ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಣಮಂ ತಾಂ ||

ಇಕ್ಕಲವತ್ತು ಖಂಡುಗ |

ಕಕ್ಕಿಯತಾವನಿತನಳೆವರಾ ಕೊಟ್ಟ[ಣ]ರ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ನೆಲ್ಲು....ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಖ ||೦.....ನೆಲ್ಲು ಖ ೬೦ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?
ಲಬ್ಧ ಅಕ್ಕಿ ಖಂ ೩೩ ಪ್ರ. ಹಾ ೧ ದ್ವಿ. ಹಾ ೩೦, ಗುಣಕಾರ ೧೦೦೫೦.

ಸೂತ್ರಂ-೨೧ ಇಕ್ಕುವರೊಬ್ಬಳನೆಲ್ಲಿಂ (ಗಕ್ಕಿಯ) |

ಗೊಕ್ಕುಳ ದೊಮ್ಮ ನವ ಕೊಡಲು ಆ ಲೆಕ್ಕದೊಳಂ ||

ಲಕ್ಕಿ ಖಂಡುಗದೊಳಗಂ |

ಸಿಕ್ಕಿದ ನೆಲ್ಲೆರಡುಮಾನ ಕಡೆಯಲೇನಯ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ನೆಲ್ಲು.....ಅಕ್ಕಿ ಖಂ ೧ ಮಾ ೧ ಲಾ ನೆಲ್ಲು ೯೯೯೯ ||೪|| ೨ಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ
ಅಕ್ಕಿ ಖ ೪೭೨೨||೪||೨೧ ೨-|| ಭಾಗಿಗೆ ಹಜಾಯದ ಶೇಷ ೨೪ ಪ್ರ. ಹಾ ೩೬ ದ್ವಿ. ಹಾ ೩೦
ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕ ೫೧೯೯ (೯) ೬೬ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೨ ಇಕ್ಕುಳ ನೆಲ್ಲಿಂಗಕ್ಕಿಯ |

ವೊಕ್ಕುಳದೊಳರವನವ ಕಳದು ಕೊಡಲುಂ ತಾಂ ||

ಚೆಕ್ಕನೆ ಸಾಸಿರಗಂಡುಗ(ನೆಲ್ಲಿಂ) |

ದಿಕ್ಕುಳಕೆ.....ದಳಿಸಿದಕ್ಕಿಯ ಪವಣೇಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ನೆಲ್ಲು ಕೊಳ ೨ ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಖಂ ||೩|| ಲಾ ನೆಲ್ಲು ಖ ೧೦೦೦ ಕೊ ೨ ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ
ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ? -ಲಬ್ಧ ಅಕ್ಕಿ ಖ ೪೮-||೩|| ಪ್ರ. ಹಾ ೨ ದ್ವಿ. ಹಾ ೧೨೦ ಗುಣ ೧೨೪೦೨೪.
ಕೊಟ್ಟಣದ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೈಲ ಕ್ರಯಂಗಳ ಸೂತ್ರಂಗಳು —

ಸೂತ್ರಂ-೨೩ ಅಜುಗುಳದೆಳ್ಳಿಂಗೆಣ್ಣೆಯ |

...ಅಳೆವರು ತಾಂ...ದಿಮ್ಮ ನವರೆಯುಂ ||

ಅಜುವತ್ತು ಖಂಡುಗೆಳ್ಳಿಗೆ |

ಎಣ್ಣೆವುದಮಂ ಪರದರೆಣ್ಣೆಯಂ ಪೇರ್ಬಾಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು||ಎಳ್ಳು ಖ ಕೊಳ ೬ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಖಂ ಮಾನ ೨೮೦ ಎಳ್ಳು ಖ ೬೦ಕ್ಕೆಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ?
ಲಬ್ಧ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೧೪|| ಪ್ರಧ. ಹಾ ೬ ದ್ವಿ. ಹಾರ ೧೨೦ ಗುಣಕಾರ ೧೦೮೦೦ ||

ಸೂತ್ರಂ-೨೪ ಹರಳೇಲು ಕೊಳಗಕೆಣ್ಣೆಯು |

ಗಿರಿಸಂಖ್ಯೆಯ ದೆಳ್ಳವಾಗೆ ಕೂ....ಹರಳುಂ ||

ಭರದಿಂ ಶತಖಂಡುಗಕಂ |

ನಿರುತಂ ತಾನೆಣ್ಣೆಯೆನಿತು ಪೇರ್ಬಾಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಅವುಡಲದಹರಳು ಖ ೨ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ೧ ಲೂ ಹರಳು ಖಂ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ
ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೨೫ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ...ದ್ವಿ. ಹಾರ ೮೦ ಗುಣಕಾರ ೧೪೦೦||

ಸೂತ್ರಂ-೨೫ ಹೊಂಗೆಯ ಹರಳೊಕ್ಕುಳಕಂ |
ಹಿಂಗದೆ ತಾಂ ಯೆಣ್ಣೆ ಮಾನವಯ್ದುಂ ಕೊಡುವರ್ ||
ಹೊಂಗೆಯ ಹರಳಯ್ಗೊಡುಗ |
ದೆಪ್ಪತು ಬಳ್ಳಕೆಣ್ಣೆ ಯೆನಿತು ಪೇಲಯ್ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಹೊಂಗೆ ಹರಳು ೧ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೦| ಹೊಂಗೆಹರಳು ಖಂ ೫೦೦||೨||ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ
ಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೧೫|| ೦|| ಪ್ರಥಮ ಹಾ ೪ ದ್ವಿತಿ. ಹಾ....ಗುಣಕಾರ ೨೦೦೫೦||—

ಸೂತ್ರಂ-೨೬ ಬೇವಿನ ಬೇಳೆಯು ಖಾರಿಗೆ |
ಯಾವುದು ಎಣ್ಣೆ ಯನು ಆಯ್ದು ಕೊಳಗದೆ ನಿರುತಂ ||
ಬೇವಿನ ಹರಳೆಪ್ಪತ್ತ(ಯ್ಗೊಡುಗಕ್ಕಂ) |
ಭಾವಿಸಿ ಎಣ್ಣೆ ನಿತು ಪೇಲ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬೇವಿನ ಹರಳು ಖ ೧ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಖಂ ೦| ಲೂ ಬೇವಿನ ಹರಳು ಖ ೨೫ಕ್ಕೆ
ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೧೮ ಪ್ರಥಮ ಹಾ ೧ ದ್ವಿತಿ. ಹಾ ೨೦ ಗುಣಕಾರ ೩೫.

ಸೂತ್ರಂ-೨೭ ಕುಸುಬೆಯು ಅಯ್ಲೊಳಗಕ್ಕಂ |
ವಸುಧೆಯೊಳಂ ಆಱುಬಳ್ಳದೊಮ್ಮನೆಣ್ಣೆಯ ಕುಡಲುಂ ||
ಕುಸುಬೇಲು ಸಾಸಿರೆಂಟುಂ (ಖಂಡುಗ) |
ದ ೨ ಕೊಳಗದೊಳರ್ಪ ಕುಸುಬೆಗೆಣ್ಣೆ ನಿತಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕುಸುಬೇಳು ಖಂ ೦ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಖಂ ಕೊ ೧||೧|| ಲೂ ಕುಸುಬೇಳು ಖ ೨೦೦||ಕ್ಕೆ
ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ಎಣ್ಣೆ ಖಂ ೧೯೦ || ಮಾ ೨ ಹಾರ.....ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ.....
ಗುಣ... ೩೫....೨೫೦.

ಸೂತ್ರಂ-೨೮ ಎಳ್ಳ ಗಸೆ...ಳ...ಳಗಕ್ಕಂ |
ಬಳ್ಳವುಗಿರಿಸಂಪ್ಪೆ ಮೇಲೆಯೊಮ್ಮನವರೆಯುಂ ||
ಬಳ್ಳವೆರಿಸಿದ್ಯೂಲು (ಖಂಡುಗಕ್ಕಂ) |
ಎಳ್ಳಗ...೮...ತ...ವೇಲೈ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಎಳ್ಳಗಸೆ ಖಂ ೨ಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೧||೧|| ಲೂ ಎಳ್ಳಗಸೆ ಖಂ ೫೦೦ಕ್ಕೆ
ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ಎಣ್ಣೆ ಖ ೧೩||೩||೨|| ಹಾರ ೨೮ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೨೮೦
ಗುಣಕಾರ ೪೨೦೦೧೮.

....ತೈಲದ ಕೊಟ್ಟಣದ ಸೂತ್ರಂಗಳ ಸಮಾಪ್ತಂ....

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮತ್ತರ ಸೂತ್ರಂಗಳ್—

ಸೂತ್ರಂ-೨೯ ಮತ್ತರು ಹಸನಾಗಿರಲೊಂ |

ಭತ್ತು..... ||

..... |

[ಮತ್ತರ] ಪವಣೆಗೆ ಕಂಭಮಂ ಪೇಲ್‌ಗಣಕಾ ||

ಟೀಕು || ಮತ್ತರು ಎಂಬುದು ಭೂಮಿಯ ಗಡಿಬ || ಮತ್ತರು ಾಕ್ಕೆ ಕಂಭಂ ೯೦೦ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಬುದು. ಕಂಭ ಗಕ್ಕೆ ಕೆಯ್ ೪. ಕಂಭ ಗಕ್ಕೆ....ಗ ೪೨-೧೬ ಕಾಣೆ ೬೪ ಗಿದ್ದ ಗಾಣೆ ೨೫೬ ಕಂಭ ಗಕ್ಕೆ ಹಾಗ. ಹಾಗ ಗಕ್ಕೆ ವೀಸ ೪ ವೀಸ ಗಕ್ಕೆ ಕಾಣೆ ೪, ಕಾಣೆ ಗಕ್ಕೆ ಗಿದ್ದ ಗಾಣೆ ೪ ಕಾಣೆ ಗಕ್ಕೆ ಅದ್ದ ಗಾಣೆ ೨.

ಸೂತ್ರಂ-೩೦ ಎರಡುಂ ಮತ್ತರು ಮಂಭ |

ತ್ತಿರಡುಂ] ಕಂಭಕ್ಕೆ ಮೂಱು ಪಣಮುಪ್ಪಗಂ ||

ನಿರುತಂ ತೆಱಿಯಾಗಲ್ ಮ |

ತ್ತರ...ನಾಲ್ಕತ್ತೊಂದು ಕಂಭ ಕೆಯ್ಲೇನಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೨ ಕಂಭ ೨ಕ್ಕೆ ೩|| ಲೂ ಮತ್ತರು ೧ ಕಂಭ ೪ಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಬ ೧||೨|| ಹಾರಗಲಲ೨ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪ ಗುಣಕಾರ ೧೪೧೫.

ಸೂತ್ರಂ-೩೧ ಮತ್ತರೇಕಾದಶ (ಶತಕಂಭಕ್ಕುಂ) |

ಯಿತ್ತರ್ ಮೂರ್ವೊನ್ನು ಮಂತ ಪಣಪಾಗಕ್ಕುಂ ||

ಮತ್ತರೆರಡಕ್ಕೊಳೇಲ್ದೊ |

ರುತ್ತಮ ಕಂಭಕ್ಕೆ ಪೇಲ್ ತೆಱಿಯೆನಿತಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೧೧ ಕಂಭ ೧೦ಕ್ಕೆ ಗ ೩-೧| ಲೂ ಮತ್ತರು ೨ ಕಂಭ ೭೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಬ ಗ ೨ || ೧ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧೦೦೦ ದ್ವಿ. ಹಾ ೪ ಗುಣಕಾರ ೧೨೫೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೩೨ ಮೂಱುಂ ಮತ್ತರು ಕೆಯ್ |

ಆಱುಪಣಂ ಮೂಱು ಪಾಗವಾಗಲ್ ಮತ್ತಾ ||

ಆಱು ಶತ ಮೂಱುನೊನ್ನಿಗೆ |

ನೀಱು ನೀಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತರು ೩...ಗ ೬೦೩ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಬ ಮತ್ತರು ೨೬೮೦ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೨೭ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೬೦೦ ಗುಣಕಾರ ೨೩೬೦.

ಸೂತ್ರಂ-೩೩ ನಿರುತಂ...ನನಲೊಂದು ಮತ್ತರಿಗೆ |

ಪುರಪಣಮುಂ ಪಾಗವೆರಡುಮಾಗಲ್ ಬಲಾಕಂ |

ಎರಡೆಂಭತ್ತೆಂಟಕ್ಕೊಳಂ |

ಪುರ ಪಾಗದ ಕೆಯ್ಲೆ....ಯ ಪವಣಂ ಪೇಲ್‌ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೧ಕ್ಕೆ ೧ ೩ ಲೂ ಕಂಭ ೧೬ಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ೧೦||೩
ಗಿದ್ದು ೧ ಹಾರ ೩.೦೦ ಗುಣಕಾರ ೯೪೫೦.

ಸೂತ್ರಂ-೩೪ ಮತ್ತರು...ಜತೊಂಭತ್ತುಂ |
...ಗದ್ಯಾಣಮಾಗೆ ತೆಪ್ಪ ಸಾಸಿರದೆ ||
ಪ್ರತೀಯಂ ಪೊನ್ನಿಗೆ ಭು |
ಬತ್ತರಿಸಿಯೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಮತ್ತರ ಪವಣಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ೧ ಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತ ೧೬...ಗದ್ಯಾ ೧೦೭೭ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಮತ್ತರು
೧೯೧೪ ಕಂಭ ೬೦೦ ಹಾರ ೯ ಗುಣಕಾರ ೧೭೨೩೨-||

ಸೂತ್ರಂ-೩೫ ಎರಡುಂ ಮತ್ತರ ಕೆಯ್ಯಂ |
ನಿರುತಂ ತಾನಯ್ವು ಪಣವು ಪಾಗಮದಾಗಲ್ ||
ಇರದೇಲು ಮತ್ತರಿಗಂ |
ಭರವಸದಿಂ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣಕನಿಧಾನಾ ||

(ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೧೯೧೪ ಕಂಭ ೬೦೦ ಹಾರ ೯ ಗುಣಕಾರ ೧೭೨೩೨) ?

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೨ಕ್ಕೆ ೧ ||೧ ಲೂ ಮತ್ತರು ೪ಕ್ಕೆ ೭ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ೧೧||೩೨|| ಹಾರ ೨ ಗುಣಕಾರ ೧೪೭.

ಸೂತ್ರಂ-೩೬ ಮೂ |
..... ||
.....ಮತ್ತರಡುಂ ಮತ್ತರಿಗಂ |
ತೇಪ್ಪಿಸಿ ಗುಣಿಸಿ ಬಂದ ಪೊನ್ನಿನ ಪವಣಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೩ಕ್ಕೆ ೪೫೦ಕ್ಕೆ ೩|| ಲೂ ಮತ್ತರು ೫೫೨ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ೫೫-೨ ಲೂ....ಗುಣ ೯೯೫೫೨೦೦

ಸೂತ್ರಂ-೩೭ [ಎರಡುಂ] ಕಂಭಕ್ಕೆಡಕೆಯ |
ಗಿರಿಲೆಕ್ಕದಿ ನಾಡ ವಿಭುವು ಜನಭವನಕ್ಕೆಂ ||
ತರಿಸಿ ಕೂಡಲಯ್ಯುಲು ಸಾ |
ಸಿರ ಮತ್ತರಿಗಡಕೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕಂಭ ೨ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೭ ಲೂ ಮತ್ತರು ೨೦೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಅಡಕೆ
೧೫೭೫೦೦೦೦ ಹಾರ ೨ ಗುಣಕಾರ ೧೫೦೦೦೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೩೮ ಹನ್ನೆರಡು ಮತ್ತರಿಗಂ |
ಮನ್ನಿಸಿ ಅರಸಿತ್ತ ಮಾನ್ಯಮತ್ತರು ಯೆರಡುಂ ||
ಇನ್ನುಂ ಮತ್ತರ ನೂಟಕೆ |
ಸನ್ನುತಮತಿ ತಿಳಿಯಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮತ್ತರು ೧೨ಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮತ್ತರು ೨ ಲೂ ಮತ್ತರು ೬೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಮಾನ್ಯ ಮತ್ತರು ೧೦೦ ಹಾರ ೧೨ ಗುಣಕಾರ ೧೦೦ ಮತ್ತರು ||—

ಸೂತ್ರ-೩೯ ತೊಂಭತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿನ ಗಡಿಬ |
ಕೈಂಬಾಗಿದರ್ಯ್ ಪಣಮು ಗದ್ಯಾಣಂ...ಂದು ||
ಕಂಭವಣುವತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿಗೆ |
ಸಂಭವದಿಂ ಪೊನ್ನಯೆನಿತು ಪೇಲಯ್ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕಂಭ ಮೆಟ್ಟು ೯೦ಕ್ಕೆ ಗ ೧ ||೦ ಲೂ ಕಂಭ ಮೆಟ್ಟು ೬೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೧ ಹಾರ ೯೦ ಗುಣಕಾರ...

ಸೂತ್ರ-೪೦ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಮೆಟ್ಟಿನ |
ಭಾವದ ಕಂಭ ಶಶಿಗೆ ನಾಲ್ವಣ ಕಳೆದುಂ ||
.....ಪೊನ್ನಂ |
ಯಾವುದು ನೂಜುವತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿನ ಕಂಭಕ್ಕೇನಯ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕಂಭದ ಮೆಟ್ಟು ೨೨ಕ್ಕೆ ಗ ೫೬||೪||.... ಕಂಭಮೆಟ್ಟು ೧೬೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
....ಹಾರ ೪೦ ಗುಣಕಾರ ೫೬೪೬೪೦||

ಸೂತ್ರ-೪೧ (ಗತಿ) ಜಲಧಿ ಮೆಟ್ಟು ಗಡಿಬದು |
ಅತಿಶಯದಿಂ ಕಂಭ ನೂಜುಯೆಂಬೀ ಭೂಮಿಯ |
ಮತಿಯಿಂ ಗಡಿಬವನಣುಯಲ್ |
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗಿನ್ನೂಜುಕಂಭವಳೆದುಂ ತೊಟ್ಟಿ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕಂಭ ೧೦೦ನೂ ಅಳೆದ ಗಲಿಯ ಮೆಟ್ಟು ೪೪ ಆಗುತ್ತಿರಲು ಕಂಭ ೨೦೦ ಆಗುವ
ಹಾಗೆ ಅಳೆದಗಲಿಯಮೆಟ್ಟು ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ? ಎಂದರೆ ಲಬ್ಧಮೆಟ್ಟು ೨೧೬ಗಲಿಯಕ್ಕುಂ. ಭಾಗಿಗೆ
ಹಣುಯದ ಶೇಷ ೭ ಹಾರ ೨೦೦ ಗುಣಕಾರ ೧೯೫೬೦೦.

ಟೀಕು || ಎ೨ಡು ರಾಶಿಯ ಕಂಭಗಳನು ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿಯಿರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ..ರಾಶಿಯ
ಮೆಟ್ಟಿಂ ವರ್ಗಂಗೊಳಲು ಬಂದುದು ೧೯೫೬ ಯಿದನಿಕ್ಕಿ ಕಂಭ ೧೦೦೦ದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು
೧೯೫೬೦೦ ಯಿದನೂ ಕಂಭ ೨೦೦೦೦ದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೯೭೮ ಯಿದನೂ ವರ್ಗಮೂಲಂ
ಗೊಳಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಮೆಟ್ಟು ೭೧ ಯಿದು ಕಂಭ ೨೦೦ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಅಳೆದಗಲಿಯ ಮೆಟ್ಟುಕ್ಕುಂ
ಭಾಗಿಗೆ ಹಣುಯದ ಶೇಷ...

ಸೂತ್ರ-೪೨ ಅಜುವತ್ತು ನಾಲ್ಕುಮೆಟ್ಟಿನ |
ಅಜುನೂಜುಂ ತಾಳ ಕಂಭವಾಗಲ್ ಮತ್ತಂ ||
ನಿರುತದಿ ಮೂವತ್ತೆರಡುಂ |
ಸರಿಸದಿಗಳ....ಅಳೆಯ ಕಂಭಮದೇನೈ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮೆಟ್ಟು ೬೪..... ಅಳೆದಿದ್ ಕಂಭ ೬೪ಂ ಮೆಟ್ಟು ೪೨೮ ಗಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲು ಕಂಭವೆಷ್ಟಾಯಿತಾ ? ಲಬ್ಧ ಕಂಭ ೨೫೦ ಹಾರ ೧೦೨೪ ಗುಣಕಾರ ೨೬೧೪೪೦.

ಟೀಕು || ಮೆಟ್ಟು ೬೪ನೂ ವರ್ಗಂಗೊಳಲು ಬಂದುದು ೪೦೯೬ ಯಿದನು ಇಚ್ಛಾ ರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯನಿಡುವುದು, ಬಳಿಕ ನಡುವಣ ರಾಶಿಯ ಕಂಭ ೬೪ಂ ನೂ.....೩ ನೂ ವರ್ಗಂಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದುದು.....೨೪ ಯಿದನು ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು, ಬಳಿಕ ಗುಣಿಸುವ ವಿವರ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯ ೪೦೯೬ನೂ ಫಳದ ರಾಶಿಯ ೬೪೦೮೦.....ಯಾ ಗುಣಕಾರವನ್ನು, ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯ ಹಾರ ೧೦೨೪೮೦೦ಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಕಂಭ ೨೫೦ ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು ತಪ್ಪದು.

ಮತ್ತರ ಸೂತ್ರಂಗಳ್ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಟ್ಟಿನ ಸೂತ್ರಗಳು—

ಸೂತ್ರಂ-೪೩ ಕಡಗೊಂಡ ನೂಲುಖಂಡುಗ |
ದಿಡು ಕೊಡುತಿದುದು ತುಷದೊಳ್ಳೆಬ್ಬೊಳಗವ ತಾಂ ||
ಬಿಡೆ ತೂಲು ಮೂಲು ಬಳ್ಳಂ |
ತಡೆಯದೆ ಕು...ಲ್ಪದೆನಿತನೀವರ್ ಪರದರ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ಭತ್ತ ಖಂ||೧ಕ್ಕೆ ಜಳ್ಳು ಭತ್ತ ಖಂ||೦|| ಲೂ ಶುದ್ಧ ಭತ್ತ ಖಂ...೩ಕ್ಕೆ ಜಳ್ಳು ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಜಳ್ಳು ಭತ್ತ ಖಂ || ೧ || ೨ ತಿಹಾಳೆ, ತಿಹಾಳೆಯೆಂದರೆ ಮಾನ ೧ಕ್ಕೆ ಮೂಲು ಹಿಡಿದರೆ ಮಾನ ೧ಕ್ಕೆ ಮೂಲು ತಿಹಾಳೆಯೆಂದು ಯಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಯದು ಭಾಗಹೂಯದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೬ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೮೦ ಗುಣಕಾರ ೪೨೪೬||

ಸೂತ್ರಂ-೪೪ ನೂಲಿರಡು ಖಂಡಿ ಭತ್ತವ |
ವೋರಳೆ(ಡೆ)ಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದು ಅಳೆಯಲ್ ಮತ್ತಂ ||
ಬೇಟಲುಗೊಳಗವ ತೂಲು |
ತೂಲುವ..... ||

ವೊಡ್ಡು || ಶುದ್ಧ ಭತ್ತ ಖಂ||೧ಕ್ಕೆ ಜಳ್ಳು ೧|೧ ಲೂ ಶುದ್ಧ ಭತ್ತ ಖಂ ೧೦೨ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ ? ಲಬ್ಧ ಜಳ್ಳು ಭತ್ತ ಖಂ ೫|೧| ಪ್ರ. ಹಾರ ೬ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦೦ ಗುಣಕಾರ ೧೦೨೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೪೫ ಅಯ್ಯುಳದ ಮೂಱುಮಾನಕ |
 ಮಯ್ಯುಳದೇಱುಮಾನ ಕೊಡುತಿರಲಂತಾಂ ||
 ಯಾವುದು ಮೂಱುಸಾಸಿರದ (ನೂಱುಱು ಖಂಡುಗ) |
 ಭಾವದ ಲಯ್ಯು ಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭತ್ತವದೇನ್ನೆ ?

ವೊಡ್ಡು || ಶುದ್ಧ ಭತ್ತ ಖ ೦|೦ ಮಾ ೩ಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟು ಭತ್ತ ಖಂ ೦|೩ ಲೂ ಶುದ್ಧ ಭತ್ತ
 ಖಂ ೬ ೦|೧ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?—ಲಬ್ಧ ಹೊಟ್ಟು ಭತ್ತ ಖಂ ೩೫೫||೪ ಮಾ ೧ ಪ್ರ.ಹಾರ ೮೩
 ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦ ಗುಣಕಾರ ೪೭೧೪೭೫.

ಸೂತ್ರಂ-೪೬ ಮ|| ಮೊದಲೊಳ್ ಸಾಸಿರದೆಂಬುನೂಱುಪದಿನಾಱುಂಖಂಡುಗಂ ತೀವಿರಲ್ |
ದೂರಿಂಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುಳೆಯಲ್ಲೇಱು ಖಂಡುಗಂ ಕುಂದೆ ಮಾ |
 ಣದೆ ನೂಱುತೊಂದೆನ್ನಿಸರ್ ಖಂಡುಗದೊಳಂ ಮಾನಂ ಸಮಂಗೊಂಡು ತಾಂ |
 ಪದಿನಯ್ಯುಂ ಕೊಳಗಂಗಳಂ ಮತ್ತಾಂ ತೀವಿದಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಿದೆಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಶುದ್ಧ ಘಟ್ಟ ಭತ್ತ ಖ ೧೮೧೬ಕ್ಕೆ ಹೊ....ಯೆ ಭತ್ತ ಖ ೧೮೧೭ 'ಯಾ ಶುದ್ಧ
 ಘಟ್ಟ ಭತ್ತ ಖ ೧೦.....ಲಬ್ಧ ಹೊಟ್ಟು ಭತ್ತ ಖಂ ೧೦೨ ಬಹಾರ ೫೭೮೮೦
 ಗುಣಕಾರ ೫೯೧೩೫೯೨.

ಸೂತ್ರಂ-೪೭ ನಿರತಮತೀವಿದೂರ ಪದಿನಾಗೊಳಗದೊಳು |
 ಬೆರಸಿದರ್ ನಾಲ್ಕು ಸಾಸಿರದನೂಱು ಖಂಡುಗವನು....||
ಯಿಂದ್ರಿಯ ಖಂಡುಗದೇಱು ಬಳ್ಳಮಂ |
 ...ಕಲಳೆಯಲೈ ಪೇಟದೆನಿತೆಂಬುದನು ತಾನುಭವ್ಯಭೂಷಣಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಹೊಟ್ಟು ಭತ್ತ ಖಂ ||೪೬೦|| ೪ಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ಘಟ್ಟ ಭತ್ತ ಖಂ ೩೦೦೦ ಲೂ
 ಹೊಟ್ಟು ಭತ್ತ ಖಂ ೫೭೫೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?—ಲಬ್ಧ ಶುದ್ಧ ಘಟ್ಟ ಭತ್ತ ಖಂ ೩...
 ಹಾರ ೩೬೮೦೫೬ ಗುಣಕಾರ ೧೩೮೩೧೦೦೦.

ಹೊಟ್ಟಿನ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದವಸಂಗಳ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂಗಳ್—

ಸೂತ್ರಂ-೪೮ ತೊಗರಿ ಸಾಸಿರದಾಱು ಖಂ |
 ಡುಗದ ಪದಿನಾಱುಂ ಕೊಳಗಂ ತಾಂ ||
 ತೊಗರಿಯಾಱು ಖಂಡುಗಕಂ |
 ಕಡಲೆಯು ಮುನಿ ಭಾರಿಯಾಗೆ ನಡೆವ....||

ವೊಡ್ಡು || ತೊಗರಿ ಖಂ ೬ಕ್ಕೆ ಕಡಲೆ ಖಂ ೭ ಲೂ ತೊಗರಿ ಖಂ ೧೦೦೬ ||೧ ಕ್ರಯ
 ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ? ಲಬ್ಧ ಕಡಲೆ ಖಂ ೧೧೭೪||೨ ಹಾರ ೧೨೦ ಗುಣಕಾರ ೧೪೦೯೫೨.

ಸೂತ್ರಂ ೪೯ ನಾಗುಳನೆಲ್ಲಿಗೆ ಜೋಳವಣುಗೊಳ |
ಯಾಗಳೆ ಕೊಡುತಿರಲು ನೆಲ್ಲ ನೂಟ್ಟುಂಡುಗಕಂ ||
ಬೇಗ ಕೊಡುವ ಜೋಳದ ಸಂಖ್ಯೆಯ |
ರಾಗದೊಳಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ನೆಲ್ಲ ಖಂ ಕೊಳ ೪ಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಖಂ ಕೊಳ ೬ ಲೂ ನೆಲ್ಲ ೧೦೦ ಖಂ ಕೈ
ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಜೋಳ ಖಂ ೧೫೦.....

ದವಸ ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು ಅಡಕೆ ಮರದ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ-೫೦ |
ನಿರದೀವರ್ ಕುಳವು ಮದಾಗಿಯು ಮತ್ತಂದೊರೆಗಂ ||
ಪರಿವಿಡಿಯಲಾಣು ಸಾವಿರ |
ಮರಕ್ಕೆನಂ ತೆಣುಪರಲ್ಲಿ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಅಡಕೆ ಮರ ೧ಕ್ಕೆ.....ತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಅಡಕೆ ೧೨೦೦೦೦.....

ಸೂತ್ರಂ-೫೧ ಮರವೊಂದಕ್ಕಯ್ಯೂ ಅಡಕೆಯ |
ಭರವಸದಿಂ ದೊರೆಗೆಯಿತ್ತ ಕುಳಮುಮದಾಗಲ್ ||
ಪರಿವಿಡಿಯಲೆಪ್ಪ ತೇಲುಂ ಸಾ |
ಸಿರ ಮರಕಡಕೆಯ....ಲೆಕ್ಕಪವಣಂ ಪೇಲಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮರ ೧ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ಕುಳ ೫೦೦ ಲೂ ಮರ ೭೨೦೦೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಅಡಕೆ ೩೮೫೦೦೦೦ ಹಾರ ೧ ಗುಣಕಾರ ೩೮೫೦೦೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೫೨ ಮರಸಾಸಿರಕೊಂದುಲಕ್ಕವ |
ನಿರುತಂ ಕೊಡುತಿರಲು...ಅಡಕೆಗೆ ಮರನಂ ||
ಧೊರೆಗೀಯಲೈಬ್ಬದುಮಂ |
ಕರಣಿಕ ನೀಂ ಗುಣಿಸಿ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಅಡಕೆ ೧೦೦೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮರ ೧೦೦೦ ಈಯಲು ಅಡಕೆ ೧೦೦೦೦೦೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಧ ಮರ ೧೦೦೦೦೦.....

ಅಡಕೆಯಮರ ಕುಳಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಕ್ರದ ಹೊನ್ನೆ ಘಟ್ಟಯಮಾಡುವುದು—ಘಟ್ಟಯ ಚಕ್ರವ ಮಾಡುವುದು

ನಷ್ಟಾಂತರವನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು—

ಸೂತ್ರಂ-೫೩ ಒಂದು ಪಣವಡ್ಡ ಸಂದಿರೆ |
ಕೀಲಿಪ್ಪಿನ್ನೊಂದದು ಮೇಲ್ಪೊನ್ನಾಗ....||
..... |
ನಂದದಿ ಪೇಟಾ ಪೊನ್ನದೆನಿತು ಮೇಲ್ಪೊನ್ನಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕೀಲುಹೊನ್ನ ಗ ೧೧ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪೊನ್ನ ಗ ೧ ಲೂ ಕೀಲುಹೊನ್ನ ಗ ೧೧||ಂಗಿ
ವೊಟ್ಟು.....ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ
ಮುನ್ನಿನ ಬಟಾಯಲ್ಲೇ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ನಡುವಣ ಫಳದ ರಾಶಿ.....ಉದು.
ಬಟಾಕ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿ
ಕೊಂಬುದು, ಪುನರಪಿವೊಡ್ಡು.....ಮೇಲು ಗ ೧೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಕೀಲು ಗ ೧೧|| ಹಾರ ೧ ದ್ವಿ. ಹಾರ ೪೦ ಗುಣ ೪೬೦||

ಸೂತ್ರಂ-೫೪ ಕೀಲಿಸಿದವೊನ್ನ ಪಣಂ |
ಬೇಳೆಯನೀಯಲ್ಕೆ ವಟ್ಟಂ.....||
..... |
..... ಮೇಲ್ಪೊನ್ನನೆನಿತನೀವರ್....||

ವೊಡ್ಡು || ಮೇಲು || ಗ ೧ಕ್ಕೆ ಕೀಲು ಗ ೧-೧=ಲೂ ಮೇಲು ಗ ೨೭ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ?
ಲಬ್ಧ ಕೀಲು ಗ ೩೦-೦||೨|| ಪ್ರ. ಹಾರ ೧ ದ್ವಿ. ಹಾರ.....

ಸೂತ್ರಂ-೫೫೦ಗಳ್ |
ವೋರಂತಿರೆ ವೀಸಗೂಡಿ ಯಿಪ್ಪಣವಡ್ಡಂ ||
ಆರಯ್ತು ಪೇಟ ನೀನೇ |
ನೂಲುಂ ಪೊಂಗಿನಿತುವಡ್ಡ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ೧೨೦ಕ್ಕೆ ವಟ್ಟ ಗ ೧೯೦.....೧-೪||೨|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ...ದ್ವಿ. ಹಾ ೨೦೦
ಗುಣ ೩೫೭೦೦||

ಸೂತ್ರಂ-೫೬ ನೂಲುಪ್ಪತಯ್ತು ಪೊನ್ನಂ |
ಬೇಟೊದವಿದುದಕ್ಕೇ ವಟ್ಟಮಿಪ್ಪಣವಡ್ಡಂ ||
ನೂಲುಂ ವೀಸ ಮೆನಲ್ ಕೀಟಾ |
ನೂಲುಂ ಪೊನ್ನಿಗೆ ವಟ್ಟ[ಮೆನಿತು ಪೇಟಾಗಣಕಾ] ||

ವೊಡ್ಡು ||.....ಗ ೭೮೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ? ಲಬ್ಧ ವಟ್ಟ ಗ ೧-೦|| = ಪ್ರ. ಹಾ ೧೭೫
ದ್ವಿ. ಹಾರ ೨೦೦ ಗುಣ ೩೭೧೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೫೭ ಪೊನ್ನಿರೆ ಮೇಲ್ವಲಿಕೆಯ ನಿಜ |

ಪೊಂಗಳ ಸಲಿಕೆ ಹತ್ತುವರೆ...||

..... |

....ಡ ಪನ್ನೆರಡಕ್ಕನಿತು ಕೀಟನ್ನೊನ್ನಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕೀಲು ೧೦ || ೦ ಕೈ ಮೇಲು ಗ ೭ ಲೂ ಕೀಲು ೧೨ ಕೈ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

ಲಬ್ಧ ಮೇಲು ಗ ೮ ಹಾರ.....

ಸೂತ್ರಂ-೫೮ಗ ಕೊಪ್ಪಲ ಶುಂಠಿಯ |

ಬೇಗದೊಳಯ್ಯೂ ಪೊನ್ನು ಪಣಪಾಗಕ್ಕುಂ ||

ಯಾಗಳೆ ಗುಣಿಯಿಟಿ ಪೇಟಾ |

ಭಾಗ್ಯವಂತರ ಪ್ರಾಣನಿಧಿಯೆ ಗಣಕಸುಜಾಣಾ ||

ವೊಡ್ಡು ||.....ಯವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಭಾರ ೨೦ ಹಲ ೧೦ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧
ದ್ವಿ. ಹಾ ೨೦೦೦ ಗುಣಕಾರ ೪೦೦೦||

ಶುಂಠಿಯ ಕ್ರಯ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕ್ರಯ—

ಸೂತ್ರಂ-೫೯ ಇಮ್ಮನ ಸಕ್ಕರೆ ಗೊಪ್ಪಣ(ವಾಗಲ್) |

ಘಮ್ಮನಯ್ಯತ್ತು ಖಂಡುಗದಯ್ಯೊಳಗಂ ||

ಸುಮ್ಮನದಿಂದೆ ಗುಣಿಯಿಟಿ |

ನೀಮ್ಮಹಿಯೊಳಗೆ ತಿಳಿಯೆಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ||

ವೊಡ್ಡು || ಸಕ್ಕರೆ ಮಾನ ೨ಕ್ಕೆ ೧ಲೂ ಸಕ್ಕರೆ ೫೫೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

ಲಬ್ಧ ಗ ೮೦೪ ಪ್ರ. ಹಾ. ೨ ದ್ವಿ. ಹಾ. ೧೦ ಗುಣ ೧೬೦೮.

ಸೂತ್ರಂ-೬೦ ಪಾಗಂ ವೀಸಮುವೊಂದಕೆ |

ಯಾಗಲೆ ಮಾಲುಪುದು ಸಕ್ಕರೆವೊಮ್ಮನ....||

....ಂದೇಲ್ಲೂ ಪೊನ್ನಿಂಗಂ |

ಶೀಘ್ರದಿ ನೀಂ ತಿಳಿಯೆಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ೦ | ಕೈ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾ ೧ || ಲೂ ಗ ೭೦೦ ಕೈ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

ಲಬ್ಧ...ಖ...೯||೨|| ಪ್ರ. ಹಾ. ೭.....ಗುಣಕಾರ ೮೪೦೦೦.

[ಸಕ್ಕರೆಯ ಕ್ರಯ ಸಮಾಪ್ತಂ]

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜೇನತುಪ್ಪದ ಕ್ರಯ—

ಸೂತ್ರಂ-೬೧ ಪಣವಿಗೆ ಶಶಿಬಳ್ಳಮಾಗಲ್ |
ಪಣಮುಂ ಸಾಸಿರದ ಯಿಪ್ಪತ್ತಾಗಲ್ ||
..... |
....ತ್ತರಾಜ ಗುಣಗಣನಿಳಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಹೆಂಗೆಕ್ಕೆ ಜೇನತುಪ್ಪ ಖ ಬಳ್ಳ ೧ ಲೂ ಗ ೧೦೭ ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಜೇನತುಪ್ಪ ಖ ೧೩.೨ || ಪ್ರ. ಹಾ ೧.....೦ ಗುಣಕಾರ ೨೦೭೦.

ಸೂತ್ರಂ-೬೨ ಮೂಱುಂ ಸೊಲ್ಲಗೆ ಜೇನಿಗೆ |
...ರಂಕೆಯು ಪಾಗವೊಂದು ವೀಸವೆರಡುವರೆಯುಂ || .
ಮಾಱುವದು ನೂಱುಪ್ಪ(ತ್ತುಂ ಖಂಡುಗ) |
ನೀಜುಾ ನೀಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಜೇನತುಪ್ಪ ಸೊಲ್ಲಗೆ ೩ಕೆ ಹಾಗವುಂ || ಲೂ ಜೇನತುಪ್ಪ ಖಗುಣಂಗೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೨೪೦೦ ಪ್ರ. ಹಾರ ೩ ದ್ವಿ. ಹಾರ ೮೦೦ ಗುಣ ೧೫೬೦೦೦ ||

ಜೇನತುಪ್ಪದ ಕ್ರಯ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ-೬೩ ಪೊನ್ನಿಂ....ರವನತುಪ್ಪಂ |
ಸನ್ನುತದಿಂ ಕೊಡನೇಲು ಸಾಸಿರ ಪೊನ್ನಂ ||
ಬಿನ್ನಣದೆ ಗುಣಿಸಿ ಪೇಟಾ ||
ಯಿನ್ನಿ ದಿರಿಲ್ಲಂ ನಿನಗೆ ಗಣಕ ಪ್ರಧಾನಾ ||

ವೊಡ್ಡು ||ಗ ೭೦೦೦ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ತುಪ್ಪ ಖ ೭೧೦ || ೩ || ಪ್ರ. ಹಾ ೧
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೨೮೦ ಗುಣಕಾರ ೯೦೦೦೦. |

(ತುಪ್ಪದ ಕ್ರಯ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ)

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋಡಿಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ-೬೪ ಕೋಡಿಗೆ ವೊಂದಕ್ಕೊಪ್ಪಿರೆ |
ನೋಡಲ್ ಹನ್ನೆರಡು ಹೊನ್ನು ಬಿಲೆಯಾ ||
..... |
.....ಲ್ಲದೆ ಗುಣಿಸಿ ಪೇಟ ಗಣಿತನಿಧಾನಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕೋಡಿಗೆ ೧ ಕ್ಕೆ ಬಿಲೆ ಗ ೧೨ ಲೂ ಸೀರೆ ೧ ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
ಲಬ್ಧ -೩-.....ಹಾರ ೪೦ ಗುಣಕಾರ ೧೨೦|-

ಸೂತ್ರಂ-೬೫ ಕೋಡಿಗೆ ಜನಳಿಯ....|
 ನೀಡಯ್ತತ್ತಯ್ತು ಪೊನ್ನ ಮಿಪ್ಪಣವಡ್ಕಂ ||
 ಕೂಡಿದ ಬೆಲೆ ತಾನಾಗಲ್ |
 ರೂಢಿಸಿ ನೀಂ ಪೇಟ ಜನಳಿಪೊಂದಟ ಬೆಲೆಯಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಕೋಡಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೫ - ೨ || ಲೂ ಜನಳಿ ೧ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
 ಲಬ್ಬ ಗ ೨||೨||೨|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೨೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪೦ ಗುಣಕಾರ ೨೨೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೬೬ ಇವ್ವಣ ಹಾಗಕೆ ಸೀರೆಯ |
 ತಪ್ಪದೆ ಬೆಲೆಯಿಡಲು ಕೊಡುಗುಪೊನ್ನೇಲುಂ (ಮುದ್ದರಣಮುಮಂ) ||
 ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪೇಟ್ಟುದು |
 ಒವ್ವುವ ಗಣಿತಜ್ಞನೆನಿಸ ನೀಶನದಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ೨| ಕೈ ಸೀರೆ ೧ ಲೂ ಗ ೭ || ೨ || ಕೈ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
 ಲಬ್ಬ ಹಚ್ಚಡ ೧೭ ಸೀರೆ|| ಭಾಗಿಗೆ ಹಲಾಯದ ಶೇಷಂ ೭| ಪ್ರ. ಹಾರ.....ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ....
 ಗುಣಕಾರ ೩೦೦,

ಕೋಡಿಗೆ ಸೂತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

— ಗ ದ್ಯ —

ಇತಿ ಶುಭಚಂದ್ರದೇವಯೋಗೀಂದ್ರ ವಾದಾರವಿಂದ
 ಮಧುಕರಾಯಮಾಣ ಪಂಡಿತ
 ಸಕಲಗಣಿತ ತತ್ತ್ವವಿಳಾಸ
 ವಿನೇಯ ಜನ ವಿನುತ

ಶ್ರೀ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತದೊಳ್

[ತ್ರೈರಾ]ಸಕದ ಗಣಿತ ಸಮಾಪ್ತಂ.

—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಸ್ತ ತ್ರೈರಾಸಿಕದ ಗಣಿತ—

ಕೊಳಗ ಪಲ್ಲಟದ ಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ-೧ ...ಗದ ಮಾನದಿ |
ಅಳೆದಿದರ್ ಖಂಡುಗವನಿಱುದು ಪೇಟಾದಮಾನದಿ ||
ಘಳಿಲನೆ ಭಾಗಂಗೊಳ್ಳಲ್ |
ತಳುವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರಿಸಂಖ್ಯೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರ್ಕುಂ ||

ಟೀಕು || ಅಳೆದಿದರ್ ಖಂಡುಗವನಿಕ್ಕಿ ಯಾ ಖಂಡುಗವನಳೆದ ಮಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಿ ಹೇಟಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಳಗದ ಮಾನದಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಖಂಡುಗವಕ್ಕುಂ— ತಪ್ಪದು.

...ಮುಂದೆ ಗುಣಿತ ಸೂತ್ರಗಳು...

ಸೂತ್ರಂ-೨ ಪದಿನಯ್ದುಂ ಮಾನದ ಕೊಳಗದಿ |
ನೊದವಿಸಿ ಅಳೆದಿದರ್ ನೂಱು ಹನ್ನೆರಡುಂ ಖಂ(ಡುಗಮಕ್ಕುಂ) ||
ಇದನೆ ಪದಿನೇಟುವರೆ ಮಾ |
ನದ ವಿದಿತಂ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲೆನಿತು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಮಾನ ೧೫೫ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳೆದು ಯಿದ್ದುದು ೫ ೧೨ ಲೂ ಮಾನ ೧೭ || ಯ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲು ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಖಂ ೯೬ ಹಾರ ೭೦ ಗುಣಕಾರ ೬೭೦||

ಟೀಕು || ನಡುವಣ ಘಳದ ರಾಶಿಯ ಖಂಡುಗವನೂ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಮಾನ ೧....ನೂ ಸೊಲ್ಲಗೆಯ ಮಾಡಲು ೭೦ ಇದನೂ ಮಾನ ೧೫೦ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಮಾಣದರಾಶಿಯ ಹಾರವೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು, ಬಳಿಕ ಮಾನ...ಮಾಡಲು ೬೦ ಇದನೂ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯಮಾಡಿ ಮಾನ ೧೭||ಯ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಯಿಚ್ಛಾರಾಶಿ ೬೦ ನಿಕ್ಕಿ ಘಳದ ರಾಶಿಯ ೧೧೨೫೦ಂದ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು....ಇದನ್ನು.....೫೦ಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಖಂ ೯೬ ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೩ ಪದಿನಾಱುಂ ಮಾನದ ಕೊಳ |
ಗದಿ ಚದುರದಿ ಅಳೆದಿದರ್ ...||
..... |
..... ||

ವೊಡ್ಡು ||.....೧೧೩-೨||ವನೂ ಅಳೆದ ಮಾನ ೧೬ ೫ ಕೊಳಗ ಯಿದನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಳಗದ.....ಯಿದ ಯೆರಡುರಾಶಿಯ ಖಂಡುಗಗಳನೂ....ಬಳ್ಳಗಳಮಾಡಿ ಬಿಸ್ತವಮಾಡಿ.. ...ಬಹುದು. ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕುಂ. ಯಾ ಗುಣಕಾರವನಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಮಾಣದ.....ದು|| ತಪ್ಪದು ಪುನರಸಿ.....ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪ ಯಿದ.....

ಸೂತ್ರಂ-೪ |
 ||
ಮಾನದ ಪವಣೀಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಖಂ ಗಂಠ ವನೂ-ಅಳೆದ ಕೊಳಗದ.....ಗೌಳ ಗುಣಕಾರ ಗೌಳ ಯಿದನೂ
ಹಿಂದಣಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬ.....ಗಂಠ ಯಿದನಳೆದ ಕೊಳಗ ಎಷ್ಟುಮಾನದ್ದು ಎಂದರೆ || ಲಬ್ಧ
ಮಾನ ಗೌಳ.....ನಾಲ್ಕುತ್ತುಂ | ಅದಿಹುಂದಂ ಹಿಂದೆಯಳೆದ ಖಂಡುಗವತ್ತು ೬೦ ||
.....ಸ್ತಿ ||೦|| ಅಳೆದಿದ್ ಖಂಡುಗ ೪೦೦ಯಿದನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲೂ...
.....ಗಳು ಖಂ ೬೦ ವನೂ, ಖಂ ೪೦ ಖಂಡುಗವ ಹ ಹಾಗೆ ಅಳೆದ ಕೊಳಗ ಖಂ || ೧ ||
ಯಿನ್ನು ೪೦ ಖಂಡುಗವನೂ ಖಂ ೬೦ವಹ ಹಾಗೆ- ಅಳೆದ ಕೊಳಗದಿ ಖಂ || ೨ || ೨ ||
ಯಿದಿಹ ಭಾಗಿಗ.....ಶೇಷ ಗಿದ್ದ.....ಗುಣ... ಗುಣಕಾರ ೨೦೦ ||

ಟೀಕು || ಖಂ ೬೦ವನೂ ಕೊಳಗವಮಾಡಲ್ ೧೦೦ಂ ಖಂ ೪೦ನೂ ಕೊಳಗವ ಮಾಡಲ್
 ೮೦ಂ ಇದು ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರಮಕ್ಕುಂ ಹಿಂದಣ ಕೊಳಗ ೧೨೦೦ನಿಕ್ಕಿ ಕೊಳಗ ೮೦೦ರಿಂದ ಹಾರವ
 ಮಾಡಿ...ಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಖಂ ||೧|| ಇದು ಅಝನತ್ತು ೬೦ ಖಂಡುಗವನೂ ನಾಲ್ವತ್ತು ೪೦
 ಕೊಳಗವಹ ಹಾಗೆ ಅಳೆದ ಕೊಳಗವಕ್ಕುಂ|| ಬಳಿಕ ಇನ್ನು ಖಂ ೪೦ನೂ ಬಳ್ಳವಮಾಡಲು ೨೦೦ಂ
 ಇದನು ಖಂ ೭ ವನೂ ಕೊಳಗವಮಾಡಲ್ ೧೦೦ಂ ಇದನು ಹಾರವಮಾಡಿ ಯಿಕ್ಕಿ ಭಾಗಿಸಲು
 ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಖಂ ೧೦||೨||೨ ಯಾ ಕೊಳಗವೂ ನಾಲ್ವತ್ತು ಖಂಡುಗವನೂ ಅಝನತ್ತು ಖಂಡುಗವ
 ಹಾಗೆ ಅಳೆದ ಕೊಳಗವಕ್ಕು ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ನಾಸ್ತಿ ಕೊಳಗಗಳ
 ತಂದುಕೊಂಬುದು, ಸಿಚ್ಚಿ ಕೊಳಗದ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗೆ ಹಜಾಯದ ಶೇಷ ಗಿದ್ದನ ೮೦೦||

ಸೂತ್ರಂ-೫ ಎಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗ ತೊಂಭತ್ತಾಗಲ್ |
ತೊಂಭತ್ತು ಅಳೆದ ಖಂಡುಗೆಂಭತ್ತಾಗಲ್ ||
ತುಂಬಿಯಿಳೆದ ಕೊಳಗಗಳೆರಡರ |
ಯಿಂಬಿನ ಮಾನಗಳುಮೆನಿತು ವೇಬ್ಬಿಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಖಂ ೮೦-ಖಂ|| ಎಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗವನು ತೊಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗವಹ ಹಾಗೆ...
....ಭಾಗಿಗೆ ಹಲಾಯದ ಶೇಷ ಗಿದ್ದನ ೧೦೦೦|| ಇನ್ನು ತೊಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗವನೂ ಎಂಭತ್ತು
ಖಂಡುಗವ ಹಾಗೆ ಅಳಿದ ಕೊಳಗ ಖಂ ೧ ಮಾನ ೨ ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಷನಾಸ್ತಿ || ಹಾರ ೧೮೦೦
ಹಾರ ೧.....ವನೂ ಬಳ್ಳವಮಾಡಲ್ ೬೪೦೦ ಇದನು ಹಾರವಮಾಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ
ಲಬ್ಧ ಖಂ ೧೫||೨ ಗಿದ್ದನ ೩ ಇದಕು ಭಾಗಹಲಾಯದ ಶೇಷ ಗಿದ್ದನ ೧೦೦೦ ಯಾ ಪಿಚ್ಚೆಯ
ಕೊಳಗವೂ...೮೦ ವನೂ ತೊಂಭತ್ತು ಖಂಡುಗವಹ ಹಾಗೆ ಅಳಿದ ಕೊಳಗವಕ್ಕು ಇನ್ನು ಖಂ
೯೦ವನೂ ಕೊಳಗವ ಮಾಡಲು ೧೮೦೦ ಇದನೂ ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರದ ವಿವರ - ಖಂ ೮೦ ವನೂ
ಕೊಳಗವಮಾಡಲು ೧೬೦೦ ಇದನೂ ಹಾರವಮಾಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಖಂ ೧
ಮಾನ ೨ ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಷ ನಾಸ್ತಿ. ಈ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕಾಂಬುದು||ತಪ್ಪದು||

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಎತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಇವಹಿಕ್ರಯವ ಕಾಬರೆ ಗಣಿತ—

ಸೂತ್ರಂ-೬ ಅಋವತ್ತೊರುಷದ ಗಜಕಂ |
ಅಋನೂಋಂ ಕನಕಮಾ ಶತಾಬ್ದದ ಕರಿಗಂ ||
ಉಋವಾ ಬಿಲೆಯೆನಿತೆಂಬುದ |
ಕರಣಿಕ ನೀಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ? ||

ವೊಡ್ಡು || ವರುಷ ೬೦ ಗಜಕ್ಕೆ ಬಿಲೆ ೬೦೦ ಲೂ ವರುಷ ೧೦೦ ಗಜಕ್ಕೆ ಬಿಲೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೩೬೦ ಹಾರ ೧೦೦ ಗುಣಕಾರ ೩೬೦೦೦

ಟೀಕು || ವರು.....ವ ಮಾಡಿಯಿರಿಸುವುದು. ನಡುವಣ ಹೊನ್ನನೂ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು ಬಳಿಕ ಇಚ್ಛೆಯ ೬೦ನಿಕ್ಕಿ ಫಳದ ೬೦೦ ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು ೩೬೦೦೦ ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕು. ಯಾ ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕವನು ಹಾರ ೧೦.....ಯನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಆನೆ ಕುದುರೆ ಎತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಯಿವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸು ಕೆಳದಾದುದರ್ಕೆ ಬಿಲೆ ವೆಗ್ಗಳಂ. ವಯಸ್ಸು ವೆಗ್ಗಳವಾದುದರ್ಕೆ ಬಿಲೆ.....ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೭ (ಸತ್ತುಂ) ವರುಷದ ತುರಗಕೆ |
ಯಿತ್ತರ್ ಇನ್ನೂಋ ಪೊನ್ನ ನಿರುತದೊಳೆಂದುಂ ||
ಮತ್ತಿಪ್ಪತು ವರುಷಾಶ್ವಕೆ |
ಬಿತ್ತರದಿಂ ಬಿಲೆಯ ಪೇಟ ಗಣಕ ಸುಜಾಣಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ವರುಷ ೧೦ ರ ಕುದಿರೆಗೆ ಬಿಲೆ ಗ ೨೦೦ ಲೂ ವರುಷ ೨೦ ಕುದಿರೆಗೆ ಬಿಲೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಗ ೧೦೦ ಹಾರ ೨೦ ಗುಣಕಾರ ೨೦೦೦ ಇದನೂ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೮ ಅಯ್ದುಂ ಹೆಗಲೆತ್ತಿಗೆ ಬಿಲೆ |
ಅಯ್ದತ್ತುಂ ಪೊನ್ನ ಬಿಲೆಯಕೊಡುತಿರಲ್ಪತ್ತಾ ||
ಒಯ್ದು ಹೆಗಲೆಂಟಿಹತ್ತಿಗೆ |
ಯಾವುದು ಪೊನ್ನೆನಿತು ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ವರುಷ ೫೮ ಎತ್ತಿಗೆ ಬಿಲೆ ಗ ೫೦ ಲೂ ವರುಷ ೮೮ ಎತ್ತಿಗೆ ಬಿಲೆ ಯೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಗ ೩೧!೨|| ಹಾರ ೮ ಗುಣಕಾರ ೨೫೦- ||

ಟೀಕು || ಬೆಸ್ತ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಹಿಂದಣಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೯೦ |
.....೦ ||
ಷೋಡಶತ್ರಿಗುಣದ ಪೆಣ್ಣೆ |
ಖೋಡಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಕಸುಜಾಣಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ವರುಷ ೧೬ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧-೦ ಲೂ ವರುಷ ೪ ೬ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತು ?
.....ಗುಣಕಾರ ೧೨೦ ಹಿಂದಣ.....ವ ಮಾಡಿ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಸ್ತ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನ ಬಣ್ಣದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ—

ಸೂತ್ರ-೧೦ ಹತ್ತುವರೆ ಬೇಳೆ ಬಣ್ಣದ |
ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು.....ಆರ್ಪಣಮುಂ ||
ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ವಿಕ್ರಯವೊಂಭತ್ತರ ಮುಪ್ಪಾಗವೇಸಕೆ ? |
ಮತ್ತೆನಿತುಂ ಪೊನ್ನು ಬರ್ಕುಪೇಟ್ ಗಣಿತವಿಕಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಣ್ಣ ೧೦||೨|| ದು-೧ ೧೯|| ೧ ದ ಚೆನ್ನವನೂ ವಿಕ್ರಯಮಾಡಿದುದು ಬಣ್ಣ
೯||೧ ಲೂ ಮಾಲಲಾಗಿ ಬಂದ ಹೊನ್ನು ಎಷ್ಟಾಯಿತು ?

ಲಬ್ಧಿ ೧ ೨೧-೨|| ಪ್ರಧಮ ಹಾರ ೭೮೪ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦ ಗುಣಕಾರ ೧೬೬೬೦ ||

ಟೀಕು || ಬಣ್ಣ ೯||ನೂ ಕಾಣಿಯ ಮಾಡಲ್ ೭೮೪ ಬಹುದು ಇದನೂ ಪ್ರಮಾಣಸ್ಥಾನ
ದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರವೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಬಣ್ಣ ೧೦||೨|| ನೂ ಕಾಣಿಯಮಾಡಲು
ಬಹುದು ಲಾಂ || ಇದನು ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯಿಂದ ಇಚ್ಛಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ
ನಡುವಣ ಫಲರಾಶಿಯ ೧ ೧೯||ವನೂ ಹಣವ ಮಾಡಲು ೧೯೬ ಯಾ ಹಣಗಳನ್ನು ನಡುವೆ
ಫಳವೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಯಿಚ್ಛೆಯ ಲಾಂನಿಗೆ ಫಳ ೧೯೬ ಟಾಂದ.....ಂದುದು
೧೬೬೬೦ ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕು || ಈ ಗುಣಕಾರವನಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾರ ೭೮೪ ಟಾಂದ
ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ೧ ೨೧-೨|| ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರ-೧೧ ಪದಿನಯ್ಯ..... |
..... ||
ಪದಿನಾಲುಂ ಬಣ್ಣದ ಪೊಂಗಿ |
ತಂದು ವಡ್ಡೆಸಿದೊಡೆನಿತಕ್ಕುಮೆಂಬುದಂ ಪೇಟ್ ಗಣಕಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಣ್ಣ ೧೫||ದೂ ಚೆನ್ನ ತೂಕ ೧ ೧೦೭ ಪೊನ್ನನೂ ಬಣ್ಣ ೧೦.....ಸಲು ಬಂದ
ಹೊನ್ನು ಎಷ್ಟಾಯಿತು ?

ಲಬ್ಧಿ ೧ ೧೦೧||೪||೧||೨|| ಹಾರ ೬೪ ಗುಣಕಾರ ೬೫೨೭.

ಟೀಕು || ಎರಡು ರಾಸಿಯ ಬಣ್ಣಗಳನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು.
ಬಳಿಕ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು || ಹಿಂದಣಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು || ಈ ಜಾತಿ
ಯನೆಲ್ಲಂ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೇವರ ಅಭಿಷೇಕದ ಮಿಶ್ರತ್ರಯಿರಾಶಿಕದ ಗುಣಿತ—

ಸೂತ್ರ-೧೦ ರಾಶಿಯ ಕೊಳಗದ ಕೂಟಂ |
 ರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲವಕೆ ಬಂದ ಹಾರಮದಕ್ಕುಂ ||
 ರಾಶಿಗಳಿಚ್ಚೆ ಫಳಮಾಗಿರೆ ತಂ |
 ದೋಸರಿಸದೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ಸೂತ್ರ-೧೧ ಗತಿರವಿ ನೃಪಸಂಖ್ಯತದ |
 ಘೃತದಧಿ ದುಗ್ಧನನೆ ವಿತರಾಗಂಗಭಿಷೇಕಮಾಗಿ ||
 ಮತ್ತಂ ತಾನಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳು ? |
 ||

ನೋಡ್ತು || ಬ...ಅಭಿಷೇಕವಮಾಡಿದ ತುಪ್ಪ ಖಂ ೦೪| ಮೊಸರು ಖಂ|| ೨ ಹಾಲು ಖಂ ೧
 ಯಾ ಮೂಟು ಬಗೆಯನೂ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವ ಮಾಡಿದರು. ಅಭಿಷೇಕ.....ಲಶಗಳಿಗೆ
 ತುಂಬಲು...ಯಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿದುವು || ಬಳಿಕ || ಒಂದೊಂದು ಕಲಶದೊಳಗೆ ತುಂಬಿ
 ಬೆರಸಿಯಿದ್ದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ? —ಎಂದರೆ— (ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಬ್ಧಿಗಳು)
 ತುಪ್ಪದ ಕಲಶ ಖಂ ೪ ನೊಳಗೆ ಬೆರಸಿಯು....ಪ್ಪಲಂ ೦||೦||ಮೊಸರು ಖಂ ||೧|| ಹಾಲು ಖಂ||೨||
 ಅಂತು ಖಂ ||೪ ಸರಿ|| ಇನ್ನು ಮೊಸರು ಖಂ||೨ ಕೊಳಗದೊಳಗೆ ಬೆರಸಿದ್ದ ತುಪ್ಪ ಮೊಸರು ಹಾಲು
 ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಬ್ಧಿಗಳು ತುಪ್ಪ ಖಂ ೧ ಮೊಸರು ಖಂ ೪|| ಹಾಲು ಖಂ ೧
 ಅಂತು ಸಹ ಖಂ ||೨ ಸರಿ|| ಇನ್ನು ಹಾಲು ಖಂ ೧ ಕೊಳಗದವೊಳಗೆ ಬೆರಸಿ ಇದ್ದ ತುಪ್ಪ
 ಮೊಸರು ಹಾಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ?—ಎಂದರೆ || ತುಪ್ಪ ಖಂ ೧೨ರ ಮೊಸರು ಖಂ||೧ ಹಾಲು ಖಂ||೩
 ಅಂತು ಖಂ ೧ ಸರಿ—ಅಂತು ಕಲಶ ಮೂಟಕ್ಕೆ ಬಳಿದು ತುಂಬಿಯಿದ್ದುದು ಖ||...ಹಾರ ೩೨
 ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಿದ ಹಾರಗಳು ೨-೮.

ಟೀಕು || ಖಂ ೦೪ ಖಂ|| ೨ ಖಂ ||೧ ಇವಂ ಶನಣಿಯ ಕೂಡಲು ಕೊಳಗ ೩೨ ಇದು
 ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರಮಕ್ಕುಂ. ತುಪ್ಪ ಕೊಳಗ ನೂನ ಮಾನವ ಮಾಡಿ...ಭಾಗಿಸಲು...ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ
 ಮಾನ ೨ ಯಿದಜುಂದ ಕೊಳಗ ೪ ಕೊಳಗ ೧೨-ಕೊಳಗ ೧೬ ಯಾ ೩ ರಾಶಿಯನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
 ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಮಾನಗಳು ೮-೨೪-೩೨-ಇವನು ಕೊಳಗ ಬಳ್ಳಗಳ
 ಮಾಡಿ.....ಲಬ್ಧಿ ೦||೦|| ಖ || ೨ || ಯಾ ವಿಧಿಕ್ರಿಯ || ಗನಾ....ಕಲಶದೊಳಗೆ ಬೆರೆಕೆಯಾಗಿ
 ತುಂಬಿಯಿದ್ದ ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಹಾಲು ಅಂತೂ ಖಂ ೦೪ ಸರಿ. ಇನ್ನು ೧೨ ಕೊಳಗದೊಳಗಣ
 ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಹಾಲು ಇವ ವಿಂಗಡಿಸುವ ವಿವರ—ಹನ್ನೆರಡು ಕೊಳಗವನು ಮಾನವ ಮಾಡಿ
 ಹಾರ ೩೨ ಟುಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಮಾನ ೬ ಇದಜುಂದ ಕೊಳಗಗಳು ೪-೨-೧೬ ಯಾ
 ೩ ರಾಶಿಯನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಮಾನಗಳು ೨೪-೨೨-೯೬
 ಇವನು ಕೊಳಗ ಬಳ್ಳಗಳ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಖ ೧|| ಖ ೪|| ಖಂ ||೧ ಅಂತು ಖಂ ||೨|| ಸರಿ.
 ಇನ್ನು ಕೊಳಗ ೧೬ ನೊಳಗೆ ಬೆರೆಸಿಯಿದ್ದ ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಹಾಲು, ಇವನೂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ತಹ
 ವಿವರ-ಕೊಳಗ ಹಾಲು ೧೬ ಕೊಳಗವನೂ ಮಾನಮಾಡಿ ಹಾರ ೩೨ಉಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ

ಲಬ್ಧ ಮಾನ ೮ ಇದಿಷ್ಟಂದ ಕೊಳಗಗಳು ೪-೧೨-೧೬ ಯಾ ೩ ರಾಶಿಯನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಲು ಬಂದ ಮಾನಗಳು ೩೨-೯-೬-೧೨೮- ಇವನು ಕೊಳಗ ಬಳ್ಳಗಳಮಾಡಲು
ಬಂದ ಲಬ್ಧಗಳು ತುಪ್ಪ ಖಂ ೨ ಮೊಸರು ಖಂ ೧ ಹಾಲು ಖಂ ೩ ಅಂತು ಖಂ ||೧ ಸರಿ....
.....ತಪ್ಪದು ||

ಹಿಂದಣಂತೆ ಅಭಿಷೇಕದ ಮಿಶ್ರ ತ್ರೈರಾಶಿಕಕ್ಕೆ—

ಸೂತ್ರಂ-೧೪ ಅನನಿಯೊಳಗೊಬ್ಬ ಭೂಪಂ |
ಭವಹರಗಭಿಷೇಕಮಾಡಬೇಕೆನುತುಂತಾಂ ||
ತವೆವೆರಸಿದ ಫೃತದಧಿಕ್ಷೇರ |
.....ಮೊಸರುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ-೧೫ ಇಪ್ಪುದುಂವಿ ಕೊಳಗ ಹಾಲುನ್ಮುಪ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಳಂ |
ಒಪ್ಪುವ ಜೇನತುಪ್ಪವಿಕ್ಕುಳಸಕ್ಕರೆ ||
ತಪ್ಪದುರಸಕೊಳಗ..... |
..... ಎಳೆನೀರ್ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಕೊಳಗಂ ||

ಮೊಡ್ಡು || ತುಪ್ಪ ಖಂ-೪ ಮೊಸರು ಖಂ-೨ ಹಾಲು ಖಂ||೧ ಜೇನತುಪ್ಪ ಖಂ ೦-೨ ಸಕ್ಕರೆ
ಖಂ ೧ ಎಳನೀರು ಖಂ ೧ - ೪-ಹಾರ ೬೪ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಬ್ಧಗಳು || ತುಪ್ಪ ಕಳಶ ೪ ಮೊಳಗೆ
ಬೆರಸಿದ್ದ ತುಪ್ಪ ೦| ಮೊಸರು ೦|| ಹಾಲು ೧ ಜೇನತುಪ್ಪ ಮಾನ ೨ ಸಕ್ಕರೆ ೦|೨ ಎಳನೀರು ೧||
ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ ಖಂ....ಸರಿ || ಇನ್ನು ಮೊಸರು ಖ|| ೨ ಮೊಳಗೆ ಬೆರಸಿಯಿದ್ದುವು ತುಪ್ಪ ೦||
ಮೊಸರು ೨| ಹಾಲು ೩ ಜೇನತುಪ್ಪ ೦|೨ ಸಕ್ಕರೆ ೧೦೨ ಎಳನೀರು ೪|| ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ ಖಂ|| ೨
ಸರಿ || ಹಾಲು ತುಂಬಿಯಿದ್ದುದು ಖಂ||೧ ಮೊಳಗೆ ಬೆರಸಿಯಿದ್ದುವು ತುಪ್ಪ ೦೧ ಮೊಸರು ೦೩
ಹಾಲು ೦೪ ಜೇನತುಪ್ಪ ೦|| ಸಕ್ಕರೆ ೧|| ಎಳನೀರು ಖಂ |೧ ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ.....ಸರಿ ||
ಜೇನತುಪ್ಪ ತುಂಬಿ ಇದ್ದ ಕಲಶ ೨ ಮೊಳಗೆ ಬೆರಸಿ ಇದುವು ತುಪ್ಪ ಮಾನ ೨ ಮೊಸರು ಖ ೦|೨
ಹಾಲು ೦|| ಜೇನತುಪ್ಪ ಮಾನ ೧ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾನ ೩ ಎಳನೀರು ೦|| ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ ೨ ಸರಿ ||
ಸಕ್ಕರೆ...ಸಕಲಶ ಖಂ |೧ ಮೊಳಗೆ ಬೆರಸಿ ಇದುವು. ತುಪ್ಪ ೦-೨ ಮೊಸರು ೧-೨ ಹಾಲು ೧||
ಜೇನತುಪ್ಪ ಮಾನ ೩ ಸಕ್ಕರೆ ೦||೧ ಎಳನೀರು ೨ ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ ಖಂ |೧ ಸರಿ || ಎಳನೀರು
ತುಂಬಿ ಇದ್ದ.....ಹಾಲು ಖ|೧ ಜೇನತುಪ್ಪ ೦|| ಸಕ್ಕರೆ ೨| ಎಳನೀರು ಖ|೪ ಅಂತು ಬಗೆ ೬ಕ್ಕೆ
ಖ ೧-೪ ಸರಿ || ಇದರ ಗುಣಿತವು ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಗುಣಿಸಿ ಸರಿತಂದುಕೊಂಬುದು.

ಬಿಸ್ತತ್ಯೈ ಸಮಾಪ್ತಂ ...

ಮಂಗಳ ಮಹಾಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ

—ಪಂಚರಾಶಿಕ ಬಡ್ತಿಗೆ—

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಂಚರಾಶಿಕದ ಗುಣಿತ—

ಸೂತ್ರಂ-೧೬ ಮಿಗೆ ಪಂಚರಾಶಿಕದೊಳಗೆ |
ಮಿಗೆ ಮಧ್ಯದರಾಶಿಯನೆತಂದು ಮಧ್ಯದೊಳಿಟ್ಟುಂ ||
ನೆಗಲ್ದಾರ್ದಕ್ಕೆಲದರಾಶಿಯ |
ನಗಲದೆ ನೀನಡರಿ ಗುಣಿಸಿ...ಉಪ್ರತಿಯಿಡು ಸತತಂ ||

ಉದಾಹರಣೆ :-

ಸೂತ್ರಂ-೧೭ ವೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸ...ಮೆ |
ತೊಂದುಂ ವೊಂಗೆ ಯೆರಡುವೀಸ ಬಡ್ತಿಯೆನಲೈಂಭ ||
ತೊಂದುಂ ವೊನ್ನಿಗೆ ಪೇಬಾ |
—ಂ ದಿದಮೂಱು ತಿಂಗಳಿಗೆನಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ-ವೀಸ ೨ ಲೂ ಗ ಲಗಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ಎರಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಬಂದ ಬಡ್ತಿ ಗ ೨-೪|೧ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೨೦೦ ಗುಣಕಾರ ೪೮೬೮

ಟೀಕು || ಕಡೆಯ ತಿಂಗಳು ೩ನೂ ಗ ಲಗಱುಂದ ಗುಣಿಸಲು ೨೪೩ ಇದು ಇಚ್ಛಾರಾಶಿ ಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ನಡುವಣ ರಾಶಿಯ ವೀಸ ೨ನೂ ನಡುವೆ.....ದು ಪ್ರತಿಯಿಡು ವುದು, ಮೊದಲ ರಾಶಿಯ ತಿಂಗಳು ೧ನೂ ಗ ೧ ಹೊನ್ನಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಸಲು ಅಹುದು. ಇದನೂ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಇಚ್ಛೆಯ ರಾಶಿ ೨೪೩ನೂ..... ...ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕುಂ. ಈ ಗುಣಕಾರವನೂ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಶಿಯ ಹಾರ ೧ಱುಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ೪೮೬ ಬಹುದು. ಇದು ನಡುವಣ ರಾಶಿಯ ವೀಸವಕ್ಕುಂ. ಈ ವೀಸಗಳ ಲೆಕ್ಕವನೂ ಗ ಗಕ್ಕೆ ವೀಸ ೨೦೦ ಎಂದು ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರವಮಾಡಿ ಯಿಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ೨-೪|೧ ಯಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಂಚರಾಶಿಕವಾದ ಗುಣಿತಗಳನು ಓಜಾಸೂತ್ರದ ಪ್ರಮಾಣದ ಅರ್ಥವ ಟೀಕಿನ ಗುಣಿತದಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಿ ಸರಿತಂದುಕೊಂಬುದು | ತಪ್ಪದು |

ಸೂತ್ರಂ-೧೮ ವೊಂಗೊಂದು ತಿಂಗಳಾಗಲ್ |
ಪಿಂಗದೆ ತಾಂ ವೀಸವರೆಯು ಬಡ್ತಿಯೆನಲಾಂ ||
ವೊಂಗೆಂಭತೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ |
ಹಿಂಗದೆ ನೀಂ ತಿಳಿಯಪೇಟ ತಿಂಗಳು ಮೂಱುಕೇನಕ್ಕುಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ-ವೀಸ ೧||ಲೂ ಗದ್ವಾಣ ಲಗಕ್ಕೆ ತಿಂ...ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?
ಲಬ್ಧ ಬಂದ ಬಡ್ತಿ ಗ ೧||೩ ವೀಸ ೪|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೧ ದ್ವಿ. ಹಾರ ೮೦೦ ಗುಣಕಾರ ೧೪೫೮||

ಟೀಕು || ಪ್ರಥಮ ಸೂತ್ರದ ಟೀಕಿನ ಗುಣಿತದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರ-೧೯ ಮೂಱುಂ ತಿಂಗಳುವರೆಗಿರ |
 ದಾಱುಂ ಪೊನ್ನುಂ ಪಣಕ್ಕೆ ಮೂಱುಂ ಪಾಗಂ ||
 ತೋಱುದ ಬಡ್ಡಿಯನೀವರ್ |
 ನೂಱುಂ ದಶ ಪೊಂಗಿ ಬಡ್ಡಿಯೇಂ ದಿನವೇಲಕ್ಕಂ ||

...ಂಡು ತಿಂ ೩ ದಿ ೧೫ಕ್ಕೆ ಗ ೬ ಹಗಗೆ ಪೊಡ್ಡು ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ ಗ ೧ಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ವೀಸುಲ್ಲಾ....
ವರುಷ ತಿಂಗಳು ಏನು ತೋಱು ಇದ್ದರೂ ಯೆಲ್ಲವನೂ ದಿನವ.....ನಡುವಣ ಬಡ್ಡಿಯ
 ರಾಶಿಯ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಇದು ಫಳದ ರಾಶಿಯಕ್ಕುಂ ಬಳಿಕ.....ಯಿಕ್ಕಿದ್ದ.....
 ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಹಣ ಹಾಗ ವೀಸ ಕಾಣೆ ಗಿದ್ದಗಾಣೆ ಯಿಂಥವು.....ದು ನೋಡಿ
 ಕೊಂಡು ಕಡೆಯ ಮುಂಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಂದ ಹೊನ್ನು ಹಣ ನೂದ ...ಯಿದ್ದವನೂ ಹಿಂದಣ ನಡುವಣ
 ರಾಶಿಯ ಬಡ್ಡಿಯ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಮರಾಶಿಯಮಾಡಿ ಕಡೆಯ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ರಾಶಿಯ
 ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವ.....ಇದು ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯಕ್ಕು. ಬಳಿಕ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಲಾಗಿ
 ಆ ಬಂದ ಲಬ್ಧವು ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಲೆ.....ದಿನಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ
 ಲಬ್ಧವೆಲ್ಲವೋ ದಿನಗಳೂ ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಬುದು | ಯಾ ಬಂದ ಲಬ್ಧ....ದಗನ ಱು.....ರ
 ತಿಂಗಳು ದಿನಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಕೊಟ್ಟುದು ಯಿಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಸಂತುಯೆಂದು
 ಹೇಳು.

ಸೂತ್ರ-೨೦ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಮಂ |
 ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಂಗೆಯೆರಡುಂವೀಸ ಬಡ್ಡಿಯೆನಲ್ ||
 ...ಕೆಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಪೊಂಗಿ |
 ||

ಪೊಡ್ಡು ||...ಗ ೨೧ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗೊಟ್ಟುದು ಗ||೨ ಲೂ ಎಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಸಂತು ? ಎಂದರೆ
 ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೩ ದಿನ ೧೦ ಹಾರ ೪೨ ಗುಣಕಾರ ೪೨೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦||

ಟೀಕು || ಇದಱ.....ರೆ ಗುಣಿಸು...ಕಡಂಗೊಂಡ ಮೂಲದ್ರವ್ಯ ಗ ೨೧ನೂ ನಡುವಣ
 ಬಡ್ಡಿ ವೀಸ ೨ ಱುಂದ ಗುಣಿಸಲು ೪೨|| ಇದನು ಹಾರವಮಾಡಿ ಎಡದಕಡೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ಥಾನದ
 [ತಿಂಗಳ್ ಗನು ದಿನವ] ಮಾಡಲು ೩೦ ಇದನೂ ಇದಱವೊತ್ತಿದ ಗ ೧ ಲ್ಲೂ ಗುಣಿಸಲು ೪೨
 ಇದನೂಹಾರವಮಾಡಿ ಬಂದುದು೩೦ ಇದನೂದಿನವಗಳೆಂದು ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಎರಡುವೀಸದಕೆಳಗೆ
 ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಪಳ....ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಿ ಹಿಂಚು[ಮುಂ]ಚಾಗಿ ಪೊಡ್ಡನಿರಿಸಿದ್ದು ಬೆಸ್ತವೆನಿಸುವುದು.
 ಬಳಿಕ ಪೊಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯು...ಸ ಕೊಟಿ...ದ್ವಿಕಾಗಿ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ....ನೂ
 ಬಲದ ಭಾಗದಲು ಏಲು ಹಣದ ಕೆಳಗೆ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಇಚ್ಛೆಯ
 ೧೪೦ನಿಟ್ಟು ಪಳದ ೩೦ಱುಂದ ಗುಣಿಸಲು ೪೨೦೦.....ಕೃನನಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಮಾಣದ ೪೨ಱುಂದ
 ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು ೧೦೦ ಇದು ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ದಿನ ತೋಱು ಇದ್ದಿತಾಗಿ ಬಂದುವೆಲ್ಲಾ
 ದಿನವಕ್ಕು ಈ ದಿನ ೧೦೦ನಿಕ್ಕಿ ತಿಂಗಳ.....ತಿಂಗಳು ೩ ದಿನ ೧೦ ಯಾ ಬಗೆಯನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ
 ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು||

ಸೂತ್ರಂ-೨೧ ಪೊಂಗೊಂದು ತಿಂಗಳಿಂಗಂ |
 ಪೊಂಗಂ ತಾಂ ವೀಸವರೆಯು ಬಡ್ಡಿಯ ಲೆಕ್ಕದಿ ||
 ಪೊಂ..... |
ಸವೀಯಲೈ ದಿವಸದ ಪವಣೇಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಗ ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ವೀಸಂ ಗ||ಲೂ ಕಡಂಗೊಂಡುದು ಗಲಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ
 ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಗ ಗ || ೩ ವೀಸ ೪|| ಲೂ ಬಡ್ಡಿಯೆಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ.....ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦
 ಗುಣಕಾರ ೪೩೭೪೦ ಯಿದಹ ಹಿಂದಣಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೨೨ ಮೂಱುಂ ತಿಂಗಳವರೆಗಂ |
 ಆಱುಂ ಪೊನ್ನು ಪಣಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಮೂಱು...||
 |
ಪಣಮುಂ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲು ದಿವಸದಪವಣೇಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ತಿಂಗಳು ೩ ದಿ ಗಕ್ಕೆ ಗ ೬-ಗ ವೀ ಬಡ್ಡಿ ೦|| ಲೂ ಗ ೬೦ ಗಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿ
 ಸಂದ....ರೆ|| ಲಬ್ಬ ದಿನ ೭....ಗಲ೩೦೦ ಗುಣಕಾರ ೧೨೮೧೦.

ಸೂತ್ರಂ-೨೩ ತಿಂಗಳದೊಂದಕ್ಕಯ್ದುಂ |
 ಪೊಂಗಲ್ಲಿಂತೆರಡು ವೀಸ ಬಡ್ಡಿಯೊಳಪ್ಪತ್ತೊಂದು ||
 ಪೊಂಗೆ ಸಂದುದು ಮುಂಬಡ್ಡಿ |
ವೆನಿತಂ ಪೇಟ ಗಣಿತವಿಳಾಸಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ತಿಂ ಗಕ್ಕೆ ಗ ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ವೀಸ ೧೨ ಲೂ ಕಡಂಗೊಂಡುದು ಗ ೨೧ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿ
 ಸಂದುದು ೨||೨ ಲೂ ಎಷ್ಟು ದಿನ.....ಳಿಗೆ ೪೨ ಭಾಗಿಸಿ ಹಲಾಯದ ಶೇಷ....ಪ್ರಧಮಹಾರ ೪೨
 ದ್ವಿ. ಹಾ ೩೦ ಗುಣಕಾರ ೭೮೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೨೪ ದಿನವಾಱುನೂಱು ಪೊನ್ನಿಂ |
 ಗನುನಯದಿಂ ಪಾಗಮೂಱದಾಗಲ್ ಬಡ್ಡಿಯ ||
 ವಿನಯ..... |
ಶಶಿಪುರಪೊಂಗೆ ದಿವಸಮದೇಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ದಿನ ೬ಕ್ಕೆ ಗ ಗಂಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ೦|| ಲೂ ಗ ೭೦ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ಸಂದುದು
 ಗ ೩೧||೦ಕ್ಕೆ ದಿನವೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯ ?

ಲಬ್ಬ ವರುಷ ೧ ಪ್ರ. ಹಾರ ೨೧೦೦ ದ್ವಿ. ಹಾ ೩೬೦ ಗುಣಕಾರ ೭೫೬೦೦||

ಬೆಸ್ತ ಅರ್ಘಪಂಚರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಗುಣಿತ ಓಜಾಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ—೨೫ ಒಂದರ್ಘದೆ ಕೊಂಡು ಮ |
ತೊಂದರ್ಘದಿನಳೆನ ಪಂಚರಾಶಿಕದಿರಡುಂ ||
ಸಂದರ್ಘಗಳುಂ ಬೆಸ್ತದಿ |
ನೊಂದೊಂದೊಕ್ಕೊಂದೆನಲೈ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ವೊಡ್ಡಿನ ಸೂತ್ರಂ—೨೬

ಮ.ಸ್ರ|| ಪದಿನೇಲುಂ ಬಂಡುಗಂ ಕೂಡಿದ ಕೊಳಗ ಕರಂ ಶಶಿಪೊಂಗಾಗಲೈ ತಾಂಮಾ |
ಣದೆ ಮೂನೂಱೀಲುಗದ್ಯಾಣಮುಮೆರಡುಪಣಂ ಪಾಗವೆರಡಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಂ ||
ತದನೊರ್ವಂ ಪೊಂಗೆ ನಾಲ್ಪಂಡುಗವರೆಯೊಳದಂ ಮಾಱಲೇಂ ಲಾಭವಿಾಯ |
ರ್ಘದಿನಾಗಲ್ ಪೇಲ ನೀಂ ಭಾವಿಸಿ ಧರೆಗಱುವಂತಾಗಿರಲ್ ರಾಗದಿಂದಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುದು ಖ ಗ೭-೨ ಲ್ಲೂ ಕೊಂಬರೆ ಕಂದ.....೩೦೭ ಹ. ೨ಕ್ಕೆ
ಕೊಂಡುಮಾಡುದ್ದು ಗ ಗಕ್ಕೆ ಖ ಗ||೦ ಲೂ ಮಾಱಲು ಬಂದುದು ಲಾಭ ಮೊದಲು ಸಹ
ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ? ಗ ಗ೭ ||೦|| ಇದೆ ಲಬ್ಧವಕ್ಕುಂ ಪ್ರಥಮ ಹಾರಂ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರಂ
ಗುಣಕಾರ ೪೨೦೩೮೦||

ಟೀಕು || ಮಾ.....ವನ್ನೂ ಕೊಂಡ ಭತ್ತ ಖ ಗ೭-೬ ಕೊಂಡ ಧಾರಣೆಯ ಹೊನ್ನನೂ
ಮಾಡಿದ ಧಾರಣೆಯ ಹೊನ್ನನೂ.....೨ ವನ್ನೂ ಕೊಳಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಇರಿಸುವುದು||
ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಮೂಲಧನವನೂ ಹಾರವಮಾಡಿರೆ ೧೨೨೦ ಬಹುದು. ಇದನು
ಮಧ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಫಳದ ರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು.....೨ ನಿಕ್ಕೆ ಫಳದ ೧೨೨೦ ಟಾಂದ
ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೪೨೦೩೮೦ ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕುಂ. ಈ ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ
ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಂ ಟಾಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಹಾಗಗಳು ೪೬೭೦೨ ಇವನು.....
ಎಂದು ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರವಮಾಡಿಯಿಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಗ ಗ೭ ||೦|| ಯಾ ಜಾತಿ
ಯನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು ತಪ್ಪದು.

ಸೂತ್ರಂ—೨೭ ಪದಿಮೂರ್ಬಂಡುಗಮಂ ಪೊಂ |
ಗದಾಗಲ್ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು...ಲವಿಂದಂ ||
ವಿದಿತಂ ಕೊಂಡುದನ್ನಿತಂ |
ಪದಿನಾಲ್ಪಂಡುಗದ ಪೊಂಗೆ ಪೇಱ್ಪಿಯದಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುದು ಖ ಗ೩ ಲೂ ಕೊಂಬರೆ ತಂದ ಮೂಲ ದ್ರವ್ಯ ಲಳಕ್ಕೆ
ಕೊಂಡು ಗ ಗಕ್ಕೆ ಖಂ ಗ೪ ಲ್ಲೂ ಮಾಱಲು ಲಾಭ ಮೊದಲು ಸಹ ಬಂದುದು ಲಬ್ಧ ಗ ಗ೭
ಪ್ರಥಮಹಾರ ೧೪ ಗುಣಕಾರ ೧೦೯೨||

ಟೀಕು || ಇದಲು ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಗುಣಿತದ ವಿವರ || ಕೊಂಡ ಅರ್ಥದ ಭತ್ತವನೂ
ಮಾಡಿದ ಅರ್ಥದ ಭತ್ತವನೂ ಬೆತ್ತವನೂ ಇರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಮೂಲ
ದ್ರವ್ಯವನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.
೬ ಕೊಂಡ ಧಾರಣೆಯ ಹೊನ್ನನೂ ಮಾಡಿದ ಧಾರಣೆಯ ಹೊನ್ನನೂ, ಗುಣಿತಕ್ಕೆ ತಾರದೆ
ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು.

ಸೂತ್ರ-೨೮ ಬಗೆಗೊಂಡಲು ವತ್ತೆ ರಡುಂ ಪೊನ್ನಲು ವಣವರೆಗಯ್ಯೂಟ ಮೂವತ್ತೆರ... |
.....ಣಂ ಪಾಗ ಮೂಲು ವೀಸ.... ||
...ಪಣಗತಿಯುತ ಪಾಗದ್ವಯಕ್ಕುಟ್ಟಿಯಿಂದಂ |
ನೆಗಲಲ್ ನಾಲ್ವತ್ತು ಮೂಗಂಡುಗಮನಳೆಯಲೇಂ ಪೇಟ ಸಂದಿದರ್ಲಾಭಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ೬||೧||ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುದು ಖ ೫೨ ಲೂ ಮೂ.....ಮಾಡಿದ್ದು ಖ ೪೩ ಲೂ
ಬಂದ ಲಾಭ ಮೊದಲು ಸಹ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಗ ೧೨೪ಂ ೧||....||೧ ಭಾಗಿಗೆ ಹಣಿಯದ ಶೇಷ ೨೯ ಪ್ರ. ಹಾರ ೪೩
ದ್ವಿ. ಹಾರ ೨೦೦...

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಡಕೆ ಜವಳಿ ಇವಳು ಕ್ರಯಪ್ರತಿಪಲ್ಲಟಕ್ಕೆ ಬೆತ್ತಸಂಚರಾಶಿಕ—

ಸೂತ್ರ-೨೯ ಇರದೊಂದು ಪೊಂಗೆಯಲು..... |
.....ದೇಬ್ಬೂ ರಡಕೆಯರ್ಥದಿಂ ||
...ಕೊಂಡು ನಾ....ರದಕೆಯ.... |
....ಪೊಂಗೆ ಮಾಲಿಂ ಪೇಟ ಸಂದಿದರ್ಲಾಭಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ಗ ೧ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೬೭೦೦.....ಮೂಲಧನ ಗ ೫೨ ಗ ೧ಕ್ಕೆ...ಲ್ಲೂ ಮಾಲಿಲು
ಬಂದ ಲಾಭ ಮೊದಲು (ಸಹ) ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ ?

ಲಬ್ಧ ಗ ೪೦||೩|| ಹಾರ ೪೦೦೦ ಗುಣಕಾರ ೩೩೬೩೪೦||

ಟೀಕು || ಕೊಂಡ ಧಾರಣೆಯ ಅಡಕೆ.....ರಣೆಯ ಅಡಕೆಯ ಬೆತ್ತವನೂ ಇರಿಸುವುದು.
ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಲು
ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದೆ ಬಹುದು. ಈ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂದ.....

ಸೂತ್ರ-೩೦ ಮೊಟಮುಂ ಪತ್ತಗಲದ ಮಿಗೆ |
ಮೊಟನೊಂಭತ್ತು ನೀಳದೇಟಂ ಬರವಯ್ದಗಲಂ ||
ಮೊಟವೇಟಾ ನೀಳದ ಸೊಗಯಿಪ |
.....ಪಚ್ಚಡಕ್ಕೆ...ನಿತಾನಿವ್ವಂ ||

ಮೊಡ್ಡು || ಅಗಲ.....ಯಿಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು ಏಲಕ್ಕೆ ೭ ಪ್ರ.....ಳ ೫ ನೀಳಮೊಳ ೭ ಯಿಂಥಾ ಸೀರೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ ?

ಲಬ್ಧ ತುಂಡು ಸೀರೆಗಳು ೧೬೦ ಹಾರ ೩೫ ಗುಣಕಾರ ೫೬೦೦....

ಟೀಕು || ಮಧ್ಯರಾಶಿಗೆ ಎಡದ....ಅಗಲ ಮೊಳ ೧೦ನೂ ನೀಳಮೊಳ ೮ನೂ.....೨೦ ಯಿದನೂ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯೆಂದು ಇಚ್ಛಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಿರುತ್ತವು | ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಗೆ ಬಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಗಲಮೊಳ ೫ನೂ ನೀಳಮೊಳ ೭ ಒಂದ ಗುಣಿಸಲು ೩೫ ಇದನೂ.....ಲ್ಲಿ ಹಾರವೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಸೀರೆಯನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಇಚ್ಛೆಯ ಲಂಠನೂ ಫಳದ ಸೀರೆ ೭ ಒಂದ ಗುಣಿಸಲು ೫೬೦೦ ಬಹುದು.....ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕವನಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾರ ೩೫ಒಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ತುಂಡು ಸೀರೆಗಳು ೧೬೦ ಯಾ ಜಾತಿಯನು ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಚೆಸ್ತ ಪಂಚರಾಶಿಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಪ್ತರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರಂ—

ಸಪ್ತರಾಶಿಕದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ—

ಸೂತ್ರಂ-೩೧ ಒಂದು ಮೊಲದಗಲವಿಪ್ಪ |
ತೊಂದು ಮೊಲಂ ನೀಳದೊಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ... ||
..... |
.....ನೀಳದಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆಯಂ ||

ಮೊಡ್ಡು || ಅಗಲ ಮೊಲ ೧ ನೀಳ ಮೊಲ ೨೦ ಯಿಂಥಾ ಪಟ್ಟಿ ಗಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಗ ೫೬೦ ಅಗಲ ಮೊಲ ೧ ನೀಳ ಮೊಲ ೭.....ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೨ ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೨೦ ಗುಣಕಾರ ೨೮೪೦....

ಟೀಕು || ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟರೆ ಇದು ಫಳದ ರಾಶಿಯ೩-ರಾಶಿಯನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೫೬೮ ಇದು ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು, ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನಿಗೆ (ಅಡರೆ ಗುಣಿಸ)ಲು ಬಂದುದು ೨೦ ಇದನು ಮಧ್ಯ ರಾಶಿಗೆ ಎಡದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಇಚ್ಛಾ.....ಯಿ೬ನೂ ಫಳದ ೫ ಒಂ.....ವಕ್ಕುಂ ||....ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕವನೂ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ಥಾನದ ಹಾರ...೦ ಒಂ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೨ || ಯಾ ಸಪ್ತರಾಶಿಕವನೂ.....ಮುಂದೆ ನವರಾಶಿಕವನೂ ಯಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ-೩೦

ಮ. ಸ್ತ|| ಅಗಲಂ ನಾಲ್ಕುಮೊಲಂ.... ಪತ್ತುಮೊಲನೀಳಂ ಪಟ್ಟಿ....|
ಬಗೆಯು.....ಗಲ್ ನೀಳಂ ಮೂವತ್ತೆರಡು ||
ಮಿಗೆ ತೋರ್ಪ ಮೊಲನಗವದು ಪಟ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿಯಿರ್ ಕೂ |
ಡುಗೆ ಮೂವತ್ತಂದದಕ್ಕುಂ ಬೆಲೆಯನಿತನಿತುಂ ಪೇಲಿನೀಂ ಭವ್ಯ[ಬಂಧೂ] ||

ವೊಡ್ಡು || ಅಗಲ ಮೊಲ ೪ ನೀಳ ಮೊಲ ೧೦ ಯಿಂಥಾ ಪಟ್ಟಿ ೧೦ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧೬೦.
ಯಾ ನೀಳಮೊಲ ೩೨ ಅಗಲ ಮೊಲ ೪ ಇಂಥಾ ಪಟ್ಟಿ ೭೩೦ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೆಷ್ಟಾಯಿತಾ ?.....
...೧೪೯೫೦೪೦೦.

ಸೂತ್ರಂ-೩೩ ಮ|| ಅಗಲಂ ಮೂವುಮೊಲಂ ದಶಮೊಲಂಗೆಣ ನೀಳದೊಂಭತ್ತು ಪ |
ಟ್ಟಿಗೆ ಪೊನ್ನಲುನತ್ತು ಬೆಲೆ ಮೊಲಂ ಮೂ.....೪೦ಗಳಾದು ||
ಪೊಸತು ಪೇಲ್ ಅರ್ಧದೇಲ್ಲಾ ಹಿಯುಪ್ಪತ್ತು ಪ |
ಟ್ಟಿಗೆ ಪೊನ್ನೆನಿತಕ್ಕುಮೆಂಬ ಬೆಲೆಯಂ ಪೇಲ್ ಭವ್ಯವೃಂದೋತ್ತಮಾ ||

ವೊಡ್ಡು|| ಅಗ...ಟ್ಟಿ ೯ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ೧ ೧೬೦ ಲೂ ನೀಳಮೊಲ ೩೧ ಗೇಣು ೧ ಅಗಲಮೊಲ ೪
ಯಿಂಥಾ ಪಟ್ಟಿ ೭೩೦ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ.....ಲಬ್ಧ ೫೧೦೦ ಹಾರ ೧೩೩....ಗುಣಕಾರ.....||

ಸಪ್ತರಾಶಿಕಕ್ಕೆ ಗುಣಿತ—

ಸೂತ್ರಂ-೩೪ ಮ|| ದಶವರ್ಣಂಗಳ ಪೊಂಗಳಿಪ್ಪ ತೆರಡಕ್ಕುಂ ಯೆರಲ್ತುಂಗಳಿಂಗಯ್ತು ಪಣವ |
ಡ್ಡಸಮಂ ಬಡ್ಡಿ ಯಾಗಲ್ಕೇಲುನರೆಯ ಬಣ್ಣಂ ಬೆಸ್ತಯುತಂ...||
.....ಬಡ್ಡಿಯಾಗಲ್ಕೆ ತಾಂ |
ವಸುಧಾ ಚಕ್ರಮೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪೇಲದನಿಮಂತಾಂದಿನಂ ಬಾವಿಸಲ್ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಣ್ಣ ೧೦ ದು.....ಬಣ್ಣ ೭...| ೧ ೧೨೫ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಕೊಟ್ಟುದು
೧ ೫ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಸಂತು?—ಎಂದರೆ—ಲಬ್ಧ ತಿಂಗಳು ೪ ದಿನ ೮ ಪ್ರಥಮಹಾರ ೮೨೫೦೦....

[ಟೀಕು—] ರಾಶಿಯ ಬಣ್ಣಗಳನು ಹಾಗವಮಾಡಿ ಬೆಸ್ತವ ಮಾಡಿಯಿರಿಸುವುದು | ಬಳಿಕ
ಹೊನ್ನು ಹೊನ್ನಿಗೆ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಯಿರಿಸು.....ಯಾ ಹಾಗಕ್ಕೂ...ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು
ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯ...ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗ ತೋರಿಯಿದ್ದಿ ತಾಗಿ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಗದ್ಯಾಣ| ೫ ವರಹವನೂ
ಹಾಗವಮಾಡಿ ಯಾ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ.....ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು...

ಸೂತ್ರಂ-೩೫ ಉ|| ತಿಂಗಳು [ಮೂವು] ಹತ್ತು ದಿನಸಂಗಳಿಗೆಂಟು ಬಣ್ಣ ದಚ್ಚುತಾಂ |
ಪೊಂಗುಅಯ್ತು ಪಣ.....ಯಿಂ..... ||
.....ಮೂವುಂ ಕನಕಂಗಳಾಲುನ |
ಡ್ಡಂಗಳು ಮೂವು ವೀಸ ಪುರಕಾಣಿಯನೀಯಲು ಬಡ್ಡಿಯ ಕಾಲಮೇಂ ||

ವೊಡ್ಡ || ತಿಂ ೩ ದಿನ ಗಂಗೆ ಬಣ್ಣ ಲ ದ ಗ ೫ಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ೧೧||....ಗ ೧೩||೧||೩|| ಲಾ
ದಿ....ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ? ಲಬ್ಬ ತಿಂಗಳು ೬ ಹಾರ ೨೪೩೦೦ ಗುಣಕಾರ ೩೭೪೦೦೦
ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೩೦.

ಟೀಕು || ಹೊನ್ನು ಹೊನ್ನಿಗೂ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ.....ಬಡ್ಡಿ...ಕಾಣೆ | ಮುಂಬಡ್ಡಿಯನ್ನು
ಕಾಣೆಯನಾಡಿ ಯಾ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರದ
ಟೀಕಿನಂತೆ.

—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದವಸ ಕ್ರಯ ವಕ್ರಯದ ಬೆಸ್ತ ಸಪ್ತ ರಾಶಿಕ—

ಸೂತ್ರಂ-೩೬ ಉ|| ಹತ್ತರ ಬಣ್ಣದಚ್ಚು ಗತಿಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನವದಶಸಂಖ್ಯೆ ಭತ್ತವಾ |

ಗುತ್ತಿರೆ ಖಂಡುಗಂ.....||

.....ಕಾಂಚನವಯ್ದನೆ ಮೋಡಶಲಿಗಗಳಾ |

ಗುತ್ತಿರೆ ಲಾಭಮಂ ಗಣಕ ಪೇಟ್ಟುದು ತಪ್ಪದೆ ಸೂತ್ರದಿಷ್ಟದಿಂ ||

ವೊಡ್ಡ || ಬಣ್ಣ ೧೦ ದ್ದು ಗ ೪ಕ್ಕೆ ಭತ್ತ ಖ ೧೯೪.....ಬಳ್ಳದ ಕೊಳಗಲೆಂಭತ್ತು
ಖಂಡುಗವಳೆಯಲ್ವೆ ಎಲು ಬಣ್ಣದ ಪೊಂಗಳೆರಡಕ್ಕುಂ ಮೇಲೆನಿಸುವ ಪತ್ತು.....ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ?
ಎಂದರೆ-ಲಬ್ಬ ಖಂ ೧೪ ಹಾರ ೫೬೦ ಗುಣಕಾರ ೭೮೪೦.

ಟೀಕು || ಬಳ್ಳ ೧೦ಕ್ಕೂ ಬಳ್ಳ ೭ಕ್ಕೂ ಬೆಸ್ತವನಾಡಿ.... ಇದು ಫಳದ ರಾಶಿಯಕ್ಕುಂ |
ಯಾ ಮಧ್ಯರಾಶಿಗೆ ಬಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ೩ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೫೬೦
ಇದು ಪ್ರಮಾಣ.....ಕ್ಕು ಯಾ ಗುಣಕಾರದ ಲೆಕ್ಕವನೂ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾರ ೫೬೦ ಟಾಂಡ
ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಬ ಖಂ ೧೪ ||

ಎಕರಾಶಿ ತೂಕ ನಾಸ್ತಿಗೆ ಓಜಾಸೂತ್ರಂ—

ಸೂತ್ರಂ-೩೭ |

....ಲೈಂದಿಸು ಪೂರ್ತಿ ರಾಶಿಯೊಳ್ ಶೋಧಿಸಿ ಮಿಕ್ಕುದಂ ||

ಮಿಳಿತವರ್ಣದೊಳಿಲ್ಲದ ಪೊನ್ನುಂ ಬಂಧಿಸಿ ಶೋಧಿಸಿ ಶೇಷದಿಂ |

ತೆಗೆಯಲಿದ್ದು ಪೊಂಗಳು ಬಕ್ಕುಮಾಫಳಂ ||

ಉದಾಹರಣೆ :—

ಸೂತ್ರಂ-೩೮ |

.....ವಳವಡೆ ||

ಕರಗಿಸಿ ಬಂದ ಮಿಶ್ರವರ್ಣಂ |

ಹರಿದಶನಾಗೆ ನಾಸ್ತಿ ತೂಕಮದೇನೋ ||

ಮೊಡ್ಡು ಬಂ | ಬಂ | ಬಂ | ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ ಲಬ್ಧ ನಾಸ್ತಿ ತೂಕ
 ೧೩ | ೧೪ | ೧೦ |
 ೧ ೧೬ | ೧ ೧೦ | ೧ ೦೦ |

.....ಬಂದುದು ೩೧೨ ಯಿದನು ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು ಮೊಡ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ
 ತಂತಮ್ಮ ತೂಕಗಳನೂ | ಬೆ.....ಇದನು ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರ || ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨ಮೊಳಗೆ ಮೊಡ್ಡ
 ನಲ್ಲಿಯಿದ್ದ ನಷ್ಟ ತೂಕದ ಬಗೆಯ ಒಣ್ಣ ೧೦ ಕಳೆಯಲು ಉಬಾದ ಶೇಷ ೨ ಯಿದನಿಂದ ಹಿಂದಣ
 ೩೬ನೂ ಭಾಗಿಸೆ.....

ಸೂತ್ರಂ-೩೯ ... ಹತ್ತರ ಬಣ್ಣ ದಚ್ಚು ಪದಿನೇಲಾರೇಲು ಬಣ್ಣಾಂತರ |
 ಕೊರವಕಾಂಚನವೇಲುವಿಪ್ಪಾತೆಲದಿಂದಂ ಭಾವಿಸಲ್ ವರ್ಣಬಿ ||
 ಸರಣಂ ತಾನೆನಿತಚ್ಚನೆಯ್ ಪದಿನಾಲು |
 ಪಣಂ ||

ಮೊಡ್ಡು|| ಬಂ | ಬಂ | ಬಂ | ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣ ೧೨
 ೧೦ | ೧೪ | ೦ |
 ೧ ೧೬ | ೧ ೬ | ೧ ೧೬ |

ಲಬ್ಧ ಬಣ್ಣ ೧೩ || ಹಾರ ೧೬-

ಟೀಕು || ಮೊಡ್ಡಿನಲ್ಲಿಯಿದ್ದ ಮೊನ್ನ ಕೂಡಲು ೪೦ || ಇದನೂ ಮಿಶ್ರವರ್ಣ ೧೨ಊಂ.....
 ...ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಂಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೂಕಂಗಳನು ಬೇಟೆ ಬೇಟೆ ಗುಣಿಸಿ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು
 ಲವಣಿಯಂ ಕೂಡಲ್ ಬಂದುದು ೨೬೮ || ಇದನೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯಿಟ್ಟು.....ಊಂದ ಭಾಗಿಸಲು
 ಬಂದ ಲಬ್ಧ ನಾಸ್ತಿ ಬಣ್ಣ ೧೩ ಬಹುದು.

ಬೇಡಿದ ಪ್ರಸ್ತ ? ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ—

ಸೂತ್ರಂ-೪೦ ಅಷ್ಟನವದಶವರ್ಣಂ |
 ಅಷ್ಟಾದಶ..... ||
 |
 ||

[ಮೊಡ್ಡು] ಬಂ ೮ | ಬಂ ೯ | ಬಂ ೧೦ | ಬೇಡಿದ ಪ್ರಸ್ತ ಬಣ್ಣ ೧೧ ಹಾರ ೧೧
 ೧ ೧೫ | ೧ ೧೫ | ೧ ೬ |
 ಗುಣಕಾರದ ರಾಶಿ ೩೪೯ ಲಬ್ಧ ೧ ೩೧||೨-೦||೩ ಭಾಗಿಗೆ ಹಣಿಯದ ಪ್ರಸ್ತ ಬಣ್ಣ ೧೧ಊಂದ
 ಹಾರವಮಾಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದುದು.....

ಬೆಸ್ತ ಪಂಚರಾಶಿಕ ಮುಂಬಡ್ತಿ—

ಸೂತ್ರಂ-೪೧೦ |
 ||
 |
 ||

ವೊಡ್ಡು ||ಬಡ್ಡಿ-೦|| ಲೂ ಗ ಒಂಗೆ ದಿನ ಒಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?
.....||

ಸೂತ್ರಂ-೪೨ |
....ಗಡಿಸಿಯೆ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ವೀಸವೆರಡುಂ ಮತ್ತಂ ||
ವೊಂಗಳೆಯಿಕ್ಕುಂ ವೀಸಕ್ಕೆನಿತುಂ |
ಸಂಗಡನಿದ ತಿಂಗಳಾಟ..... ||

ವೊಡ್ಡು|| ತಿಂಗಳು ಗಕ್ಕೆ ಗ ಒಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ವೀಸ೨ಲೂ ಗ ೨ಗಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ಒಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
ಲಬ್ಬ ಬಡ್ಡಿ ಗ ೨||೨ ಪ್ರ.....೨೦, ಗುಣಕಾರ ೨೫೨.

ಸೂತ್ರಂ-೪೩ದಿನವಾಟುನೂಟು ಹೊನ್ನಿಗೆ |
ಅನುಸಯದಿಂ ಬಡ್ಡಿ ಪಾಗಮೂಟಾಗಲ್ ತಾಂ ||
.....ನುಂ |
ಅನುಮತಿಯಿಂದೊಂದಬುದಮಿರೆಬಡ್ಡಿಯ ಪವಣೇಂ ||

ವೊಡ್ಡು || ದಿನ ಒಕ್ಕೆ ಗ ಒಂಗೆ ಬ.....ಬಡ್ಡಿಯೆಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಬ ಗ ೩೧||೦||
ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೬೦೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೪೦ ಗುಣಕಾರ ೭೫೬೦೦ ||

ಪಂಚರಾಶಿಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

....ಶಿಕ ಮುಂಬಡ್ಡಿಯ ಗುಣಿತ—

ಓಜಾಸೂತ್ರ || ಸೂತ್ರಂ-೪೪

ಮ|| ಎರಡುಂ ಬೆಸ್ತ ದಿನಕ್ಕೆ ವೊಂಗಳೆಡೆಯೊಳ್ ತಾಂಬಡ್ಡಿಯಂ ಮಾಸಮಾ |
...ಯೊಳ್ ಮುಂಬಡ್ಡಿ ತತ್ಸಮಾನವಿರಲುಂ... ||
...ಕೂಡಿದ ಪಂಚರಾಶಿಕದೊಳಂ ತದ್ಭಾವದಿಂ ತಾನೆಂದು ಬಿ |
ತ್ತರ.....ಐನೆ.....ವಿಗೆ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

ಟೀಕು || ಕಡಂ.....ವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ಥಾನ ಎಡದ ಕಡೆಯ.....

ಪದುಪಿನ ಸೂತ್ರ—ಓಜಾಸೂತ್ರ—

ಸೂತ್ರಂ-೪೫ ಜಾವಗಳ ಕೂಡೆ ಹಾರಂ |
ಜಾವಗಳಿಂ ಬೇಟಿ.....||
..... |
..... ||

ಅಡಕೆಯ ಕ್ರಯದ ಬೆಸ್ತ ಸಪ್ತರಾಶಿಕ—

ಸೂತ್ರಂ-೪೭ |
 ||
 |
 ||

ವೊಡ್ಡು || ಯ ಮಾಱಿದ್ದು ಖ ಗೃಲೂ ಬಂದ ಲಾಭ ಮೊದಲು ಸಹ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ?
 ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೬-೩||೧|| ಹಾರ ೨೫೬೦ ಗುಣಕಾರ ೩೭೪೬೮೦||

ಟೀಕು || ಭತ್ತ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ.....ಯ ಹೊನ್ನನೂ ಹೊನ್ನನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿ
 ಯಿಡುವುದು ಬಳಿಕ ಸಪ್ತರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಡಕೆಯ ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯದ ಬೆಸ್ತ—

ಸೂತ್ರಂ-೪೮ಗೃವರೆಯಾಗಿರೆ ವೊಂಭತ್ತು ಸಹಸ್ರಂಗಳಯ್ಯೂಟು ವಡಕೆಯ ಹಾಗೆ ಶೂ|
 ನ್ಯಾಂಬರ ರಸಕಯ್ದ ಕೊಳಲ್ ರುದ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಗೃ ಪಾದಂಗಳು ||
 ಬಣ್ಣಂ ವೊನ್ನುಂ ಮೂಜಕ್ಕಂ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ..... |
ಪೇಟ ಸಂದಿರ್ವ ಲಾಭಮಂ? ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಂ ಫದ್ದು ಗ ೨||ಂಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೯೫೦೦ ಲೂ ಗ ೬೦೦ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡನು.
 ಬಂ ೧೧||ಂ ದು ಗ ೩ಕ್ಕೆ ಅಡಕೆ ೧೦೦.....ಲು ಸಹ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ? ಲಬ್ಧ ಗ ೮೭೪.

ಟೀಕು || ಯದಱೊಳಗೆ ವೊಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ಮೂಲಧನ ಗ ೬೦೦ ಕಳೆಯಲು
 ಉಟಾದ ಶೇಷ ಬಂದ ಲಾಭ ಗ ೨೭೪ ತಪ್ಪದು | ಹಾರ ೯೦೦೦೦೦೦ ಗುಣಕಾ.....ಕೆ ಅಡಕೆಗೆ
 ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು. ಎರಡು ರಾಶಿಯ ಬಣ್ಣಗಳನೂ ಹಾಗವಮಾಡಿ ಆ ಬಣ್ಣಗಳ
 ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಎರಡನೆ.....ಯಿಡುವುದು. ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ
 ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು ಬಳಿಕ ಸಪ್ತರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿಸಿಕೊಂಬುದು ಲಬ್ಧ ತಪ್ಪದೆ ಬಹುದು.

ಬೆಸ್ತ ಸಪ್ತರಾಶಿಕ....

ಸೂತ್ರಂ-೪೯ ...ಅಗಲದಯ್ಯೇಣು ನೆಹಿಮೂವತ್ತುಗೇಣ್ ನೀಳದಯ್ಯತ್ತುಂ ||
 ಕಲ್ಲೆಂಟುಗದ್ಯಾಣ....ತ್ತು ಹೊನ್ನುಂ..... ||
 ಮದನಾಸ್ತ್ರಂ ಗೇಣು ನೀಳಮೆನೆ ತದಗಲಮೆನಿಸಯ್ಯತ್ತು ಗೆಣುನೀಳ...|
ಧರದಿಂ ಮೂವತ್ತು ಕ.... ...ವೃಂದೋತ್ತಮಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಉದ್ದ ಗೇಣ್ ೨ ಅಗಲ ಗೇಣ್ ೫ ನೀಳಗೇಣ್ ೩೨ ಯಿಂಥಾ ಕಲ್ಲು ೮ಕ್ಕೆ
 ಬೆಲೆ ಗ ೫೦ ಲೂ ಉದ್ದಗೇಣ್ ೮ ನೀಳ.....ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ಯಾ ?

ಲಬ್ಧ ಗ ೧೧೭೧||೩|| ಹಾರ ೨೫೬೦ ಗುಣಕಾರ ೩೦೦೦೦—

ಟೀಕು || ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಹೊನ್ನನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಇದು ಫಲದ ರಾಶಿ
.....ದ್ದ ನಾಲ್ಕು ರಾಶಿಯನ್ನೂ ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೬೦೦೦ ಇದು ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯೆಂದು
ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಮಧ್ಯರಾಶಿಗೆ ಎಡದಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ರಾಶಿಯ.....ಇದು
ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರವೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು ಬಳಿಕ ತ್ರೈರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿತ
ಇಚ್ಛೆಯ ೬೦೦೦ ಯಿಕ್ಕೆ ಫಲದ ರಾಶಿಯಿ ೫೦ ಹೊನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಲು ೩೦.....ಯ ಹಾರ
೨೫೬೬೦೦ದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಬಂದ ಹೊನ್ನ ಗದ್ಯಾಣ ೧೧೭೧ || ೩ || ಬಹುದು
ನವರಾಶಿಕ ಗಣಿತವನ್ನೂ ಯಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಿ..... ||

உவ ரா தி க்.

ಸೂತ್ರಂ-೫೦ ...ಕಲ್ಲಿಂಟು ಗದ್ಯಾಣಮು ನಾಲ್ಕು ಪಣಂ ನಿರುತನುದುಂ |
ಮೌಲ್ಯಮಾಗೆ ಉದ್ದವಿಗ್ಗೇಣು ಬೆರಲಾಗಲ್ ವಿಸ್ತಾರವಾರ್ಗೇಣು ||
ಅಜುವೆರಲು ನೀಳಮೊಲಂ ಹತ್ತ...ಸಾಸಿರದೆಳ.... |
.....ಪೇಟ ಭವ್ಯವೃಂದೋತ್ತಮಾ ||

ಮೊಡ್ಡು || ಉದ್ದ ಗೇಣ್ ೧ ನೀಳ ಗೇಣ್ ೩೦ ಅಗಲ ಗೇಣ್ ೨ ಯಂಥಾ ಕಲ್ಲು ಒಕ್ಕಕ್ಕೆ
ಬೆಲೆ ಗ ೮-೪ ಲೂ ಉದ್ದಗೇಣು ನೀಳಮೊಟ ೧೦ ಯಂಥಾ ಕಲ್ಲು ೭೦೫ಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತ್ತಾ?
ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೯೧||೩|| ಪ್ರಥಮ ಹಾರ ೫೬೯೧೩೦ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ೧೦ ಗುಣಕಾರ ೮೦೪೩....

ಟೀಕು ||.....ಬೆಲೆಯ ಹೊನ್ನನೂ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿಯಿಡಲು ಫಳದ ರಾಶಿಯಕ್ಕು ಯಾ
ನಡುವಣ ಫಲದ ರಾಶಿಗೆ ಬಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಉಪಾದ ೩ ರಾಶಿಯನೂ...
...ನಿಕ್ಕೆ ಅಡರ ಗುಣಿಸಲು ೯೫೭೫೦೦೦ ಬಹುದು. ಇದಂ ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯೆಂದು ಪ್ರತಿಯಿಡು
ವುದು. ಬಳಿಕ ನಡುವಣ ರಾಶಿಯ ಎಡದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಲ್ಲು.....ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು
೫೯೯೦೦೦೦ ಇದ್ದು ಭಾಗಿಸುವ ಹಾರನೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ
ತ್ವಿರಾಶಿಕದ ಗುಣಿತದಂತೆ ಇಚ್ಛೆಯನಿಟ್ಟು ಫಳ.....ರಾಶಿಯ ಹಾರ ೫೯೯೦೦೦ ಉಂದ
ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಹಣ ೧೪೯ ೧೮ ಇದನೂ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾರ ವರಹಕ್ಕೆ ಹಣ ೧೦ ಎಂದು
ಯಿಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ಗ...ಯಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಿಯಿಸಿ ಪ್ರಥಮ ಹಾರದಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು
ಬಂದುದು =೦|| ಉಭಯಂ ಲಬ್ಧ ಗ ೧೪೯೧|| (೩) ಬಹುದು ತಪ್ಪದು.

ನವರಾಶಿಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

ಇನ್ನು.....

ಸೂತ್ರಂ-೫೧ ದಶವರವರ್ಣದಿಂದೆಸೆವ ಪೋತ್ರಿತಯಕ್ಕೆಸೆದೊಂದು ಮಾನದಿಂ |
 ಪಸರಿಸಿ ಚಂದ್ರಯುಗ್ಮದೊಳೆ ಖಂಡುಗಮಂ ಗಗನಾಂಕಪೊಂಗೆ ಕೊಂ ||
 ಡೆಸೆದುದ.....ನ |
 ರಸಶಶಿಖಂಡುಗಂ ಕೊಳಗಮೆಯ್ದನೆ ಮಾಪಲು ಲಾಭಮೇಂಬುಧಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಣ್ಣ ೧೦ || ದ ಗ ೩ಕ್ಕೆ ಮಾನ ೧೬ ಕೊಳಗದಲ್ಲೂ ಖ ೨೧ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ
 ಕೊಂಡಮಾನ ೫ಕ್ಕೆ ಮಾನ ೧೨ ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಖ ೧೬|೦ ಲೂ ಮಾಪಲಾಗಿ ಬಂದ ಲಾಭ ಮೊದಲು
 ಸಹವಾಗಿ [ಎಷ್ಟಾಯಿತಾ ?]

ಲಬ್ಧಿ ಗ ೧೭೨-೩ ವೀಸ ೧|| ಭಾಗಿಗೆ ಹಪುಯದ ಶೇಷ ೫೦.....ದ ಹೊನ್ನು ಗ ೮೨
 ೩ ವೀಸ ೧|| ಹಾರ ೪೯ ೧೪೦೦ ಗುಣಕಾರ ೮೪೬೭೨||

ಟೀಕು || ಮಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಸ್ತ ಎರಡುರಾಶಿಯ ಖಂಡುಗಗಳನ್ನು ಕೊಳಗವಮಾಡಿ
 ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ...ನ್ನನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು. ಯಾ ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಬಲದ
 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ೪ ರಾಶಿಯನೂ ಅಡರ ಗುಣಿಸಲು ಬಂದುದು ೪೯೧೪೦೦ ಇದು ಭಾಗಿಸುವ
 ಹಾರವಕ್ಕು-ಬಳಿಕ-ತ್ರಯಿರಾಶಿಕದಂತೆ ಗುಣಿತ- ಇಚ್ಛೆಯ ರಾಶಿ ೯೪೦೮೦೦ನೂ ಫಳದ ರಾಶಿ...
 . ೬೭೦೦೦ ಇದು ಗುಣಕಾರವಕ್ಕು. ಈ ಗುಣಕಾರದ ರಾಶಿಯನ್ನಿಕ್ಕಿ ಹಾರ ೪೯೧೪೦೦ ಣಿಂದ
 ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧಿ ಗ....೧೭೨-೩ ವೀಸ ೧|| ಭಾಗಿಗೆ ಹಪುಯದ ಶೇಷ....

ಸೂತ್ರಂ-೫೨ಗತಿ ಬಿಸಿಗೆಗಳ್ ನವಮಾಗೆ ಮಿಶ್ರವಂ |
 ಭೋರನೆ ಅಂಬರ ಗಜಪ್ರಮಾಣ ತೊಲೆಯರ್ಫದಿ ಪೋತ್ರಿಶತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ತಾಂ||
 ಭೋರೆ ಅಂತಮವರ್ಣಪುರ ಕಾಂಚ...ಗುಣಪ್ರಮಾಣು |
 ತೋಪಿಯರ್ಫದಿ ಹತ್ತಿಯ ಮಾಪಲು ಲಾಭವೇಂ ಬುಧೋತ್ತಮಾ ||

ವೊಡ್ಡು || ಬಣ್ಣ ೧೨ ಐದು ಗ ೪ಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಗೆ ೯೮ ಕೋಲಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಿದ ತೊಲೆ ೮೦.....
 ಬಣ್ಣ ೯ ದು...ಬಿಸಿಗೆ ೫ ಹಲ....೮ ಕೋಲಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಿಕೊಟ್ಟುದು ತೊಲೆ ೩೦೦ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲ
 ಮಾಪಲು ಬಂದ ಲಾಭ ಮೊದಲು ಸಹವಾಗಿ ಬಂದುದು—ಲಬ್ಧಿ ಗ ೭೩೬-೭.....೦೦೦....

ಟೀಕು || ಬಿಸಿಗೆ....ಬಿಸಿಗೆಯೂ ತೊಲೆ ತೊಲೆಗೆಯೂ ಬೆಸ್ತವಮಾಡಿ ಇರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ
 ಕಡಿಮೆಯ ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸ್ತವಿಲ್ಲ—ಮಧ್ಯರಾಶಿಯ ಗ ಬಂ...ವನೂ.....ಯಕ್ಕು. ಈ ಫಳದ
 ರಾಶಿಯ ಬಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ೪ ರಾಶಿಗಳನೂ ಅಡರ ಗುಣಿಸಲು ೩೮೮೦೦೦ಬಹುದು. 'ಇದು
 ಇಚ್ಛಾರಾಶಿಯಕ್ಕು ಯಿದಂ ಪ್ರತಿಯಿಡುವುದು.....ಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ೪ ರಾಶಿಯನ್ನು ಅಡರೆ ಗುಣಿಸಲು

ಬಂದುದು ಗಿಲಿಲಂ ಇದನೂ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಶಿಯೆಂದು ಹಾರವಮಾಡಿ ಯಿರಿಸುವುದು. ಇಚ್ಛಾ ರಾಶಿಯನಿಕ್ಕಿ ಫ ...ಕಾರ ಗಿಲಿಲಂ ಇದನು ಹಾರ ಗಿಲಿಲಂ ಟಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಲಬ್ಧ ೭೩೬-೩||೩ ಬಾಗಿಗೆ ಹರಿಯದ ಶೇಷ ಗಂಭೀರಂ.

[ಬಿಸ್ತ] ಪಂಚರಾಶಿಕ ಸಪ್ತರಾಶಿಕ ಬಿಸ್ತ ಸಪ್ತರಾಶಿಕ ನವರಾಶಿಕ ಬಿಸ್ತನವರಾಶಿಕ ಕಲಶಮಿಶ್ರ ತ್ರೈರಾಶಿಕ ಇನಿತು ಗುಣಿತ...ಂಸ್ತ....ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪರಿಕರ್ಮಣಿಕರಣ ಸೂತ್ರಂ ಯಥಾಗಣಿತಾದಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ಪರಿಯಂತರ ಅಷ್ಟಮಗಣಿತಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ಮಂಗಳಾನಿಭವಂತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

— ಗ ದ್ಯ —

ಇತಿ ಶುಭಚಂದ್ರದೇವಯೋಗೀಂದ್ರ ಪಾದಾರವಿಂದ ದ್ವಂದ್ವ ಸರಸಿಜ

ಮಧುಕರಾಯಮಾಣ ಪಂಡಿತ

ಸಕಲಗಣಿತ ತತ್ತ್ವವಿಳಾಸ

ವಿನೋಯ ಜನ ವಿಸುತ

ಶ್ರೀ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ನಿರಚಿತಮುಪ್ಪ

ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

(1) ಅ ನು ಬಂ ಧ—೨

ಪು. ಪಂ. ಮುದ್ರಿತ ಪಾಠ—

ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠ

೧-೮-೧೨ ಶ್ರೀ ಮನ್ನಮ್ನ....||೨
ಶ್ರೀ ಜಯಜಿತಾಂ ||೩

ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ

,, ೧೩— ಪಯೋಜಕರನೆಂದೊ—
೧೪ ಕಮಲಸ್ಥೆ ರಾಜವರ್ಮನ—

ಪಯೋಜಕರೆ ನಂದೊಲ
ಕಮಲಾನನೆ ರಾಜಾರ್ಕನ

,, ೨೬ ನವಭ್ರಮರಾಳಿ

ರುವದ್ಭ್ರಮರಾಳಿ

೨-೪-೫ ನೀತಿವಿದರ್....ಕಾರರ್

ವಿನಯ ಗ್ರಾಸಿಗ |
ಳನವರತಂ ದಾನಧರ್ಮವಿವಿಧಾಚಾರರ್ ||

,, ೧೫— ಭರತರಾತ್ರೀಯರುಂ

— ಭರತರಾತ್ರೇಶ್ವರರ್—

,, ೧೭— ಭೋಗಿ ಗಂಭೀರ

ವಾರ್ಧಿ ಗಂಭೀರ

,, ೨೦ ಈ ಕಂದ ಆದ ಮೇಲೆ—
ಒಂದು ಕಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ

ವ್ರತಗುಣ..... |
..... ||
ಸ್ತುತೆ ಕನಕಮಾಲೆಯುಂ ಪ್ರಿಯ |
ಸತಿಯಾಗಿರೆ ನೆಗಟ್ಟನಲೈ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ || ೧೦ ||

,, ೨೨ ತ್ಯನ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ....ರಾರ್

ತ್ಯನಶೇಷ ವಿಚಿತ್ರ ಗಣಿತ ತತ್ಪಜ್ಞತೆಯುಂ
ಜನಸಂಪದಕರಮಾಗಿರೆ |
ವಿನುತ ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತಮುಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ || ೧೧ ||

೩-೪ ೪ ಸಾಲಾದ ಮೇಲೆ ಈಕಂದ
ವಿದೆ

ಧಾರಿಣಿಯೋಳ್ ಸಕಳಬುಧಾ |
ಧಾರನ ಚಿಲ್ಲಮಾಗಿಯುಂ ವ್ಯವಹಾರೋ ||
ದಾರಮೆನಲ್ ಸಾರಮೆನಲ್ |
ಶ್ರೀರಾಜಾದಿತ್ಯನಲ್ಪಾಯಿಂ ವಿರಚಿಸಿದಂ || ೧೨ ||

,, ೮ ಆದ ಮೇಲೆ ಒಂದು
ಕಂದವಿದೆ

ಭುವನ ಹಿತಮಾಗಿ ಬಂದೆ |
ಯ್ಪುವಲೆಕ್ಕಮನೊಲೈದೊಂಪ್ರಯೋಜನಮದಲುಂ ||
ವ್ಯವಹಾರ ಪೇಟ್ಟಿ ವಿನೇಕಂ |
ಕವಿಗಳಳವೆ ಪೇಟ ರಾಜಾದಿತ್ಯಾ || ೧೪ ||
ಇದು ಶುಭಚಂದ್ರ....ಪೀರಿಕಾ ಪ್ರಕರಣಂ
ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಮುಗಿದಿದೆ.

(1) ಹೆಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ (ರಿಟೈಡ್ ಕನ್ನಡ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ)
ಕಾಗದ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠಾಂತರ — ಪೀರಿಕಾ ಪ್ರಕರಣ ಮಾತ್ರ—

ಪು. ೪...೧೧ ಪರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಂ

ಇತಃಪರಂ ಪರಿಭಾಷಾಸೂತ್ರಮುಚ್ಯತೆ (ಎಂಬ
ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಕ್ಯವಿದೆ)

೧೨ ಪಣವೇ ವೊಂಭತ್ತು

ಪಣವೇಪಿಂಭತ್ತು

೧೩— ವೊಡವಂಗಳ್ಳುಮಂ

ವೊಡವುಂ ಬರ್ಕುಮಂ

೧೪ ಭಾವಿಸಲು-ವರ್ಮಂ

ಬಾವಿಸಿಧರೆಗಜಿವಂತಾಗಿರಲ್ ರಾಗದಿಂದಂ ||

೨೪ ಗತಿಸೊಲ್ಲಗೆ...

ಗತಿಸೊಲ್ಲಗೆ ಮಾನಮೆನಿಕು ತದ್ಗತಿ ಬಳ್ಳಂ ||
ಗತಿ ಬಳ್ಳಮೊಂದು ಕೊಳಗಂ ||

೫—೧೨-೧೩ ನಾಲ್ಕುವು....ಕ್ಕುಂ

ನಾಲ್ಕುಂ ವೀಸಮ |
ದಾಗಿರ್ಕುಂ ವೀಸಮೆಯ್ನು ಪಾಗಮೆನಿಕ್ಕುಂ ||
ಪಾಗಂ ನಾಲ್ಕುಪಿಂಚಂ ಪಣ |
ಪ್ರಾಗುಕ್ತಂ ದಶಪಣಂಗಳಿಂ ಗದ್ಯಾಣಂ ||

ಈ ೨ ಕಂದಗಳು
ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ

ನಾಲ್ಕು ಜನೆಯೊಂದು ಪಾಗಂ |
ನಾಲ್ಕುಂ ಪಾಗಂಗಳಿಂದೆ ಬಣ್ಣಂ ಬಣ್ಣಂ ||
ನಾಲ್ಕುಂ ಪೋಡಶದಿಂದಂ |
ನಾಲ್ಕುಂ ಕಲ್ಪಾಯ ಕಾಂಚನಂ ತಾನಕ್ಕುಂ ||
ಗಗನಾಕ್ಷಿ ಕೊಳಗ ಖಂಡುಗ |
ಗಗನಂ ಗಜ ಬಳ್ಳಕೊಂದು ಖಂಡುಗಮಕ್ಕುಂ ||
ಗಗನಕ್ಷರಾಗ್ನಿಯ ಮಾನಂ |
ಗಗನಂ ಗಜಕರಶಶಾಂಕ ಸೊಲ್ಲಗೆಯಕ್ಕುಂ ||

೬— ೯-೧೦ ಜನೆಯಿಂದೊ....
ನಾಲ್ಕುಂ—

ಜನೆಯೆಂಟುಗುಲನುದುವುಂ |
ರವಿಯಂಗುಲಮಾಗೆ ಗೇಣುಮದನಾಲ್ಕಾಗಳ್ ||
ಭುವನದೊಳೆ ಹಸ್ತಮಕ್ಕುಂ |
ಸವಿನಯದಿಂ ನಾಲ್ಕು ಹಸ್ತಮಕ್ಕುಂ ದಂಡಂ ||
ಹಸ್ತಪ್ರಸ್ಥಮದುಕ್ಕು ಮಂಗುಲ ಚತು
ರ್ವಿಂಶತ್ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಿಂ | ಹಸ್ತಂ ನಾಲ್ಕುಪಿಂ
ಚೊಂದು ದಂಡಮೆನಿಕುಂ ದಂಡಂ ಸಹಸ್ರದ್ವಯಂ ||
ನ್ಯಸ್ತಂ ಕ್ರೋಶ...ಚತುಸ್ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂ |
ವಿಸ್ತಾರೋಚಿತಯೋಜನ ಪ್ರಮಿತಮಾ ವಿಶ್ವಂಭರಾ
ಚಕ್ರದೊಳ್ ||

ಕಾಲಪರಿಮಾಣ ಸೂತ್ರಂ

ಎರಡುಂಗಳಿಗೆ ಮಹೂರ್ತಂ |

ಬರಲದು ಮೂವತ್ತು ದಿನಮುನುದು ಮೂವತ್ತುಂ ||

ನಿರುತಂ ಮಾಸಂ ಮಾಸಂ |

ಭರದಿಂ ಪನ್ನೆರಡು ಮಾಗಲೊಂದದು ವರ್ಷಂ ||

ಗಳಿಗೆಯುಮೆಂಟಾಗಲ್ ಭೂ |

ವಳಯದೊಳದು ಜಾವಮೆಂಬುದಕ್ಕುಂ ಜಾವಂ ||

ಸುಳಳಿತ ಮಾಗಿರಲೆಂದುಂ |

ಸಲೆ ದೆವಸನುದಾಯ್ತು ಯೆಂದ ರಾಜಾದಿತ್ಯಂ ||

,,— ೧೬ ಜಾವಕ್ಕೆ....

೬—೨೯ ಪ್ಪದಿನಲ್....ತಾಮುಱಿಗೆ

ಪ್ಪದಿದೆಂದುಂ ಧರೆಗೆಯ್ತೆ ತಾಮುಱಿಗೆ

೭—೩- ಸಮಗಾಮಂ ಮಾಡೆ

ಸಮನಾನುಂ ಗೂಡೆ

೪- ತಾ ನಿಂತುಟಿಂದೀ—

ತಾನೆಂದೊಡಂತೀ—

ಮುಂದೆ ಈ ಕಂದವಿದೆ—

ಪಾಗದ ರಾಶಿಯೊಳೆಂಟುನು |

ನಾಗವೆ ನಡುವಿಟ್ಟು ಬಾಣ ಹತಿಗೆಯ್ದರ್ಥಂ ||

ಭಾಗಿಪು ಪಣವಿಾತ್ಕೆಡದಿಂ |

ಪಾಗಂಗಳ್ ವಣಗಳಕ್ಕು(ರ್ಕ) ರಾಜನ ಮತದಿಂ

,,—೧೧ ಪಾದಾರವಿಂದಮಧು

ಪಾದಾರವಿಂದ ದ್ವಂದ್ವ ವಂದನಾನಂದಿತ ಮತ್ತು
ಮಧುಕರಾಯಮಾಣ ಮಾನಸಂ—

೧೨ ವಿನೇಯಜನವಿನುತ—

ವಿನೇಯಜನಬಾಂಧವಂ ಶ್ರೀ ರಾಜಾ

....ದೊಳ್ ಪರಿಭಾಷಾ ಪ್ರಕರಣಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

(ಮುಂದೆ ಭಾಸ್ಕರ ಗಣಿತವಿದೆ)

